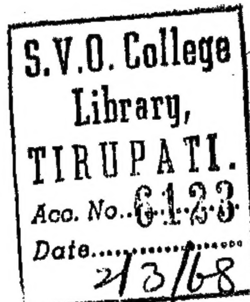
बौद्ध-संस्कृत-ग्रन्थावली—२१

Buddhist Sanskrit Texts—No. 21

Copies of This Volume, postage paid, may be had from your usual Book-seller or from The Director Mithila Institute, Darbhanga, on pre-payment either in cash, Postal Order or M. O. of Rs. 10.00 for Ordinary edition and Rs. 12.50 for Library edition.

The entire cost of preparation and production of this Volume has been n out of a subvention kindly placed at the disposal of the Institute jointly by the Government of India (Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs) and the State of Bihar

Printed by Laxmibai Narayan Chaudhari, at the Nirnaya Sagar Press, 26-28 Kolbhat Street, Bombay 2, and Published by Dr. P. L. Vaidya, for the Director, Mithila Institute, Darbhanga, Bihar,

अनुक्रमणिका ।

INTRODUCTION

1. The Edition

This edition of Ārya Śūra's *Jātaka-Mālā*, also called *Bodhisattvāvadānamālā*, is based on the edition edited by H. Kern and published in the Harvard Oriental Series, No. 1, 1890 (referred to in the margin by K). A few years' later, in 1895, Dr. J. S. Speyer published an English translation of this work in the Sacred Books of the Buddhists, Vol. I. Kern used for his edition only three Mss., A, B and P, and handled this material so skilfully as to give us a masterpiece of standard Classical Sanskrit. I do not agree with Kern in all the emendations he made in his printed text, a few of which I have rejected as they did not conform with standard Buddhist phrases current in Buddhist literature, while a few more still, which I have retained in my edition, were not necessary in view of the fact that the author, Ārya Śūra, professed Buddhism as his faith, and as such, words like अनुशासनी and गृहावास were quite natural in his grain. I must, however, admit and admire the scholarly acumen of this Dutch Scholar in giving us an admirably fine Sanskrit text. I have given the variant readings just below the text, and not relegated them to the end of the volume as Kern did, to enable the reader, well-versed in the style and vocabulary of Buddhist Sanskrit works, to judge for himself the value of his emendations. I have also given from Kern's edition the crude version of a *Kacchapa-jātaka* in Appendix I, with a few minor emendations. I have added in my edition an index of verses in Appendix II and a list of metres used by Ārya Śūra in Appendix III, which features, quite necessary for a modern reader, are not to be found in Kern's edition. Further, I have given in Appendix IV *Subhāṣita-Ratnakaraṇḍaka-Kathā*, which has recently come to light and is ascribed to Ārya Śūra. I am very grateful to Dr. A. C. Banerjee, University Professor and Head of the Department of Pali in Calcutta University for his having placed this work at my disposal for inclusion in this Volume.

2. The Work

Ārya Śūra's *Jātaka-Mālā* gives us as many as 34 Jātakas or stories of the past lives of Buddha as Bodhisattva. These stories are also called *avadānas* or noble deeds of Bodhisattva. These stories illustrate the value of *Pāramitās* or perfections necessary for

the attainment of Buddhahood. All the stories state in the opening phrases the object to illustrate which the story is narrated. These phrases are then followed by तद्यथानुश्रूयते. They are also wound up by statements how the narrative illustrates the object. Kern thought that the concluding statements or epilogues of these stories are spurious or later additions with which view I do not agree. They are intrinsically part of the story, though modern mind does not like to expressly state the moral to illustrate which a story is narrated. (Vide his Introduction, p. x).

The sources of these stories are the Pali *Jātakas* and works like *Cariyā-Piṭaka* and *Apadāna*, and as many as 28 of these stories can be traced to these works. Ārya Śūra may have also drawn upon the *Vinaya Piṭaka* in its Sanskrit versions available in fragments, published in Gilgit Mss. and in *Mahāvastu*. The case of story No. 1, the *Vyāghrījātaka* which is not yet traced in older Pali works, deserves special consideration. A Bodhisattva giving his body as food to save the newly born young ones of a tigress figures frequently in Mahāyāna literature or in literature of the period of transition from Hīnayāna to Mahāyāna form of Buddhism. A reference to Avadāna No. 32 of the *Divyāvadāna* (BST No. 20, pp. 307-313, and my notes thereon), particularly the two stanzas व्याघ्रीसुतावलि° occurring on page 312, which to me appear to be from the pen of Ārya Śūra, will convince the reader that this story is a speciality of this period and of our author. The case of a few other Jātakas not yet traced to Pali sources may be similarly explained.

Some of these stories are to be found in frescoes in the Ajantā Caves and Bharhut Stūpa with verses inscribed from *Jātaka-Mālā* (*JM* **28.** 4, 15, 19).

Jātaka-Mālā exercised great influence on other Buddhist writers, one of them being the author of a late Pali work called *Hatthavanagallavihāravaṁsa*, composed in ornate Pali in Ceylon. As many as 20 stanzas are found translated in Pali in the above work, viz. 5. 2; 6. 32; 7. 5, 15, 18; 8. 21, 24, 25, 38, 45; 10. 2, 3; 14. 11; 15. 4, 9, 10, 11, 13; 18. 18; and 28. 28.

Subhāṣita-Ratna-Koṣa, an anthology by a Buddhist Scholar Vidyākara of 11th century A. D., cites stanza No. 1292 as from this work and author. (33. 4, दयामृदुषु दुर्जनः)

3. THE AUTHOR, HIS DATE AND WORKS

Very little is known about the life or about the date of Ārya Śūra, the author of *Jātaka-Mālā*, who is the forerunner of the poets of classical, chaste and ornate Sanskrit. He, however, seems to be considerably indebted to Kumāralāta and his *Kalpanāmaṇḍitikā*. He, therefore, cannot be much older than the beginning of the 4th century A. D., and, as one of his works was translated into Chinese in 434 A. D., he cannot be put later than 400 A. D. I, therefore, assign him to 350-400 A. D. It has been mentioned above that the stories from *Jātaka-Mālā* were used in Ajantā Cave frescoes with verses from it inscribed below them, which fact indicates that the work was popular in the 6th century A. D.

As hinted at by Dr. A. C. Banerjee in his Introduction to *Subhāṣita-Ratnakaraṇḍaka-Kathā*, there were, probably, two writers bearing the name of Ārya Śūra or Śūra, the author of *Jātaka-Mālā* being the earlier of the two.

The following works are ascribed to Ārya Śūra besides *Jātaka-Mālā* :—

1. *Subhāṣita-Ratnakaraṇḍaka-Kathā*, published for the first time in Appendix IV of this volume, and edited by Dr. A. C. Banerjee of Calcutta University from a single Ms. from Nepal.

2 *Pāramitāsamāsa*, published in *Annali Lateranse*, Vol. X, Citta Lal Vaticano, 1946.

3. *Prātimokṣasūtra-paddhati* available only in Tibetan translation. See Tohoku Catalogue No. 4103.

4. *Bodhisattvajātakadharmagaṇḍī*, also in Tibetan translation. See Tohoku Catalogue No. 4157.

5. *Supathanirdeśaparikathā*, also known from Tibetan translation. See Tohoku Catalogue No. 4175.

Ārya Śūra must have written or at least retouched a few other Buddhist works. I am almost certain that Avadāna No. 38, *Maitrakanyakāvadāna* in *Divyāvadāna*, must have been written by Ārya Śūra as the language, style, and introductory and concluding phrases of that avadāna indicate. I also feel that Avadāna Nos. 22 and 32 in that work may have either been written or retouched by him.

Ārya Śūra attained a very high reputation among poets as a writer of chaste sanskrit. Abhinanda says:

सुबन्धौ भक्तिर्नः क इह रघुकारे न रमते
धृतिर्दाक्षीपुत्रे हरति हरिचन्द्रोऽपि हृदयम् ।
विशुद्धोक्तिः शूरः प्रकृतिसुभगा भारविगिरः
तथाप्यन्तर्मोदं कमपि भवभूतिर्वितनुते ॥

— सुभाषितरत्नकोष, १६९८; सदुक्तिकर्णामृत, ५.२६.५

and thus pays him a compliment for his chaste expression. This encomium is fully jnstified by *Jātaka-Mālā*. There is a commentary on *Jātaka-Mālā* by Dharmakīrti, an equally famous poet and also a philosopher (Tohoku Catalogue No. 4151). In view of this remark, it is difficult to believe that the *Subhāṣita-Ratnakaraṇḍaka-Kathā* should be the work of the author of *Jātaka-Mālā*, as it is full of imperfections all of which cannot be attributed to scribes. This work seems to have been composed at a time when Buddhism degenerated to a great extent. The work does not show any poetic faculty or flight of inspiration. It is full of grammatical mistakes and faulty metre. As to contents, there is nothing elevating. There is a topic of gifts to monks, for instance, in which the devotee is advised to make all sorts of gifts. We are, therefore, right in holding that it must be the work of a later namesake of Ārya Śūra.

As regards *Subhāṣita-Ratnakaraṇḍaka-Kathā* I may point out that its contents clearly show the influence of *Dānādhikaraṇa-mahāyānasūtra*, i. e. Avadāna No. 34 in *Divyāvadāna*. The versification, faulty at numerous places, is also an indicator that the work must have been written either by a novice or by a namesake of Ārya Śūra.

Poona–2,
1st July, 1959.

P. L. VAIDYA

प्रस्तावना

१. प्रस्तुत संस्करण

आर्यशूररचित जातकमाला, जो बोधिसत्त्वावदानमाला भी कहलाती है, का यह संस्करण एच्. केर्न द्वारा संपादित हारवर्ड ओरिएंटल सीरीज क्र. १ (हाशिये में 'K' से उल्लिखित) १८९० में प्रकाशित संस्करण पर आधारित है। कई वर्ष बाद सन् १८९५ में डॉ. जे. एस्. स्पेयर ने इस ग्रंथ का अंग्रेजी अनुवाद सेक्रेड बुक्स ऑफ दि बुद्धिस्ट्स् माला के प्रथम पुष्प में प्रकाशित किया। केर्न ने अपने संस्करण के लिए केवल तीन मातृकाओं (A, B, और P) का उपयोग किया। इस सामग्री से उन्होंने इस कौशल के साथ काम लिया कि फलस्वरूप एक परिनिष्ठित उच्च संस्कृत का उत्कृष्ट ग्रंथ निर्माण हुआ। केर्न ने मुद्रित संस्करण में जो संशोधन समाविष्ट किये हैं उन सब से मैं सहमत नहीं हूँ। इस लिए कतिपय संशोधन मैंने अस्वीकृत किये हैं, क्यों कि बौद्ध साहित्य में प्रचलित सर्वमान्य बौद्ध शब्दावली से वे मेल नहीं खाते। कतिपय अन्य संशोधन भी, यद्यपि मैंने उन्हें स्वीकृत किया है, आवश्यक नहीं जान पडते, जिसका कारण यह है कि ग्रंथ के रचयिता आर्यशूर बौद्धधर्म के हिमायती थे, और इस दृष्टि से 'अनुशासनी' 'गृहावास' जैसे शब्दप्रयोग उनके स्वभाव के नितान्त अनुकूल ही थे। तथापि इन डच पंडितवर्य की सूक्ष्मदर्शिता का मैं कायल हूँ, और मानता हूँ कि वे प्रशंसा के पात्र हैं, क्यों कि उन्होंने इस संस्करण में श्लाघनीय संस्कृत पाठ प्रस्तुत किया है। भिन्न भिन्न पाठान्तरों को मैंने मूल पाठ के नीचे ही रखा है, केर्न की भाँति उन्हें पुस्तक के अंत में नहीं संगृहीत किया। इसका हेतु यह है कि जो पाठक बौद्ध संस्कृत ग्रंथोंकी शैली तथा शब्दावली के मर्मज्ञ हैं, वे केर्न के संशोधनों का मूल्य स्वयं ही आँक सकें। परिशिष्ट क्रमांक १ में मैंने केर्न के संस्करण से 'कच्छप-जातक' का असंस्कारित पाठ उद्धृत किया है। परिशिष्ट २ और ३ में मैंने क्रम से आर्यशूरप्रयुक्त पद्योंकी वर्णानुक्रम–सूची तथा वृत्तों की तालिका दी है। ये बातें आधुनिक पाठक के लिए आवश्यक मानी गयी हैं। केर्न के संस्करण में ये नहीं पायी जातीं। इनके अलावा चतुर्थ परिशिष्ट में मैंने सुभाषितरत्नकरंडककथा उद्धृत की है, जो कि हाल में ही प्रकाश में लायी गयी है और आर्य शूर-रचित मानी गयी है। यह रचना इस संस्करण में समाविष्ट करने की अनुमति कलकत्ता विद्यापीठ के पाली विभाग के अध्यक्ष तथा प्राध्यापक डॉ. ए. सी. बानर्जीने मुझे प्रदान की, जिसके लिए मैं आपका अतीव कृतज्ञ हूँ।

२. रचना

आर्यशूर की **जातकमाला** में ३४ जातककथाएँ याने बोधिसत्त्व के नाते बुद्ध के पूर्वजन्मों की कहानियाँ संगृहीत हैं। इन कथाओं को **अवदान** अर्थात् 'बोधिसत्त्व के उदार चरित भी कहते हैं। बुद्धत्व की प्राप्ति के लिए आवश्यक पारमिताओं का महत्त्व ये कथाएँ विशद करती हैं। प्रत्येक कथा अपने प्रारंभ की शब्दावली में अपने उद्देश्य का निवेदन करती है। इस शब्दावली के बाद शब्द आते हैं 'तद्यथानुश्रूयते' अर्थात् 'जैसी कि अनुश्रुति है'। उद्देश्य का प्रतिपादन कथा के प्रवाह में कैसे किया गया है यह कथा के अन्त में कहा जाता है। केर्न की सम्मति है कि कथाओं के उपसंहार के वाक्य प्रक्षिप्त याने बाद में जोडे गये हैं, पर मैं इससे सहमत नहीं हूँ। वे कथा का निजी अंग ही है, यद्यपि आधुनिक मनीषा को यह ठीक नहीं जँचता कि कथाका तात्पर्य स्पष्ट रूप से बताया जाय। (देखिये–केर्न की प्रस्तावना पृ० X)।

इन कथाओं के मूलस्रोत हैं पाली **जातक** कथाएँ तथा **चरिया-पिटक** और **अपदान** जैसे ग्रंथ; और इन ग्रंथों में प्रस्तुत कथाओं में से २८ कथाएँ उपलब्ध हैं। **विनय-पिटक** के संस्कृत रूपान्तरों से, जो कि गिलजित पांडुलिपियों में यत्रतत्र बिखरे हुए मिलते हैं तथा **महावस्तु** में भी, आर्यशूर ने कुछ अंश लिये हों। प्रथम कथा व्याघ्री जातक–जो अब तक पुराने पाली ग्रंथों में उपलब्ध नहीं हुई है इस दृष्टि से अवश्य विचारणीय है। बोधिसत्त्व अपना शरीर किसी व्याघ्री के नवजात शिशुओं के प्राणरक्षणार्थ अन्नरूप में अर्पण कर डालते हैं यह कथा महायान साहित्य में तथा हीनयान से महायान में संक्रमण की अवस्था में बार बार अवतरित होती है। **दिव्यावदान** के बत्तीसवें अवदान में (BST No. 20, पृष्ठ ३०७–३१३, और उसपर मेरी टिप्पणियाँ देखिये) ३१२ वें पृष्ठ पर 'व्याघ्रीमुखावलि°–' आदि जो दो श्लोक मिलते हैं और जो मेरी राय में आर्यशूर की ही कलम से निःसृत हैं, वे पाठक को यकीन दिलाते हैं कि यह कथा इसी कालखंड की और आर्यशूर की विशेष रचना है। अन्य कतिपय जातकों के बारे में, जो अब तक पाली ग्रंथों में नहीं मिले हैं, यही स्पष्टीकरण दिया जा सकता है।

इनमें से कई कथाएँ अजन्ता तथा भारहूत की गुफाओं में स्थित मूर्तिकला में चित्रित हैं और उनके नीचे **जातकमाला** के श्लोक खुदे हुए हैं। (देखिये २८, ४, १५, १९)

जातकमाला ने अन्य बौद्ध लेखकों पर बडा प्रभाव डाला है, जिनमें से एक है **हत्थवनगल्लविहारवंस** नामक सिंहल में अलंकृत पाली शैली में रचित एक बाद की पाली रचना का प्रणेता। उपरिनिर्दिष्ट रचना में पाली में अनुदित २० श्लोक मिलते हैं, जो हैं:–५. २; ६. ३२; ७. ५; १५, १८; ८. २१, २४, २५, ३८, ४५; १०. २, ३; १४. ११; १५. ४, ९, १०, ११, १३; १८. १८ और २८. २८।

विद्याकर नामक ११ वीं शताब्दी के बौद्ध पंडित द्वारा संकलित **सुभाषितरत्नकोष** में १२९२ वाँ श्लोक इस ग्रंथसे उद्धृत मिलता है। (देखिये ३३, ४, दयामृदुषु दुर्जनः)

३ ग्रंथकर्ता—कालनिर्णय तथा रचनाएँ

आर्यशूर, जो कि उच्च शुद्ध अलंकृत संस्कृत में काव्यरचना करनेवाले कवियों का अग्रगामी हैं, की जीवनी तथा काल के विषय में जानकारी नहीं के बराबर मिलती है। तथापि कुमारलात और उसकी **कल्पना-मंडितिका** के वे ऋणी जान पडते हैं। इस लिए उनका जीवन-काल ईसा की चौथी शताब्दी के प्रारंभ से बहुत पहले का नहीं माना जा सकता। वैसे ही उनकी एक रचना का अनुवाद चीनी भाषा में ४३४ ई० में हुआ था। इससे उनकी जन्म-तिथि सन् ४०० के बाद नहीं रखी जा सकती। अतः मैं उनका जीवन-काल सन् ३५० से ४०० ई० निर्धारित करता हूँ। ऊपर कहा गया है कि **जातकमाला** की कथाओं का मूर्ति शिल्प में चित्रण अजन्ता की गुफाओं में उसके श्लोकों के साथ हुआ है, जिससे यह सूचित हो जाता है कि यह ग्रंथ छठी शताब्दी में ख्याति-प्राप्त हो चुका था।

जैसा कि डॉ. ए. सी. बानर्जी ने **सुभाषितरत्नकरंडककथा** की प्रस्तावना में सूचित किया है, संभवतः 'आर्यशूर' या 'शूर' नाम के दो ग्रंथकर्ता हो गये हैं, जिनमें से **जातकमाला** का रचयिता प्राचीनतर है।

जातकमाला के अतिरिक्त निम्नलिखित ग्रंथ आर्यशूर के रचित माने जाते हैं:—
(१) **सुभाषितरत्नकरंडककथा**—प्रस्तुत ग्रंथ के चौथे परिशिष्ट में प्रथम बार प्रकाशित, तथा डॉ. बानर्जी द्वारा नेपाल में प्राप्त एकाकी पांडुलिपि से संपादित।

(२) **पारमिता-समास**—१९४६ में प्रकाशित (Annali Lateranse Vol. X Chitta Lal Vaticano)

(३) **प्रातिमोक्षसूत्रपद्धति**—केवल तिब्बती अनुवाद में उपलब्ध (दे० टोहोकू सूची ४१०३).

(४) **बोधिसत्त्वजातकधर्मगण्डी**—तिब्बती अनुवाद में प्राप्य (दे० टोहोकू सूची ४१५७)

(५) **सुपथनिर्देशपरिकथा**—तिब्बती अनुवाद में प्राप्य (दे० टोहोकू सूची ४१७५)

और कई बौद्ध ग्रंथों का प्रणयन या कम से कम परिष्कार आर्यशूर ने जरूर किया होगा। **दिव्यावदान** का ३८ वाँ अवदान **मैत्रकन्यकावदान** आर्यशूर की ही रचना है यह मेरी निश्चित सी धारणा है, क्यों कि उसकी भाषा, शैली, तथा उपक्रमोप-

संहारकी पदावली वैसा स्पष्टतया सूचित करती है। मेरी यह भी धारणा
का २२ वाँ तथा ३२ वाँ अवदान आर्यशूर के रचित या परिष्कृत हैं।

आर्यशूर ने विशुद्ध संस्कृत भाषा के लेखक के रूप में कीर्ति
की थी। अभिनन्द लिखता है:—

सुबन्धौ भक्तिर्नः क इह रघुकारे न रमते
धृतिर्दाक्षीपुत्रे हरति हरिचन्द्रोऽपि हृदयम्।
विशुद्धोक्तिः शूरः प्रकृतिसुभगा भारविगिरः
तथाप्यन्तर्मोदं कमपि भवभूतिर्वितनुते ॥

—सुभाषितरत्नकोष, १६५८; सदुक्ति...

और इसके द्वारा विशुद्ध भाषाशैली के लिए आर्यशूर की प्रशंसा ...
प्रशंसोक्ति **जातकमाला** से परिपुष्ट हो जाती है। धर्मकीर्ति ने, जो आर्यशूर ...
सुविख्यात कवि तथा दर्शनिक थे, **जातकमाला** पर टीका-ग्रंथ लिखा है। ...
वचन के आलोक में **सुभाषित-रत्नकरंडक-कथा** को जातकमाला के ...
रचना मानना चिन्त्य है, क्योंकि उसमें बहुत अपूर्णताएँ पायी जाती हैं, ...
लिपिक के मत्थे नहीं मढ़ी जा सकतीं। इसका निर्माण ऐसे समय का ...
जब कि बौद्धधर्म अवसाद पर था। इस रचना में न काव्यशक्ति का ...
न प्रेरणामूलक उड़ान का। उसमें व्याकरण की अनेकों त्रुटियों तथा ...
की भरमार है। विषय की दृष्टि से भी उसमें कोई उन्नयनकारी बात नहीं ...
के लिए एक विभाग में भिक्षुओं को दान देने का विषय है, जिसमें ...
उपदिष्ट है। अतः हमारी यह धारणा उचित ही है कि यह रचना आर्यशूर ...
किसी उत्तरकालीन लेखक की ही होगी।

जहाँतक **सुभाषित-रत्नकरंडक-कथा** का सवाल है, मैं कह सकता हूँ ...
विषयपर **दिव्यावदान** के ३४ वें अवदान **दानाधिकरणमहायानसूत्र** ...
स्पष्टतया दृग्गोचर है। अनेकों स्थानों में सदोष छन्दोरचना से यह ...
कि वह ग्रंथ किसी नवीन लेखक का हो सकता है या आर्यशूरनामधारी ...
लेखक का।

पुणें २
१ जुलाई, १९५९

प. ल. वैद्य

ABBREVIATIONS

AK (अ० क०)—*Avadāna-kalpalatā* of Kṣemendra, Bibl Indica edition; our edition in BST Nos. 22-23.

AŚ (अ० श०)—*Avadāna-Śataka* by J. S. Speyer, Bibl Buddhica edition; our edition in BST No. 19.

Aṣṭa (अष्ट०)—*Aṣṭasāhasrikā* Prajñāpāramitā, ed. by Raje Mitra.

BC—*Buddhacarita* of Aśvaghoṣa, edns. by Cowell and Johns

BCA—*Bodhicaryāvatāra* of Śāntideva, with *Pañjikā* of] karamati, ed. by Poussin; bare text in Zapiski.

BCP—*Bodhicaryāvatārapañjikā* of Prajñākaramati, ed. by P

CP—*Cariyāpiṭaka*, PTS edition; also by B. C. Law.

CS—*Catuḥstava* of Nāgārjuna (I. *Nirupama*, II. *L* III. *Acintya*, and IV. *Paramārtha*)

DA (दिव्या०) *Divyāvadāna*, our edition in BST No 20; also and Neil's edition.

DBh (द० भू०)—*Daśabhūmikasūtra* ed. by Rahder.

GM—*Gilgit Mss.* ed. by N. Dutt.

GV (गण्ड०)—*Gaṇḍavyūhasūtra*, ed. by Suzuki and Idzumi, Japan, 1949.

J (जा०)—*Jātaka*, ed. by Fausböl.

JM (जा० मा०) *Jātakamālā* of Ārya Śūra, ed. by H. Kern, our edition in BST No. 21.

KV (कारण्ड)—*Kāraṇḍavyūha*, BTS edition.

LA (लङ्का०)—*Laṅkāvatārasūtra*, ed. by B. Nanjio, Kyoto, 1923; reprint 1956.

LV (ललित०)—*Lalita-Vistara*, our edition in BST No. 1.

MŚ (म० शा०)—*Madhyamakaśāstra* of Nāgārjuna, our edi BST No. 10.

MV (म० वृ०)—*Madhyamakavṛtti* called *Prasannapadā* of Candrakīrti, our edition in BST No 10.

MVastu (म० व०)—*Mahāvastu*, ed. by E. Senart.

MVy (म० व्यु०)—*Mahāvyutpatti* ed. by I. P. Minayeff, Bibliotheca Buddhica.

RP (राष्ट्र॰)—*Rāṣṭrapālaparipṛcchā*, ed. by L. Feer, Bibliotheca Buddhica.

ŚS (शिक्षा॰)—*Śikṣāsamuccaya* of Śāntideva, ed. by Bendall in Bibliotheca Buddhica; our edition in BST No 11.

SA (सूत्रा॰)—*Sūtrālaṁkāra* of Asaṅga, ed. by S. Lévi.

SN—*Saundarananda* of Aśvaghoṣa, edns. by H. P. Shastri and Johnstone.

SR (समाधि॰)—*Samādhirājasūtra* ed. by N. Dutt, in GM; our edition in BST No 2.

SDP (सद्धर्म॰)—*Saddharmapuṇḍarīkasūtra*, ed. by N. Dutt; also by Kern and Nanjio.

SP (सुवर्ण॰)—*Suvarṇaprabhāsasūtra*, ed. by B. Nanjio and H. Idzumi, Kyoto, Japan, 1931; also by J. Nobel.

SV (सुखा॰)—*Sukhāvatīvyūha* ed. by Max Müller.

T—Tibetan translation.

T—(followed by number)—Tohoku Catalogue.

TG (तथा॰)—*Tathāgataguhyasūtra* or *Guhyasamāja*, GOS edn.

TS (तत्त्वसं॰)—*Tattvasaṁgraha* of Śāntarakṣita, GOS edition.

VCh (वज्र॰)—*Vajracchedikā*, ed. by Max Müller.

(N. B.—Most of the works mentioned above are planned to be included in the BUDDHIST SANSKRIT TEXTS Series). The list will be found at the end of the Volume.)

आर्यशूरविरचिता

बोधिसत्त्वावदानमालापरपर्याया

जातकमाला ।

ॐ नमः श्रीसर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यः ।

श्रीमन्ति सद्गुणपरिग्रहमङ्गलानि
कीर्त्यास्पदान्यनवगीतमनोहराणि । K 1
पूर्वप्रजन्मसु मुनेश्चरिताद्भुतानि
भक्त्या स्वकाव्यकुसुमाञ्जलिनार्चयिष्ये ॥ १ ॥

श्लाघ्यैरमीभिरभिलक्षितचिह्नभूतै-
रादेशितो भवति यत्सुगतत्वमार्गः ।
स्यादेव रूक्षमनसामपि च प्रसादो
धर्म्याः कथाश्च रमणीयतरत्वमीयुः ॥ २ ॥

लोकार्थमित्यभिसमीक्ष्य करिष्यतेऽयं
श्रुत्यार्षयुक्त्यविगुणेन पथा प्रयत्नः ।
लोकोत्तमस्य चरितातिशयप्रदेशैः
स्वं प्रातिभं गमयितुं श्रुतिवल्लभत्वम् ॥ ३ ॥

स्वार्थोद्यतैरपि परार्थचरस्य यस्य
नैवान्वगम्यत गुणप्रतिपत्तिशोभा ।
सर्वज्ञ इत्यवितथाक्षरदीप्त[1]कीर्तिं
मूर्ध्ना नमे तमसमं सहधर्मसंघम् ॥ ४ ॥

१ व्याघ्रीजातकम् ।

सर्वसत्त्वेष्वकारणपरमवत्सल[2]स्वभावः सर्वभूतात्मभूतः पूर्वजन्मस्वपि स भगवानिति बुद्धे भगवति परः प्रसादः कार्यः ॥ तद्यथानुश्रूयते रत्नत्रयगुरुभिः प्रतिपत्तिगुणाभिराधितगुरुभिर्गुणप्रविचयगुरुभिरस्मद्गुरुभिः परिकीर्त्यमानमिदं भगवतः पूर्वजन्मावदानम्—

बोधिसत्त्वः किलायं भगवान् भूतः प्रतिज्ञातिशयसदृशैर्दानप्रियवचनार्थचर्याप्रभृतिभिः प्रज्ञापरिग्रहनिरवद्यैः कारुण्यनिष्यन्दै[3]र्लोकमनुगृह्णन् स्वधर्माभिरत्युपनतशुचिवृत्तिन्युदितोदिते महति ब्राह्मणकुले जन्मपरिग्रहं चकार । स कृतसंस्कारक्रमो जातकर्मादिभिरभिवर्धमानः K 2

१ Mss. °दीप्ति° for °दीप्त°. २ Mss. °वत्सर° for °वत्सल°. ३ K °निस्यन्दैः against Mss.

प्रकृतिमेधावित्वात्सामर्थ्यविशेषाज्ज्ञानकौतूहलादकौसीद्याच्च नचिरेणैवाष्टादशसु विद्यास्थानेषु स्वकुलक्रमाविरुद्धासु च सकलासु कलास्वाचार्यकं पदमवाप।

स ब्रह्मवद्ब्रह्मविदां बभूव
राजेव राज्ञां बहुमानपात्रम्।
साक्षात्सहस्राक्ष इव प्रजानां
ज्ञानार्थिनामर्थचरः पितेव ॥ ५ ॥

तस्य भाग्यगुणातिशयसमावर्जितो महाँल्लाभसत्कारयशोविशेषः प्रादुरभूत्। धर्माभ्यासभावितमतिः कृतप्रव्रज्यापरिचयस्तु बोधिसत्त्वो न तेनाभिरेमे।

स पूर्वचर्यापरिशुद्धबुद्धिः
कामेषु दृष्ट्वा बहुदोषजातम्।
गार्हस्थ्यमस्वास्थ्यमिवावधूय
कंचिद्वनप्रस्थमलंचकार ॥ ६ ॥

स तत्र निःसङ्गतया तया (च)
प्रज्ञावदातेन शमेन चैव।
प्रत्यादिदेशेव कुकार्यसङ्गा-
द्विश्लिष्टशिष्टोपशमं नृलोकम् ॥ ७ ॥

मैत्रीमयेण प्रशमेन तस्य
विस्यन्दिनेवानुपरीतचित्ताः।
परस्परद्रोहनिवृत्तभावा-
स्तपस्विवद्व्यालमृगा विचेरुः ॥ ८ ॥

आचारशुद्ध्या निभृतेन्द्रियत्वात्
संतोषयोगात्करुणागुणाच्च।
असंस्तुतस्यापि जनस्य लोके
सोऽभूत्प्रियस्तस्य यथैव लोकः ॥ ९ ॥

अल्पेच्छभावात्कुहनानभिज्ञ-
स्त्यक्तस्पृहो लाभयशःसुखेषु।
स देवतानामपि मानसानि
प्रसादभक्तिप्रवणानि चक्रे ॥ १० ॥

श्रुत्वाथ तं प्रव्रजितं मनुष्या
गुणैस्तदीयैरवबद्धचित्ताः।

१ Mss. °निवृत्य° for °निवृत्त°.

विहाय बन्धूंश्च परिग्रहांश्च
तच्छिष्यतां सिद्धिमिवोपजग्मुः ॥ ११ ॥
शीले शुचाविन्द्रियभावनायां
स्मृत्यप्रमोषे प्रविविक्ततायाम् ।
मैत्र्यादिके चैव मनःसमाधौ
यथाबलं सोऽनुशशास शिष्यान् ॥ १२ ॥

अथ कदाचित्स महात्मा परिनिष्पन्नभूयिष्ठे पृथुभूते शिष्यगणे प्रतिष्ठापितेऽस्मिन् K 3
कल्याणे वर्त्मन्यवतारिते नैष्क्रम्यसत्पथं लोके[1] संवृतेष्विवापायद्वारेषु राजमार्गीकृतेष्विव सुगतिमार्गेषु दृष्टधर्मसुखविहारार्थं तत्कालशिष्येणाजितेनानुगम्यमानो योगानुकूलान् पर्वतदरीनिकुञ्जाननुविचचार ।

अथात्र व्याघ्रवनितां ददर्श गिरिगह्वरे ।
प्रसूतिक्लेशदोषेण गतां निस्पन्दमन्दताम् ॥ १३ ॥
परिक्षामेक्षणयुगां क्षुधा छाततरोदरीम् ।
आहारमिव पश्यन्तीं बालान् स्वतनयानपि ॥ १४ ॥
स्तन्यतर्षादुपसृतान् मातृविस्रम्भनिर्व्यथान् ।
रोरूयितरवैः क्रूरैर्भर्त्सयन्तीं परानिव ॥ १५ ॥
बोधिसत्त्वस्तु तां दृष्ट्वा धीरोऽपि करुणावशात् ।
चकम्पे परदुःखेन महीकम्पादिवाद्रिराट् ॥ १६ ॥
महत्स्वपि स्वदुःखेषु व्यक्तधैर्याः कृपात्मकाः ।
मृदुनाप्यन्यदुःखेन कम्पन्ते यत्तदद्भुतम् ॥ १७ ॥

अथ स बोधिसत्त्वः ससंभ्रमाम्रेडितपदं स्वभावातिशयव्यञ्जकं करुणाबलसमाहिताक्षरं शिष्यमुवाच—वत्स वत्स ।

पश्य संसारनैर्गुण्यं मृग्येषा स्वसुतानपि ।
लङ्घितस्नेहमर्यादा भोक्तुमन्विच्छति क्षुधा ॥ १८ ॥
अहो बतातिकष्टेयमात्मस्नेहस्य रौद्रता ।
येन मातापि तनयानाहारयितुमिच्छति ॥ १९ ॥
आत्मस्नेहमयं शत्रुं को वर्धयितुमर्हति ।
येन कुर्यात्पदन्यासमीदृशेष्वपि कर्मसु ॥ २० ॥

तच्छीघ्रमन्विष्यतां तावत्कुतश्चिदस्याः क्षुद्दुःखप्रतीकारहेतुर्यावन्न तनयानात्मानं च्चोपहन्ति । अहमपि चैनां प्रयतिष्ये साहसादस्मान्निवारयितुम् । स तथेत्यस्मै प्रतिश्रुत्य प्रक्रान्तस्तदाहारान्वेषणपरो बभूव । अथ बोधिसत्त्वस्तं शिष्यं सव्यपदेशमतिवाह्य चिन्तामापेदे— K 4

1 Mss. लोक° for लोके.

संविद्यमाने सकले शरीरे
कस्मात्परस्मान्मृगयामि मांसम्।
यादृच्छिकी तस्य हि लाभसंपत्
कार्यात्ययः स्याच्च तथा ममायम्॥ २१॥

अपि च।

निरात्मके भेदिनि सारहीने
दुःखे कृतघ्ने सतताशुचौ च।
देहे परस्मायुपयुज्यमाने
न प्रीतिमान् यो न विचक्षणः सः॥ २२॥

स्वसौख्यसङ्गेन परस्य दुःख-
मुपेक्ष्यते शक्तिपरिक्षयाद्वा।
न चान्यदुःखे सति मेऽस्ति सौख्यं
सत्यां च शक्तौ किमुपेक्षकः स्याम्॥ २३॥

सत्यां च शक्तौ मम यद्युपेक्षा
स्यादाततायिन्यपि दुःखमग्ने।
कृत्वेव पापं मम तेन चित्तं
दह्येत कक्षं महताग्निनेव॥ २४॥

तस्मात्करिष्यामि शरीरकेण
तटप्रपातोद्गतजीवितेन।
संरक्षणं पुत्रवधाच्च मृग्या
मृग्याः सकाशाच्च तदात्मजानाम्॥ २५॥

किं च भूयः—

संदर्शनं लोकहितोत्सुकाना-
मुत्तेजनं मन्दपराक्रमाणाम्।
संहर्षणं त्यागविशारदाना-
माकर्षणं सज्जनमानसानाम्॥ २६॥

विषादनं मारमहाचमूनां
प्रसादनं बुद्धगुणप्रियाणाम्।
व्रीडोदयं स्वार्थपरायणानां
मात्सर्यलोभोपहतात्मनां च॥ २७॥

श्रद्धीपनं यानवराश्रितानां
विस्मापनं त्यागकृतस्मयानाम् ।
विशोधनं स्वर्गमहापथस्य
त्यागप्रियाणामनुमोदि नृणाम् ॥ २८ ॥

कदा नु गात्रैरपि नाम कुर्यां
हितं परेषामिति यश्च मेऽभूत् ।
मनोरथस्तत्सफलीक्रियां च
संबोधिमग्र्यामपि चाविदूरे ॥ २९ ॥

अपि च ।

न स्पर्धया नैव यशोभिलाषा-
न्न स्वर्गलाभान्न च राज्यहेतोः ।
नात्यन्तिकेऽप्यात्मसुखे यथायं
ममादरोऽन्यत्र परार्थसिद्धेः ॥ ३० ॥

तथा ममानेन समानकालं K 5
लोकस्य दुःखं च सुखोदयं च ।
हर्तुं च कर्तुं च सदास्तु शक्ति-
स्तमः प्रकाशं च यथैव भानोः ॥ ३१ ॥

दृष्टे गुणेऽनुस्मृतिमागतो वा
स्पृष्टः कथायोगमुपागतो वा ।
सर्वप्रकारं जगतो हितानि
कुर्यामजस्रं सुखसंहितानि ॥ ३२ ॥

एवं स निश्चित्य परार्थसिद्ध्यै
प्राणात्ययेऽप्यापतितप्रमोदः ।
मनांसि धीराण्यपि देवतानां
विस्मापयन् स्वां तनुमुत्ससर्ज ॥ ३३ ॥

अथ सा व्याघ्री तेन बोधिसत्त्वस्य शरीरनिपातशब्देन समुत्थापितकौतूहलामर्षा विरम्य स्वतनयवैशसोद्यमात्ततो नयने विचिक्षेप । दृष्ट्वैव च बोधिसत्त्वशरीरमुद्गतप्राणं सहसाभिसृत्य भक्षयितुमुपचक्रमे । अथ स तस्य शिष्यो मांसमनासाद्यैव प्रतिनिवृत्तः कुत्रोपाध्याय इति विलोकयंस्तद्बोधिसत्त्वशरीरमुद्गतप्राणं तया व्याघ्रयुवत्या भक्ष्यमाणं ददर्श । स

१ Mss. read variously श्रद्धायुतं, श्रद्धायतं and श्रद्धापतं.

तत्कर्मातिशयविस्मयात्प्रतिव्यूढशोकदुःखावेगस्तद्गुणाश्रयबहुमानमिवोद्गिरन्निदमात्मगतं ब्रुवाणः शोभेत—

अहो दयास्य व्यसनातुरे जने
स्वसौख्यनैःसङ्ग्यमहो महात्मनः ।
अहो प्रकर्षं गमिता स्थितिः सता-
महो परेषां मृदिता यशःश्रियः ॥ ३४ ॥
अहो पराक्रान्तमपेतसाध्वसं
गुणाश्रयं प्रेम परं प्रदर्शितम् ।
अहो नमस्कारविशेषपात्रतां
प्रसह्य नीतास्य गुणातनुस्तनुः ॥ ३५ ॥
निसर्गसौम्यस्य वसुंधराधृते-
रहो परेषां व्यसनेष्वमर्षिता ।
अहो मदीया गमिता प्रकाशतां
खट्वङ्कता विक्रमसंपदानया ॥ ३६ ॥
अनेन नाथेन सनाथतां गतं
न शोचितव्यं खलु सांप्रतं जगत् ।
पराजयाशङ्कितजातसंभ्रमो
ध्रुवं विनिश्वासपरोऽद्य मन्मथः ॥ ३७ ॥

सर्वथा नमोऽस्त्वस्मै महाभागाय सर्वभूतशरण्यायातिविपुलकारुण्यायाप्रमेयसत्त्वाय भूतार्थबोधिसत्त्वाय महासत्त्वायेति । अथ स तमर्थं सब्रह्मचारिभ्यो निवेदयामास ।

K 6

तत्कर्मविस्मितमुखैरथ तस्य शिष्यै-
र्गन्धर्वयक्षभुजगैस्त्रिदशाधिपैश्च ।
माल्याम्बराभरणचन्दनचूर्णवर्षै-
श्छन्ना तदस्थिवसुधा वसुधा बभूव ॥ ३८ ॥

तदेवं सर्वसत्त्वेष्वकारणपरमवत्सलस्वभावः सर्वभूतात्मभूतः पूर्वजन्मस्वपि स भगवानिति बुद्धे भगवति परः प्रसादः कार्यः । जातप्रसादैश्च बुद्धे भगवति परा प्रीतिरुत्पादयितव्या । एवमायतनगतो नः प्रसाद इत्येवमप्युन्नेयम् । तथा सत्कृत्य धर्मः श्रोतव्यः । एवं दुष्करशतसमुदानीतत्वात्करुणावर्णेऽपि वाच्यम्—ऐवं स्वभावातिशयस्य निष्पादिका परानुग्रहप्रवृत्तिहेतुः करुणेति ॥

॥ इति व्याघ्रीजातकं प्रथमम् ॥

---

१ P कट्वङ्कता for खट्व°. २ Mss. एव for एवं.

२ शिबिजातकम् ।

दुष्करशतसमुदानीतोऽयमस्मदर्थं तेन भगवता सद्धर्म इति सत्कृत्य श्रोतव्यः । तद्यथानुश्रूयते—

बोधिसत्त्वभूतः किलायं भगवानपरिमितकालाभ्यासात्सात्मीभूतोपचितपुण्यकर्मा कदाचिच्छिबीनां राजा बभूव । स बाल्यात्प्रभृत्येव वृद्धोपासनरतिर्विनयानुरक्तोऽनुरक्तप्रकृतिः प्रकृतिमेधावित्वादनेकविद्याधिगमविपुलतरमतिरुत्साहमन्त्रप्रभावशक्तिदैवसंपन्नः स्वा इव प्रजाः प्रजाः पालयति स्म ।

तस्मिंस्त्रिवर्गानुगुणा गुणौघाः
संहर्षयोगादिव संनिविष्टाः ।
समस्तरूपा विबभुर्न चासु
विरोधसंक्षोभविपन्नशोभाः ॥ १ ॥

विडम्बनेवाविनयोद्धतानां
दुर्मेधसामापदिवातिकष्टा ।
अल्पात्मनां या मदिरेव लक्ष्मी-
र्बभूव सा तत्र यथार्थनामा ॥ २ ॥

उदारभावात्करुणागुणाच्च
वित्ताधिपत्याच्च स राजवर्यः ।
रेमेऽर्थिनामीप्सितसिद्धिहर्षा-
दक्लिष्टशोभानि मुखानि पश्यन् ॥ ३ ॥

अथ स राजा दानप्रियत्वात्समन्ततो नगरस्य सर्वोपकरणधनधान्यसमृद्धा दानशालाः K 7
कारयित्वा स्वमाहात्म्यानुरूपं यथाभिप्रायसंपादितं सोपचारं मनोहरमनतिक्रान्तकालसुभगं दानवर्षं कृतयुगमेघ इव ववर्ष । अन्नमन्नार्थिभ्यः पानं पानार्थिभ्यः शयनासनवसनभोजनगन्धमाल्यरजतसुवर्णादिकं तत्तदर्थिभ्यः । अथ तस्य राज्ञः प्रदानौदार्यश्रवणाद्विस्मितप्रमुदितहृदया नानादिगभिलक्षितदेशनिवासिनः पुरुषास्तं देशमुपजग्मुः ।

परीक्ष्य कृत्स्नं मनसा नृलोक-
मन्येष्वलब्धप्रणयावकाशाः ।
तमर्थिनः प्रीतमुखाः समीयु-
र्महाह्रदं वन्यगजा यथैव ॥ ४ ॥

अथ स राजा समन्ततः समापततो लाभाशाप्रमुदितमनसः पथिकजननेपथ्यप्रच्छादितशोभस्य वनीपकजनस्य

विप्रोषितस्येव सुहृज्जनस्य
संदर्शनात्प्रीतिविजृम्भिताक्षः ।
याच्ञां प्रियाख्यानमिवाभ्यनन्द-
द्दत्वा च तुष्ट्यार्थिजनं जिगाय ॥ ५ ॥

दानोद्भवः कीर्तिमयः सुगन्ध-
स्तस्यार्थिनां वागनिलप्रकीर्णः ।
मदं जहारान्यनराधिपानां
गन्धद्विपस्येव परद्विपानाम् ॥ ६ ॥

अथ कदाचित्स राजा दानशालाः समनुविचरंस्तृप्तत्वादर्थिजनस्य प्रविरलं याचकजनसंपातमभिसमीक्ष्य दानधर्मस्यानुत्सर्पणान्न तुष्टिमुपजगाम ।

तर्षं विनिन्येऽर्थिजनस्तमेत्य
न त्वर्थिनः प्राप्य स दानशौण्डः ।
न ह्यस्य दानव्यवसायमर्थी
याच्ञाप्रमाणेन शशाक जेतुम् ॥ ७ ॥

तस्य बुद्धिरभवत्—अतिसभाग्यास्ते सत्पुरुषविशेषा ये विस्रम्भनिर्यन्त्रणप्रणयमर्थिभिः स्वगात्राण्यपि याच्यन्ते । मम पुनः प्रत्याख्यानरूक्षाक्षरवचनसंतर्जित इवार्थिजनो धनमात्रकेऽप्रगल्भप्रणयः संवृत्त इति ।

अथ क्षितीशस्य तमत्युदारं
गात्रेष्वपि स्वेषु निवृत्तसङ्गम् ।
विज्ञाय दानाश्रयिणं वितर्कं
पतिप्रिया स्त्रीव मही चकम्पे ॥ ८ ॥

K 6 अथ शक्रो देवेन्द्रः क्षितितलचलनादाकम्पिते विविधरत्नप्रभोद्भासिनि[1] सुमेरौ पर्वतराजे किमिदमिति समुत्पतितवितर्कस्तस्य राज्ञ इमं वितर्कातिशयं धरणीतलचलननिमित्तमवेत्य विस्मयावर्जितहृदयश्चिन्तामापेदे—

दानातिहर्षोद्धतमानसेन
वितर्कितं किंस्विदिदं नृपेण ।
आबध्य दानव्यवसायकक्ष्यां
स्वगात्रदानस्थिरनिश्चयेन ॥ ९ ॥

तन्मीमांसिष्ये तावदेनमिति । अथ तस्य राज्ञः पर्षदि निषण्णस्यामात्यगणपरिवृतस्य समुचितायां कृतायामर्थिजनस्य कः किमिच्छतीत्याह्वानावघोषणायामुद्घाव्यमानेषु कोशाध्यक्षा-

1 A °प्रभासिनि for °प्रभोद्भासिनी.

धिष्ठितेषु मणिकनकरजतधननिचयेषु विश्लेष्यमाणासु[1] पुटासु विविधवसनपरिपूर्णगर्भासु समुपावर्त्यमानेषु विनीतविविधवाहनस्कन्धप्रतिष्ठितयुगेषु विचित्रेषु यानविशेषेषु प्रवृत्त-संपातेऽर्थिजने शक्रो देवानामिन्द्रो वृद्धमन्धं ब्राह्मणरूपमभिनिर्माय राज्ञश्चक्षुःपथे प्रादुरभवत् । अथ तस्य राज्ञः कारुण्यमैत्रीपरिभावितया धीरप्रसन्नसौम्यया प्रत्युद्गत इव परिष्वक्त इव च दृष्ट्या केनार्थ इत्युपनिमन्त्र्यमाणः क्षितिपानुचरैर्नृपतिसमीपमुपेत्य जयाशीर्वचनपुरःसरं राजानमित्युवाच—

दूरादपश्यन् स्थविरोऽभ्युपेत-
त्स्त्वच्चक्षुषोऽर्थी क्षितिपप्रधान ।
एकेक्षणेनापि हि पङ्कजाक्ष
गम्येत लोकाधिप लोकयात्रा ॥ १० ॥

अथ स बोधिसत्त्वः समभिलषितमनोरथप्रसिद्ध्या परं प्रीत्युत्सवमनुभवन् किंस्विदिदं सत्यमेवोक्तं ब्राह्मणेन स्यादुत विकल्पाभ्यासान्मयैवमवधारितमिति जातविमर्शश्चक्षुर्याच्ञाप्रिय-वचनश्रवणतृषितमतिस्तं चक्षुर्याचनकमुवाच—

केनानुशिष्टस्त्वमिहाभ्युपेतो
मां याचितुं ब्राह्मणमुख्य चक्षुः ।
सुदुस्त्यजं चक्षुरिति प्रवादः
संभावना कस्य मयि व्यतीता ॥ ११ ॥

अथ स ब्राह्मणवेषधारी शक्रो देवेन्द्रस्तस्य राज्ञ आशयं विदित्वोवाच—

शक्रस्य शक्रप्रतिमानुशिष्ट्या K 9
त्वां याचितुं चक्षुरिहागतोऽस्मि ।
संभावनां तस्य ममैव चाशां
चक्षुःप्रदानात्सफलीकुरुष्व ॥ १२ ॥

अथ स राजा शक्रसंकीर्तनान्नूनमस्य ब्राह्मणस्य भवित्री देवतानुभावादनेन विधिना चक्षुःसंपदिति मत्वा प्रमोदविशदाक्षरमेनमुवाच—

येनाभ्युपेतोऽसि मनोरथेन
तमेष ते ब्राह्मण पूरयामि ।
आकाङ्क्षमाणाय मदेकमक्षि
ददामि चक्षुर्द्वयमप्यहं ते ॥ १३ ॥

स त्वं विबुद्धनयनोत्पलशोभितास्यः
संपश्यतो व्रज यथाभिमतं जनस्य ।

---

1 A P विश्लिष्यमाणपुटासु. 2 Mss. °विमर्ष° for °विमर्श°.

स्यात्किं नु सोऽयमुत नेति विचारदोला-
लोलस्य सोऽयमिति चोत्थितविस्मयस्य ॥ १४ ॥

अथ तस्य राज्ञोऽमात्याश्चक्षुःप्रदानावसायमवेत्य ससंभ्रमावेगविषादव्यथितमनसो राजानमूचुः—

दानातिहर्षादनयमसमीक्ष्याहितोदयम् ।
प्रसीद देव मा मैवं न चक्षुर्दातुमर्हसि ॥ १५ ॥
एकस्यार्थे द्विजस्यास्य मा नः सर्वान् पराकृथाः ।
अलं शोकाग्निना दग्धुं सुखं संवर्धिताः प्रजाः ॥ १६ ॥
धनानि लक्ष्मीप्रतिबोधनानि
श्रीमन्ति रत्नानि पयस्विनीर्गाः ।
रथान् विनीतांश्च[1] युजः प्रयच्छ
मदोर्जितश्रीललितान् द्विपान् वा ॥ १७ ॥
समुच्चरन्नूपुरनिस्वनानि
शरत्पयोदाभ्यधिकद्युतीनि ।
गृहाणि सर्वर्तुसुखानि देहि
मा दाः स्वचक्षुर्जगदेकचक्षुः ॥ १८ ॥

विमृश्यतामपि[2] च तावन्महाराज ।

अन्यदीयं कथं नाम चक्षुरन्यत्र योज्यते ।
अथ देवप्रभावोऽयं त्वच्चक्षुः किमपेक्ष्यते[3] ॥ १९ ॥

अपि च देव ।

K 10 चक्षुषा किं दरिद्रस्य पराभ्युदयसाक्षिणा ।
धनमेव यतो देहि देव मा साहसं कृथाः ॥ २० ॥

अथ स राजा तानमात्यान् सानुनयमधुराक्षरमित्युवाच—

अदाने कुरुते बुद्धिं दास्यामीत्यभिधाय यः ।
स लोभपाशं प्रभ्रष्टमात्मनि प्रतिमुञ्चति ॥ २१ ॥
दास्यामीति प्रतिज्ञाय योऽन्यथा कुरुते मनः ।
कार्पण्यानिश्चितमतेः कः स्यात्पापतरस्ततः ॥ २२ ॥
स्थिरीकृत्यार्थिनामाशां दास्यामीति प्रतिज्ञया ।
विसंवादनरूक्षस्य वचसो नास्ति निष्कृतिः ॥ २३ ॥

यदपि चेष्टं देवतानुभावादेव चक्षुरस्य किं न संभवतीत्यत्र श्रूयताम्—

---

१ K विनीताश्च. २ Mss. विमृष्यताम्. ३ Mss. अपेक्षते.

नैककारणसाध्यत्वं कार्याणां ननु दृश्यते।
कारणान्तरसापेक्षः स्याद्दैवोऽपि विधिर्यतः॥ २४॥

तन्न मे दानातिशयव्यवसाये विघ्नाय व्यायन्तुमर्हन्ति भवन्त इति। अमात्या ऊचुः— धनधान्यरत्नानि देवो दातुमर्हति न स्वचक्षुरिति विज्ञापितमस्माभिः। तन्न देवं वयमतीर्थे प्रतारयामः। राजोवाच—

यदेव याच्येत तदेव दद्या-
न्नानीप्सितं प्रीणयतीह दत्तम्।
किमुह्यमानस्य जलेन तोयै-
र्दास्याम्यतः प्रार्थितमर्थमस्मै॥ २५॥

अथ तस्य राज्ञो दृढतरविस्रम्भप्रणयः स्नेहावेगादनपेक्षितोपचारोऽमात्यमुख्यस्तं राजानमित्युवाच—मा तावद्भोः।

या नाल्पेन तपःसमाधिविधिना संप्राप्यते केनचि-
द्यामासाद्य च भूरिभिर्मखशतैः कीर्तिं दिवं चाप्नुयात्।
संप्राप्तामतिपत्य तां नृपतितां शक्रर्द्धिविस्पर्धिनीं
किं दृष्ट्वा नयने प्रदित्सति भवान् कोऽयं कुतस्त्यो विधिः॥ २६॥

लब्धावकाशस्त्रिदशेषु यज्ञैः
कीर्त्या समन्तादवभासमानः।
नरेन्द्रचूडाद्युतिरञ्जिताङ्घ्रिः
किं लिप्समानो नु ददासि चक्षुः॥ २७॥

अथ स राजा तममात्यं सानुनयमित्युवाच— K 11

नायं यत्नः सार्वभौमत्वमाप्तुं
नैव स्वर्गं नापवर्गं न कीर्तिम्।
त्रातुं लोकानित्ययं त्वादरो मे
याच्ञाक्लेशो मा च भूदस्य मोघः॥ २८॥

अथ स राजा नीलोत्पलदलशकलरुचिरकान्ति नयनमेकं वैद्यपरिदृष्टेन विधिना शनैरक्षतमुत्पाट्य परया प्रीत्या चक्षुर्याचनकाय प्रायच्छत्। अथ शक्रो देवेन्द्रस्तादृशमृद्ध्यभिसंस्कारं चक्रे यथा ददर्श स राजा सपरिजनस्तत्तस्य चक्षुश्चक्षुःस्थाने प्रतिष्ठितम्। अथोन्मिषितैकचक्षुषं चक्षुर्याचनकमभिवीक्ष्य स राजा परमेण प्रहर्षेण समापूर्णहृदयो द्वितीयमप्यस्मै नयनं प्रायच्छत्।

ततः स राजा नयने प्रदाय
विपद्मपद्माकरतुल्यवक्त्रः।

१ P in marg. अवमत्य.

पौरैरसाधारणतुष्टिरासीत्
समग्रचक्षुर्ददृशे द्विजश्च ॥ २९ ॥
अन्तःपुरेऽथ मनुजाधिपतेः पुरे च
शोकाश्रुभिर्वसुमती सिषिचे समन्तात्।
शक्रस्तु विस्मयमवाप परां च तुष्टिं
संबोधये नृपमकम्प्यमतिं समीक्ष्य ॥ ३० ॥

अथ शक्रस्य विस्मयावर्जितहृदयस्यैतदभवत्–

अहो धृतिरहो सत्त्वमहो सत्त्वहितैषिता।
प्रत्यक्षमपि कर्मेदं करोतीव विचारणाम् ॥ ३१ ॥

तन्नायमाश्चर्यसत्त्वश्चिरमिमं परिक्लेशमनुभवितुमर्हति। यतः प्रयतिष्ये चक्षुरस्योपायप्रदर्शनादुत्पादयितुम्। अथ तस्य राज्ञः क्रमात्संरूढनयनव्रणस्यावगीतप्रतनूभूतान्तःपुरपौरजानपदशोकस्य प्रविवेककामत्वादुद्यानपुष्करिण्यास्तीरे कुसुमभरावनतरुचिरतरुवरनिचिते मृदुसुरभिशिशिरसुखपवने मधुकरगणोपकूजिते पर्यङ्केण निषण्णस्य शक्रो देवेन्द्रः पुरस्तात्प्रादुरभवत्। क एष इति च राज्ञा पर्यनुयुक्तोऽब्रवीत्–

K 12 शक्रोऽहमस्मि देवेन्द्रस्त्वत्समीपमुपागतः।

राजोवाच–स्वागतम्। आज्ञाप्यतां केनार्थ इति। स[1] उपचारपुरःसरमुक्तो राजानं पुनरुवाच–

वरं वृणीष्व राजर्षे यदिच्छसि तदुच्यताम् ॥ ३२ ॥

अथ स राजा प्रदानसमुचितत्वादनभ्यस्तयाच्ञाकार्पण्यमार्गो विधूत्य विस्मयशौटीर्यमेनमुवाच–

प्रभूतं मे धनं शक्र शक्तिमच्च महद्बलम्।
अन्धभावात्त्विदानीं मे मृत्युरेवाभिरोचते ॥ ३३ ॥
कृत्वापि पर्याप्तमनोरथानि
प्रीतिप्रसादाधिकलोचनानि।
मुखानि पश्यामि न याचकानां
यत्तेन मृत्युर्दयितो ममेन्द्र ॥ ३४ ॥

शक्र उवाच–अलमलमनेन ते व्यवसायेन। सत्पुरुषा एवेदृशान्यनुप्राप्नुवन्ति। अपि च पृच्छामि तावद्भवन्तम्।

इमामवस्थां गमितस्य याचकैः
कथं नु ते संप्रति तेषु मानसम्।

1 Mss. सोपचार°.

प्रचक्ष्व तत्तावदलं निगूहितुं
व्रजेश्च[1] संप्रत्यपनीय तां यथा ॥ ३५ ॥

राजोवाच—कोऽयमस्मान् विकत्थयितुमत्रभवतो निर्बन्धः ? अपि च देवेन्द्र श्रूयताम्—

तदैव चैतर्हि च याचकानां
वचांसि याच्ञानियताक्षराणि ।
आशीर्मयाणीव मम प्रियाणि
यथा तथोदेतु ममैकमक्षि ॥ ३६ ॥

अथ तस्य राज्ञः सत्याधिष्ठानबलात्पुण्योपचयविशेषाच्च वचनसमनन्तरमेवेन्द्रनील-शकलाक्रान्तमध्यमिव नीलोत्पलदलसदृशमेकं चक्षुः प्रादुरभवत् । प्रादुर्भूते च तस्मिन्नयना-श्चर्ये प्रमुदितमनाः स राजा पुनरपि शक्रमुवाच—

यश्चापि मां चक्षुरयाचतैकं
तस्मै मुदा द्वे नयने प्रदाय ।
प्रीत्युत्सवैकाग्रमतिर्यथासं
द्वितीयमप्यक्षि तथा ममास्तु ॥ ३७ ॥

अथाभिव्याहारसमनन्तरमेव तस्य राज्ञो विस्पर्धमानमिव तेन नयनेन द्वितीयं चक्षुः K 13
प्रादुरभवत् ।

ततश्चकम्पे सधराधरा धरा
व्यतीत्य वेलां प्रससार सागरः ।
प्रसक्तगम्भीरमनोज्ञनिस्वनाः
प्रसस्वनुर्दुन्दुभयो दिवौकसाम् ॥ ३८ ॥
प्रसादरम्यं ददृशे वपुर्दिशां
रराज शुद्ध्या शरदीव भास्करः ।
परिभ्रमच्चन्दनचूर्णरञ्जितं
पपात चित्रं कुसुमं नभस्तलात्[2] ॥ ३९ ॥
समाययुर्विस्मयफुल्ललोचना
दिवौकसस्तत्र महाप्सरोगणाः ।
ववौ मनोज्ञात्मगुणः समीरणो
मनस्सु हर्षो जगतां व्यजृम्भत ॥ ४० ॥
उदीरिता हर्षपरीतमानसै-
र्महर्द्धिभिर्भूतगणैः सविस्मयैः ।

---

[1] Mss. व्रजेच्च for °श्च. [2] Mss. नभस्थलात्.

नृपस्य कर्मातिशयस्तवाश्रयाः
समन्ततः शुश्रुविरे गिरः शुभाः ॥ ४१ ॥
अहो बतौदार्यमहो कृपालुता
विशुद्धता पश्य यथास्य चेतसः।
अहो स्वसौख्येषु निरुत्सुका मति-
र्नमोऽस्तु तेऽभ्युद्गतधैर्यविक्रम ॥ ४२ ॥
सनाथतां साधु जगद्गतं त्वया
पुनर्विबुद्धेक्षणपङ्कजश्रिया।
अमोघरूपा बत पुण्यसंचया-
श्चिरस्य धर्मेण खल्वर्जितं जितम् ॥ ४३ ॥

अथ शक्रः साधु साध्वित्येनमभिसंराध्य पुनरुवाच—

न नो न विदितो राजंस्तव शुद्धाशयाशयः।
एवं नु[1] प्रतिदत्ते ते मयेमे नयने नृप ॥ ४४ ॥
समन्ताद्योजनशतं शैलैरपि तिरस्कृतम्।
द्रष्टुमव्याहता शक्तिर्भविष्यत्यनयोश्च ते ॥ ४५ ॥

इत्युक्त्वा शक्रस्तत्रैव चान्तर्दधे। अथ बोधिसत्त्वो विस्मयपूर्णमनोभिर्मन्दमन्दनिमेषप्रविकसितनयनैरमात्यैरनुयातः[2] पौरैश्चाभिवीक्ष्यमाणो जयाशीर्वचनपुरःसरैश्च ब्राह्मणैरभिनन्द्यमानः पुरवरमुच्छ्रितध्वजविचित्रपताकं प्रवितन्यमानाभ्युदयशोभमभिगम्य पर्षदि निषण्णः सभाजनार्थमभिगतस्यामात्यप्रमुखस्य[3] ब्राह्मणवृद्धपौरजानपदस्यैवमात्मोपनायिकं धर्मं देशयामास—

K 14 को नाम लोके शिथिलादरः स्यात्
कर्तुं धनेनार्थिजनप्रियाणि।
दिव्यप्रभावे नयने ममेमे
प्रदानपुण्योपनते समीक्ष्य ॥ ४६ ॥
अनेकशैलान्तरितं योजनानां शतादपि।
अदूरस्थितविस्पष्टं दृश्यं पश्यामि सर्वतः ॥ ४७ ॥
परानुकम्पाविनयाभिजाता-
द्दानात्परः कोऽभ्युदयाभ्युपायः।
यन्मानुषं चक्षुरिहैव दत्त्वा
प्राप्तं मयामानुषदिव्यचक्षुः ॥ ४८ ॥

१ Mss. तु for नु. २ Mss. अनुयातैः for °यातः. ३ Mss. °प्रमुख्यस्य.

एतद्विदित्वा शिबयः प्रदानै-
भोगेन चार्थान् सफलीकुरुध्वम् ।
लोके परस्मिन्निह चैष पन्थाः
कीर्तिप्रधानस्य सुखोदयस्य ॥ ४९ ॥

धनस्य निःसारलघोः स सारो
यद्दीयते लोकहितोन्मुखेन ।
निधानतां याति हि दीयमान-
मदीयमानं निधनैकनिष्ठम् ॥ ५० ॥

तदेवं दुष्करशतसमुदानीतोऽयमस्मदर्थं तेन भगवता सद्धर्म इति सत्कृत्य श्रोतव्यः । तथागतमाहात्म्ये पूर्ववच्च करुणावर्णेऽपि वाच्यम्—इहैव पुण्यफलप्रदर्शने चैवं सत्कृत्योपचितानि पुण्यानीहैव पुष्पमात्रमात्मप्रभावस्य कीर्तिसंततिमनोहरं प्रदर्शयन्तीति ॥

॥ इति शिबिजातकं द्वितीयम् ॥

३ कुल्माषपिण्डीजातकम् ।

चित्तप्रसादोद्गतं पात्रातिशयप्रतिपादितं च नाल्पकं नाम दानमस्ति विपाकमहत्त्वात् । तद्यथानुश्रूयते—

बोधिसत्त्वभूतः किलायं भगवान् कोशलाधिपतिर्बभूव । तस्योत्साहमन्त्रप्रभुशक्तिसंपत्प्रभृतीनां प्रकर्षिणामपि राजगुणानां विभूतिमतिशिश्ये दैवसंपद्गुणशोभा ।

गुणास्तस्याधिकं रेजुर्दैवसंपद्विभूषणाः ।
किरणा इव चन्द्रस्य शरदुन्मीलितश्रियः ॥ १ ॥

तत्याज दृप्तानपि तस्य शत्रून्
रक्तेव रेमे तदपाश्रितेषु ।
इत्यास तस्यान्यनराधिपेषु
कोपप्रसादानुविधायिनी श्रीः ॥ २ ॥

K 15 धर्मात्मकत्वान्न च नाम तस्य
परोपतापाशिवमास चेतः ।
भृत्यानुरागस्तु तथा जजृम्भे
द्विषत्सु लक्ष्मीर्न यथास्य रेमे ॥ ३ ॥

सोऽनन्तरातीतां स्वजातिमनुसस्मार । तदनुस्मरणाच्च समुपजातसंवेगो विशेषवत्तरं श्रमणब्राह्मणकृपणवनीपकेभ्यः सुखहेतुनिदानं दानमदात्, शीलसंवरमनवरतं पुपोष, पोषधनियमं च पर्वदिवसेषु समाददे । अभीक्ष्णं च राजा पर्षदि स्वस्मिंश्चान्तःपुरे पुण्यप्रभावोद्भावनाल्लोकं श्रेयसि नियोक्तुकामः प्रतीतहृदयो गाथाद्वयमिति नियतार्थं बभाषे—

न सुगतपरिचर्या विद्यते स्वल्पिकापि
प्रतनुफलविभूतिर्यच्छ्रुतं केवलं प्राक् ।
तदिदमलवणायाः शुष्करूक्षारुणायाः
फलविभवमहत्त्वं पश्य कुल्माषपिण्ड्याः ॥ ४ ॥

रथतुरगविचित्रं मत्तनागेन्द्रनीलं
बलमकृशमिदं मे मेदिनी केवला च ।
बहु धनमनुरक्ता श्रीरुदाराश्च दाराः
फलसमुदयशोभां पश्य कुल्माषपिण्ड्याः ॥ ५ ॥

तममात्या ब्राह्मणवृद्धाः पौरमुख्याश्च कौतूहलाघूर्णितमनसोऽपि न प्रसहन्ते स्म पर्यनुयोक्तुम्—किमभिसमीक्ष्य महाराजो गाथाद्वयमिदमभीक्ष्णं भाषत इति । अथ तस्य राज्ञो वांभिल्या[1]द्बहुतरप्रणयप्रसरा देवी समुत्पन्नकौतूहला संकथाप्रस्तावागतं पर्षदि पर्यपृच्छदेनम्—

नियतमिति नरेन्द्र भाषसे हृदयगतां मुदमुद्गिरन्निव ।
भवति मम कुतूहलाकुलं हृदयमिदं कथितेन तेन ते ॥ ६ ॥

1 A बाम्भल्याद°; B वामल्याद°; P वागल्याद°.

तदर्हति श्रोतुमयं जनो यदि
प्रचक्ष्व तत्किं न्विति भाषसे नृप ।
रहस्यमेवं च न कीर्त्यते क्वचित्
प्रकाशमस्माच्च मयापि पृच्छ्यते ॥ ७ ॥

अथ स राजा प्रीत्यभिस्निग्धया दृष्ट्या समभिवीक्ष्य देवीं स्मितप्रविकसितवदन उवाच— K 11

अविभाव्य निमित्तार्थं श्रुत्वोद्गारमिमं मम ।
न केवलं तवैवात्र कौतूहलचलं मनः ॥ ८ ॥

समन्तमप्येतदमात्यमण्डलं
कुतूहलाघूर्णितलोलमानसम् ।
पुरं च सान्तःपुरमत्र तेन मे
निशम्यतां येन मयैवमुच्यते ॥ ९ ॥

सुप्तप्रबुद्ध इव जातिमनुस्मरामि
यस्यामिहैव नगरे भृतकोऽहमासम् ।
शीलान्वितोऽपि धनमात्रसमुच्छ्रितेभ्यः
कर्मभिराधनसमर्जितदीनवृत्तिः ॥ १० ॥

सोऽहं भृतिं परिभवश्रमदैन्यशालां
त्राणाशयात्स्वयमवृत्तिभयाद्विविक्षुः ।
भिक्षार्थिनश्च चतुरः श्रमणानपश्यं
वश्येन्द्रियाननुगतानिव भिक्षुलक्ष्म्या ॥ ११ ॥

तेभ्यः प्रसादमृदुना मनसा प्रणम्य
कुल्माषमात्रकमदां प्रयतः स्वगेहे ।
तस्याङ्कुरोदय इवैष यदन्यराज-
चूडाप्रभाश्चरणरेणुषु मे निषक्ताः[1] ॥ १२ ॥

तदेतदभिसंधाय मयैवं देवि कथ्यते ।
पुण्येन च लभे तृप्तिमर्हतां दर्शनेन च ॥ १३ ॥

अथ सा देवी प्रहर्षविस्मयविशालाक्षी सबहुमानमुदीक्षमाणा राजानमित्युवाच— उपपन्नरूपः पुण्यानामयमेवंविधो विपाकाभ्युदयविशेषः । पुण्यफलप्रत्यक्षिणश्च महाराजस्य यदयं पुण्येष्वादरः । तदेवमेव पापप्रवृत्तिविमुखः[2] पितेव प्रजानां सम्यक्परिपालन[3]सुमुखः पुण्यगणा[4]र्जनाभिमुखः

१ A B निषिक्ताः; P निविक्ताः. २ B प्रवृत्तिष्वपिमुखः; P प्रवृत्तिष्वविमुखः. ३ Mss. °पालना° for °पालन°. ४ Mss. °गुणा° for °गणा°.

K 17 यशःश्रिया दानसमृद्धया ज्वलन्
प्रतिष्ठिताज्ञः प्रतिराजमूर्धसु ।
समीरणाकुञ्चितसागराम्बरां
चिरं महीं धर्मनयेन पालय ॥ १४ ॥

राजोवाच—किं ह्येतद्देवि न स्यात् ?

सोऽहं तमेव पुनराश्रयितुं यतिष्ये
श्रेयःपथं समभिलक्षितरम्यचिह्नम् ।
लोकः प्रदित्सति हि दानफलं निशम्य
दास्याम्यहं किमिति नात्मगतं निशम्य ॥ १५ ॥

अथ स राजा देवीं देवीमिव श्रिया ज्वलन्तीमभिस्निग्धमवेक्ष्य श्रीसंपत्तिहेतुकुतूहलहृदयः पुनरुवाच—

चन्द्रलेखेव ताराणां स्त्रीणां मध्ये विराजसे ।
अकृथाः किं नु कल्याणि कर्मातिमधुरोदयम् ॥ १६ ॥

देव्युवाच—अस्ति देव किंचिदहमपि पूर्वजन्मवृत्तिं समनुस्मरामीति । कथय कथयेदानीमिति च सादरं राज्ञा पर्यनुयुक्तोवाच—

बाल्येऽनुभूतमिव तत्समनुस्मरामि
दासी सती यदहमुद्धृतभक्तमेकम् ।
क्षीणास्रवाय मुनये विनयेन दत्त्वा
सुप्तेव तत्र समवापमिह प्रबोधम् ॥ १७ ॥

एतत्स्मरामि कुशलं नरदेव येन
त्वन्नाथतामुपगतास्मि समं पृथिव्या ।
क्षीणास्रवेषु न कृतं तनु नाम किंचि-
दित्युक्तवानसि यथैव मुनिस्तथैव ॥ १८ ॥

अथ स राजा पुण्यफलप्रदर्शनात्पुण्येषु समुत्पादितबहुमानामभिप्रसन्नमनसं पर्षदं विस्मयैकाग्रामवेक्ष्य नियतमीदृशं किंचित्समनुशशास—

K 18 अल्पस्यापि शुभस्य विस्तरमिमं[1] दृष्ट्वा विपाकश्रियः
स्यात्को नाम न दानशीलविधिना पुण्यक्रियातत्परः ।
नैव द्रष्टुमपि क्षमः स पुरुषः पर्याप्तवित्तोऽपि सन्
यः कार्पण्यतमिस्रयावृतमतिर्नाप्नोति दानैर्यशः ॥ १९ ॥

---

1 Mss. इदं for इमं.

त्यक्तव्यं विवशेन यन्न च तथा कस्मैचिदर्थाय य-
त्तन्न्यायेन धनं त्यजन् यदि गुणं कंचित्समुद्भावयेत्।
कोऽसौ तत्र भजेत मत्सरपथं जानन् गुणानां रसं
प्रीत्याद्या विविधाश्च कीर्त्यनुसृता दानप्रतिष्ठा गुणाः॥ २० ॥

दानं[1] नाम महानिधानमनुगं चौराद्यसाधारणं
दानं मत्सरलोभदोषरजसः प्रक्षालनं चेतसः।
संसाराध्वपरिश्रमापनयनं दानं सुखं वाहनं
दानं नैकसुखोपधानसुमुखं सन्मित्रमात्यन्तिकम्॥ २१ ॥

विभवसमुदयं वा दीप्तमाज्ञागुणं वा
त्रिदशपुरनिवासं रूपशोभागुणं वा।
यदभिलषति सर्वं तत्समाप्नोति दाना-
दिति परिगणितार्थः को न दानानि दद्यात्॥ २२ ॥

सारादानं दानमाहुर्धनाना-
मैश्वर्याणां दानमाहुर्निदानम्।
दानं श्रीमत्सज्जनत्वावदानं
बाल्यप्रज्ञैः पांसुदानं सुदानम्॥ २३ ॥

अथ सा पर्षत्तस्य राज्ञस्तद्ग्राहकं वचनं सबहुमानमभिनन्द्य प्रदानादिप्रतिपत्त्यभिमुखी बभूव॥

तदेवं चित्तप्रसादोद्गतं पात्रातिशयप्रतिपादितं च नाल्पकं नाम दानमस्ति विपाकमहत्त्वादिति प्रसन्नचित्तेनानुत्तरे पुण्यक्षेत्र आर्यसंघे दानं ददता परा प्रीतिरुत्पादयितव्या— अदूरे ममाप्येवंविधा अतो विशिष्टतराश्च संपत्तय इति॥

॥ इति कुल्माषपिण्डीजातकं तृतीयम्॥

———:०:———

1 Mss. om. दानं.

४ श्रेष्ठिजातकम् ।

K 19 अत्ययमप्यविगणय्य दित्सन्ति सत्पुरुषाः । केन नाम स्वस्थेन न दातव्यं स्यात् ? तद्यथानुश्रूयते—

बोधिसत्त्वभूतः किलायं भगवान् भाग्यातिशयगुणादुत्थानसंपदा च अधिगतविपुलधनसमृद्धिरविषमव्यवहारशीलत्वाल्लोके बहुमाननिकेतभूत उदाराभिजनवाननेकविद्याकलाविकल्पाधिगमविमलतरमतिर्गुणमाहात्म्याद्राज्ञा समुपहृतसंमानः प्रदानशीलत्वाल्लोकसाधारणविभवः श्रेष्ठी बभूव ।

अर्थिभिः प्रीत[1]हृदयैः कीर्त्यमानमितस्ततः ।
त्यागशौर्योन्नतं नाम तस्य व्याप दिशो दश ॥ १ ॥

दद्यान्न दद्यादिति तत्र नासी-
द्विचार[2]दोलाचलमानसोऽर्थी ।
ख्यातावदाने हि बभूव तस्मिन्
विस्रम्भधृष्टप्रणयोऽर्थिवर्गः ॥ २ ॥

नासौ जुगोपात्मसुखार्थमर्थं
न स्पर्धया लोभपराभवाद्वा ।
सत्त्वार्थिदुःखं न शशाक सोढुं
नास्तीति वक्तुं च ततो जुगोप ॥ ३ ॥

अथ कदाचित्तस्य महासत्त्वस्य भोजनकाले स्नातानु[3]लिप्तगात्रस्य कुशलोदारसूदोपकल्पिते समुपस्थिते वर्णगन्धरसस्पर्शादिगुणसमुदिते विचित्रे भक्ष्यभोज्यादिविधौ तत्पुण्यसंभाराभिवृद्धिकामो ज्ञानाग्निनिर्दग्धसर्वक्लेशेन्धनः प्रत्येकबुद्धस्तद्गृहमभिजगाम भिक्षार्थी । समुपेत्य च द्वारकोष्ठके व्यतिष्ठत ।

अशङ्किताचञ्चलधीरसौम्य-
मवेक्षमाणो युगमात्रमुर्व्याः ।
तत्रावतस्थे प्रशमाभिजातः
स पात्रसंसक्तकराग्रपद्मः ॥ ४ ॥

अथ मारः पापीयान् बोधिसत्त्वस्य तां दानसंपदममृष्यमाणस्तद्विघ्नार्थमन्तरा च तं भदन्तमन्तरा च द्वारदेहलीं प्रचलज्ज्वालाकरालोदरमनेकपौरुषमतिगम्भीरं भयानकदर्शनं सप्रतिभयनिर्घोषं नरकमभिनिर्ममे विस्फुरद्भिरनेकैर्जनशतैराचितम् । अथ बोधिसत्त्वः प्रत्येक-

---

[1] Mss. प्रीति° for प्रीत°. [2] Mss. विचाल° for विचार°. [3] A B स्नानानु°; P स्नानानु°.

बुद्धं भिक्षार्थिनमभिगतमालोक्य पत्नीमुवाच—भद्रे स्वयमार्याय पर्याप्तं पिण्ड[1]पातं देहीति । सा तथेति प्रतिश्रुत्य प्रणीतं भक्ष्यभोज्यमादाय प्रस्थिता । नरकमालोक्य द्वारकोष्ठकसमीपे भय- K 20
विषादचञ्चलाक्षी सहसा न्यवर्तत । किमेतदिति च भर्त्रा पर्यनुयुक्ता समापतितसाध्वसापिहितकण्ठी तत्कथंचित्तस्मै कथयामास । अथ बोधिसत्त्वः कथमयमार्यो मद्गृहादनवाप्तभिक्ष एव प्रतियास्यतीति ससंभ्रमं तत्तस्याः कथितमनादृत्य स्वयमेव च प्रणीतं भक्ष्यभोज्यमादाय तस्य महात्मनः पिण्डपातं प्रतिपादयितुकामो द्वारकोष्ठकसमीपमभिगतस्तमतिभीषणमन्तरा नरकं ददर्श । तस्य किं खिदिदमिति समुत्पन्नवितर्कस्य मारः पापीयान् भवनभित्तेर्विनिःसृत्य संदृश्यमानदिव्याद्भुतवपुरन्तरिक्षे[2] स्थित्वा हितकाम इव नामाब्रवीत्—गृहपते महारौरवनामायं महानरकः ।

अर्थिप्रशंसावचनप्रलुब्धा
　　दित्सन्ति दानव्यसनेन येऽर्थान् ।
शरत्सहस्राणि बहूनि तेषा-
　　मस्मिन्निवासोऽसुलभप्रवासः ॥ ५ ॥

अर्थस्त्रिवर्गस्य विशेषहेतु-
　　स्तस्मिन् हते केन हतो न धर्मः ।
धर्मं च हत्वार्थनिबर्हणेन
　　कथं नु न स्यान्नरकप्रतिष्ठः[3] ॥ ६ ॥

दानप्रसङ्गेन च धर्ममूलं
　　घ्नता त्वयार्थं यदकारि पापम् ।
त्वामत्तुमभ्युद्गतमेतदस्मा-
　　ज्ज्वालाप्रजिह्वं नरकान्तकास्यम् ॥ ७ ॥

तत्साधु दानाद्विनियच्छ बुद्धि-
　　मेवं हि सद्यः पतनं न ते स्यात् ।
विचेष्टमानैः करुणं रुदद्भि-
　　र्मा दातृभिर्गाः समताममीभिः ॥ ८ ॥

प्रतिग्रहीता तु जनोऽभ्युपैति
　　निवृत्तदानापनयः सुरत्वम् ।
तत्स्वर्गमार्गावरणाद्विरम्य
　　दानोद्यमात्संयममाश्रयस्व ॥ ९ ॥

---

१ Mss. पिण्डपात्रं for °पातं almost everywhere. २ Mss. अन्तरीक्षे.
३ P °प्रविष्टः for °प्रतिष्ठः.

अथ बोधिसत्त्वो नूनमस्यैतद्दुरात्मनो मम दानविघ्नाय विचेष्टितमित्यवगम्य सत्त्वावष्टम्भधीरं विनयमधुराविच्छेदं नियतमित्यवोचदेनम्—

अस्मद्धितावेक्षणदक्षिणेन
विदर्शितोऽयं भवतार्यमार्गः ।
युक्ता विशेषेण च दैवतेषु
परानुकम्पानिपुणा प्रवृत्तिः ॥ १० ॥

दोषोदयात्पूर्वमनन्तरं वा
K 21 युक्तं तु तच्छान्तिपथेन[1] गन्तुम् ।
गते प्रयामं[2] ह्युपचारदोषै-
र्व्याधौ चिकित्साप्रणयो विघातः ॥ ११ ॥

इदं च दानव्यसनं मदीयं
शङ्के चिकित्साविषयव्यतीतम् ।
तथा ह्यनादृत्य हितैषितां ते
न मे मनः संकुचति प्रदानात् ॥ १२ ॥

दानादधर्मं च यदूचिवांस्त्व-
मर्थं च धर्मस्य विशेषहेतुम् ।
तन्मानुषी नेयमवैति बुद्धि-
र्दानादृते धर्मपथो यथार्थः ॥ १३ ॥

निधीयमानः स तु धर्महेतु-
श्चौरैः प्रसह्याथ विलुप्यमानः ।
ओघोदरान्तर्विनिमग्नमूर्ति-
र्हुताशनस्याशनतां गतो वा ॥ १४ ॥

यच्चात्थ दाता नरकं प्रयाति
प्रतिग्रहीता तु सुरेन्द्रलोकम् ।
विवर्धितस्तेन च मे त्वयायं
दानोद्यमः संयमयिष्यतापि ॥ १५ ॥

अनन्यथा चास्तु वचस्तवेदं
स्वर्गं च मे याचनका व्रजन्तु ।
दानं हि मे लोकहितार्थमिष्टं
नेदं स्वसौख्योदयसाधनाय ॥ १६ ॥

१ Mss. यच्छान्ति°. २ Mss. प्रयासं for °मं.

अथ स मारः पापीयान् पुनरपि बोधिसत्त्वं हितैषीव धीरहस्तेनोवाच—

हितोक्तिमेतां[1] मम चापलं वा
समीक्ष्य येनेच्छसि तेन गच्छ।
सुखान्वितो वा बहुमानपूर्वं
स्मर्तासि मां विप्रतिसारवान् वा॥ १७॥

बोधिसत्त्व उवाच—मार्ष मर्षयतु भवान्।

कामं पतामि नरकं स्फुरदुग्रवह्निं
ज्वालावलीढशिथिलावनतेन मूर्ध्ना।
न त्वर्थिनां प्रणयदर्शितसौहृदानां
संमानकालमवमाननया[2] हरिष्ये॥ १८॥

इत्युक्त्वा बोधिसत्त्वः स्वभाग्यबलावष्टम्भाज्जानानश्च निरत्ययतां दानस्य निवारणैकरसमवधूय स्वजनपरिजनं साध्वसानभिभूतमतिरभिवृद्धदानाभिलाषो नरकमध्येन प्रायात्।

पुण्यानुभावादथ तस्य तस्मिन्
अपङ्कजं पङ्कजमुद्बभूव।
अवज्ञयेवावजहास मारं
यच्छुक्लया केसरदन्तपङ्क्त्या॥ १९॥

अथ बोधिसत्त्वः पद्मसंक्रमेण स्वपुण्यातिशयनिर्जातेनाभिगम्य प्रत्येकबुद्धं प्रसाद- K 22
संहर्षापूर्णहृदयः पिण्डपातमस्मै प्रायच्छत्।

मनःप्रसादप्रतिबोधनार्थं
तस्याथ भिक्षुर्वियदुत्पपात।
वर्षञ्ज्वलंश्चैव स तत्र रेजे
सविद्युदुद्द्योतपयोदलक्ष्म्या[3]॥ २०॥

अवमृदितमनोरथस्तु मारो
द्युतिपरिमोषमवाप्य वैमनस्यात्।
तमभिमुखमुदीक्षितुं न सेहे
सह नरकेण ततस्तिरोबभूव॥ २१॥

तत्किमिदमुपनीतम्? एवमत्ययमप्यविगणय्य दित्सन्ति सत्पुरुषाः। केन नाम स्वस्थेन न दातव्यं स्यात्? न सत्त्ववन्तः शक्यन्ते भयादप्यगतिं गमयितुमित्येवमप्युन्नेयम्॥

॥ इति श्रेष्ठिजातकं चतुर्थम्॥

---

1 Mss. एनां for एतां. 2 Mss. सन्मान° for संमान°. 3 Mss. om. स°.

५ अविषह्यश्रेष्ठिजातकम् ।

न विभवक्षयावेक्षया समृद्ध्याशया वा प्रदानवैधुर्यमुपयान्ति सत्पुरुषाः । तद्यथ श्रूयते—

बोधिसत्त्वभूतः किलायं भगवांस्त्यागशीलकुलविनयश्रुतज्ञानानिविस्मयादिगुणसमुदि धनदायमानो विभवसंपदा सर्वातिथित्वादनुपरतदानसत्त्वो लोकहितार्थप्रवृत्तो दायकश्रे श्रेष्ठी बभूव मात्सर्यादिदोषाविषह्योऽविषह्य इति प्रकाशनामा ।

इष्टार्थसंपत्तिविमर्शनाशा-
त्प्रीतिप्रबोधस्य विशेषहेतुः ।
यथार्थिनां दर्शनमास तस्य
तथार्थिनां दर्शनमास तस्य ॥ १ ॥

देहीति याच्ञानियतार्थमुक्तो
नास्तीति नासौ गदितुं शशाक ।
ह्यनावकाशा हि बभूव चित्ते
तस्यार्थसक्तिः कृपया महत्या ॥ २ ॥

तस्यार्थिभिर्निर्ह्रियमाणसारे
गृहे बभूवाभ्यधिकप्रहर्षः ।
विवेद स ह्युग्रधनाननर्था-
नकारणक्षिप्रविरागिणोऽर्थान् ॥ ३ ॥

भवन्ति लोकस्य हि भूयसार्था
लोभाश्रयाद्दुर्गतिमार्गसार्थाः ।
परात्मनोरभ्युदयावहत्वा-
दर्थास्तदीयास्तु बभुर्यथार्थाः ॥ ४ ॥

K. 23 अथ तस्य महासत्त्वस्य यथाभिलषितैरक्लिष्टैः शिष्टोपचारविभूषणैर्विपुलैरर्थविसर्गैर्या नकजनं समन्ततः संतर्पयतः प्रदानौदार्यश्रवणाद्विस्मयावर्जितमनाः शक्रो देवेन्द्रः प्रदा स्थिरनिश्चयमस्य जिज्ञासमानः प्रत्यहं धनधान्यरत्नपरिच्छदजातं तत्तदन्तर्धापयामास—अ नामायं विभवपरिक्षयाशङ्कयापि मात्सर्याय प्रतार्येतेति। प्रदानाधिमुक्तस्य तु पुनर्महासत्त्वस्य

यथा यथा तस्य विनेशुरर्थाः
सूर्याभिसृष्टा इव तोयलेशाः ।
तथा तथैनान् विपुलैः प्रदानै-
र्गृहात्प्रदीप्तादिव निर्जहार ॥ ५ ॥

---

१ Mss. °ज्ञानविस्मया° for ज्ञानाविस्म°.

अथ शक्रो देवेन्द्रस्त्यागपरायणमेव तं महासत्त्वमवेत्य प्रक्षीयमाणविभवसारमपि विस्मिततरमतिस्तस्यैकरात्रेण सर्वं विभवसारमन्तर्धापयामासान्यत्र रज्जुकुण्डलाद्दात्राच्चैकस्मात्[1]। अथ बोधिसत्त्वः प्रभातायां रजन्यां यथोचितं प्रतिविबुद्धः पश्यति स्म धनधान्यपरिच्छदपरिजनविभवशून्यं निष्कूजदीनं स्वभवनं राक्षसैरिवोद्वासितमनभिरामदर्शनीयम्। किमिति च समुत्थितवितर्कः समनुविचरंस्तद्रज्जुकुण्डलकं दात्रं च केवलमत्र ददर्श। तस्य चिन्ता प्रादुरभवत्—यदि तावत्केनचिद्याचितमनुचितवचसा स्वविक्रमोपार्जितोपजीविना मद्गृहे प्रणय एवं दर्शितः, सूपयुक्ता एवमर्थाः। अथ त्विदानीं मद्भाग्यदोषादुच्छ्रयमसहमानेन केनचिदनुपयुक्ता एव विद्रुतास्तत्कष्टम्।

चलं सौहृदमर्थानां विदितं पूर्वमेव मे।
अर्थिनामेव पीडा तु दहत्यत्र मनो मम॥ ६॥

प्रदानसत्कारसुखोचिताश्चिरं
　　विविक्तमर्थैरभिगम्य मद्गृहम्।
कथं भविष्यन्ति नु ते ममार्थिनः
　　पिपासिताः शुष्कमिवागता ह्रदम्॥ ७॥

अथ स बोधिसत्त्वः स्वधैर्यावष्टम्भादनास्वादितविषाददैन्यस्तस्यामप्यवस्थायामनभ्यस्तयाच्ञाक्रमत्वात्परान् याचितुं परिचितानपि न प्रसेहे। एवं दुष्करं याचितुमिति च तस्य भूयसी याचनकेष्वनुकम्पा बभूव। अथ स महात्मा याचनकजनस्वागतादिक्रियावेक्षया स्वयमेव तद्रज्जुकुण्डलकं दात्रं च प्रतिगृह्य प्रत्यहं तृणविक्रयोपलब्धया विभवमात्रयार्थिजनप्रणयसंमाननां चकार। अथ शक्रो देवेन्द्रस्तस्येमामविषादितां परमेऽपि दारिद्र्ये प्रदानाभिमुखतां चावेक्ष्य सविस्मयबहुमानः संदृश्यमानदिव्याद्भुतवपुरन्तरिक्षे स्थित्वा दानाद्विच्छन्दयंस्तं महासत्त्वमुवाच—गृहपते। K 24

सुहृन्मनस्तापकरीमवस्था-
　　मिमामुपेतस्त्वमतिप्रदानैः।
न दस्युभिर्नैव जलानलाभ्यां
　　न राजभिः संह्रियमाणवित्तः॥ ८॥

तत्त्वां हितावेक्षितया ब्रवीमि
　　नियच्छ दाने व्यसनानुरागम्।
इत्थंगतः सन्नपि चेन्न दद्या
　　यायाः पुनः पूर्वसमृद्धिशोभाम्॥ ९॥

---

१ Mss. रज्वा दात्रा° for रज्जुकुण्डलाद्दात्रा°.

शश्वत्क्लेशेनापि परिव्ययेन
कालेन दृष्ट्वा क्षयमर्जनानाम्।
चयेन वल्मीकसमुच्छ्रयांश्च
वृद्ध्यर्थिनः संयम एव पन्थाः॥ १०॥

अथ बोधिसत्त्वः प्रदानाभ्यासमाहात्म्यं विदर्शयञ्छक्रमुवाच—

अनार्यमार्येण सहस्रनेत्र
सुदुष्करं सुष्ठ्वपि दुर्गतेन।
मा चैव तद्भून्मम शक्र वित्तं
यत्प्राप्तिहेतोः कृपणाशयः स्याम्॥ ११॥

इच्छन्ति याच्ञामरणेन गन्तुं
दुःखस्य यस्य प्रतिकारमार्गम्।
तेनातुरान् कः कुलपुत्रमानी
नास्तीति शुष्काशनिनाभ्यहन्यात्॥ १२॥

तन्मद्विधः किंस्विदुपाददीत
रत्नं धनं वा दिवि वापि राज्यम्।
याच्ञाभितापेन विवर्णितानि
प्रसादयेन्नार्थिमुखानि येन॥ १३॥

मात्सर्यदोषोपचयाय यः स्या-
न्न त्यागचित्तं परिबृंहयेद्वा।
स त्यागमेवार्हति मद्विधेभ्यः
परिग्रहच्छद्ममयो विघातः॥ १४॥

विद्युल्लतानृत्तचले धने च
साधारणे नैकविघातहेतौ।
दाने निदाने च सुखोदयानां
मात्सर्यमार्यः क इवाश्रयेत॥ १५॥

K 25 तद्दर्शिता शक्र मयि स्वतेयं
हिताभिधानादनुकम्पितोऽसि।
स्वभ्यस्तहर्षं तु मनः प्रदानै-[1]
स्तदुत्पथे केन धृतिं लभेत॥ १६॥

---

1 Mss. स्वत्वस्तु हर्षं तु for स्वभ्यस्तहर्षं तु.

न चात्र मन्योर[1]नुवृत्तिमार्गे
चित्तं भवानर्हति संनियोक्तुम् ।
न हि स्वभावस्य विपक्षदुर्ग-
मारोढुमल्पेन बलेन शक्यम् ॥ १७ ॥

शक्र उवाच—गृहपते । पर्याप्तविभवस्य परिपूर्णकोशकोष्ठागारस्य सम्यक्प्रवृत्तविविध-विपुलकर्मान्तस्य विरूढायतेर्लोके वशीकृतैश्वर्यस्यायं क्रमो नेमां दशामभिप्रपन्नस्य । पश्य ।

स्वबुद्धिविस्पन्दसमाहितेन वा
यशोनुकूलेन कुलोचितेन वा ।
समृद्धिमाकृष्य शुभेन कर्मणा
[2]सपत्नतेजांस्यभिभूय भानुवत् ॥ १८ ॥

जने प्रसङ्गेन वितत्य सद्गतिं
प्रबोध्य हर्षं ससुहृत्सु बन्धुषु ।
अवाप्तसंमानविधिर्नृपादपि
श्रिया परिष्वक्त इवाभिका[3]मया ॥ १९ ॥

अथ प्रदाने प्रविजृम्भितक्रमः
सुखेषु वा नैति जनस्य वाच्यताम् ।
अजातपक्षः खमिवारुरुक्षया
विघातभाक्केवलया तु दित्सया ॥ २० ॥

यतो धनं संयमनैभृताश्रया-
दुपार्ज्यतां तावदलं प्रदित्सया ।
अनार्यताप्यत्र च नाम का भवे-
न्न यत्प्रदद्या विभवेष्वभाविषु ॥ २१ ॥

बोधिसत्त्व उवाच—अलमतिनिर्बन्धेनात्रभवतः ।

आत्मार्थः स्याद्यस्य गरीयान् परकार्या-
त्तेनापि स्याद्देयमनादृत्य समृद्धिम् ।
नैति प्रीतिं तां हि महत्यापि विभूत्या
दानैस्तुष्टिं लोभजयाद्यामुपभुङ्क्ते ॥ २२ ॥

---

१ Mss. प्रवृत्ति° for अनुवृत्ति°. २ Mss. सपत्न° or संपन्न° for सपत्न°. ३ Mss. °काम्यया for °कामया.

नैति स्वर्गं केवलया यच्च समृद्ध्या
दानेनैव ख्यातिमवाप्नोति च पुण्याम्।
मात्सर्यादीनाभिभवत्येव च दोषां-
स्तस्या हेतोर्दानमतः को न भजेत ॥ २३ ॥

K 26
त्रातुं लोकान् यस्तु जरामृत्युपरीता-
नप्यात्मानं दित्सति कारुण्यवशेन।
यो नास्वादं वेत्ति सुखानां परदुःखैः
कस्तस्यार्थस्त्वद्गतया स्यादपि लक्ष्म्या ॥ २४ ॥

अपि च देवेन्द्र।

संपत्तिरिव वित्तानामध्रुवा स्थितिरायुषः।
इति याचनकं लब्ध्वा न समृद्धिरवेक्ष्यते ॥ २५ ॥

एको रथश्च भुवि यद्विदधाति[1] वर्त्म
तेनापरो व्रजति धृष्टतरं तथान्यः।
कल्याणमाद्यमिममित्यवधूय मार्गं
नासत्पथप्रणयने रमते मनो मे ॥ २६ ॥

अर्थश्च विस्तरमुपैष्यति चेत्पुनर्मे
हर्ता मनांसि नियमेन स याचकानाम्।
एवंगतेऽपि च यथाविभवं प्रदास्ये
मा चैव दाननियमे प्रमदिष्म शक्र ॥ २७ ॥

इत्युक्ते शक्रो देवेन्द्रः समभिप्रसादितमनाः साधु साध्वित्येनमभिसंराध्य सबहुमानस्निग्धमवेक्षमाण उवाच—

यशःसपत्नैरपि कर्मभिर्जनः
समृद्धिमन्विच्छति नीचदारुणैः।
स्वसौख्यसङ्गादनवेक्षितात्ययः
प्रतार्यमाणश्चपलेन चेतसा ॥ २८ ॥

अचिन्तयित्वा तु धनक्षयं त्वया
स्वसौख्यहानिं मम च प्रतारणाम्।
परार्थसंपादनधीरचेतसा
महत्त्वमुद्भावितमात्मसंपदः ॥ २९ ॥

---

1 Mss. यं विदधाति for यद्विद°.

अहो बतौदार्यविशेषभास्वतः
प्रमृष्टमात्सर्यतमिस्रता हृदः ।
प्रदानसंकोचविरूपतां गतं
धने प्रनष्टेऽपि न यत्तदाशया ॥ ३० ॥

न चात्र चित्रं परदुःखदुःखिनः
कृपावशाल्लोकहितैषिणस्तव ।
हिमावदातः शिखरीव वायुना
न यत्प्रदानादसि कम्पितो मया ॥ ३१ ॥

यशः समुद्भावयितुं परीक्षया K 27
धनं तवेदं तु निगूढवानहम् ।
मणिर्हि शोभानुगतोऽप्यतोऽन्यथा
न संस्पृशेद्रत्नयशोमहार्घताम् ॥ ३२ ॥

यतः प्रदानैरभिवर्ष याचकान्
ह्रदान् महामेघ इवाभिपूरयन् ।
धनक्षयं नाप्स्यसि मत्परिग्रहा-
दिदं क्षमेथाश्च विचेष्टितं मम ॥ ३३ ॥

इत्येनमभिसंराध्य शक्रस्तच्चास्य विभवसारमुपसंहृत्य क्षमयित्वा च तत्रैवान्तर्दधे ॥

तदेवं न विभवक्षयावेक्षया समृद्ध्याशया वा प्रदानवैधुर्यमुपयान्ति सत्पुरुषा इति ॥

॥ इत्यविषह्यश्रेष्ठिजातकं पञ्चमम् ॥

६ शशजातकम् ।

तिर्यग्गतानामपि सतां महात्मनां शक्त्यनुरूपा दानप्रवृत्तिर्दृष्टा । केन नाम मनुष्यभूतेन न दातव्यं स्यात्? तद्यथानुश्रूयते—

कस्मिंश्चिदरण्यायतनप्रदेशे मनोज्ञवीरुत्तृणतरुगहननिचिते पुष्पफलवति वैडूर्यनीलशुचिवाहिन्या सरिता विभूषितपर्यन्ते मृदुशाद्वलास्तरणसुखसंस्पर्शदर्शनीयधरणीतले तपस्विजनविचरिते बोधिसत्त्वः शशो बभूव ।

स सत्त्वयोगाद्वपुषश्च संपदा
बलप्रकर्षाद्विपुलेन चौजसा ।
अतर्कितः क्षुद्रमृगैरशङ्कित-
श्चचार तस्मिन् मृगराजलीलया ॥ १ ॥

स्वचर्माजिनसंवीतः स्वतनूरुहवल्कलः ।
मुनिवत्तत्र शुशुभे तुष्टचित्तस्तृणाङ्कुरैः ॥ २ ॥

तस्य मैत्र्यव[1]दातेन मनोवाक्कायकर्मणा ।
आसुर्जृम्भितदौरात्म्याः प्रायः शिष्यमुखा मृगाः ॥ ३ ॥

K 28 तस्य गुणातिशयसंभृतेन स्नेहगौरवेण विशेषवत्तरमवबद्धहृदयास्तु ये[2] सहाया बभूवुरुद्रः शृगालो वानरश्च, ते परस्परसंबन्धनिबद्धस्नेहा इव बान्धवा अन्योन्यप्रणय[3]संमाननाविरूढसौहार्दा इव च सुहृदः संमोदमानास्तत्र विहरन्ति स्म । तिर्यक्स्वभावविमुखाश्च प्राणिषु दयानुवृत्त्या लौल्यप्रशमाद्विस्मृतस्तेयप्रवृत्त्या धर्माविरोधिन्या च यशोनुवृत्त्या पटुविज्ञानत्वाद्विनियमधीरया च सज्जनेष्टया चेष्टया देवतानामपि विस्मयनीया बभूवुः ।

सुखानुलोमे गुर्ण[4]बाधिनि क्रमे
गुणानुकूले च सुखोपरोधिनि ।
नरोऽपि तावद्गुणपक्षसंश्रया-
द्विराजते किम्व[5]थ तिर्यगाकृतिः ॥ ४ ॥

अभूत्स तेषां तु शशाकृतिः कृती
परानुकम्पाप्रतिपत्तिगुरुर्गुरुः ।
स्वभावसंपच्च गुणक्रमानुगा
यशो यदेषां सुरलोकमप्यगात् ॥ ५ ॥

---

१ Mss. मैत्र्यवदानेन for °दातेन. २ Mss. यः for ये. ३ Mss. °प्रणयमानना° for °प्रणयसंमानना°. ४ A P गुणबोधिनि for °बाधिनि. ५ A किम्वितः; B P किम्वतः.

अथ कदाचित्स महात्मा सायाह्नसमये धर्मश्रवणार्थमभिगतैः सबहुमानमुपास्यमानस्तैः सहायैः परिपूर्णप्रायमण्डलमादित्यविप्रकर्षाच्छवदायमानशोभं रूप्यदर्पणमिव त्सरुविरहितमीषत्पार्श्वापवृत्तबिम्बं शुक्लपक्षचतुर्दशीचन्द्रमसमुदितमभिसमीक्ष्य सहायानुवाच—

असावापूर्णशोभेन मण्डलेन हसन्निव ।
निवेदयति साधूनां चन्द्रमाः पोषधोत्सवम् ॥ ६ ॥

तद्व्यक्तं श्वः पञ्चदशी । यतो भवद्भिः पोषधनियममभिसंपादयद्भिर्न्यायोपलब्धेनाहारविशेषेण कालोपनतमतिथिजनं प्रतिपूज्य प्राणसंधारणमनुष्ठेयम् । पश्यन्तु भवन्तः ।

यत्संप्रयोगा विरहावसानाः
समुच्छ्रयाः पातविरूपनिष्ठाः ।
विद्युल्लताभङ्गुरलोलमायु-
स्तेनैव कार्यो दृढमप्रमादः ॥ ७ ॥

दानेन शीलाभरणेन तस्मा-
त्पुण्यानि संवर्धयितुं यतध्वम् ।
विवर्तमानस्य हि जन्मदुर्गे
लोकस्य पुण्यानि परा प्रतिष्ठा ॥ ८ ॥

तारागणानामभिभूय लक्ष्मीं
विभाति यत्कान्तिगुणेन सोमः ।
ज्योतींषि चाक्रम्य सहस्ररश्मि-
र्यद्दीप्यते पुण्यगुणोच्छ्रयः सः ॥ ९ ॥

दृप्तस्वभावाः सचिवा नृपाश्च
पुण्यप्रभावात्पृथिवीश्वराणाम् ।
सदश्ववृत्त्या हतसर्वगर्वाः
प्रीता इवाज्ञाधुरमुद्वहन्ति ॥ १० ॥

पुण्यैर्विहीनाननुयात्यलक्ष्मी- K 2
र्विस्पन्दमानानपि नीतिमार्गे ।
पुण्याधिकैः सा ह्यवभर्त्स्यमाना
पर्येत्यमर्षादिव तद्विपक्षान् ॥ ११ ॥

दुःखप्रतिष्ठादयशोनुबद्धा-
दपुण्यमार्गादुपरम्य तस्मात् ।
श्रीमत्सु सौख्योदयसाधनेषु
पुण्यप्रसङ्गेषु मतिं कुरुध्वम् ॥ १२ ॥

ते तथेत्यस्यानुशासनीं[1] प्रतिगृह्याभिवाद्य प्रदक्षिणीकृत्य चैनं स्वान् स्वानालयानभिजग्मुः। अचिरगतेषु च तेषु सहायेषु स महात्मा चिन्तामापेदे—

अतिथेरभ्युपेतस्य संमानं येन तेन वा।
विधातुं शक्तिरस्त्येषामत्र शोच्योऽहमेव तु ॥ १३ ॥

अस्मद्दन्ताग्रविच्छिन्नाः परितिक्तास्तृणाङ्कुराः।
शक्या नातिथये दातुं सर्वथा धिगशक्तिताम् ॥ १४ ॥

इत्यसामर्थ्यदीनेन को न्वर्थो जीवितेन मे।
आनन्दः शोकतां यायाद्यस्यैवमतिथिर्मम ॥ १५ ॥

तत्कुत्रेदानीमिदमतिथिपरिचर्यावैगुण्ये निःसारं शरीरकमुत्सृज्यमानं कस्यचिदुपयोगाय स्यादिति विमृशन्[2] स महात्मा स्मृतिं प्रतिलेभे—अये।

स्वाधीनसुलभमेतन्निरवद्यं विद्यते ममैव खलु।
अतिथिजनप्रतिपूजनसमर्थरूपं शरीरधनम् ॥ १६ ॥

तत्किमहं विषीदामि?

समधिगतमिदं मयातिथेयं
हृदय विमुञ्च यतो विषाददैन्यम्।
समुपनतमनेन सत्करिष्या-
म्यहमतिथिप्रणयं शरीरकेण ॥ १७ ॥

इति विनिश्चित्य स महासत्त्वः परममिव लाभमधिगम्य परमप्रीत[3]मनास्तत्रावतस्थे।

वितर्कातिशये[4] तस्य हृदये[5] प्रविजृम्भिते[6]।
आविश्चक्रे प्रसादश्च प्रभावश्च दिवौकसाम् ॥ १८ ॥

ततः प्रहर्षादिव साचला चला
मही बभूवानिभृतार्णवांशुका।
वितेनुस्[7]तनुः खे सुरदुन्दुभिस्वना
दिशः प्रसादाभरणाश्चकाशिरे ॥ १९ ॥

प्रसक्तमन्दस्तनिताः प्रहासिन-
स्तडित्पिनद्धाश्च घनाः समन्ततः।
परस्पराश्लेषविकीर्णरेणुभिः
प्रसक्तमेनं कुसुमैरवाकिरन् ॥ २० ॥

---

१ K अनुशासनां against Mss. २ Mss. विमृषन्. ३ Mss. °प्रीति° for °प्रीत°. ४ A °तिशायस्तस्य; P °तिशयः तस्य for °तिशये तस्य. ५ Mss. हृदयः for हृदये. ६ Mss. °जृम्भितः for °जृम्भिते. ७ Mss. वितस्तरुः.

औ

क

३३२; छाउ. ८५५
तत्सवितृप्रसू शब्रा. २०३
तत्साम छाउ. ७६०, ७६३
तत्सामेत्युपासी कौउ. ६४५
तत् साम्न एवा प्र तब्राउ. १३४१
तत्सायमभवत् ऐउ. ५३५
तत्सुकृतदुष्कृ कौउ. ६३५
तत्सूक्तमभवत् ऐउ. ५४७
तत्सूर्यो रश्मिभि मैउ. १६६६
तत्सृष्ट्वा तैउ. ७२०
तत्सोमराजाय मैसं. १३४
तत्स्तोभसहस्रं ऐउ. ५६३
तत्स्त्रिया आत्मभू ,, ५९०
तत् स्त्रियै प्रजन जैब्रा. ४०३
तत्स्थो भुङ्क्त इति मैउ. १६६०
तथर्षीणाम् बृउ. १०२९
तथाक्षराद्विवि मुउ. १४५३
तथा तत्प्रयोग मैउ. १६६१
तथा तत्र वर्ते तैउ. ७०४
तथा तदस्य का शब्रा. ४६८
तथा तु व एना ,, ४१
तथा तेषु वर्ते तैउ. ७०४
तथा त्वं काम म असं. ३४०
तथा नस्त्वं गौत बृउ. १२९४
तथा नस्त्वं तात ,, १२९३
तथा नोऽनुशाधि तब्राउ. १३३४, १३७२
*तथा न्यक्कामद्धि असं. २३१
तथा भगव इ तब्राउ. १३६४
तथा मनुष्याणाम् बृउ. १०३०
तथाऽमुष्मिंल्लोके छाउ. ७६७
तथा यदि तस्या ,, ९२४
तथा विद्वान्नाम मुउ. १४८६
*तथा विष्वङ् व्यक्रा सासं. २३१
तथा समापयि कौउ, ६५५
तथा सोम्येति हो छाउ. ८८७, ९०१,९०२,९१३,९१७,९१८, ९१९, ९२०, ९२१, ९२३
तथाह तथाह गोब्रा. २२४
तथा ह न बर्हि तब्राउ. १३३१
तथा ह सर्वं न ,, १३४८
तथा ह सर्वमा ,, १३४१

तथा हैव तद्ध कौउ. ६८६
तथा हैव भव तब्राउ. १३५३, १३५४
तथा हैव स्यात् ,, १३३१
तथेति शब्रा. २०३, ३०१; छाउ. ७७०; बृउ.१२८८; तब्राउ. १३३४, १३३६,१३४४, १३४५, १३४६,१३७०,१३८०, १३८१
तथेति तं समु बृउ. १००९
तथेति तदभ्य तब्राउ. १३८१
तथेति तेभ्य ए बृउ. १००४
तथेति तेभ्यः प्रा ,, ,,
तथेति तेभ्यः श्रो ,, ,,
तथेति तेभ्यश्च ,, ,,
तथेति तेभ्यो म ,, ,,
तथेति तेभ्यो वा ,, १००३
तथेति ह यज छाउ. ७७०
तथेति ह समु ,, ७६५
तथैवैतद्यज शब्रा. ९३, ४०७, ४७१
तथो एवास्मै स कौउ. ६४१
तथो एवैवं वि ,, ६४५, ६५३, ६८२
तथो एवैष ए शब्रा. ४६४
*तथोत्तरेण त प्रउ. १४९४
*तथो य एवं वि कौउ. ६५३
तथो ह स सर्वं शब्रा. ५१८
तथो हैनं न हि ,, १५४
तदक्षरं तत्स श्वेउ. १६०९
तदक्षरं वेद प्रउ. १५०९
तदक्षरंदव तब्राउ. १३३६
तदक्षरमिति ,, ,,
*तदगच्छन्वै ते बृउ. ११३०
तदग्निनैव दे ,, १०३८
तदग्निर्वै प्राणो तब्राउ. १३८६
तदग्निर्वैश्वक तैसं. ४००
तदग्ने अनृणो तैब्रा. ४८८
तदतप्यत ,, २८८
तदत्रैकधा सा तब्राउ. १३५४
तदत्रैव यज शब्रा. ११२
तदथ यदा प्रा तब्राउ. १३६४
तदथर्वणोऽथ गोब्रा. ३०४

तदनवानं गे तब्राउ. १३४१
तदनुकृतिम जैब्रा. २०२
तदनुकृतिर ऐउ. ६२१; कौउ. ६८९
तदनुप्रविश्य तैउ ७२०
तदन्तरस्य स ईउ. १३१७
तदन्तरिक्षम ताब्रा. २८५, २८९
तदन्तरिक्षमि तब्राउ. १३३५
तदन्तरिक्षस्या ताब्रा. २८५
तदन्नं वै विश्वं तब्राउ. १३५५
तदन्नम् ,, १३६५
तदन्नमभवत् शब्रा. ३४७
तदपराजिता छाउ. ९६५
तदपानेनाजि ऐउ. ५८५
तदपामप्त्वम् गोब्रा. ३०३
तदपि भूमिः श्लो शब्रा. ४७१
तदपोऽसृजत छाउ. ८९१
तदप्येतदृचो गोब्रा. ३०५, ५२२
तदप्येतदृषि ऐउ. ५३४, ६०४, ६०६, ६०७, ६०८, ६१३, ६१६; कौउ. ६८७
तदप्येते श्लोकाः शब्रा. ४६७
*तदप्येते श्लोका बृउ. १२००, १२३८
तदप्येवमेव ऐउ. ६१६, ६१७; कौउ. ६८८,६८९
तदप्येष श्लोको तैउ. ७०६, ७१४, ७१५, ७१७, ७१८, ७२०, ७२५, ७२८
तदप्सु प्रत्यति शब्रा. ३०३
तदब्रवीदाभि गोब्रा. ,,
तदब्रवीन्मयि तब्राउ. १३७१
तदब्रवीन्मह्य गोब्रा. ३०३
तदभवत् तब्राउ. १३८६
तदभिमृशेद बृउ. १३०६
तदभ्यद्रवत् तब्राउ. १३८०, १३८१
तदभ्यमृशत् पु शब्रा. २९४
तदभ्यमृशद ,, २९३
तदभ्यमृशद्य ,, २९४
तदभ्यमृशद्वै ,, २९५

ं	गोब्रा.	३०३
	तैब्रा	२८८
	तब्राउ.	१३५९
	शाब्रा.	४०१
नू	तब्राउ.	१३४६
धि	ऐउ.	५७५
	छाउ.	९६५
	तैसं.	४२०
	गोब्रा.	५२३
ह	कौउ.	६८८
	ऐउ.	५३३
म	छाउ.	९६५
	तैब्रा.	२८८
	गोब्रा.	५२३
ादि	तब्राउ.	१३८६
ाव	ऋसं.	४९९
तर	तब्राउ.	१३६३
तं	,,	,,
दित्यः	,,	,,
पृ	,,	१३६१
माः	,,	१६६३
था ग	,,	१३६२
अ	तैआ.	२७१
: पु	तब्राउ.	१३६२
दि	,,	,,
ाता	शब्रा.	२०३
त्यभि	असं.	२५०
त्मा	तब्राउ.	१३४४
गुह्य	बृउ.	१३०९
ुख	शब्रा.	२९३
यं	ऐउ.	५९०
ोऽनू	तब्राउ.	१३४४
अ	छाउ.	७७९
नू	तब्राउ.	१३४४
ीयं	ऐउ.	५९०
वो	छाउ.	७७८;
	तब्राउ.	१३४४
ारो	छाउ.	७७९
ाण्य	तब्राउ.	१३४४
ा अ	,,	,,
ामं	ऐउ.	५८९
यम	ऋसं.	८९
ुष्या	छाउ.	७७८
सा अ	तब्राउ.	१३४४

तदस्य रुद्रा अ	छाउ.	८१५
तदस्य रूपं प्र	तब्राउ.	१३४३
तदस्यर्तवोऽनू	,,	१३४४
तदस्य वनस्प	,,	,,
तदस्य वयाꣳस्य	छाउ.	७७९;
	तब्राउ.	१३४४
तदस्य वसवो	छाउ.	८१४
तदस्य वायुर	तब्राउ.	१३४४
तदस्य शिरोऽभ	शब्रा.	२९१
तदस्य संवत्स	तब्राउ.	१३४४
तदस्य समुद्रो	,,	,,
तदस्याऽग्निरनू	,,	,,
तदस्याग्नीन् विह	जैब्रा.	४०४
तदस्यात्मन् निहि	,,	४०२
तदस्याऽऽदित्या अ	छाउ.	८१५
तदस्यादित्योऽनू	तब्राउ.	१३४४
तदस्याऽमृतस्या	छाउ.	९७७
तदस्याऽऽरण्या अ	,,	७७९
तदस्येदं वाचा	ऐउ.	५३७
तदस्यैतच्छिरः	शब्रा.	२९२
*तदस्यैतद्गुह्य	बृउ.	१३०९
तदस्यौषधयो	तब्राउ.	१३४४
तदहं वेद	बृउ.	११४७
तदहरभवत्	तैब्रा.	२९०
तदाज्यभागाव	मुउ.	१४४९
तदाण्डं निरव	छाउ.	८२१
तदा तं ह वा ए	तब्राउ.	१३५९
तदात्मन्दधे	,,	१३६९
तदात्मन् निधत्त	जैब्रा.	४०२
तदात्मभिरेव	तब्राउ.	१३४८
तदात्मान आगा	बृउ.	१००९
तदात्मानं दध्या	तब्राउ.	१३३१
तदात्मानꣳस्वय	तैउ.	७२५
तदात्मानमन्वै	शब्रा.	३१९,
		३२०, ३२१
तदादित्यमभि	छाउ.	७९४,
		७९५
तदादित्य महि	असं.	१७०
तदादित्यानाम्	तब्राउ.	१३६८
तदा देवमवि	श्वेउ.	१६२६
तदाप्याययति	जैब्रा.	५२२
तदावयत्	ऐउ.	५८५
तदा विद्वान् पुण्य	मुउ.	१४७२;
	मैउ.	१६६१

तदाशा अन्वजा	ऋसं.	२७५
तदाश्नात्	शब्रा.	२९५
तदासत ऋष	असं.	२४९
तदासां पाप्मनो	बृउ.	१००७
तदाहना अभ	ऋसं.	४९
तदाहुः	शब्रा.	२९,
		११६; ऐउ. ५७२; कौउ. ६६६
तदाहुः किं तद	शब्रा.	२९०,
		३२८
तदाहुः के ते ऋ	,,	२९०,
		३२८
तदाहुः प्रादेश	तब्राउ.	१३६५
तदाहुः संवत्स	,,	१३४०
तदाहुः स वा उ	,,	१३७०
तदाहुरात्मया	शब्रा.	४६६
तदाहुर्दुर्विदि	जैब्रा.	४०३
तदाहुर्यज्जीव	,,	,,
तदाहुर्यत्सत्य	कौउ.	६८६
तदाहुर्यदय	बृउ.	११६९
तदाहुर्यदसु	तब्राउ.	१३४२
तदाहुर्यदस्य	,,	१३५६
तदाहुर्यदहो	,,	१३६०
तदाहुर्यदोवा	तब्राउ.	१३३२,
		१३३४
तदाहुर्यद्ब्रह्म	बृउ.	१०२९
तदिच्छ्रोत्रं बहु	तैब्रा.	३१८
तदिति पुराण	गोब्रा.	३०५
तदिति वा एत	ऐआ.	२६२
तदित्पदं न वि	कासं.	४००
तदिदं कर्म कृ	ऐउ.	५३१
तदिदं कर्म स	शब्रा.	३२१
तदिदं चक्षुः स	,,	३२०
तदिदं प्रजाप	तब्राउ.	१३३४
तदिदं मनः स	शब्रा.	३१९
तदिदं मनश्च	,,	४६६
*तदिदं वयं भा	बृउ.	१३१०
*तदिदं वयꣳ शौ	,,	१११४,
		१२६५
तदिदं श्रोत्रं स	शब्रा.	३२१
तदिदꣳ सर्वमा	बृउ.	१०४२
तदिदं साम स	तब्राउ.	१३४५
तदिदं हिरण्म	शब्रा.	२९७
तदिदन्तरिक्षं	तब्राउ.	१३६७

छाउ. ९२५
कौउ. ६३८

छाउ. ८०२;
३३२,१३३८,१३३९,
१३४२, १३६५
तैब्रा. २७;
८,५१७; शाब्रा.३४७;
८५, ६८६, ६८७,
६९२; बृउ. १२५४;
१४८८; प्रउ. १४९२
बृउ. ११०९,
१११०, ११११
शब्रा. ३०;
. ६८६; तब्राउ. १३६४
तब्राउ. १३३५
शब्रा. ५१७
छाउ. ७६०,
७६३
शब्रा. ११४
बृउ. १२६९
कौउ. ६४५
छाउ. ८०५
,, ,,
तब्राउ. १३४०
शब्रा. ११५
तब्राउ. १३३४
बृउ. १०३०
ऐउ. ५२९
शब्रा. ३१;
बृउ. १०३८
शब्रा. ३१
तब्राउ. १३६७
,, १३८६
छाउ. ८०४
शब्रा. १५४;
कौउ.६९१; बृउ. ११११
शब्रा. १५३
,, ,,
,, ,,
,, ३३०
,, १५३
,, १५२

तदेतद्वायाश्च तब्राउ. १३३०
तदेतद्विश्वसृ ताब्रा. ४६१
तदेतद्विश्वामि तब्राउ. १३५९
तदेतद्वैराजं शाआ. ४७३;
कौउ. ६९१
तदेतद्वैश्वामि तब्राउ. १३५५
तदेतन्नभ्यं य बृउ. १०५६
तदेतन्नान्दनमू ऐउ. ५८५
तदेतन्नापुत्रा कौउ. ६९१
तदेतन्निरुद्धं तब्राउ. १३३९
तदेतन्मिथुन छाउ. ७४९;
तब्राउ. १३६५
तदेतन्मूर्तं य बृउ. १०८३
तदेतमप्येति शब्रा. ११४
तदेतया चैनं तब्राउ. १३५८
तदेतया वाचा कौउ. ६३८
तदेतेन चैनं तब्राउ. १३५८
तदेतेनाऽऽग्मन्ने शिरउ. १६८०
तदेते श्लोका भ बृउ. १२००,
१२३८
तदेतैराप्नोति ऐउ. ५६३
तदेतैश्चैनं छ तब्राउ. १३५८
तदेतौ श्लोकौ भ प्रउ. १५११
तदेनं देवलो जैब्रा. ४०५
*तदेनं वाक्सर्वै कौउ. ६६५,
६८०
तदेनत्सृष्टं प ऐउ. ५८४
तदेनदेतेन तब्राउ. १३३६
तदेनमतो ज शब्रा. ४०८
तदेनमन्तरा ,, ४६५
तदेनमिदमे ,, २९८
तदेनमुपरि ,, ४०८
तदेनानिदं सा तब्राउ. १३३४
तदेभ्यः साम प्रा ,, ,,
*तदेवं तद्व्या बृउ. १०२२
तदेव ज्योतिः गोब्रा. ५२४
तदेव ज्योतिर्गा ,, ,,
तदेव तस्या अ नाउ. १६५१
तदेव ब्रह्म त्वं तब्राउ. १३७५,
१३७६
तदेव भूतं त नाउ. १६२९
तदेव भूयिष्ठ छाउ. ८९२.

तदेवर्तं तदु नाउ. १६३०
तदेव शुक्रं त शुसं. २५५;
काउ. १४३३; श्वेउ. १६०१
*तदेव शुक्रम नाउ. २५५
,, ,, ,, १६३०
तदेव शुक्रं त काउ. १४२९
तदेव सक्तः स बृउ. १२३१
*तदेव सक्तस्स ,, ,,
*तदेव सन्तस्त ,, १२४१
तदेव होतृका शब्रा. ४७०,
४७१
तदेवाग्निस्तदा शुसं. २५५;
श्वेउ. १६००
*तदेवाग्निस्तद्वा नाउ. २५५,
श्वेउ. १६००
,, ,, नाउ. १६३०
तदेवाग्निस्तम शिउ. १५७३
तदेवानुप्रवि तैआ. १६१,
३०६
तदेवानुप्राविं ,, १६०,
३०६; तैउ. ७२०
तदेवाभवन् कासं. २८२
तदेवार्कस्यार्के बृउ. ९९१
*तदेवार्क्यस्यार्के ,, ,
तदेवाऽऽसुरम तब्राउ. १३३४
तदेष श्लोकः ताब्रा. ४६१;
छाउ. ७८४, ७९८, ८५५,
८६९, ८८२, ९५०, ९६८;
तब्राउ. १३४७; प्रउ. १४९४,
१५०४, १५०९, १५१७;
परि. १५५३
तदेष श्लोको भ शब्रा. ३८,
११३, ११६; बृउ. १०८१,
१२३१, १२३६
तदेष सर्वोऽग्नि शब्रा. ३०
तदेष सविता ,, ५१७
तदेष स्वर्गं लो ,, ३४,
३५, ३६, ३८
तदेषाऽभ्यनूक्ता तैआ. १५८,
१६०, ३०५, ३०६
तदेषाऽभ्युक्ता तैउ. ७०६
तदेषामसुरा तब्राउ. १३४८
तदेषैव ,, १३४२

तपसा श्रद्धा	नाउ.	१६५१
तपसा सत्यम्	गोब्रा.	११९
तपसा सपत्ना	तैब्रा.	४२८; नाउ. १६५०
तपसि सर्वं प्र	नाउ.	१६५०
तपस'ऽन्तरात्मा	तब्राउ.	१३६५
तपूःष्यग्ने जुह्वा	नाउ.	१६४३
तपो गृहपतिः	ताब्रा.	४६१
तपोऽग्निः	नाउ.	१६५१
तपो दीक्षामृष	तैआ.	२७१
तपो ब्रह्मेति	तैउ.	७३७, ७३८
तपो मे तेजो मे	तब्राउ.	१३६१
तपो ये चक्रिरे	ऋसं.	३६७
तपो ह जज्ञे क	असं.	३०८
तपो ह यक्षं प्र	तैब्रा.	४२८
तप्तो ब्रह्मचारी	छाउ.	८३५
तप्यध्वमित्यब्र	शब्रा.	२९६
तप्यस्वेत्यब्रवीत्	,,	,,
तप्स्याम्यहमित्या	बृउ.	१०६२
तम आसीत्तम	ऋसं.	२४१, २७६
तम एतत्पुरु	असं.	३७८
तम एव यस्या	बृउ.	११७१
तमक्रतुं पश्य	श्वेउ.	१५९९; नाउ. १६३५
तमक्रतुः पश्य	काउ.	१४०६
तमग्नयः सर्वे	असं.	३९६
तमग्निमभिप्र	तब्राउ.	१३६१
तमग्निरभ्युवा	छाउ.	८३२
तमग्निर्देवता	तैसं.	२८१
तमङ्गिरसमृ	गोब्रा.	३०४
तमजिह्वा अस	तैआ.	२६३
तमथर्वाणं ब्र	गोब्रा.	३०४
तमथर्वाणमृ	,,	,,
तमनङ्गुलिरा	तैआ.	२६३
*तमनवरुध्ये	बृउ.	९९९
तमनवरुध्यै	,,	,,
तमनुरूप इ	तब्राउ.	१३३७
तमनुष्टुप् छन्दो	तैसं.	२८१; ताब्रा. २८४
तमन्तरिक्षलो	तब्राउ.	१३६२
तमन्तरेणाग्नी	जैब्रा.	४०४
तमन्वगायन्	तब्राउ.	१३४६
तमपश्यममु	,,	१३६६
तमपानेनोप	,,	१३५०
तमपृच्छाम को	बृउ.	११२९, ११४६
तमप्रपश्यम	तब्राउ.	१३६६
तमप्सरसोऽभि	,,	१३६३
तमब्रवीत्	शब्रा.	१५१; तैआ. १५९, ३०६
तमब्रवीत् पशु	शब्रा.	२९६
तमब्रवीत्प्रीय	काउ.	१३९३
तमब्रवीत् रुद्रो	शब्रा.	२९६
तमब्रवीत् शर्वो	,,	,,
तमब्रवीदश	,,	,,
तमब्रवीदीशा	,,	,,
तमब्रवीदुग्रो	,,	,,
तमब्रवीद्भवो	,,	,,
तमब्रवीन्नव	गोब्रा.	३०४
तमब्रवीन्महा	शब्रा.	२९६
तमभित आसी	छाउ.	९६७
तमभिद्रुत्य पा	बृउ.	१००३, १००४
तमभ्यतपत्	ऐउ.	५८१
तमभ्यतिमुच्य	तब्राउ.	१३३८
तमभ्यवदत्क	ताब्रा.	४०१
तमभ्यवदत्को	तब्राउ.	१३८०, १३८१
तमभ्यस्वरन्	,,	१३३६
तमभ्युवाचासा	गोब्रा.	११८
तमयाजयत्	शब्रा.	३०१
तमयास्य इति	तब्राउ.	१३५२
तमर्कैभिरस्तं सा	ऋसं.	५७
तमर्कैरभ्यर्चे	तैब्रा.	२५८
तमर्चत विश्व	असं.	३९१
तमर्धमासान	तब्राउ.	१३६२
तमशनायिपा	ऐउ.	५८२, ५८३
तमष्टममभ्या	शब्रा.	१५१
तमस आपः	शिरउ.	१६८१
तमसृजत	तैब्रा.	२८८
तमसो मा ज्योति	बृउ.	१०१४
तमस्मा आकाश	तब्राउ.	१३६२
तमहं कुमार	प्रउ.	१५१४
तमहमात्मनि	ऐउ.	६२६
तमहोरात्रयो	तब्राउ.	१३६२
तमागतं पृच्छ	कौउ.	६३०
तमागत्य पप्र	तैब्रा.	२६
तमागायन्	तब्राउ.	१३४६
तमाङ्गिरसं वे	गोब्रा.	३०५
तमाचार्यजायो	छाउ.	८३५
तमाचार्योऽभ्युवा	,,	८३४, ८३८
तमाजुहाव	गोब्रा.	११८
*तमात्मन्परिगृ	तैसं.	२०, कासं., मैसं. ,,
तमात्मस्थं येऽनु	काउ.	१४३१; श्वेउ. १६२२; शिरउ. १६८०
तमाथर्वणं वे	गोब्रा.	३०४
तमादित्यमभि	तब्राउ.	१३६३
तमादिमध्यान्त	कैउ.	१६७३
तमा रोहन्ति क	असं.	१७५
तमारोहामि सु	तैब्रा.	४८९
तमाह आपो वै	कौउ.	६३९
तमाह केन मे	,,	६३८
तमाह कोऽहम	,,	,,
तमाह प्र मा व	तब्राउ.	१३६१, १३६२, १३६३
*तमाह यो वै ख	कौउ.	६३९
तमाहरणं द	तैआ.	१८१
तमाहरत्	शब्रा.	४७०
तमाहवनीय	असं.	४५३
*तमाहुः	कौउ.	६६६
तमाहुतमशी	असं.	१७०
तमिच्छन्तावथा	छाउ.	९७०
तमितिहासश्च	असं.	४५३
तमित्थंवित्पादे	कौउ.	६३६
तमित्थंविदा ग	,,	६३३
तमित्प्राणं मन	तैब्रा.	३१६, ३२८
तमित्वा संप्रति	काउ.	६३४
तमिदं निगतं	असं.	१७४
तमिदन्द्रं सन्त	ऐउ.	५८७
तमिदुद्गाता श्रि	तब्राउ.	१३५८
तमिद्गर्भं प्रथ	ऋसं.	१८७
तमिन्द्र उवाच	ऐउ.	५४९

तवाग्ने होत्रं त	ऋसं.	५
तवेदं सर्वमा	असं.	१३०
तवेमाः प्रजा दि	ऋसं.	७१
तवेमे पञ्च प	असं.	१२९
तवेमे लोकाः प्र	मैसं.	२००
तवैव नाम्ना भ	काउ.	१३९३
तवैव राजन्मा	छाउ.	८५७
तस्मा अत्रसद	तब्राउ.	१३८६
तस्मा अभ्रो भव	असं.	४७४
तस्मा अरं गमा	नाउ.	१६३३
तस्मा अहमिद	तैआ.	३५१
तस्मा आदित्याश्च	छाउ.	७९१
तस्मा आपो घृत	ऋसं.	३५२,
		४७५
तस्मा आसनमा	बृउ.	१२९३
तस्मा इद्विश्वे धु	ऋसं.	१९३
तस्मा इमा ओष	शब्रा.	२९५
तस्मा उदीच्या दि	असं.	४५१,
		४५२
तस्मा उद्यन्त्सूर्यो	,,	४७४
*तस्मा उपसंह	शिरउ.	१६७८
तस्मा उ राधः कृ	असं.	८६
तस्मा उहरभ	तब्राउ.	१३८६
तस्मा उषा हिङ्कृ	असं.	४७४
तस्मा उ ह ददुः	छाउ.	८३०
तस्मा उ ह न द	,,	८२८
तस्मा उ हैतत्प्रो	तब्राउ.	१३५५
तस्मा उ हैतदु	शब्रा.	४६९;
	बृउ	१२७७
तस्मा उ हैतेन	जैब्रा.	४०३;
	तब्राउ.	१३५९
तस्मा ऊर्ध्वाया दि	असं.	४५२
तस्मा एतं गाय	तब्राउ.	१३७२
तस्मा एतं सुरु	असं.	१९८
तस्मा एतत्प्रोवा	गोब्रा.	११८;
	तैउ.	७३५
तस्मा एतेन गा	तब्राउ.	१३६९
तस्माच्च देवा ब	मुउ.	१४५८
तस्माच्चेन्न प्रमा	तैउ.	७१७
तस्माच्छतं वर्षा	ऐउ.	५४४
तस्माच्छतर्चिनः	,,	,,
तस्माच्छमः पर	नाउ.	१६५०
तस्माच्छमे रम	,,	,,

तस्माच्छर्कराऽश्मं	शब्रा.	२९६
तस्माच्छूद्र उत	ताब्रा.	२८४
तस्माच्छूद्रोऽनुष्टु	जैब्रा.	२८६
तस्माच्छूद्रो यज्ञे	तैसं.	२८१
तस्माच्छ्रान्तात्तपा	गोब्रा.	३०४,
		३०५
तस्माच्छ्रान्तात्तेपा	शब्रा.	२९५
तस्माच्छ्राम्यत्येव	बृउ.	१०६१
तस्माज्जातं ब्राह्म	असं.	४२२,
		४२५
तस्माज्जाया अभ	गोब्रा.	३०३
तस्माज्जायाया अ	शब्रा.	११५
तस्माज्जुगुप्सेत	छाउ.	८६९
तस्मात् कारणं ब्रू	गोब्रा.	५२४
तस्मात्काल एव	ऐउ.	५६९
तस्मात्कुमारं जा	बृउ.	१०४७
तस्मात्क्षत्रात्परं	,,	१०३६
तस्मात्क्षुद्रसूक्ताः	ऐउ.	५४७
तस्मात्त आद्याः	तैसं.	२८१
तस्मात्त इतरा	ऐउ.	५५७
तस्मात्त उपद्र	तब्राउ.	१३३३
तस्मात्ततिर इ	ऐउ.	५६९
तस्मात्तमात्पश्चा	शब्रा.	१५०
तस्मात्तत्सर्वम	बृउ.	१०२९
तस्मात्तत्सुकृत	तैउ.	७२५
*तस्मात्तदातुन्ना	बृउ.	११७८
*तस्मात्तदातृणा	,,	,,
तस्मात्तदातृण्णा	,,	,,
तस्मात्तदाविः	ऐउ.	५६९
तस्मात्तदैन्द्रात्प्रा	,,	५६७
तस्मात्तपः पर	नाउ.	१६५०
तस्मात्तपसि र	,,	,,
तस्मात्तप्यमान	तब्राउ.	१३३२,
		१३६५
तस्मात्तयोभयं	छाउ.	७५२
तस्मात्तव बहु	,,	८७४
तस्मात्तव सुतं	,,	,,
तस्मात्तवैष सुतो	शब्रा.	४०
तस्मात्तस्मान्न बी	ऐउ.	५७२
तस्मात्तस्योदयं	छाउ.	८२२
तस्मात्ता अपरि	तब्राउ.	१३४४
*तस्मात्तानि न क्षी	बृउ.	१०४७
तस्मात्तानि प्रप	तब्राउ.	१३४४

तस्मात्तान्निदध	छाउ.	७७९
तस्मात्तान्यन्तरि	,,	,,
तस्मात्तान्याददा	तब्राउ.	१३३२
तस्मात्तावेतेनै	शब्रा.	३०
तस्मात्ते धनस	छाउ.	७६४
तस्मात्तेनोभयं	,,	७५१,
		७५२
तस्मात्ते पराभ	तैआ.	१६०,
		३०६
तस्मात्तेपानाज्ज्यो	तैब्रा.	२८८
तस्मात्तेपानाद	,,	,,
तस्मात्तेपानादु	,,	,,
तस्मात्तेपानाद्धू	,,	,,
तस्मात्तेपानान्म	,,	,,
तस्मात्ते पुरुषं	छाउ.	७७९
तस्मात्ते प्रतिहृ	,,	,,;
	तब्राउ.	१३३३
तस्मात्ते प्रथम	तब्राउ.	१३३९
तस्मात्ते प्रस्तुति	छाउ.	७७८
तस्मात्ते मुख्याः	तैसं.	२८१
तस्मात्तेऽमृताः	तब्राउ.	१३३३
तस्मात्ते वाचा कु	,,	१३६०
तस्मात्त वीर्याव	तैसं.	२८१
तस्मात्ते वृत्रहा	असं.	४३५
तस्मात्तेषाꣳ सर्वे	छाउ.	९८२
तस्मात्ते सत्तमाः	,,	७७९
तस्मात्ते सत्या उ	तब्राउ.	१३६३
तस्मात्तेऽहं ब्रवी	प्रउ.	१५००
तस्मात्ते हिं कुर्व	छाउ.	७७८
तस्मात्तौ भूतसं	तैसं.	२८०
तस्मात्त्रिः पुरुषो	शब्रा.	४०७
तस्मात्त्रिगुणं भो	मैउ.	१६५९
तस्मात्त्रिवृत् स्तोमा	ताब्रा.	२८३
तस्मात्त्वं प्रतिष्ठि	शब्रा.	३९;
	छाउ.	८७६
तस्मात्त्वं बहुः प्र	शब्रा.	४०
तस्मात्त्वं बहुलो	छाउ.	८७५
तस्मात्त्वं रयिमा	शब्रा.	४०;
	छाउ.	८७५
तस्मात्त्वं समाना	शब्रा.	४१
तस्मात्त्वमस्मान्	तैब्रा.	४८७
तस्मात्त्वां पृथग्ब	छाउ.	८७५
तस्मात्त्वां पृथग्ग	शब्रा.	४०

द्ध जज्ञ इ असं. १७०
द्धर्मं पर नाउ. १६५१
द्धर्मात्परं बृउ. १०३८
द्धर्मे रम नाउ. १६५०
द्धाप्येतर्हि ऐउ. ५४२
द्धारा अभ गोब्रा. ३०३
द्धयेवात्मनो बृउ. १०३९
द्बहु किं च तब्राउ. १३४८
द्बहुपुत्र ,, १३५२
द्बह्वृचा उ ,, १३५६
द्बृहतीमे ऐउ. ५६६
द्ब्रह्मणो म नाउ. १६५१,
१६५२
द् ब्रह्मवा गोब्रा. ५२४
द्ब्राह्मणं ब्र ऐउ. ६१३
द्ब्रह्मा प्रात तब्राउ. १३६०
द्ब्राह्मिष्ठं ब्र कौउ. ६८८
ाब्राह्मणः क्ष बृउ. १०३६
ाब्राह्मणः पा ,, ११३६
ाब्राह्मणव गोब्रा. ५२३
ाब्राह्मणस्य ताब्रा. २८४
ाब्राह्मणो गा जैब्रा. २८६
ाब्राह्मणो ना मैउ. १६६७
ाब्राह्मणो मु ताब्रा. २८३
द्भरगत्वा मैउ. १६५९
द्भरद्वाज ऐउ. ५४७
द्भीमला धि तब्राउ. १३४७
भूयांसोऽन्ये तैसं. २८१
भूयिष्ठाः प्र नाउ. १६५०
द्भोक्ता पुरु मैउ. १६६०
इह म छाउ. ९३२
विद्युद्ध शब्रा. २९६
जमान मैउ. १६५३
जुः प्राण शब्रा. १५३
जुरेष ,, १५२
ज्ञं पर नाउ. १६५१
ज्ञात्सर्व ऋसं. २३२
ज्ञे रम नाउ. १६५०
ज्ञे स्वर बृउ. १०१३
त्किंच प्रा शब्रा. ३३८
त्किञ्चाग्नौ असं. ४२१
पुरुषो तैआ. १५८,
३०५

८९२; जाउ. १६६९
तस्माद्यदम्राव तब्राउ. १३६९
तस्माद्यदनेना बृउ. १००९
तस्माद्यदाऽश्नस्य शब्रा. १५४
तस्माद्यदा पश ,, २९६
तस्माद्यदा बल ,, ,,
तस्माद्यदा सुब्र छाउ. ९३४
तस्माद्यदाहिता शब्रा. ४६४
तस्माद्यदिदानीं बृउ. १२८१
तस्माद्यद्यपि द छाउ. ९३४
तस्माद्यद्यपि ब ,, ९३२,
९३६
तस्माद्यद्यपि रा बृउ. १०३६
तस्माद्यद्यपि स ,, १०५६
तस्माद्यद्यपि सु शब्रा. २९६
तस्माद्यया कया तैउ. ७३९
तस्माद्यश्च वेद शब्रा. २०३
तस्माद्यस्मात्कस्मा बृउ. १०१०
तस्माद्यस्मै कस्मै ऐउ. ५८३
तस्माद्यां देवेष्वा शब्रा. १५५
तस्माद्यावन्मात्र ,, १५४
तस्माद्यावन्मात्रे ,, ,,
तस्माद्ये चैतद्वि ,, ५१७
तस्माद्यो गार्हप जैब्रा. ४०३
तस्माद्योऽस्माज्ज्याया शब्रा. १५४
तस्माद्राजन्यश्चि जैब्रा. २८६
तस्माद्राजन्यस्य ताब्रा. २८३
तस्माद्रेतस इ शब्रा. ११५
तस्माद्वनस्पती असं. १६३
तस्माद्वसिष्ठ इ ऐउ. ५४७
तस्माद्वसिष्ठः ,, ५४५
तस्माद्वा अग्निं सा तब्राउ. १३५४
तस्माद्वा अयम शाआ. ३३१
तस्माद्वा इन्द्रोऽति तब्राउ. १३८२
तस्माद्वा एतं से छाउ. ९६४
तस्माद्वा एतद् ,, ८५३
तस्माद्वा एतमि ,, ७५५
तस्माद्वा एतस्मा तैउ. ७०६,
७१४, ७१५, ७१६, ७१८;
मैउ. १६६४
तस्माद्वा एते दे तब्राउ. १३८२
तस्माद्वा एष उ मैउ. १६५९
तस्माद्वामदेवः ऐउ. ५४५

बृउ. ११३०
तस्माद्वाव पापं तब्राउ. १३५४
तस्माद्विद्यया त मैउ. १६५६
तस्माद्विद्यां प्रशं बृउ १०५७
तस्माद्विद्वांस ए नाउ. १६५०
तस्माद्विद्वानेते प्रउ. १५१०
तस्माद्विराळजा ऋसं. २३१
तस्माद्विश्वामित्रः ऐउ. ५४५
तस्माद्वेतं यज्ञं जैब्रा. २८६
तस्माद्वैतच्छि शब्रा. २९१,
२९२
तस्माद्वै गौतम बृउ. ११४८
तस्माद्वै विद्वान्पु असं. ३१३
तस्माद्वैश्यो जग जैब्रा. २८६
तस्माद्वैश्योऽद्यमा ताब्रा. २८४
तस्माद्वै सम्राड बृउ. ११८५,
११९१
*तस्माद्वै सम्राड्यां शब्रा. ११८५
*तस्मान्न इह मु मैसं., तैआ. ४८७
तस्मान्नः परिपा तैआ. ४११
तस्मान्न जनमि बृउ. १००७
तस्मान्न प्रमाद्येत् ऐउ. ५२७
तस्मान्नातिमन्ये शब्रा. २०२,
४६५
तस्मान्नानारूपा मैउ. १६५६
तस्मान्नार्हाम्यनृ प्रउ. १५१४
तस्मान्निरध्यव मैउ. १६६३
तस्मान्नेष्टियाजु बृउ. १०४७
तस्मान्नैनं बहि शब्रा. ४६०
तस्मान्न्यासमेषां नाउ. १६५१
तस्मान्मन एव ऐउ. ५९८;
कौउ. ६८४
तस्मान्मनुष्येभ्यः असं. १६३
तस्मान्मन्त्रौषधा मैउ. १६६५
तस्मान्मलोद्वास बृउ. १३०६
तस्मान्महदुक्थं शब्रा. ११३
तस्मान्माध्यमा इ ऐउ. ५४५
तस्मान्माध्यमाः ,, ,,
तस्मान्मानसं प नाउ. १६५१
तस्मान्मूर्तिरेव प्रउ. १४९१
तस्मान्मृत्युर्न म्रि शब्रा. ११२
तस्मान्मेति ब्रूयात् तब्राउ. १३५९
तस्मान्मेत्याह ,, १३५८

ते प्रकाश्यामिव प्रउ. १४९७
ते प्रजापतिं पि शाब्रा. १५०
ते प्रजापतिं प्र शाब्रा. ३३८
ते प्रत्यूचुः तब्राउ. १३४३
*ते प्राकाश्या अभि प्रउ. १४९७
ते प्राणा एवोर्ध्वा तब्राउ. १३४७
ते प्राणेनैवाधी शाब्रा. ३२०
ते प्राणेनोदगा तब्राउ. १३४८
ते प्राणेनोद्गात्रा ,, १३४९, १३५३
ते प्रीताः प्राणं स्तु प्रउ. १४९८
ते बभूवुः ऐउ. ५४२
ते बाहुभ्यां धमि ऋसं. १९१
*ते ब्रह्मलोके तु मुउ. १४८४
,, ,, नाउ. १६३६
ते ब्रह्मलोकेषु मुउ. १४८४; कैउ. १६७३
तेऽब्रुवञ्छ्रेयो वा तब्राउ. १३४८
तेऽब्रुवन् मैसं. १६६; शाब्रा. २९१
तेऽब्रुवन् दूरे वा तब्राउ. १३३३
तेऽब्रुवन्नत्र वा ,, १३३४
तेऽब्रुवन्नयं वा ,, १३५२
तेऽब्रुवन् न वै नो ,, १३४९; १३५२
तेऽब्रुवन्नृच्येव ,, १३३४
तेऽब्रुवन्नदीयो ,, १३३३, १३३४
तेऽब्रुवन् नो न्वाव ,, १३४९, १३५२, १३५३
तेऽब्रुवन् वाचोद्गा ,, १३४९, १३५२
तेऽब्रुवन् वायुर्वा ,, १३४५
तेऽब्रुवन्वीदं क ,, १३४८
तेऽब्रुवन् वीदं भ ,, १३४५
तेऽब्रुवन् वैश्व ,, ,,
तेऽब्रुवन् सामैव ,, १३४४
तेभिर्यमः संर ऋसं. ३५९
तेभिर्याहि पथि असं. ३९३
तेभ्य इदं चक्षु तब्राउ. १३५२
तेभ्य इदं प्राण ,, १३५३
तेभ्य इदं मन ,, १३५२
तेभ्य इदं वाग ,, ,,
तेभ्य एतान्धुरः षब्रा. २९२
तेभ्यः प्रजापति शाब्रा. २०३, ४६५
तेभ्यः श्रान्तेभ्यस्त गोब्रा. ३०४, ३०५
तेभ्यः श्रियं प्राय तब्राउ १३४६
तेभ्यः संतप्तेभ्य जैब्रा. २८६; तब्राउ १३६०
तेभ्यः स्वरं प्राय तब्राउ. १३३६
तेभ्य स्वराडसु असं. ३९०
तेऽभ्यनप्यन्त तब्राउ. १३३२
तेऽभ्यपश्यन् ,, ,,
तेभ्यो घृतस्य कु असं. ३९२
तेभ्यो न सर्वमि छाउ. ८७२
तेभ्यो बलिं पुष्टि नाउ. १६४८
तेभ्योऽभितप्तेभ्य ऐब्रा. २८२, २८३, ५२१; छाउ. ७८९
तेभ्यो मृन्मये पा तैब्रा. २८९
तेभ्यो रजते पा ,, २९०
तेभ्यो विलक्षणः कैउ. १६७६
तेभ्योऽहं भागधे बृउ. १३०१
तेभ्यो ह पृथगा शाब्रा. ३९
तेभ्यो ह प्रादुर्ब तब्राउ. १३८०
तेभ्यो ह प्राप्तेभ्यः छाउ ८७३
तेभ्यो हरिते पा तैब्रा. २९०
तेभ्यो हाऽभ्यागते तब्राउ. १३६९
तेभ्यो हिङ्कारं प्रा ,, १३३३
तेभ्यो हैतदक्ष बृउ. १२६८
तेभ्यो हैतद्देवा ,, १२६९
तेभ्यो हैतामुप छाउ. ९७३
तेभ्यो हैतेन प्र जैब्रा. ४०३
ते मनः समारो तब्राउ. १३५०
ते मनसैवाधी शाब्रा. ३१९
ते मनसोद्गात्रा तब्राउ. १३४९, १३५२
ते मनुष्याणाम ,, १३६१
ते मम समेत्ये शाब्रा. २०३
ते मर्तवोऽमृत जैब्रा. ४०५
ते मिथुनमुत्पा प्रउ. १४९६
तेऽमुष्मिन्नादित्ये तैआ. १५८
ते य एवमेत बृउ. १२९८
ते य एवेमे सु तब्राउ. १३३६
ते यज्ञचित्तेष्ट ऋसंखि. ३३५
२९८
ते यथा यत्र न छाउ. ९१६
ते यदन्तरा त ,, ९८३
ते यदाऽस्माच्छरी बृउ. ११६८
*ते यदाऽस्मान्मर्त्या ,, ,,
ते यदिदᳪ सर्वं ,, ,,
ते यद्वयमनु ऐउ. ६२३; कौउ. ६९०
ते यन्ति यत्रास्य जैब्रा. ४०४
ते यन्मनुष्या अ कासं. २८२
ते ये शतं कर्म तैउ. ७२८
ते ये शतं देव ,, ,,
ते ये शतं देवा ,, ,,
ते ये शतं पितृ ,, ,,
*ते ये शतं पितॄ ,, ,,
ते ये शतं प्रजा ,, ,,
ते ये शतं बृह ,, ,,
ते ये शतं मनु ,, ,,
ते ये शतं मानु ,, ,,
ते ये शतमाजा ,, ,,
ते ये शतमिन्द्र ,, ,,
ते रक्षति तप असं. ४२३
ते राजन्निह वि तैआ. ४१७
ते रेतोऽसिञ्चन्त शाब्रा. १५०
ते रैभामब्रुव तब्राउ. १३४५
ते रैभ्याऽपुनन् ,, ,,
तेऽर्चन्तः श्राम्यन्त शाब्रा. ४६४
तेऽर्चिषमभिसं छाउ. ८६१
तेऽर्चिषो वै यश मैउ. १६६५
*ते लोकान्प्रत्युत्था बृउ. १३००
ते वयं भगव गोब्रा. ५२४
ते वा एते आहु शाब्रा. ४०८
ते वा एते उभे ,, ११८
ते वा एते गुह्या छाउ. ७९५
ते वा एतेऽथर्वा ,, ७९४
ते वा एते पञ्च ,, ८०५
ते वा एते पञ्चा ,, ८३०
ते वा एते प्राणा शाब्रा. ४६५
ते वा एते रसा छाउ. ७९५
ते वाचं समारो तब्राउ. १३५०
ते वाचैवाधीय शाब्रा. ३२०
ते वाचोदगायन् तब्राउ. १३४८
ते वाचो देवाश्वा कासं. २८२

द

न्यन्या अर्कमभि ऐउ. ५२७
न्यास इति ब्रह्मा नाउ. १६५०
न्यास इत्याहुर्म ,, १६५१
न्यास एवात्यर ,, १६५०
न्युप्ताश्च बभ्रवो ऋसं. ४८४
न्यूनाक्षरा छन्द शब्रा. ३०

प

प इत्येवाऽऽनन्यात् तब्राउ. १३५६
पक्ता सस्यम् तैसं. ५१४
पक्षः पुरुषः शब्रा. २९१
पक्षाभ्यां हि संय तब्राउ. १३५९
पङ्क्तिर्मज्जा ऐउ. ५३७
पङ्क्तिश्छन्दो मरु शब्रा. ३०
पञ्चकृत्व उद्गा ऐउ. ५६३
पञ्चकृत्व उप ,, ,,
पञ्चकृत्वः प्रति ,, ,,
पञ्चकृत्वः प्रस्तौ ,, ,,
पञ्चकृत्वो निध ,, ,,
पञ्चतन्मात्रा भू मैउ. १६५५
पञ्चदशाहानि छाउ. ९०२
पञ्चदशिनोऽर्धे तैसं. ५१४
पञ्चदशौ ते अ कासं. २५
पञ्च दिशः पञ्च असं. १६२
पञ्चधा पञ्चदै शिखाउ. १६८३
पञ्चधा विहितो शब्रा. ३२९
पञ्च नाकसदः ,, ३७
पञ्चपञ्चाशतः ताब्रा. ४६०
पञ्चपञ्चाशत ,, ,,
पञ्चपादं पित ऋसं. २१०; प्रउ. १४९४
पञ्चमं मे नाम शब्रा. १५०
पञ्च मा प्रश्नान् बृउ. १२९३
पञ्च मा राजन्य छाउ. ८५७
पञ्चम्यां विसृष्टायां जैब्रा. ४०४
पञ्चवाही वह असं. २४९
पञ्च व्युष्टीरनु ,, १६२
पञ्चस्रोतोम्बुं प श्वेउ. १५७८
पञ्चस्वधिकर तैउ. ६९४
पञ्चस्वन्तः पुरु शुसं. २५३
पञ्च हि प्राणोऽपा तब्राउ. १३५०, १३५१
पञ्च हैवाऽस्याऽऽजा ,, १३५१
पञ्चारं चक्रं प तैआ. २७१
पञ्चारे चक्रे प ऋसं. २११
पञ्चावर्ता पञ्च श्वेउ. १५७८

पञ्चेमानि महा कौउ. ६८७
पञ्चेष्टको वा ए मैउ. १६६४
पटरो विक्लिधः तैआ. १८०
पतङ्ग इत्याच तब्राउ. १३६५
पतङ्गः प्राजाप ,, १३६४
पतङ्गमक्तम ऋसं. १०५; तैआ. २७२; तब्राउ. १३६५
पतङ्गमक्तमि तब्राउ. १३६५
पतङ्गो वाचं म ऋसं. १०५; तैआ. २७२; तब्राउ. १३६६
पतन्निव ह्येष्व तब्राउ. १३६५
पतिं पत्नीनां प श्वेउ. १६१९
*पतिं पत्नीनां प्र ,, ,,
पतिं विश्वस्याऽऽत्मे नाउ. १६३७
पतिरिव जाया ऋसं. १०५
पतिरुत्तररू ऐउ. ६०८; कौउ. ६८६
पतिर्विश्वस्य ज मैसं. २००
पत्त एकविंशं तैसं. २८१
पत्तो हि सृष्टः ताब्रा. २८४
पत्तो ह्यसज्येताम् तैसं. २८१
पथ इमं तस्मा असं. ३८२
पदं यद्विष्णोरु ऋसं. १३
पदानुस्वारं पु जैब्रा. ३२७
पदानुस्वारमु ,, ,,
पदेनो ह वै पु तब्राउ. १३६६
पद्भिः सेदिमव असं. ४३३
पद्भ्यां दक्षिणस ,, ५०८
पद्भ्यां भूमिर्दिशः ऋसं. २३३
पद्भ्यां ह्यनं प्रति जैब्रा. २८६
पद्भ्यामुदरेण नाउ. १६४३, १६६४
पद्मकोशप्रती ,, १६४०
पद्मे स्थितां पद्म ऋसंखि. ४९९
पन्थाः सौभरोऽया बृउ. १११४, १२६६
पन्थानं तु देव ताब्रा. ४०१, ४०२
पय एवेति शब्रा. ४६७
पयश्च वा एष असं. ४७३
पयसि हीदꣳस बृउ. १०४७
पयो लोमान्यस्य तब्राउ. १३४४
पयो वाक् शाआ. ४७३; कौउ. ६९१

पयो ह्येवाग्रे म बृउ. १०४७
परं मृत्यो अनु ऋसं. ३६०; तैआ. ४१३; नाउ. १६४५
परं वा एतदा मैउ. १६६०
परꣳ सत्यम् नाउ. १६४९
परः सो अस्तु त ऋसं. ३५४
*परमं ज्ञानमा कैउ. १६७६
परमं वै शेव मैउ. १६६३
परमꣳ हैव लो बृउ. १२७६
*परमꣳ हैव स ,, ,,
परमलिङ्गाय नाउ. १६४१
परमां वतका बृउ. १३१०
परमात्मा मे शु नाउ. १६४७
परमाद्वा एत शब्रा. ३००
परमाय नमः नाउ. १६४१
परमेणैवैनं शब्रा. ४७१
परमेवाक्षरं प्रउ. १५०९
परमे वृक्ष आ तैसं. १४७
परमे व्योमन्प्रति तैउ. ७३८
परमेष्ठिने स्वा नाउ. १६४८
परमेष्ठी प्राजा तब्राउ. १३६७
परमेष्ठी ब्रह्म बृउ. १११४, १२६६
परमो वा एष शब्रा. ४७१
परमो ह्येष आ ,, ११५
पराके अन्नं नि तैब्रा. ४७८
परागवा एनद्रि ऐउ. ५६९
पराङित्यज्याम तैआ. ३२३
पराङित्यनादा ,, ,,
पराचः कामान काउ. १४७१
परार्चनाय ते असं. ३२४
पराञ्चं चैनं प्रा ,, ४३८
पराञ्चि खानि व्य काउ. १४२०
परात्परतरं ऋसंखि. ३३६; शिउ. १५७३
* ,, ,, शिउ. १५७३
परात्परतरो ऋसंखि. ३३६; शिउ. १५७३
परा दस्यून्दद असं. ५०८
परा दुःष्वप्न्यं सु ऋसं. ९८
*परा दुष्ष्वप्रियं तैआ. ,,
परा दुष्ष्वप्रियꣳ नाउ. १६४५
परा पूर्वेषां स ऋसं. ५४
पराभवस्य है शब्रा. २०२, ४६५

परा यात पित असं. ३९८
*परावत आ ज ,, ८८
पराशर्यो बैज बृउ. १११४
पराऽस्य द्विषन्पा ऐउ. ५३३, ५४१, ५४२
परास्य भारं पु तैआ. ३३३
पराऽस्य शक्तिर्वि श्वेउ. १६२०
परिचरन्नुप छाउ. ९३३
परिणामत्वात्त मैउ. १६६०
परि णो रुद्रस्य तैसं. १४७
परि णो हेती रु ऋसं. १२७, १४७
परि ते धन्वनो तैसं. ११७
परि त्वा धात् सवि असं. १६९
परि त्वा पातु स ,, ३८५
*परि द्यावापृथि नाउ. २५७
,, ,, असं. १०८; शुसं. २५७; नाउ. १६३१
परि धामानि म ऋसं. ८३
*परि नो रुद्रस्य मैसं. १४७
परि प्रजाता गृ तैसं. २८१
परिमण्डल आ जैब्रा. २०२
परिमण्डलो भू ,, ,,
परि येऽप्रिया भ्रा तैउ. ७४०
परि यो विश्वा भु ऋसं. १३
परि वा व्रजेत् कौउ. ६५५
परिवित्तो वीर तैब्रा. ४८६
परि विश्वा भुव असं. १०९
परिवृतो मेन कौउ. ६८४
परिशिष्टानि य जैब्रा. ४०५
परिश्रित एव शब्रा. ५१८
परि सर्वमिदं तैआ. २७२
परि स्पशो वरु ऋसं. ८१
परीक्ष्य लोकान् क मुउ. १४५२
परीत्य भूतानि शुसं. २५७
*परीत्य लोकान्प नाउ. ,,
,, ,, ,, १६३१
परीवृतो वरी तैआ. २६५
परेण तन्तुं प ,, २७०
परेण नाकं नि नाउ. १६३६; कैउ. १६७३
*परेण साकं नि कैउ. १६७३
परेण ह्यान्तरि शब्रा. ३३
*परेतन पित मैसं. ३९८
*परेत पितरः तैसं., कासं. ,,
परेऽन्ये गन्धर्वा मैउ. १६५३
परेऽन्ये महाध ,, ,,
परेयिवांसं प्र ऋसं. ३५६
*परेयुवांसं प्र तैआ. ,,
परेषामुपका ऋसंखि. ४७९
परेहि तैब्रा. २६
परेहि सौम्य ग्ला गोब्रा ११८
परोक्षकामा हि शब्रा. ४२, ११६, २९१,२९३, २९४,३२८
परोक्षप्रिया इ गोब्रा. ३०३, ३०४; जैब्रा. ४०५; ऐउ. ५८७; बृउ. ११८७
परोक्षेणैव तु तब्राउ. १३४१
परो दिवा पर ऋसं. १८७, २३९
परो मात्रया त ऋसं. ९१
परो यदिध्यते ,, ५५
परोरजसीति तैब्रा. २६
परोरजा इति बृउ. १२८१
परोवरीयाऽस्मि छाउ. ७७७
परोवरीयो हा ,, ७६७, ७७७
परो हास्याऽऽदित्य ,, ७८०
परो हि ब्रह्मा नाउ. १६५०
पर्चो यथा नः सु ऋसं. ९२
पर्जन्यः पिता स असं. ५०७
पर्जन्यः संधाता ऐउ. ५९९; कौउ. ६८४
पर्जन्याद्वीदं स शब्रा. २९६
पर्जन्ये तृप्यति छाउ. ८८१
पर्जन्येनौषधि नाउ. १६५१
पर्जन्यो धारा म असं. ४३२
पर्जन्यो भूत्वा प्र जैब्रा. २०२
पर्जन्यो मे मूर्ध्नि तैब्रा. २६०
पर्जन्यो वा अग्नि बृउ. १२९६
पर्जन्यो वाव गौ छाउ. ८५९
पर्जन्यो वै भवः शब्रा. २९६
पर्ण वनस्पते नाउ. १६४५
पर्यस्य महिमा असं. १७२
पर्यस्यास्मिंल्लोक ,, ४५४
पर्याप्तकामस्य मुउ. १४८२
पर्येण म्रियन्ते तैउ. ७४०
पर्येनं द्विषन्तो ऐब्रा. १५१
पर्षि णः पारमं ऋसं. १२५
पलिगुप्तो लौहि तब्राउ. १३६७
पवनात्पावनः मैउ. १६५१
पवमानं तु म तैआ. ४१०
पवमानायेन्दा तब्राउ. १३६६
पवमानो विश्वे कौउ. ६८६
पवमानो विश्वै ऐउ. ६०६
पवमानो हरि ,, ५२७
पवित्रेण पृथि असं. ५०८
पशव आपः नाउ. १६४३
पशव इति बृउ. ११६९
पशवः सूददो शब्रा. ३२
पशवस्तत्प्र मो असं. ३२४
पशवो मम भू तैआ. २६३
पशुपतिरेन असं. ४५२
पशुभिः कर्म गोब्रा. ११९
पशुभ्य एकं प्र बृउ. १०४७
पशुमान्भवति छाउ. ७८३
पशुषु पञ्चवि ,, ७७६
पशूंश्च महामा नाउ. १६३१
पशूनां रूपम ऋसंखि. ५०१, ५१६
* ,, ,, तैब्रा. ५१६
पशून्ताँश्चक्रे वा ऋसं. २३२
पशून्देवताभ्यः बृउ. ९९९
पशून्न निन्देत् छाउ. ७८३
पशून्विशं मे धु ऐआ. ५१९
पश्चात् प्राञ्च आ त असं. १७४
पश्चादनु प्रयु ,, १३०
पश्चेदमन्यद ऋसं. १०४
पश्यदक्षण्वान्न तैआ. २६३
पश्यन् जन्मानि सू असं. १७१
पश्यन्ति धीराः प्र तैब्रा. ४७८
पश्यन्ति सर्वे च असं. २४९
पश्यन्ती वाग्वद शब्रा. ५१७
पश्यन्मन्ये मन ऋसं. २७८
पश्याम त्वा सवि असं. १७२
पश्येम त्वा वयं० छाउ. ७९०, ७९१
पश्येम शरदः असं. ५१३; ऋसं. ५१५; तैआ. ५२०; ऐउ. ६२६
पाकः पृच्छामि म ऋसं. २०८
पाङ्क्तं वा इदं० तैउ. ७०१
पाङ्क्तः पशुः बृउ. १०४२

पृच्छे तदेनो व ऋसं. ७९
पृच्छेति होवाच छाउ. ७६५
पृणन्तं च पपु ऋसं. ४७५
पृणीयादिन्नाध ,, ४७६
पृतनाजितꣳ स नाउ. १६३४
पृथक्सर्वे प्राजा असं. ४२५
पृथगात्मानं प्रे श्वेउ. १५७९
पृथगुत्पद्यमा काउ. १४३५
पृथिवी गच्छान्त तैआ. ४१७
पृथिवी देवता ऐउ. ६०१; कौउ. ६८५
पृथिवीं विश्वधा असं. ५०८
पृथिवी कला छाउ. ८३२
पृथिवी गार्हप मैउ. १६६४
पृथिवी च पृथि प्रउ. १५०८
पृथिवी तृप्ता य शाआ. ४७२; कौउ. ६९०
पृथिवी थम् छाउ. ७५६
पृथिवी निधनम् ,, ७७५
पृथिवी पुच्छं प्र तैउ. ७१४
पृथिवी पूर्वरू ऐउ. ५९७, ५९९; कौउ. ६८३, ६८४; तैउ. ६९४
पृथिवीप्रो महि असं. १७२
पृथिवीमन्तरि ऐब्रा. २८२, ५२१
पृथिवी मरः ऐउ. ५८१
पृथिवीमेव भ छाउ. ८७६
पृथिवीमेव रा शब्रा. ३९
पृथिवी मे शरी तैब्रा. २६०
*पृथिवीलोकमे बृउ. १११८
,, ,, ,, ११२०
पृथिवी वा अन्नम् तैउ. ७३९
पृथिवी वायुरा ऐउ. ५५७; कौउ. ६८७
पृथिवी वाव गौ छाउ. ८५९
पृथिवी शान्तिः मैसं. ५१५; तैआ. ५१९
पृथिवी शान्तिर असं. ५१२
पृथिवी सावित्री गोब्रा. ११९; तब्राउ. १३८७
पृथिवी हिंकारः छाउ. ७७४, ७८३
पृथिव्यन्तरिक्षं तैउ. ७०१
*पृथिव्यप्तेजोनि श्वेउ. १५८९

पृथिव्यर्चं सम गोब्रा. ११९
*पृथिव्या अधि सा सासं. ८६
*पृथिव्या अहमु तैसं. ३६८
पृथिव्या आपः बृउ. १३०४
पृथिव्या आपो र छाउ. ७४७
पृथिव्या ओषध तैउ. ७०६
पृथिव्यां तृप्यन्त्यां छाउ. ८८१
पृथिव्यां या देव प्रउ. १५०२
पृथिव्याः सप्त धा ऋसं. ८६
पृथिव्यापस्तेजो नाउ. १६४७
पृथिव्यामाकाशः तैउ. ७३९
पृथिव्यायतनं ऐउ. ६०१; कौउ. ६८५
पृथिव्या रूपं स्प ऐउ. ६२१; कौउ. ६८९
पृथिव्येव यस्या बृउ. ११७०
पृथिव्येवाग्निर्वै जैब्रा. ४०४
पृथिव्यै चैनम बृउ. १०५९
पृथिव्यै स्वाहा नाउ. १६४८
*पृथिव्यै स्वाहेत्य बृउ. १३०२
पृथिव्योरसा असं. ४४१
*पृथ्व्यप्तेजोनिल श्वेउ. १५८९
पृथ्व्याप्यतेजोनि ,, ,,
पृश्नि वरुण द असं. ८६
पृषदश्वा मरु ऋसं. ४९५
पृष्टीर्बर्जह्ये पा असं. ३१०
पृष्टीर्मे राष्ट्रमु कासं. ३१४
पृष्टो दिवि पृष्टो ऋसं. ४
पृष्ठात्पृथिव्या अ असं. ३६८
*पृष्टीर्मे राष्ट्रमु कासं. ३१४
पृष्ठे पृथिव्या नि तैसं. २४
पेरुरिन्द्राय पि तैआ. २७०
पेशाꣳसि देवाः प तैब्रा. ३१७; ३४८
*पैङ्गीपुत्रः शौन बृउ. १३१०
पोषाय त्वा तैसं. ५१४
पौतिमाषीपुत्रः बृउ. १३१०
पौतिमाष्यो गौप ,, १११४, १२६५
प्रकाशभूता वै मैउ. १६६७
प्रकाशवतो ह छाउ. ८३२
प्रकाशेभ्यः सदो शिखाउ. १६८२
प्रकृतिमये ऽस्य मैउ. १६५५
*प्र क्षत्रमक्षत्रं बृउ. १२७९

प्र क्षत्रमत्रमा बृउ. १२७९
*प्र क्षत्रमात्रमा ,, ,,
प्रक्षाल्य पाणी उ ,, १३०८
प्रक्षाल्यान्त्राणि प्र जैब्रा. ४०४
प्रक्ष्यन्ति मामिमे छाउ. ८७२
प्र च सुवाति स ऋसं. ९९
प्रचोदयिता वा मैउ. १६५४
प्रचोदयिता वै ,, ,,
प्र च्यवस्व तन्वं असं. ३८९
प्रच्युत्यै त्वा तैसं. ५१४
प्रजन इति भू नाउ. १६५०
प्रजननं वै प्र ,, १६५१
प्रजननं संधा ऐउ. ६०८; कौउ. ६८६; तैउ. ६९४
प्रजननमिव तैब्रा. २८९
प्रजननाद्धि स ताब्रा. २८४
प्रजननाद्ध्येना तैब्रा. २८९
प्रजनश्च स्वाध्या तैउ. ७०२
प्रजया कर्म गोब्रा. ११९
प्रजया पशुभिः ऋमंखि. ३३६; शिउ. १५७४
प्रजां च रोहामृ असं. १६९
प्रजां च लोकं चा ,, ४३३
प्रजां च वा एष ,, ४७३
प्रजां पशून्धना तैआ. २७२
प्रजां मा मे रीरि ,, ४१२; नाउ. १६४६
प्रजां मे यच्छ कासं. २५
प्रजाकामो वै प्र प्रउ. १४९१
*प्रजाकामो ह वै ,, ,,
प्रजा च स्वाध्याय तैउ. ७०२
प्रजा ज्योतिः तैसं. ४००
प्रजातिरमृत तैउ. ७४०
प्रजातिश्च स्वाध्या ,, ७०२
प्रजानत्यघ्न्ये जीव असं. ३८९
प्रजानां च मित्रो मैसं. ४५९
प्रजानां जीवनं तब्राउ. १३४६
प्रजानां प्रजन असं. ४७४
प्रजानां रेतो ह ऐउ. ५३१
प्रजापतये स्वा बृउ. १३०३; नाउ. १६४८
प्रजापतिं प्रथ मैसं. २००
प्रजापतिं ब्रह्मा तब्राउ. १३६६
प्रजापतिꣳ शर छाउ. ७८६

प्रजापतिं ह्युद	शब्रा.	२०३
प्रजापतिः पर	तब्राउ.	१३६७
प्रजापतिः पृथि	असं.	५०९
प्रजापतिः प्रज	शुसं.	२०१, २५६; तैआ. २७२, २७३
प्रजापतिः प्रजाः	ऐउ.	६२३; कौउ. ६८९
प्रजापतिः प्रजा	शब्रा.	१५०; तैब्रा. २८७,२९०; तब्राउ. १३३३
प्रजापतिः प्रथ	तैआ.	१६०, ३०६; मैसं. २०१; नाउ.१६३१
प्रजापतिः प्राजि	तब्राउ.	१३५९
प्रजापतिः सद	शब्रा.	४६०
प्रजापतिः सप्त	तैसं.	२८२
*प्रजापतिमेवा	गोब्रा.	४६०
प्रजापतियज्ञो	जैब्रा.	२८६
प्रजापतिरका	तैसं.	२८१; ऐब्रा. २८२, ५२१; गोब्रा. ४७२
प्रजापतिरिति	कौउ.	६७७; बृउ. ११७२
प्रजापतिरिव	गोब्रा.	३०४
प्रजापतिरेवे	शब्रा.	२९५
प्रजापतिर्जन	असं.	५०५
प्रजापतिर्देवा	तैब्रा.	२८८; बृउ. १२७२; तब्राउ. १३३४
प्रजापतिर्ब्रह्म	कौउ.	६९२; बृउ. १३११
प्रजापतिर्मन	छाउ.	७९९
प्रजापतिर्लोका	,,	७८९, ८४८
प्रजापतिर्वा इ	ताब्रा.	२८५; शब्रा. २९५, २९७; शाआ. ३२२; तब्राउ. १३३०,१३३२
प्रजापतिर्वा ए	मैउ.	१६५४
प्रजापतिर्वाव	तैआ.	१६०, ३०६; तैसं. २८१; तब्राउ. १३४३
प्रजापतिर्वावे	जैब्रा.	२०२, २८६
प्रजापतिर्वि रा	असं.	४२४
प्रजापतिर्वै कः	तब्राउ.	१३५५
प्रजापतिर्वै च	शब्रा.	२९६
प्रजापतिर्वै द	तैब्रा.	२८९
प्रजापतिर्वै म	शब्रा.	२९६
प्रजापतिर्वै य	कासं.	४९१; शाब्रा. ४५९
*प्रजापतिर्वै स	गोब्रा.	४६०
प्रजापतिर्वै सा	तब्राउ.	१३३४
प्रजापतिर्हि क	बृउ.	१०६१
प्रजापतिर्हिंका	छाउ.	७७३
*प्रजापतिर्हि क	बृउ.	१०६१
प्रजापतिलोके	,,	११४५
प्रजापतिश्च प	असं.	४३४
प्रजापतिश्चर	,,	२४९; शुसं. २५४; प्रउ. १४९८
प्रजापतिश्च ह	तब्राउ.	१३५२
प्रजापतिस्त्वेवे	शब्रा.	२९५
प्रजापतेः सभां	छाउ.	९८३
प्रजापते त्वं नि	मैसं.	२००
प्रजापते न त्व	ऋसं.	१९७; नाउ. १६४६
* ,, ,,	बृउ.	१३०१
*प्रजापते न हि	कासं.	१९७
,, ,,	मैसं.	२००
प्रजापते रेतो	ऐउ.	५३१
प्रजापतेरेव	तैब्रा.	२९
प्रजापतेर्ब्रह्म	तैआ.	५२४
प्रजापतेर्वा ए	तैब्रा.	२९; असं. ४७३
प्रजापते विश्व	मैसं.	२००
प्रजापतेश्च वै	असं.	४५३
प्रजाभ्यः पुष्टिं वि	ऋसं.	४९
प्रजामेका जिन्व	असं.	१६२
*प्रजामेका रक्ष	तैसं.	,,
प्रजायते प्रज	तैब्रा.	२९०
* ,, ,,	बृउ.	१२८७
प्रजायते ह प	,,	,,
प्रजायै मृत्यवे	ऋसं.	२७६
प्रजावान्भवति	तब्राउ.	१३४९, १३६५
प्रजा वै वाजः	ऐउ.	५४७
प्रजा संधिः	तैउ.	६९४
प्रजा संहिता	कौउ.	६८६
*प्रजा ह तिस्रो अ	ऋसं.	२४९
,, ,,	ऐउ.	५२७
प्रज्ञया चक्षुः स	कौउ.	६६८
प्रज्ञया जिह्वां स	,,	,,
प्रज्ञया पादौ स	,,	६६९
प्रज्ञया प्राणं स	,,	६६८
*प्रज्ञया मनः स	,,	६६९
प्रज्ञया वाचं स	,,	६६८
प्रज्ञया शरीरं	,,	,,
*प्रज्ञया शरीर	,,	,,
प्रज्ञया श्रोत्रं स	,,	,,
प्रज्ञया सत्यं सं	,,	६५९
प्रज्ञया हस्तौ स	,,	६६८
प्रज्ञया हि विप	,,	६३६
प्रज्ञयेति ब्रूयात्	,,	६३८
प्रज्ञयैव धियं	,,	६६९
*प्रज्ञयैवेति ब्रू	,,	६३८
प्रज्ञयोपस्थं स	,,	६६८
प्रज्ञां ते मयि जु	,,	६४३
प्रज्ञां मे त्वयि द	,,	६५५
प्रज्ञात्मा यश्चासा	ऐउ.	५१३
प्रज्ञानं ब्रह्म	,,	५९४
प्रज्ञा नाम देव	कौउ.	६४२
प्रज्ञानेत्रो लोकः	ऐउ.	५९४
*प्रज्ञानेत्रोऽलोकः	,,	,,
प्रज्ञाने प्रतिष्ठि	,,	,,
प्रज्ञा पूर्वरूपम्	कौउ.	६८६
प्रज्ञा प्रतिष्ठा	ऐउ.	५९४
प्रज्ञामात्राः प्राणे	कौउ.	६७१
*प्रज्ञामात्राश्च प्रा	,,	,,
प्रज्ञा वा एषा त	तब्राउ.	१३४२
प्रज्ञैवास्या एक	कौउ.	६६८
प्रणवाख्यं प्रणे	मैउ.	१६६६
प्रणवानामयु	शिरउ.	१६८१
प्रणवो धनुः श	मुउ.	१४६०
प्रणश्यति चित्तं	मैउ.	१६६२
प्र तत्ते अद्य शि	ऋसं.	९२
प्र तद्विष्णुः स्तव	,,	८८
*प्र तद्विष्णु स्तव	असं.	,,
*प्र तद्वोचे अमृ	तैआ.	१०७; नाउ. २५७
,, ,,	नाउ.	१६३१
प्र तद्वोचेदमृ	असं	१०७; शुसं. २५७
प्र तन्मे वोचो दू	ऋसं.	७९
प्रतर्दन वरं ते	कौउ.	६५६
प्रतर्दनो ह दै	,,	,,

*प्रतर्दनो ह वै	कौउ.	६५६
प्र तार्यायुः प्रत	ऋसं.	३६३
प्रति क्षत्रे प्रति	कासं.	३१४
प्रतिचक्षणाय	तब्राउ.	१३४३
प्रतिज्ञातो म ए	बृउ.	१२९४
प्रति तथा ह्यस्य	शब्रा.	५२१
प्रति तिष्ठति दु	बृउ.	१२८६
प्रतितिष्ठति य	तब्राउ.	१३४२
प्रतितिष्ठति स	बृउ.	१२८७
प्रति द्यावापृथि	कासं.	३१५
प्रतिपद्यते स्व	छाउ.	८०५
*प्रति प्रजायां प्र	मैसं.	३१५
प्रतिप्रातिष्ठद	तैब्रा.	४६२
प्रतिबोधविदि	तब्राउ.	१३७८
*प्रतिब्रवीमि त	काउ.	१३९२
*प्रति ब्रह्मन्प्रति	मैसं.	३१४
प्रतिमुञ्चस्व स्वां	तैआ.	४१२
प्रतिरूप इति	कौउ.	६७७;
	बृउ.	१०६९
प्रतिरूपौ च चा	कौउ.	६३३
प्रतिलोमं चैत	बृउ.	१०७१
*प्रतिलोमं वै त	,,	,,
*प्रतिलोममेवै	,,	,,
प्रतिलोमरूप	कौउ.	६७९
प्रतिवेशोऽसि प्र	तैउ.	६९५
प्रतिवेश्यो बृह	कौउ.	६९२
प्रति शुंध्यतु य	ऋसं.	३५४
प्रतिष्ठा अरिष्टा	असं.	५१३
प्रतिष्ठां वयं लो	छाउ.	७६६
प्रतिष्ठा गार्हप	शब्रा.	४६०
प्रतिष्ठाच्छिन्नो हि	शब्रा.	११३
प्रतिष्ठा द्वे	,,	३४,
		३५
प्रतिष्ठायां द्वे	,,	३६
प्रतिष्ठाया हि सृ	ताब्रा.	२८४
प्रतिष्ठायै स्वाहे	शाआ.	३३१;
	छाउ.	८५४
प्रतिष्ठा वा एषा	तब्राउ.	१३४२
प्रतिष्ठावान् भव	तैउ.	७४०
प्रतिष्ठासंस्तावं	छाउ.	७६६
प्रतिष्ठा ह्येषा य	शब्रा.	२९२
*प्रतिष्ठे गार्हप	गोब्रा.	४६०
प्रतिष्ठैक आसीत्	शब्रा.	२९१

प्रति स्त्रीं सह शे	छाउ.	७८१
प्रति स्पशो विसृ	नाउ.	१६४३
प्रति स्वर्गे लोके	तब्राउ.	१३७२
प्रति ह तिष्ठत्य	शाआ.	३३१
प्रतिहर्तर्या दे	छाउ.	७६९,
		७७१
प्रतिहार इति	,,	७८०
प्रतिहारभाजि	,,	७७९
प्रतिहारमार	तब्राउ.	१३३३
प्रतिहारो वा अ	,,	१३४८
प्रतिहितामाय	असं.	१२८
प्रतिहृते पुरो	जैब्रा.	४०६
प्रतिह्रियमाण	,,	४०५
प्रतीचीं दिक्कला	छाउ.	८३२
प्रतीची दिक्प्रत्य	बृउ.	११८८
प्रतीच्यध्वर्योः	शब्रा.	४७०,
		४७१
प्रतीच्या असुर	गोब्रा.	३०५
प्रतीच्यै दिशः शृ	तैब्रा.	३१८
प्रतीमां लोका घृ	असं.	३९४
प्रतीहारो निध	,,	४४७
प्र ते ब्रवीमि त	काउ.	१३९२
प्रत्नं जातं ज्योति	ऋसं.	६२;
	कौउ.	६८७
प्रत्नोषि कमीड्यो	नाउ.	१६३४
*प्रत्यग्जनास्तिष्ठ	श्वेउ.	१५९२
प्रत्यङ्क्षेषु प्रति	कासं.	३१५
प्रत्यङ्जनास्तिष्ठ	श्वेउ.	१५९२;
	शिरउ.	१६८०
प्रत्यङ् तिष्ठन् धातो	असं.	४३४
प्रत्यङ् देवानां वि	,,	१७१
प्रत्यङ् विश्वं स्वर्दृ	,,	,,
प्रत्यङ् ह्येष सर्वा	तब्राउ.	१३३७
प्रत्यचत्यङ्गुलीः	,,	१३५७
प्रत्यञ्चं चैनं प्रा	असं.	४३८
प्रत्यञ्चि हैनं स	तब्राउ.	१३३७
प्रत्यञ्जन्त्यङ्गानि	,,	१३५७
प्रत्याश्रावितम	बृउ.	१३०३
प्रत्याहाऽऽत्मात्मका	मैउ.	१६६४
प्रत्यूहेत्यब्रवीत्	तब्राउ.	१३४६
प्रत्येव तिष्ठति	तैआ.	१५८
प्रत्योहतामश्वि	नाउ.	१६४५
प्र त्वेवासुरेभ्यो	शब्रा.	४६४
प्रथमजं देवं	तैब्रा.	४२८

प्रथमभाजं य	ऋसं.	१८१
प्रथमा रक्तपी	शिखाउ.	१६८२
*प्रथमास्त्वा द्विती	मैसं.	३१५
प्रथमेन प्रमा	असं.	३१३
प्रथमोत्तमे अ	बृउ.	१२७२
प्रथो वरो व्यचो	असं.	१७५
प्रदक्षिणं हैके	जैब्रा.	४०५
प्रधानक्षेत्रज्ञ	श्वेउ.	१६२५
प्रधिर्वित्तम्	बृउ.	१०५६
प्रध्वंसन एक	,,	१११४,
		१२६६
प्र नाकमृष्वं नु	ऋसं.	७९
प्र नू महित्वं वृ	,,	३
प्रपतिष्णूनीव	तब्राउ.	१३४४
प्र परमेष्ठिनो	तैब्रा.	२९०
प्र पितृयाणं प	असं.	४५४
प्रपीतां ब्रह्मचा	,,	३४४
प्र पूर्व्यं मनसा	तैआ.	४१३
प्रप्र तान्दस्यूँर	ऋसं.	१६
प्र प्र यज्ञपतिं	तैआ.	२७२
प्र बभ्रवे वृष	ऋसं.	१२६
प्र ब्रवाम शर	,,	५१५
*प्रब्रवाम शर	तैआ.	,,
,, ,,	,,	५२०
*प्रब्रुवाम शर	मैसं.	५१५
प्रब्रूह्यस्मा इति	छाउ.	८३५
प्रभवाप्ययौ हि	माउ.	१५२४
प्रभूतिरिति शौ	तब्राउ.	१३५०
प्रभूरसि	बृउ.	१३०३
प्र भूर्जयो यथा	असं.	३८५
प्रभ्राजमानां ह	,,	२४६
प्रमंहमाणो ब	तैआ.	२७०
प्र माऽऽयन्तु ब्रह्म	तैउ.	६९५
प्र मिथुनेन जा	तब्राउ.	१३६७
प्र मुञ्च धन्वन	तैसं.	१३६
प्रमेयोऽपि प्रमा	मैउ.	१६६०
प्रमोद उत्तरः	तैउ.	७१८
प्र यः सत्राचा म	ऋसं.	९१
प्रयतः प्रणवो	ऋसंखि.	३३६;
	शिउ.	१५७४
प्रयतः श्राद्धका	काउ.	१४२०
प्र यो जज्ञे विद्वा	असं.	१९८
प्रवचनं संधा	तैउ.	६९४
प्र वा इमे साम्ना	तब्राउ.	१३३४

प्राणस्त उदक	छाउ.	८७५
प्राणस्तदा वाचं	ऐउ.	६०७;
	कौउ.	६८६
प्राणस्तृप्तो वायुं	शाआ.	४७२;
	कौउ.	६९०
प्राणस्तृप्यति	छाउ.	८८०
प्राणस्तेजसा यु	प्रउ.	१५०३
प्राणस्ते त्रिदितो	शब्रा.	४०
प्राणस्त्वम्	ऐउ.	५४९
प्राणस्त्वा एष वै	शब्रा.	४०
प्राणस्त्वा वंशो ह्य	ऐउ.	६०२, ६०३; कौउ. ६८५
प्राणस्त्वाऽहास्यद्य	शब्रा.	४०
प्राणस्त्वेव संहि	ऐउ.	५९८
प्राणस्त्वेष आत्म	छाउ.	८७५
प्राणस्य का गति	,,	७६५
प्राणस्य प्राणमु	बृउ.	१२४४
प्राणस्य रूपं स्प	ऐउ.	६२१,
	कौउ.	६८९
प्राणस्य वै सम्रा	बृउ.	११८४
प्राणस्य ह्यन्वपा	ऐउ.	५६१
प्राणस्येदं वशे	प्रउ.	१५००
*प्राणस्यैव सम्रा	बृउ.	११८४
प्राणा आदित्या इ	छाउ.	८१५
प्राणा इत्येवाऽऽच	,,	८५२
प्राणाꣳश्चोत्सृजति	मैउ.	१६६०
*प्राणांस्ते मयि द	कौउ.	६५५
प्राणाꣳस्त्वं भूमान	छाउ.	७५९
प्राणाः शिक्यम्	शब्रा.	३१८
प्राणाग्नय एवै	प्रउ.	१५०५
प्राणाच्छ्रद्धां खं वा	,,	१५१६
प्राणादन्नं प्राणा	तब्राउ.	१३७१
प्राणादयो वै पु	मैउ.	१६६२,
		१६६४
प्राणाद्धि बलान्म	ऐब्रा.	१५२
प्राणाद्ध्येव खल्वि	तैउ.	७३७
प्राणाद्वा एष उ	बृउ.	१०६३
प्राणाद्वायुः	ऐउ.	५८१
प्राणा द्वे	शब्रा.	३४,
		३५
प्राणानां ग्रन्थिर	नाउ.	१६४९
प्राणानाꣳ संकल्पयै	छाउ.	९३०
प्राणानेतदाह	बृउ.	१०८१
प्राणानेव तदा	शब्रा.	४६०
*प्राणानेव तन्म	गोब्रा.	४६०
प्राणान्प्रपीड्येह	श्वेउ.	१५८८
*प्राणान्मे त्वयि द	कौउ.	६५५
प्राणान् सर्वान् पर	शिखाउ.	१६८२
प्राणान् सर्वान् प्रली	,,	,,
प्राणापानव्यानो	नाउ.	१६४७
प्राणापानावजि	तैआ.	३३३
प्राणापानास्त्वा ह्य	असं.	४४०
प्राणापानौ चक्षुः	,,	३०८,
		३१२, ४४९
प्राणापानौ जन	,,	४२५
प्राणापानौ त आ	बृउ.	१३०७
प्राणापानौ मा मा	तैआ.	३५१
प्राणापानौ मृत्यो	,,	,,
प्राणापानौ मे श्रु	तब्राउ.	१३६२
प्राणापानौ व्रीहि	असं.	३२५;
	मुउ.	१४५८
प्राणापानौ संवि	तैआ.	३३३
प्राणाय त्वा	तैसं.	५१४
प्राणाय ददाति	छाउ.	९३७
प्राणाय नमो य	असं.	३२३
प्राणाय स्वाहा	नाउ.	१६४८
प्राणाय स्वाहाऽपा	मैउ.	१६५९
प्राणाय स्वाहा व	बृउ.	१३०२
प्राणायामः प्रत्या	मैउ.	१६६१
प्राणा रुद्रा इदं	छाउ.	८१५
प्राणा वसव इ	,,	,,
प्राणा वा आदित्याः	तब्राउ.	१३६८
प्राणा वा आपः	नाउ.	१६४३
प्राणा वा उद्गाता	शब्रा.	४६०
प्राणा वा ऋषयः	शब्रा.	२९०,
		३२८; बृउ. १०८१
प्राणा वाव रुद्राः	छाउ.	८१५
प्राणा वाव वस	,,	८१४
प्राणा वावाऽऽदित्याः	,,	८१५
प्राणा वै गयाः	बृउ.	१२८२
प्राणा वै त्रिवृत्	तैसं.	२८२
*प्राणा वै यशो नि	बृउ.	१०८१
प्राणा वै यशो वि	,,	,,
प्राणा वै यशो वी	,,	९९८
प्राणा वै रुद्राः	तब्राउ.	१३६८
प्राणा वै वसवः	,,	,,
प्राणा वै सत्यं ते	बृउ.	१०७७
प्राणा वै सत्यम्	,,	१०८६
*प्राणा वै सत्यमि	बृउ.	१०८६
प्राणा हीदं सर्वं	तब्राउ.	१३६८
प्राणा हीदं सर्वं	,,	,,
प्राणिषं वाऽपानि	शाब्रा.	३४७
प्राणी भवति	छाउ.	७८१
प्राणे तृप्यति च	,,	८८१
प्राणे त्वमसि सं	नाउ.	१६५१
प्राणेन गन्धान् वे	तब्राउ.	१३८७
प्राणेन जातानि	तैउ.	७३७
प्राणेन तिर्यङ् प्रा	असं.	२५०
प्राणेन त्वा द्विप	,,	३८१
प्राणेन मनोऽभि	गोब्रा.	१२०
प्राणेन रक्षन्न	बृउ.	१२०१
प्राणेन वा अग्नि	शब्रा.	४३
प्राणेन वायुम्	,,	३३०
प्राणेन सर्वान्ग	कौउ.	६६७
प्राणेन सृष्टाव	ऐउ.	५३९
प्राणेन हीदꣳ स	बृउ.	१०१२
प्राणेन ह्युत्तिष्ठ	छाउ.	७५६
प्राणेन ह्येवामु	कौउ.	६५९
प्राणेनाचीयन्त	शब्रा.	३२०
प्राणेनान्नादेना	असं.	४५५
प्राणेनाशंसन्	शब्रा.	३२०
प्राणेनास्तुवत	,,	,,
*प्राणेनेति	कौउ.	६३८
प्राणेनेति ब्रूयात्	,,	,,
प्राणेनेत्येव ब्रू	,,	,,
प्राणेनैव जुहो	जैब्रा.	४०२
प्राणेनैव वाक्च	,,	३१६
प्राणेनैषु श्रद्धा	शब्रा.	३२०
प्राणेनोद्गात्रा दी	तब्राउ.	१३४९,
		१३५३
प्राणेभ्यः प्रजा इ	मैउ.	१६६६
प्राणेभ्यो देवाः	कौउ.	६६६,
		६८०
प्राणे वाचम्	,,	६९०
प्राणे शरीरं प्र	तैउ.	७३९
प्राणेषु द्वे	शब्रा.	३६
प्राणेषु पञ्चवि	छाउ.	७७७
प्राणे ह भूतं भ	असं.	३२५
प्राणे हीमानि स	बृउ.	१२७७,
		१२७९
प्राणैरेवैनमे	शब्रा.	३१८
प्राणैर्बलम्	नाउ.	१६५१

प्रावेपा मा बृह	ऋसं.	४८३
प्रावो देवाँ आति	,,	६०
प्राश्नीपुत्र आसु	बृउ.	१३१०
प्राश्याऽऽचम्यायं वि	जाउ.	१६७१
प्राश्येतरस्याः प्र	बृउ.	१३०८
*प्रास्मा आशा अशृ	तैआ.	३४१
,, ,,	,,	४१२
*प्राह षोडशं व	छाउ.	८१६
प्रिय एव स की	जैब्रा.	३२८
प्रियं ते नाम स	ऋसं.	३४४
प्रियं भोजेषु य	,,	४२६
प्रियं श्रद्धे दद	,,	,,
प्रियमिति	जैब्रा.	३२८
प्रियव्रतः सोमा	कौउ.	६९२
प्रियां वाचमभि	मुउ.	१४५०
प्रियाः श्रुतस्य भू	असं.	४२७
*प्रिया खलु नो भ	बृउ.	१२६०
प्रियाप्रियाणि ब	असं.	२४५
प्रिया बतारे नः	बृउ.	१०९१
प्रिया वै खलु नो	,,	१२६०
प्रियो हैव भव	कौउ.	६४३
प्रेतस्य शरीरं	छाउ.	९७४
प्रेति प्राणस्यामृ	तब्राउ.	१३७१
प्रेत्येति वाग् (इति)	,,	१३५२
प्रेत्येन्द्रो भूत्वैषु	ऐउ.	५७२
प्रेमां वाचं वदि	ऐआ.	३५०
प्रेहामृतस्य य	असं.	३७३
प्रेहि	बृउ.	१२९३
प्रेहि प्रेहि पथि	ऋसं.	३५६
प्रोष्ठपादो वार	तब्राउ.	१३६७
प्लक्षं दध्यांपार्तिं	तैब्रा.	२६
प्लक्षस्य प्रास्रव	तब्राउ.	१३८७
प्लवा ह्येते अदृ	मुउ.	१४५१
फ		
फलस्योर्ध्वं रस	शब्रा.	३४७
फलानां पुरुषः	बृउ.	१३०५
फलिन्यो न ओष	तैसं.	५१४
फेनादण्डं भव	शिरउ.	१६८१
फेनोऽब्रवीत् क्वाहं	शब्रा.	२९६
ब		
बगिति ह श्रियं	तब्राउ.	१३५९
बण्महाँ असि सू	असं.	१७२
बधिर आक्रन्द	तैब्रा.	२६०
बधिरान्हि पश्या	कौउ.	६६४

बधिरो भविष्य	असं.	४३९
बन्धाय विषया	मैउ.	१६६५
बभ्रुं कृष्णां रोहि	असं.	५०७
बल इति	तैब्रा.	२६
बलं को अस्मै प्रा	असं.	२४५
बलं च क्षत्रमो	,,	३११
बलं ध्रुवगोपम्	ताब्रा.	४६१
बलं ममेतीन्द्र	शाआ.	३२२
बलं वाव विज्ञा	छाउ.	९३३
बलॅं हृदये	तैब्रा.	२६०
बलप्रमथना	नाउ.	१६४१
बलमिति विद्यु	तैउ.	७४०
बलमुपास्स्वेति	छाउ.	९३३
बलविकरणा	नाउ.	१६४१
बलाद्वाव भूयो	छाउ.	९३४
बलाय नमः	नाउ.	१६४१
बलेन तपः	,,	१६५१
बलेन लोकस्ति	छाउ.	९३३
बलेन वै पृथि	,,	,,
बलेनान्नादेना	असं.	४५५
बस्तिस्ते विदितो	शब्रा.	४०
बस्तिस्ते व्यभेत्स्य	छाउ.	८७६
बस्तिस्त्वा एष वै	शब्रा.	४०
बस्तिस्त्वाऽऽदास्यद्य	,,	,,
बस्तिस्त्वेष आत्म	छाउ.	८७
बहव इमेऽस्मि	,,	८३५
बह्वो मर्या ब्रा	बृउ.	१३०५
बहवो वै ते भ	छाउ.	७५९
बहवो ह्येत आ	तब्राउ.	१३५२
बहिर्धेव वै श्रीः	,,	१३३१
बहिष्पवमान	,,	१३५६
बहुचारी भवि	असं.	४४२
बहुधा ह्येवैष	तब्राउ.	१३५५
बहुरेव प्रज	,,	१३६१
बहु वदिष्यन्तीं	ऐआ.	३५०
बहु वा इदॅंसु	बृउ.	१३०५
बहु स्यां प्रजाये	तैउ.	७२०; छाउ. ८९०; तब्राउ. १३४३; परि. १५५६
बहूनामेमि प्र	काउ.	१३८९
बह्वोर्भूयः सर्वं	तब्राउ.	१३३२
बह्वश्वामिन्द्र गो	तैआ.	२७०
बह्वहं चरन्ती	छाउ.	८३१
बह्वीः संधा अति	कौउ.	६५७

बह्व्यः स्याम प्रजा	छाउ.	८९२
बाधस्व दूरे नि	ऋसं.	७४
*बाधस्व द्वेषो नि	तैसं.	,,
बालघ्नान्मातृपि	ऋसंखि.	४८६
बालादेकमणी	असं.	२५०
बालान्हि पश्यामः	कौउ.	६६५
बालेभ्यः शफेभ्यो	असं.	४३४
बाल्यं च पाण्डित्यं	बृउ.	११३६
बाहुभ्यां हि सृष्टः	ताब्रा.	२८३
बाहुभ्यां ह्येनमु	जैब्रा.	२८६
बाहुभ्यामूरुभ्या	तैब्रा.	४८७
बाहुवोर्बलम्	नाउ.	१६४९
बाहू मार्जालीय	शब्रा.	४५९
बाहू मे बलमि	कासं.	३१४
बिभर्ति भर्ता वि	असं.	४४७
बिसानि भक्षय	ऐउ.	६१७
बुद्ध्यो वै धियः	मैउ.	१६५९
बुद्धिं तु सारथिं	काउ.	१४१२
बुद्धिश्च न विचे	,,	१४३६; मैउ. १६६३
बुद्धिश्च बोद्धव्यं	प्रउ.	१५०८
बुद्धेर्गुणेनाऽऽत्म	श्वेउ.	१६१४
बुद्ध्या संचितं स्था	शिरउ.	१६८०
बुध्येम शरदः	असं.	५१३
बृहच्च तद्दिव्य	मुउ.	१४७८
बृहच्च रथन्त	असं.	१६३, ४५१
बृहच्छरीरो वि	ऋसं.	९०
बृहज्ज्योतिः करि	तैसं.	११०; श्वेउ. १५८६
बृहतः परि सा	असं.	१६१
बृहतः स्वराः	कौउ.	६८९
बृहतश्च वै स	असं.	४५०
बृहतीइव सू	ऋसं.	२
बृहती च छन्दः	शब्रा.	३४, ३५, ३६, ३८
बृहती छन्दो बृ	,,	३०
बृहती परि मा	असं.	१६१
बृहतीमभि सं	ऐउ.	५६६
बृहतीरहर	,,	६१२
बृहती संपद्य	,,	५६७
बृहती स्वर्गो लो	शब्रा.	३४, ३५, ३६, ३८
बृहते च वै स	असं.	४५०

ब्रह्मैवैक ऋरिव	छाउ.	८४९
ब्रह्मैवोपाप्नोति	तैउ.	७०२
ब्रह्मैषां भद्रं सा	पैसं.	२५२
ब्रह्मोडुपेन प्र	श्वेउ.	१५८७
ब्रह्मोत्तरा हनुः	तैआ.	२६६
ब्रह्मोद्यतो निव	पैसं.	२५२
*ब्रह्मौषधयो नि	,,	२५१
ब्रह्मौषधयोऽनु	,,	,,
ब्राह्मणं हनिष्य	असं.	४४२
ब्राह्मणः शान्तिः	तैआ.	५१९
ब्राह्मणमेव न	शाब्रा.	१५०
ब्राह्मणयोर्वेद	छाउ.	७६५
ब्राह्मणस्त एकं	कौउ.	६४८
ब्राह्मणाः शान्तिः	मैसं.	५१५
ब्राह्मणान्न निन्देत्	छाउ.	७८४
ब्राह्मणा भगव	बृउ.	१११५, ११५६, ११६६
ब्राह्मणेन व्रतम्	गोब्रा.	११९
ब्राह्मणेभ्योऽभ्यनु	नाउ.	१६४४
ब्राह्मणेभ्यो वशां	असं.	४३५
ब्राह्मणो वावैत	मैउ.	१६६२
ब्राह्मणोऽस्मि प्रातृ	तब्राउ.	१३६४
ब्राह्मणोऽस्य मुख	ऋसं.	२३३
ब्राह्मं वाव त उ	तब्राउ.	१३८४
भ		
भगव इति ह	छाउ.	८३२, ८३३, ८३४, ८३८
भगवञ्शकट	मैउ.	१६५४
भगवतो वा अ	छाउ.	७७०
भगवन् कत्येव	प्रउ.	१४९६
भगवन् किमादौ	शिखाउ.	१६८२
भगवन् कुत ए	प्रउ.	१५००
भगवन्कुतो ह	,,	१४९९
भगवन्को नः श्रे	छाउ.	८५१
भगवन्तं वा अ	,,	७७०
भगवन्नावग्रे	,,	७६५
भगवन्नस्थिव	मैउ.	१६५३
भगवन्नाहमा	,,	,,
भगवन्नेतस्मि	प्रउ.	१५०४
भगवन्नेधि	छाउ.	८५१
भगवन्यद्यने	मैउ.	१६५४
भगवन्वयमा	,,	१६६७
भगवन् संन्यासं	जाउ.	१६६९
भगवन् हिरण्य	प्रउ.	१५१४
भगवांऽस्त्वेव मे	छाउ.	७७०, ८३४
भगेरथो हैक्ष्वा	तब्राउ.	१३६९
भगो अनुप्रयु	असं.	५०८
भगो ग्रावस्तुत्	ताब्रा.	४६१
भद्रं कर्णेभिः शृ	ऋसं.	४९६;
	ऐउ.	५२५
भद्रं पश्यन्त उ	तैआ.	२७१
भद्रयज्ञायज्ञी	कौउ.	६३६
भद्रा ते पूषन्नि	तैआ.	१८१
भयादस्याग्निस्त	काउ.	१४३४
भयादिन्द्रश्च वा	,,	,,
भरतामप य	ऋसं.	३६५
भरद्यदि विर	,,	६५
भरद्वाज	तैब्रा.	२८
भरद्वाजेत्याम	,,	,,
भरद्वाजो बृह	ऐउ.	६०६
भरद्वाजो ह त्रि	तैब्रा.	२८
भर्गो देवस्य धी	गोब्रा.	११९;
	बृउ.	१३०३
भर्जयनीति वै	मैउ.	१६५९
भर्ता सन्ध्रियमा	तैआ.	३३२
भव एनमिष्वा	असं.	४५२
*भवति य एवं	बृउ.	११३६
भवति हास्य सु	,,	१०१४
भवति हास्य स्वं	,,	१०१३
भवत्यस्यान्नम्	ऐउ.	५५७
भवत्यात्मना	,,	५४२
भवत्यात्मना प	बृउ.	१००४
भवत्येव	तैब्रा.	२८९
भवत्संहिता	कौउ.	६८७
भवद्वसुरिद	असं.	१७५
भवन्ति हास्य प	छाउ.	७७७
भव राजन् यज	असं.	१३३
भवलिङ्गाय न	नाउ.	१६४१
भवानेव गच्छ	बृउ.	१२९३
*भवाम शरदः	तैआ.	५१५
,, ,,	,,	५२०
भवाय च शर्वा	असं.	१३१
भवाय नमः	नाउ.	१६४१
भवारुद्रौ सयु	असं.	१३१
भवाशर्वौ तपु	पैसं.	२५२
भवाशर्वौ मृड	असं.	१२८, ३८१
भविष्यते स्वाहे	बृउ.	१३०३
भविष्यत्प्रति चा	तैब्रा.	४६२
भविष्यत्प्रतिह	ताब्रा.	४६१
भविष्यदुत्तर	कौउ.	६८७
भवे भवे नाति	नाउ.	१६४१
भवेम शरदः	असं.	५१३
भवो दिवो भव	,,	१३३
भवोद्भवाय न	नाउ.	१६४१
भस्म च करोति	जैब्रा.	३२७
भा इति हैतत्प	तब्राउ.	१३५८
भा इत्यादित्यः	,,	१३६७
भागो जीवः स वि	श्वेउ.	१६१५
भाति च तपति	छाउ.	८२०
भातीव हि ब्रह्म	तब्राउ.	१३५९
भानुः शुक्रेण शो	ऋसं.	७०
भाभिर्गतिरस्य	मैउ.	१६५९
भारद्वाज आत्रे	बृउ.	१११४, १२६५
*भारद्वाज औद	,,	१११४, १२६५
भारद्वाजः पारा	,,	१११४
भारद्वाजीपुत्रः	,,	१३१०
*भारद्वाजीपुत्रो	,,	,,
भारद्वाजो भार	,,	१११४
* ,, ,,	,,	१२६५, १२६६
*भारद्वाजो वला	,,	१२६५
*भारद्वाजो वैज	,,	१११४
भालुकीपुत्रः क्रौ	,,	१३१०
*भालुकीपुत्रः प्रा	,,	१३११
भावग्राहमनी	श्वेउ.	१६१६
भावभावी च यो	ऋसंखि.	३६८
भा वा एषा तस्य	तब्राउ.	१३४२
भास्कराय विद्म	नाउ.	१६३२
भास्याम्यहमिति	बृउ.	१०६२
भिद्यते हृदय	मुउ.	१४६४
भिद्येते चासां ना	प्रउ.	१५१७
भिद्येते तासां ना	,,	,,
भिन्द्धीति	छाउ.	९१९
भिन्नं भगव इ	,,	,,
भिन्ना भगव इ	,,	,,
भियं दधाना हृ	ऋसं.	३४४
भिया देयम्	तैउ.	७०४
*भियो दधाना हृ	असं.	३४४
भीमं बत मल	तब्राउ.	१३४७

भीषाऽस्मादग्निश्चे	तैउ.	७२८
भीषाऽस्माद्वातः प	,,	,, ;
	परि.	१५४४
भीषोदेति सूर्यः	तैउ.	७२८
भीष्मो हि देवः स	तैब्रा.	३३७
भुजः करिष्यमा	तैआ.	३३३
भुजिष्यं पात्रं नि	असं.	५०९
भुव इति	शब्रा.	२९८
भुव इति बाहू	बृउ.	१२७४
भुव इति वायुः	तैउ.	६९७
भुव इति वायौ	,,	६९९
भुव इति सामा	,,	६९७
भुव इत्यन्तरि	,,	,,
भुव इत्यपानः	,,	,,
भुव इत्येव य	तब्राउ.	१३३०
भुवः प्रपद्ये	तैआ.	२६५
भुवः प्रपद्येऽमु	छाउ.	८१३
भुवः स्वाहा	बृउ.	१३०३
भुवः स्वाहेत्यग्नौ	,,	१३०२
भुवनस्य गोपा	तब्राउ.	१३५५
भुवरिति यजु	छाउ.	८४८
भुवरित्यन्तरि	कासं.	२८२
*भुवस्तस्य स्वत	ऋसं.	४१४
भुवोऽन्नं वायवे	नाउ.	१६३४
भुवो वायवे चा	,,	,,
भुवो वायवेऽन्त	,,	,,
भूः पादाः	मैउ.	१६५८
भूः प्रपद्ये	तैआ.	२६५
भूः प्रपद्येऽमुना	छाउ.	८१३
भूः स्वाहा	बृउ.	१३०३
भूः स्वाहेत्यग्नौ हु	,,	१३०२
भूतं च भविष्य	असं.	४५०
भूतं च भव्यं च	,,	१७५
भूतं च यत्र भ	,,	२४७
भूतं देवानाम	ऋसं.	१२३
भूतं पूर्वरूपम्	कौउ.	६८७
भूतं प्रस्तोता	ताब्रा.	४६१
भूतं प्राणोऽस्य सः	तब्राउ.	१३४४
भूतं भवद्भवि	माउ.	१५२०
भूतं भविष्यत्प्र	शब्रा.	३१
भूतं भविष्यदु	असं.	४४८
भूतं भविष्यद्भु	,,	४३१
भूतं भव्यं च गु	तैब्रा.	३१६,
		३३७
*भूतं भव्यं भवि	माउ.	१५२०
भूतं भूतेषु च	मैउ	१६५७
भूतं मा तस्माद्भ	असं.	५०४
भूतं वदिष्ये भु	तैआ.	३५१
भूतश्च ह प्रस्तोतै	,,	४६२
भूतं ह भव्यं आ	असं.	११०
भूतानां पतिर्गृ	शब्रा.	२९६
भूतानां ब्रह्म प्र	पैसं.	२५१
भूतानां ब्रह्मा प्र	असं.	१९९
* ,, ,,	,,	२५८
भूतानि तं परा	बृउ.	१०९५,
		१२६१
भूताय स्वाहेत्य	,,	१३०३
भूतिरसि भूया	तब्राउ.	१३६१,
		१३६३
भूतिरिति माल्ल	,,	१३५०
भूतिश्च वा अभू	असं.	३११
भूतेन्द्रियार्थान	मैउ.	१६६३
भूतेभ्यो नमः	नाउ.	१६४८
भूतेषु भूतेषु	तब्राउ.	१३७९
भूतो भविष्यद्भु	असं.	१७३
भूत्यै न प्रमदि	तैउ.	७०४
*भूत्वैकैकमेता	कौउ.	६५९
भूत्वोदतिष्ठत्	तैआ.	१५९,
		३०६
भूमा त्वेव विजि	छाउ.	९४१
भूमानं भगवो	,,	,,
भूमावयस्पिण्डं	मैउ.	१६६२
भूमिं पर्जन्या जि	ऋसं.	२२९
भूमिप्राऽस्य कीर्ति	ऐउ.	६२१;
	कौउ.	६८९
भूमिरधि ब्रवी	असं.	५०९
भूमिरन्तरिक्षं	बृउ.	१२७९
भूमिरप्सु प्रति	गोब्रा.	१२०
भूमिर्धेनुर्धर	नाउ.	१६३२
भूमिर्भूत्वा भूतं	जैब्रा.	२०२
भूमिर्मातादिति	असं.	३७२
भूमिष्ट्वा प्रति गृ	,,	४७७
भूमे मातर्नि धे	असं.	५१०
भूमेर्महदाय	काउ.	१३९६
भूमेश्च वै सोऽग्ने	असं.	४५२
भूमैव सुखम्	छाउ.	९४१
भूम्या असुरमृ	ऋसं.	३५३
भूम्या असुरसृ	,,	२०८
भूम्यां देवेभ्यो द	असं.	५०७
भूम्यां मनुष्या जी	,,	,,
भूम्याऽन्नमभिप	गोब्रा.	१२०
भूम्यै पर्जन्यप	असं.	५०८
भूय आत्मानं स	गोब्रा.	३०३,
		३०५
भूय इव ह त्वे	शब्रा.	५१५
भूय एव तप	प्रउ.	१४९०
भूय एव मा भ	छाउ.	९०१,
९०२, ९१३, ९१७, ९१८,		
९१९, ९२०, ९२१, ९२३		
भूयः सृष्ट्वा पत	श्वेउ.	१६१३
भूयश्च शरदः	ऋसं.	५१५
भूयसीः शरदः	असं.	५१३
भूयानरात्याः श	,,	१७५
भूयानिन्द्रो नमु	,,	,,
भूयान्भवति	ऐउ.	५६९
भूयिष्ठा हि देव	तैसं.	२८१
भूयेम शरदः	असं.	५१३
भूयोऽतप्यत्	गोब्रा.	३०३,
		३०५
भूयो वै भवति	शब्रा.	२९३
भूरग्नये च पृ	नाउ.	१६३४
भूरग्नये पृथि	,,	,,
भूरन्नमग्नये	,,	,,
भूरिं द्वे अचर	ऋसं.	१२१
भूरि चिदर्यः सु	,,	१२३
भूरिति वा अग्निः	तैउ.	६९७
भूरिति वा अयं	,,	,,
भूरिति वा ऋचः	,,	,,
भूरिति वै प्राणः	,,	,,
भूरितीमामसृ	कासं.	२८२
भूरित्यग्नौ प्रति	तैउ.	६९९
भूरित्यृग्भ्यः	छाउ.	८४८
भूरित्यृग्वेदाद्भू	गोब्रा.	३०४
भूरित्येव ऋग्वे	ऐब्रा.	२८२,
		५२१
*भूरि द्वे अचर	मैसं.	१२१
भूरेर्दातारं स	ऋसं.	१२७
भूर्जज्ञ उत्तान	,,	२७५
भूर्भुवः सुवर	नाउ.	१६३४
भूर्भुवः सुवरा	,,	१६४३
भूर्भुवः सुवरि	तैउ.	६९७;
	परि.	१५३६

*मन एवास्मिन्स कौउ. ६६७
*मन एवास्या ए ,, ६६८
मन एवास्यात्मा बृउ. १०४२
मन एवेति ,, ११११
मन एवैतदा शब्रा. ४६८
मनः कला छाउ. ८३३
मनः कायाग्निमा मैउ. १६६८
मनः परस्तात्प्रा कौउ. ६४१
मनःपूतिमुच्छि मैउ. १६५१
मनः पूर्वरूपम् ऐउ. ५९८
मनः प्रजापति तैब्रा. २९०
मनः प्रथमम षब्रा. ३२२
मनः प्रयन्त्यभि तैउ. ७३८
मनः प्राणस्य मैउ. १६६०
मनः प्राणे प्रति गोब्रा. १२०
मनः प्राविशत् ऐउ. ५३४
मनः श्रेयसि श्रे तैब्रा. ३१७, ३३७
मनः संग्रहीता ऐउ. ५७५
मनः समुद्रस्य ताब्रा. ३१६
*मनः सर्वैर्ध्यातैः कौउ. ६६६
मनः सर्वैर्ध्यानैः ,, ६६५, ६६६, ६८०
मनः साम छाउ. ७६३
मनश्चन्द्रमाः स तब्राउ. १३५५
मनश्च मन्तव्यं प्रउ. १५०८
मनश्च ह वै वा शब्रा. ३३७
मनश्चिन्मे हृद ऋसं. ५९
मनसः काममा ऋसंखि. ५०१, ५१६
मनसः प्राप्यते मैउ. १६५६
मनसः स्वराः ऐउ. ६२१, ६८९
मनसश्च विज्ञा नाउ. १६५१
मनसश्चन्द्रमाः ऐउ. ५८१
*मनसश्चित्तमा तैब्रा. ५१६
मनसश्चित्तेदम् ,, ३१६, ३३७
मनसस्तु परा काउ. १४१४
मनसा चन्द्रम् शब्रा. ३३०
मनसाऽचीयन्त ,, ३१९
मनसा जातानि तैउ. ७३८
मनसाऽन्नादेना असं. ४५५
मनसा परीक्ष्या तब्राउ. १३८६
मनसा प्रसूताः शाब्रा. ४६०
मनसा वा अग्रे ऐउ. ५९८; कौउ. ६८४
मनसा वागभि गोब्रा. १२०
मनसा वाचा ह नाउ. १६४३, १६४४
मनसा वै वाचं जैब्रा. ३१६
मनसा वै सम्रा बृउ. ११८५
मनसाऽशंसन् शब्रा. ३१९
मनसा शान्तिः नाउ. १६५१
मनसा सर्वाणि कौउ. ६६७
मनसा सृष्टा आ ऐउ. ५४०
मनसाऽस्तुवत शब्रा. ३१९
मनसा हि कामा बृउ. ११२३
*मनसा हि प्रसू गोब्रा. ४६०
मनसा हि वेदे शब्रा. ३०२
मनसा ह्येव प मैउ. १६६३
मनसि तृप्यति छाउ. ८८१
मनसि हि सर्वे शब्रा. २९७
मनसि ह्ययमा ,, ३१८
*मनसीति बृउ. ११७६
मनसेति कौउ. ६३८
मनसे स्वाहा प्र बृउ. १३०२
मनसैनं निर्भ तब्राउ. १३३२
मनसैवानुद्र बृउ. १२४४
* ,, ,, ,, १२४५
*मनसैवाप्तव्यं ,, १२४४
मनसैवास्यान शब्रा. ४६८
मनसैवेदमा काउ. १४२४
मनसैषु ग्रहा शब्रा. ३१९
मनसोद्गात्रा दी तब्राउ. १३४९, १३५२
मनसो रेतः प्र तैआ. १५८, ३०५
मनसो रेतो वाक् ऐउ. ५३१
मनसो वशे स तैब्रा. ३३७
मनसो वाव भू छाउ. ९३०
मनसो वै त्वं क्र शब्रा. ३३८
मनसो हि वाक् प्र जैब्रा. ३१६, ३३७
मनसो ह्येव ख तैउ. ७३८
मनस्तृतं चन्द्र शाआ. ४७२; कौउ. ६९०
मनस्ते मयि जु कौउ. ६४३
*मनस्ते मयि द ,, ६५५
मनस्वी भवती शब्रा. ३३०
मनीषया मनः नाउ. १६५१
मनीषिणो मन ऋसं. १८४; तैब्रा. २५९
मनुः प्रजाभ्यः छाउ. ७९९
मनुरेवास्मिँल्लो मैसं. १६६
मनुर्ह वसिष्ठा तब्राउ. १३५९
मनुष्यकृतस्यै नाउ. १६४६
मनुष्याः पशव तैउ. ७१५
मनुष्या यजुष्म शब्रा. ३२
मनुष्येभ्यो हन्ता नाउ. १६४८
मनुष्वत्वा निधी ऋसं. २४
मनोकृतेनाऽऽया प्रउ. १५००
*मनोऽकृतेनाऽऽया ,, ,,
*मनोऽग्रणीर्भव गोब्रा. ४६०
मनो धूमः शाआ. ४७३; कौउ. ६९१
मनो ध्यायत्सर्वे कौउ. ६५९
मनो नरको वा तब्राउ. १३८७
मनो नाम देव कौउ. ६४२
मनो निधनम् छाउ. ७७७
मनो नियन्ता मैउ. १६५५
मनो निविष्टम असं. ३८९
मनोऽनुकूले न श्वेउ. १५८८
मनोऽनुहृच्च तब्राउ. १३८६
मनोन्मनाय न नाउ. १६४१
मनो ब्रह्मणे गोब्रा. ४७२
मनो ब्रह्म नाउ. १६५१
मनो ब्रह्मेति व्य तैउ. ७३८
मनो ब्रह्मेत्युपा छाउ. ८१७
मनो भूत्वा सर्व जैब्रा. २०२
मनोऽमः छाउ. ७६३
मनो ममेति च शाआ. ३२२
मनोमयं प्राण शब्रा. २६१
मनोमयः प्राण छाउ. ८०९; मुउ. १४६३; मैउ. १६५५
मनोमयोऽयं पु बृउ. १२७४
*मनो मे त्वयि द कौउ. ६५५
मनो मे रेतो मे तब्राउ. १३६३
मनो मे वाचि प्र ऐउ. ५९६, ६२६; कौउ. ६२७, ६८३

मह इति चन्द्र तैउ. ६९७
मह इति ब्रह्म ,, ,, ६९९
मह इत्यन्नम् ,, ६९७
मह इत्यादित्यः ,, ,,
महः पुच्छं प्रति ,, ७१७
महतः परम काउ. १४१४
महत्तत्सोमो म ऋसं. ७३
महत्तन्नाम गु ,, ६२; कौउ. ६८७
महत्सधस्थं म असं. ५०७
महदितीतिहा गोब्रा. ३०५
महदिवाऽभिप तब्राउ. १३५९
*महद्ध तस्थौ र शब्रा. २४९
महद्भयं वज्र काउ. १४३४
महद्यक्षं भुव असं. २४८, २४९
महद्वै यक्षं त गोब्रा. ३०३
महर्षिमस्य गो तैआ. २६२
महाँ अपार ओ ऋसं. ५५
महाꣳ इन्द्रो वज्र नाउ. १६३२
महांस्ने महतो असं. १७२
महांस्त्वेन्द्रो रक्ष ,, ५०७
महात्मनश्चतु छाउ. ८२९; तब्राउ. १३५५
महादेव एन असं. ४५२
महादेवꣳ सह मैसं. १३४
महानदीषूर्म मैउ. १६५६
महान् कीर्त्या तैउ. ७३८, ७३९; छाउ. ७८१, ७८२, ७८३, ७८४
महान्तं विभुमा काउ. १४०७, १४२१
महान्तं ह्येतस्य तब्राउ. १३५५
महान्तमस्य म छाउ ८२९; तब्राउ. १३५५
महान्तो अस्यां म असं. १६१
महान्तौ चरू स तैब्रा. ४७८
महान् प्रजापतिः ऐउ. ५२९
महान्प्रजया प छाउ. ७८१, ७८२, ७८३, ७८४
महान्प्रभुर्वै पु श्वेउ. १५९७
महान् भवति तैउ. ७४०
महान्भवति प्र ,, ७३८, ७३९

महान्भोगः प्रजा तैआ. ३३३
महान्मही अस्क असं. १९९
महान्महीभिः श ऋसं. ५७
महान्मह्या सम तब्राउ. १३५६
महापुरुष इ ऐउ. ६१३; कौउ. ६८८
महाभूमौ नचि काउ. १३९६
महामनाः स्यात् छाउ. ७८१
महामेघे वा म ऐउ. ६१७; कौउ. ६८९
महायशा धार ऋसंखि. ५०१
महाराज बृह मैउ. १६५४
महाव्याहृतिभि शाआ. ३३२
महिनासि बहु तब्राउ. १३६१
महिमान एवै बृउ. ११६७
महिमानमग्ने असं. ३९५
महिमा महिमा मैउ. १६६१
महिम्न एषां पि ऋसं. ३६१
मही अपारे र ,, ६९
मही देव्युषसो असं. २५०
महीमू षु मात ,, १६५
महीया माँसान्य तब्राउ. १३४४
महीयैवाऽस्यैषा ,, १३३८
महे रणाय च नाउ. १६३३
महो देव इति कब्रा. १२
महो देवो मर्त्यां गोब्रा. १२
मह्यं त्वष्टा वज्र ऋसं. ६०
मह्यं दत्त्वा व्रज असं. ५१३
मह्यं देवा उत ,, २४३
मह्यं नमन्तां प्र ,, ३३९
मह्यं मेधां वद ऋसंखि. ५०१
मह्यमापो मधु असं. २४३
मह्यमिन्द्रो निय तैआ. २७०
मां धुरिन्द्रं नाम ऋसं. ६०
मां नरः स्वश्वा वा ,, ७६
मां प्रति मां प्रती छाउ. ७७८
माँसं म उपन कासं. ३१५
*माँसं मा उपन मैसं. ,,
मांसं लोहितमि ऐउ. ६१०; कौउ. ६८७
माꣳसमुद्गीथः छाउ. ७८३
माꣳसान्यस्य शक बृउ. ११७९
*माꣳसान्यस्य शर्क ,, ११७८
माँसैर्हि सह म तब्राउ. १३४४

मां ह्वन्ते पित ऋसं. ५९
मा गतानामा दी असं. ३७८
मा घोषा उत्स्थुर्ब ,, ४८१
मा च ते ख्या स्म ती तैआ. ४१२
मा च्छित्था मा व्यथि कौउ. ६५०
मा छिदो मृत्यो मा तैआ. ४१२; नाउ. १६४६
*मा छेत्ता मा व्यति कौउ. ६५०
*मा छेत्था मा व्यति ,, ,,
माण्टिगौतमात् बृउ. १११४, १२६५
माण्डव्यः कौत्सात् ,, १३११
माण्डूकायनिर्मा ,, ,,
माण्डूकायनीपु ,, १३१०
माण्डूकीपुत्रः शा ,, ,,
मा तन्तुश्छेदि व ऋसं. ७५
मातरिश्वा च प असं. ४५०, ४५१
मातरि ह्येनमा जैब्रा. ४०५
मातली कव्यैर्य ऋसं. ३५६
माता च ह्येवेदं कौउ. ६८६
माता पितरमृ ऋसं. २०९
मातापित्रोर्यन्न ऋसंखि. ४८६
माता पूर्वरूपम् कौउ. ६८५; तैउ. ६९४
मा तु वोचोऽहम ताब्रा. ४०१
मातृदेवो भव तैउ. ७०४
मा ते मनस्तत्र असं. ३७८
मा ते मनो मासो ,, ३८६
मा ते मर्म विमृ ,, ५०८
मा ते मूर्धा व्यप बृउ. ११४५
मातेव पुत्रान्न प्रउ. १५००
मा ते व्योम संदृ ऐउ. ५२५; कौउ. ६२७, ६८३
मा ते हास्त तन्वः असं. ३८६
मात्रा बलमू तैउ. ६९४
मात्रा मात्राः प्रति शिखाउ. १६८२
*मात्राऽसꣳसर्गस्त्व बृउ. १२६४
मा त्वया समरा असं. १३१
मा त्वा क्रव्यादभि ,, ३७९
मा त्वाऽग्नयः परि छाउ. ८३५
मा त्वा जम्भः संह असं. ३७९
मा त्वा दभन् परि ,, १७१
मा त्वा प्राणो बल ,, ३७९

मा त्वा रुद्र चुक्रु ऋसं. १२५
मा त्वा वृक्षः सं बा असं. ३८७
*मा त्वा वृक्षौ संबा तैआ. ,,
मा त्वा व्यस्तकेश्यो असं. ३८०
माऽद्वितीया भूमे तब्राउ. १३४४
माध्यन्दिनायनः बृउ. १२६५
माध्वीर्गावो भव ,, १३०३; नाउ. १६४५
माध्वीर्नः सन्त्वोष बृउ. १३०३; नाउ. १६४५
मा नः पश्चान्मा पु असं. ५०८
मा नः प्रजाꣳ रीरि तैआ. ४१३
मा नः स्तेनेभ्यो ये ऋसं. १९०; कौउ. ६८६
मानवः छाउ. ८४९
मानवान्भवति तैउ. ७४०
मानसं वै प्राजा नाउ. १६५१
मानसमिति वि ,, १६५०
मानसा ऋषयः ,, १६५१
मानसे च विली मैउ. १६६२
मानसेन मन नाउ. १६५१
मानसे सर्वं प्र ,, ,,
मा नस्तोके तन तैसं. १४६; शिउ. १५७४; श्वेउ. १६११; नाउ. १६४६
मानुषं च स्वाध्या तैउ. ७०२
मानुषस्य भग छाउ. ८५७
मानुषाणां ब्रूही बृउ. १२९४
मानेनेव तस्थि ऋसं. ७८
मा नो गोषु पुरु असं. १३२
मा नो भवान्बहो बृउ. १२९४
मा नोऽभि मांस्त न असं. १२९
मा नोऽभि स्रा मर्त्यं असं. १३१
मा नो महान्तमु ,, १३३; तैसं. १४६; शिउ. १५७४; नाउ. १६४६
मा नो रुद्र तक्म असं. १३२
मा नो वधीः पित तैसं. १४६; शिउ. १५७४; नाउ. १६४६
*मा नो वीरान् रुद्र शुसं. १४६
मा नो हासीद्विच तैब्रा. ३१७
*मा नो हासीन्मेत्थि कासं. १६८
मा नो हिंसीः पित असं. १३३
मा नो हिंसीज्जनि ऋसं. १९७
मा नो हिꣳसीज्जात नाउ. १६३१
मा नो हिंसीरधि असं. १३१
मा नो हेतिर्विव ऋसं. ३५४
माऽन्त स्थुर्नो अरा असं. १७०
मा पुत्ररोदꣳ रु छाउ. ८१३
*मा पुत्ररोदनं ,, ,,
मा पृणन्तो दुरि ऋसं. ३५३, ४७५
मा प्र गाम पथो असं. १७०
मा भगव उत्क्र बृउ. १२८८
*मा भेत्था मा व्यति कौउ. ६५०
*मा भैर्मा रोङ् मा कासं. १४५
मा म इदं मोघे मैसं. १६६
मामदन्त्यहम तैब्रा. ४७९
मा मद्वेदोऽध वि तैआ. ५२०
मा माꣳ श्रीश्च ह्रीश्च ,, ,,
मा मामृषयो म ,, ३५०
मा मा वोचन्नरा असं. ८६
मा मा हासीन्नाथि ,, १६८
*मा मा हिंसीज्जनि शुसं. १९७
मामिह दृꣳहते तब्राउ. १३४६
मामु स देवाना ,, १३४५
मा मे बलं विवृ तैआ. ४१२
मामेव विजानी कौउ. ६५७
मा मैतस्मिन्संव बृउ. १०६७, १०६८, १०६९, १०७०
मामैतस्मिन्संवा कौउ. ६७५, ६७६, ६७८
मा सोहमापद्य प्रउ. १४९७
मायां तु प्रकृ श्वेउ. १६०६
मायाः कृण्वानः प तब्राउ. १३४३
मायाभिर्द्वेष ए ,, ,,
मायामू तु यज्ञि ऋसं. १०१
माया ह जज्ञे मा असं. १६१
मायेत्यसुराः शब्रा. ११७
मायेत्सा ते यानि ऋसं. ६१, ६७, २९९
मारुतस्तूरसि मैउ. १६६८
मा वर्पो अस्मद ऋसं. ९२
मासां विधानम ,, ६४
मासानिति तब्राउ. १३६२
मासार्धमासावे ,, १३३३
मासास्तृप्ता अर्ध शाआ. ४७२; कौउ. ६९१
मासेभ्यः पितृलो छाउ. ८६३; बृउ. १३००
मासेभ्यः संवत्स छाउ. ८४०, ८६७
मासेभ्यो देवलो बृउ. १२९८
मासो वै प्रजाप प्रउ. १४९५
मा स्म प्राणमति तैब्रा. २६
माऽस्माकं प्राणेन कौउ. ६४७, ६४९
माऽहं प्राणेन मा असं. ४७७
माऽहमृषीन्मन्त्र तैआ. ३५१
माहाचमस्यः प्र तैउ. ६९७
मा हिंसीस्तत्र नो असं. ५०८
माहितिर्थिर्वामक बृउ. १३११
*माहिर्थिर्वामक ,, ,,
मित्र ईक्षमाण असं. ४३४
मित्रं कृणुध्वं ख ऋसं. ४८५
मित्रभूतिर्लौहि तब्राउ. १३६७
मित्रमेव भव तैब्रा. २८७
मित्रश्च तुभ्यं व ऋसं. ९
मित्रश्च वरुण असं. ४३४
मित्रस्य ह्येतद्ब्रू मैसं. ४५९
मित्रस्याहं चक्षु ,, ५१५
मित्रावरुणयो असं. ४४१
मित्रावरुणाव तैआ. २६६
मित्रावरुणौ प मैउ. १६६६
*मित्रो नो अत्र व असं. १९४
मित्रो यत्र वरु ऋसं. ,,
मित्रोऽसि सुशेवः मैसं. ४५९
मिथुनमृक्सामे तब्राउ. १३६५
मिथुनान्मिथुन छाउ. ७८२
मिथुनी भवति ,, ,,
मिथुनेन प्रजामू गोब्रा. ११९
मिथुनेन प्रिये शब्रा. ११५
मिथौ चरित्वा प्र तैआ. २६५
मिनोति ह वा इ माउ. १५२८
मिश्रꣳ ह्येतत् बृउ. १०४७
मीढुष्टम शिव तैसं. १४७
मीमांसध्वमिति तब्राउ. १३६४
मीमांसस्वेति ,, ,,
मीलित इवादन ऐउ. ५३३
*मुखं किमस्य किं शुसं. २३३
मुखं किमस्य कौ ऋसं. ,,

*मुखं किमस्यासी	शुसं.	२३३
मुखं प्रतीकं मु	बृउ.	१०४७
मुखꣳ ह्यस्याः सम्रा	,,	१२८४
मुख ह्येतदग्ने	शब्रा.	२९३
मुखतस्ते प्रजा	असं.	४३९
मुखतोऽस्मा अन्नꣳ	तैउ.	७४०
मुखतो ह सृष्टः	ताब्रा.	२८३
मुखतो व्यसृज्य	तैसं.	२८१
मुखमाहवनी	शब्रा.	४५९
मुखादिन्द्रश्चाग्नि	ऋसं.	२३३
मुखाद्ध्येनमसृ	जैब्रा.	२८६
मुखाद्वाक्	ऐउ.	५८१
मुखाय ते पशु	असं.	१२९
मुख्यमाकाशमु	शब्रा.	४१
मुख्या अप उप	,,	४२
मुग्धा देवा उत	असं.	४५७
मुञ्चन्तु तस्मात्त्वां	,,	३८५
मुनयो वाग्वद	शिरउ.	१६८०
मुहुर्दीक्षा ह्यास	तब्राउ.	१३४१
मुहूर्ताः प्रेष्या अ	तैब्रा.	४६३
*मुहूर्ता यष्टिहाः	कौउ.	६३३
मुहूर्ता येष्टिहाः	,,	,,
मुह्यन्ति दिशो न	तब्राउ.	१३५४
मुह्यन्त्वन्ये अभि	ऋसं.	१८५
मूकान्हि पश्यामः	कौउ.	६६४
*मूर्तं चामूर्तं च	बृउ.	१०८२
मूर्तं चैवामूर्तं	,,	,,
मूर्द्धा ते विदितो	शब्रा.	४१
मूर्द्धा ते व्यपति	तैब्रा.	२६;
	छाउ.	८७४
मूर्द्धा त्वा एष वै	शब्रा.	४१
मूर्द्धा त्वाऽहास्यद्य	,,	,,
मूर्धा त्वेष आत्म	छाउ.	८७४
मूर्धा दिवो नाभि	ऋसं.	२
मूर्धानमस्य सं	असं.	२४५;
	शिरउ.	१६८१
मूर्धा भुवो भव	ऋसं.	१०१
मूर्धा ममेत्याक्रा	शाआ.	३२२
मूर्धा हृदये	तैब्रा.	२६०
मूर्ध्नो देवस्य बृ	असं.	२५१
मृडा जरित्रे रु	तैसं.	१४६
मृडा नो रुद्रोत	,,	१४५
*मृळा च नो अधि	ऋसं.	,,
मृळा जरित्रे रु	,,	१२७

मृतं जीवं च य	तैआ.	२६४
मृतमितरमा	मैसं.	१६६
मृतस्य वावैष	तब्राउ.	१३५७
मृत्तिके देहि मे	नाउ.	१६३२
मृत्तिके प्रतिष्ठि	,,	,,
मृत्तिके ब्रह्म द	,,	,,
मृत्तिके हन मे	,,	,,
मृत्यवे स्वाहा	,,	१६४६
मृत्यवं ह स आ	शब्रा.	३२
मृत्यावमृतमा	,,	११३
मृत्युं यजे प्रथ	तैआ.	४१३
मृत्युꣳ शरणं प्र	छाउ.	७८६
मृत्युः प्राध्वꣳसनः	बृउ.	१११४,
		१२६६
मृत्युः शमिता	ताब्रा.	४६१
मृत्युनैवेदमा	बृउ.	९०१
मृत्युप्रोक्तां नचि	काउ.	१४४०
मृत्युरपानो भू	ऐउ.	५८३
मृत्युरस्याऽऽत्मा भ	बृउ.	९९९
मृत्युरिति वा अ	कौउ.	६७७;
	बृउ.	१०७०
मृत्युरिति होवा	बृउ.	११७२
मृत्युरीशे द्विप	असं.	३८४
मृत्युर्धावति प	तैउ.	७२८
मृत्युर्मा मारया	तैआ.	२६४
मृत्युर्यमस्यासी	असं.	३८७
मृत्युर्यस्योपसे	काउ.	१४०९
मृत्युर्वा असत्स	बृउ.	१०१४
मृत्युर्विवस्वन्तं	शब्रा.	११३
मृत्युर्वै तमो ज्यो	बृउ.	१०१४
मृत्युस्तदभव	तैब्रा.	४६३
मृत्योः स मृत्युं ग	काउ.	१४२४
मृत्योः स मृत्युमा	बृउ.	१२४४;
	काउ.	१४२३
* ,, ,,	काउ.	१४२४
मृत्यो मर्त्याय ह	तैब्रा.	४६१
मृत्योरात्मा विव	शब्रा.	११३
मृत्योर्माऽमृतं ग	बृउ.	१०१४
मृत्वा पुनर्मृत्यु	तैआ.	४११
मृदब्रवीत् काहं	शब्रा.	२९६
मृदाप इति त्री	,,	३५
मृदु श्लक्ष्णं वायोः	छाउ.	७८५
मृद्रसꣳस्थमय	मैउ.	१६६२
मृषा वै किल मा	कौउ.	६७८
*मृषा वै खलु मा	,,	,,

मेघे वा विद्युतं	ऐउ.	६१७
मेघो जायते स	छाउ.	७७५,
		७८२
मेघो भूत्वा प्रव	,,	८६५
मेघो यत्संप्लव	,,	७७६
मेळिं मदन्तं पि	ऋसं.	११;
	ऐउ.	६२६
मेदं ते नमोऽक	तब्राउ.	१३४८
मेधया मनीषा	नाउ.	१६५१
मेधया हि तप	बृउ.	१०४६
मेधां को अस्मिन्न	असं.	२४५
मेधां देवीं मन	ऋसंखि.	५०१
मेधां म इन्द्रो द	नाउ.	१६४५
मेधां मह्यमङ्गि	ऋसंखि.	५०१
मेधां मे अश्विना	नाउ.	१६४५
मेधां मे अश्विनौ	ऋसंखि.	५०१
मेधां मे वरुणो	,,	,,
मेधां सायं मेधां	शब्रा.	३४५
मेधां सूर्यस्य र	,,	,,
मेधा देवी जुष	नाउ.	१६४५
मेधा मनीषे मा	तैआ.	५२१
मेधामहं प्रथ	असं.	३४४
मेधामिन्द्रश्चाग्निं	ऋसंखि.	५०१
मेधावी राजा स	बृउ.	१२१७
मेधाव्यहं सुम	ऋसंखि.	५०१
मेहन्ति बहुलाꣳ	तैआ.	२७०
मैतं पन्थामनु	असं.	३७८
मैत्रेयीति होवा	बृउ.	१०९०,
		१२५९
मैनमग्ने वि द	ऋसं.	३५९
मैव नोऽतिप्राक्षी	तब्राउ.	१३४८
मोक्षमन्त्रत्रयी	जाउ.	१६७०
मोक्षलक्षणमि	मैउ.	१६६१
मोघमन्नं विन्द	ऋसं.	४७६;
	तैब्रा.	४७९
मोक्ष्कमीरिति	छाउ.	८५१
मोदाः प्रमोदा अ	कासं.	३१४
*मोदाम शरदः	तैआ.	५१५
,, ,,	,,	५२०
मोदो दक्षिणः प	तैउ.	७१८
मोपाराम जिह्व	असं.	१३१
मो षु णः सोम मृ	ऋसं.	३६४
मो षु पणींरभ्ये	असं.	८६
*मौषिकीपुत्रो हा	बृउ.	१३१०

य एवमेतन्म	बृउ.	१२७१
य एवमेतां च	ऐउ.	५४०
य एवमेतां प्रा	,,	५३९
य एवमेतां म	,,	५४०
य एवमेतां वा	,,	५३९
य एवमेतां श्रो	,,	५४०
य एवमेता म	तैउ.	६९४
य एवमेषां लो	तैब्रा.	२८९
य एवापरिमि	असं.	४५४
य एवायं काम	बृउ.	११७१
य एवायं चक्षु	तब्राउ.	१३८६
य एवायं छाया	बृउ.	१०७०, ११७२
य एवायं दिक्षु	,,	१०७०
य एवायं पुत्र	,,	११७२
य एवायं मुख्यः	छाउ.	७५९
य एवायं यन्तं	बृउ.	१०७०
य एवायं वायौ	,,	१०६९
* ,, ,,	,,	११७१
*य एवायं विद्यु	,,	१०६८
य एवायꣳ शारी	,,	११७०
य एवायꣳ श्रौत्रः	,,	११७१
य एवायमग्नौ	,,	१०६९
* ,, ,,	,,	११७२
य एवायमप्सु	,,	१०६९, ११७२
य एवायमाका	,,	१०६८
य एवायमात्म	,,	१०७०
य एवायमाद	,,	१०६९, ११७२
य एवासावादि	,,	१०६७, ११७१
य एवासौ चन्द्रे	,,	१०६८
* ,, ,,	,,	११७१
य एवासौ तप	छाउ.	७५४
य एवासौ विद्यु	बृउ.	१०६८
*य एवैक इद्दो	श्वेउ.	१५९२
य एवैक उद्ध	,,	,,
य एवैकशत	शब्रा.	५१७
य एवैनं पुर	कौउ.	६४१
य एवैनमुप	तब्राउ.	१३५३
य एवैष आका	कौउ.	६७६
य एवैष आद	,,	६७७
य एवैष आदि	,,	६७५
य एवैष चन्द्र	,,	,,
य एवैष च्छाया	कौउ.	६७७
य एवैष दक्षि	,,	६७८
य एवैष प्राज्ञ	,,	६७७
य एवैष वायौ	,,	६७६
य एवैष विद्यु	,,	,, ;
	तब्राउ.	१३३७
य एवैष शब्दः	कौउ.	६७७
*य एवैष शब्दे पु	,,	,,
*य एवैष शरी	,,	,,
य एवैष शारी	,,	,,
य एवैष सव्ये	,,	६७८
य एवैष स्तन	,,	६७६
य एवैषोऽग्नौ पु	,,	,,
य एवैषोऽप्सु पु	,,	,,
*य एष आकाश	तैउ.	७२५
य एष आदित्ये	छाउ.	८३६
य एष एतस्मि	बृउ.	१२७३, १२७४
य एष चन्द्रम	छाउ.	८३७
य एष तपति	तैब्रा.	२६;
	ऐउ.	५४४
य एष तपत्य	मैउ.	१६५१
य एष विद्युति	छाउ.	८३७
य एष सुप्तेषु	काउ.	१४२९
य एष स्तन इ	तैउ.	६९९
य एष स्वप्ने म	छाउ.	९७५
*य एषु सुप्तेषु	काउ.	१४२९
य एषोऽक्षिणि पु	छाउ.	८३९, ९७१
य एषोऽग्नेरिव	कौउ.	६८९
य एषोऽन्तरोऽव्य	जाउ.	१६६९
य एषोऽन्तर्हृदय	बृउ.	१२४६
य ओंकारः स प्र	शिरउ.	१६७९
*य ओजोदा बल	कासं.	१९५
य ओषधीषु यो	श्वेउ.	१५९१
यं कामं कामय	छाउ.	९५९
यं कामं कामये	बृउ.	१०१४
यं कामये तंतं	ऋसं.	२३८
यं क्रन्दसी अव	,,	१९६;
	शुसं.	२५६
यं क्रन्दसी संय	ऋसं.	४६
यं गन्धर्वा अप्स	असं.	५०८
यं च वयं द्विष्मः	कौउ.	६४७, ६४९
यं जोहवीमि पृ	असं.	१९
यं ज्ञात्वा मुच्यते	काउ.	१४३६
यं ते वहन्ति ह	असं.	१७१
यं त्वा पृषती र	,,	१६९
यं त्वा होतारं म	,,	२०
यं देवासोऽजन	ऋसं.	१०१
यं द्विष्यादमाव	बृउ.	१२८३
यं यं जजान स	तैआ.	३३३
यं यं लोकं मन	मुउ.	१४८१
यं यमन्तमभि	छाउ.	९५५, ९५९
यं वातः परि शु	असं.	१७०
यं स्मा पृच्छन्ति कु	ऋसं.	४६
यं ह्येनमहं प्र	गोब्रा.	११८
यः ककुभो निधा	ऋसं.	८३
यः कतमो भग	मैउ.	१६५४
यः कर्ता सोऽयं वै	,,	१६५५
*यः कश्चन शब्दो	बृउ.	१०५०
यः कश्च शब्दो वा	,,	,,
यः कारणानि नि	श्वेउ.	१५७६
यः कालं ब्रह्मेत्यु	मैउ.	१६६०
यः पथः समनु	मैसं.	१५०
यः परस्य प्राणं	असं.	१७३
यः परेणाऽऽदित्यम्	तैब्रा.	४०६
यः पार्थिवानि त्रि	ऋसं.	९०
यः पार्थिवानि वि	,,	९७;
	तैसं.	१११
*यः पुनरर्धंच	प्रउ.	१५११
यः पुनरेतं त्रि	,,	,,
यः पुष्पिणीश्च प्र	ऋसं.	५०
यः पूर्वं तपसो	काउ.	१४२२
यः पूर्वस्य	तैउ.	७१५, ७१६, ७१७, ७२०
यः पृथिवीं बृंह	असं.	४५३
यः पृथिवीं व्यथ	ऋसं.	४५
यः पृथिव्यां तिष्ठन्	बृउ.	११४८
यः प्रजानामेक	तैआ.	४१३
यः प्रणवः स स	शिरउ.	१६७९
यः प्राज्ञो विधर	मैउ.	१६६६
यः प्राणः स वरु	गोब्रा.	३३१
यः प्राणः स वायुः	ऐउ.	५६१
यः प्राणतो निमि	ऋसं.	१९५;
	शिउ.	१५७४
यः प्राणे तिष्ठन्प्रा	बृउ.	११५३

यज्ञं यन्तं मन	असं.	३७५
यज्ञं ये विश्वतो	,,	३६९
यज्ञऽरिष्यन्तं य	छाउ.	८४७
यज्ञं विमाय क	ऋसं.	२३५
यज्ञपदीराक्षी	असं.	४३४
यज्ञपात्रेषु स	जैब्रा.	४०५
यज्ञर्तो दक्षिणी	असं.	१६३
यज्ञवचा राज	बृउ.	१३११
*यज्ञवर्चा राज	,,	,,
यज्ञवास्तावेवा	शब्रा.	४६९
यज्ञस्यर्धिमनु	नाउ.	१६४९
यज्ञायज्ञियं छ	शब्रा.	३०
यज्ञायज्ञियस्य	असं.	४५०
यज्ञायज्ञियाय	,,	,,
*यज्ञास्तं परादु	बृउ.	१२६१
यज्ञेन द्विषन्तो	नाउ.	१६५१
यज्ञेन यज्ञम	ऋसं.	२२८,
	२३४; असं.	४५६
यज्ञेन वाचः प	ऋसं.	४९०
यज्ञेनासुरान	नाउ.	१६५१
यज्ञे सर्वं प्रति	,,	,,
यज्ञोऽधरा	तैआ.	२६६
यज्ञोऽध्ययनं दा	छाउ.	७८६
यज्ञोपवीतं कु	कौउ.	६४६
*यज्ञोपवीतं धृ	,,	,,
यज्ञो बभूव स	असं.	४५६
यज्ञो भूत्वा देवान्	जैब्रा.	२०२
यज्ञो यत्र परा	असं.	२४७
यज्ञो वा अस्याऽऽत्मा	शब्रा.	४०८
यज्ञो वै प्रचोद	तब्राउ.	१३८८
यज्ञो हि देवाना	शब्रा.	२०३,
		४६५
यज्ञो हैषामास	,,	२०३,
		४६५
*यत् आ इति स आ	छाउ.	७७७
यत इन्द्र भया	नाउ.	१६३२
यत एतदागा	कौउ.	६८०
यतः पवमान	मैउ.	१६६४
यतः प्रसूता ज	नाउ.	१६२९
यतः सूर्य उदे	असं.	२४९
यतश्चोदेति सू	बृउ.	१०६३;
	काउ.	१४२३
यतो द्यावापृथि	तैब्रा.	२५९

यतो भयमभयं	असं.	२१
यतो भूमिं जन	ऋसं.	१८४
यतो यत आव	छाउ.	८४९
यतो यतस्त्वाद	बृउ.	१०९८
यतो वा इमानि	तैउ.	७३५
यतो वाचो निव	,,	७१५,
		७३२
यत्कक्षीवान्तसं व	ऋसं.	४८१
यत्कर्म कुरुते	बृउ.	१२२९
यत्कर्मणाऽत्यरी	,,	१३०९
यत्कर्मिणो न प्र	मुउ.	१४५१
यत्कल्याणं जिघ्र	बृउ.	१००४
यत्कल्याणं पश्य	,,	,,
यत्कल्याणं वद	,,	१००३
यत्कल्याणऽशृणो	,,	१००४
यत्कल्याणऽसंक	,,	,,
यत्कशिपूपब	असं.	४७३
यत्काम इदं जु	तैब्रा.	४०६
यत्काम इदम	असं.	३७९
यत्काम कामय	,,	३४१
यत्कामास्ते जुहु	ऋसं.	१९७;
	नाउ.	१६४६
यत्कामो भवति	तैआ.	१५९,
		३०६
यत्किं च दुरितं	नाउ.	१६४३,
		१६४४
यत्किं च पुण्यम	जैब्रा.	४०५
यत्किंच यज्ञे क	शब्रा.	३१९,
		३२०, ३२१
*यत्किंच वाचो हि	छाउ.	७७७
यत्किंच वाचो हु	,,	,,
यत्किंच विजिज्ञा	बृउ.	१०५३
यत्किंच विज्ञातं	,,	,,
यत्किंचाविज्ञातं	,,	,,
यत्किंचा श्वभ्य इ	शाआ.	३३१
यत्किंचिदिदमा	छाउ.	८५२
यत्किंचेदं प्राण	बृउ.	१११८
* ,, ,,	,,	११२०
*यत्कुसीदमप्र	तैसं.	५०५
यत्कृत्वा देवया	बृउ.	१२९२
यत्कृष्णं तदन्न	छाउ.	८९७,
		८९८
यत्कृष्णं तेनाग्निः	बृउ.	१०८०
*यत्कृष्णं तेनेन्द्रः	,,	,,

यत्क्रतुर्भवति	बृउ.	१२२९
यत्क्षत्तारं ह्वय	असं.	४७४
यत्क्षरन्नाऽक्षी	तब्राउ.	१३४३
यत्क्षुरेण मर्च	असं.	३८३
यत्खलु साधु त	छाउ.	७७३
यत्त ऊनं तत्त	असं.	५०९
यत्तच्चक्षुरसौ	शब्रा.	३३०
यत्तच्छरीरम	असं.	३१०
यत्तच्छ्रोत्रं दिश	शब्रा.	३३०
*यत्तदद्रश्यम	मुउ.	१४४५
यत्तदद्रेश्यम	,,	,,
यत्तन्मन एव	शब्रा.	३३०
यत्तर्पणमाह	असं.	४७३
यत्तारं तच्छुक्रं	शिरउ.	१६७९
यत्तुरीयमनू	कासं.	२८२
यत्ते अङ्गमति	असं.	३८७
यत्ते अपो यदो	ऋसं.	३६३
यत्ते कश्चिदब्र	बृउ.	११८२
* ,, ,,	,,	११८३
यत् ते काम शर्म	असं.	३३९
यत्ते कृष्णः शकु	तैआ.	४१४
यत्ते क्रुद्धो धन	असं.	४३५
यत्ते चतस्रः प्र	ऋसं.	३६३
यत्ते चतुर्थमा	तैब्रा.	२८
यत्ते चन्द्रं कश्य	असं.	१७३
यत्ते दिवं यत्पृ	ऋसं.	३६३
यत्तेऽनाधृष्टं ना	कासं.	२५
यत्ते नियानं र	असं.	३८२
यत्ते पराः परा	ऋसं.	३६३
यत्ते पर्वतान् बृ	,,	,,
यत्ते भूतं च भ	,,	,,
यत्ते भूमिं चतु	,,	,,
यत्ते भूमे विख	असं.	५०८
यत्ते मध्यं पृथि	,,	५०७
यत्ते मनस्त्वयि	,,	३८१
यत्ते मरीचीः प्र	ऋसं.	३६३
यत्ते यमं वैव	,,	३६२
यत्ते वासः परि	असं.	३८३
यत्ते विश्वमिदं	ऋसं.	३६३
यत् ते शुक्र शुक्रं	कासं.	२५
यत्ते सधस्थं प	असं.	१७०
यत्ते समुद्रम	ऋसं.	३६३
*यत्ते सुशीमे हृ	कौउ.	६४९
यत्ते सुसीमं हृ	,,	६४७

यत्रैतदन्यत्रा बृउ. ११७६
यत्रैतदभूत् कौउ. ६८०
यत्रैतदुपद् तैआ. १८०
यत्रैतदूर्ध्वोच्छ्वा बृउ. १२२०, १२२२
*यत्रैतदूर्ध्वोद्धया ,, १२२२
यत्रैतद्वराट कौउ. ६८१
यत्रैष एतत्सु बृउ. १०७२, १०७३
यत्रैष एतद्वा कौउ. ६८०
*यत्रैष देवः स्व प्रउ. १५०७
*यत्रैष सुप्तोऽभू बृउ १०७३
यत्रो ह वै क चै तब्राउ. १३५३
यत्संचरत्युप नाउ. १६५१
यत्संमितमनु शिउ. १५७३
यत्स दूरं परे शब्रा. ४६८
यत्सप्तान्नानि मे बृउ. १०४६
यत्समागयति असं. ४७४
यत्समुद्रमनु ,, १७१
यत्समूलमात्र बृउ. ११७९
यत्सर्वं परिप तैआ. ४११
यत्साक्षादपरो बृउ. ११३१
* ,, ,, ,, ११३५
यत् साम स उद्गी छाउ. ७५५
यत्सायं प्रातर नाउ. १६५१
यत्सीमनु क्रतु ऋसं. ५
यत्सुवर्णꣳ सा द्यौः छाउ. ८२१
यत्सुषुप्तश्च जा नाउ. १६४६
यत्सूक्ष्मं तद्वैयु शिरउ. १६७९
यत्सोमबृहस्प तब्राउ. १३४८
यत्स्वपन्तश्च जा नाउ. १६४६
*यथा एकेन मृ छाउ. ८८५
*यथाऽकडा अव बृउ. १२८८
यथा कला अव छाउ. ८५१
यथाऽकला अव बृउ. १२८८
यथाकामं प्रश्ना प्रउ. १४९१
यथाकारी यथा बृउ. १२२९
यथा कूपः शत नाउ. १६४८
यथा कृतायवि छाउ. ८२४
यथा केशः सह बृउ. ११८७
*यथाक्रतुर्भव ,, १२२९
यथा क्लीबा अप्र ,, १२८८
यथा खं वाऽनसः तब्राउ. १३३०
यथा गार्ग्य मरी प्रउ. १५०५
यथाऽग्निगर्भा पृथि बृउ. १३०९
यथाऽग्निर्वै देवा मैउ. १६६०
यथाऽग्नेर्ज्वलतः कौउ. ६६६, ६८०
यथा च मरणं काउ. १४२८
यथा चिरात्सर्वं कैउ. १६७३
यथा चैतद्ब्रह्म कौउ. ६८७
यथा जातरूप जाउ. १६७१
यथा ज्योतिरधू शब्रा. २६१
*यथा डम्बरस्य बृउ. १२७६
यथा त उक्थ्यानि शब्रा. ४६९
यथा तु कथा च ऐउ. ६०१, ६०३
यथा तु खलु सो छाउ. ८९६
* ,, ,, ,, ८९९
यथा ते तत्र व तैउ. ७०४
यथा ते तेषु व ,, ,,
यथा त्वममृतो तब्राउ. १३६९
यथाऽऽदर्शे तथा काउ. १४३५
*यथा दर्शे तथा ,, ,,
यथा दुन्दुभेः ख बृउ. १२७६
यथा देवा असु असं. ३४०; ऋसं. ४२६
यथा देवैः सध तैब्रा. ४१९
यथा द्यौस्तथा ऐउ. ५२९
यथा नः शमस तैसं. १४५
यथा नः सर्व इ कासं. ४८२
यथा नः सर्वमि तैसं. १३५
*यथा नः सर्वा इ मैसं. ,,
यथा नद्यः किञ्चि मैउ. १६६२
यथा नद्यः स्यन्द मुउ. १४८६; परि. १५७१
यथा न रिष्या अ असं. ३८२
यथा नातः पुन ऋसं. ३५३
यथा निरन्धनो मैउ. १६६४
यथानुकथा च कौउ. ६८५
यथा नु खलु सो छाउ. ८९८, ९०९
यथान्तरिक्षं त ऐउ. ५२९
यथाऽन्धा अपश्य शाआ. ३३१; छाउ. ८५१; बृउ. १२८८
यथाऽऽपः प्रवता तैउ. ६९५
यथा पञ्च यथा तैआ. ४१६
यथा पर्वतमा मैउ. १६६१
*यथा पशुरेव बृउ. १०३०
यथा पशुरेवꣳ ,, ,,
यथाऽपां धारा सं ताब्रा. २८५
यथा पादोदर प्रउ. १५११
यथा पापाहे कु तैब्रा. २८७
यथाऽपुण्यस्य क तैआ. ४१०
यथा पुरस्ताद्भु काउ. १३९१
यथापूर्वमहो तैसं. ५१४
यथा पूर्वाभ्यां स्य शब्रा. १५३
यथा पृथिवी त ऐउ. ५२९
यथाप्रज्ञं हि स ,, ५५९
यथा प्राण बलि असं. ३२५
यथा प्रिय एव जैब्रा. ३२८
यथाऽप्सु परीव काउ. १४३५
यथा बधिरा अ शाआ. ३३१; छाउ. ८५१; बृउ. १२८८
यथा बाला अम शाआ. ३३१; छाउ. ८५१
यथा मधुना ला तब्राउ. १३३२
*यथा महाराजो बृउ. १०७४
यथा मातृमान् पि ,, ११८२, ११८३, ११८४, ११८५, ११८६
यथा मा त्वं गौत छाउ. ८५७
यथा मा त्वं तदै ,, ,,
यथा मासा अह तैउ. ६९५
यथा माहाराज बृउ. १०८५
यथा मुग्धा अवि ,, १२८८
यथा मूका अव शाआ. ३३१
यथाऽमूनि त्रीणि ऐउ. ६००; कौउ. ६८४
*यथाऽऽम्रं वोदुम्ब बृउ. १२२१
यथाऽयमग्निः पृ ऐउ. ६००; कौउ. ६८४
यथा यमस्य सा असं. ३९१
यथा युगं वर ऋसं. ३६५
यथा रथचक्रस्य बृउ. १२७६
यथा राज्ञैवम् ,, १०३८
यथार्थं भवन्तो गोब्रा. ११८
यथा लम्बरस्य बृउ. १२७६
यथा लातव्यो गो गोब्रा. ५२३
यथा वा अरा ना छाउ. ९३७
*यथा वातः पुष्क बृउ. १३०९
यथा वाऽप्सुचारि मैउ. १६६२

यदवाङ् नाभेस्तौ	शब्रा.	२९१
*यदविज्ञातमि	छाउ.	८९९
यदवृणोत्तस्मा	शब्रा.	२९३
यदशनकृतं	असं.	४७३
यदशनिरिन्द्रः	शब्रा.	१५१
यदश्नाति तद्ध	नाउ.	१६५१
यदश्नाति ताः स	शब्रा.	३६
यदश्नासि यत्पि	असं.	३८३
यदश्वत्तन्मेध्य	बृउ.	९९९
यदश्विनोस्तद्वे	तब्राउ.	१३४८
यदष्टौ कृत्वोऽक्ष	शब्रा.	२९६
यदस्मिंस्त्रेधा वि	,,	३१
यदस्मिन्नापोऽन्त	तब्राउ.	१३६५
यदस्मिन्निदꣳ स	बृउ.	११६९
यदस्य गृहेषु	,,	१०४१
यदस्य दक्षिण	असं.	४५६
यदस्य विज्ञानं	नाउ.	१६५१
यदस्याग्रं तच्छा	मैउ.	१६६२
यदस्यान्यद्रश्मि	,,	१६६३
यदस्यै वाचो बृ	तब्राउ.	१३४९
यदहं प्रतिष्ठा	छाउ.	८५२
यदहं वसिष्ठो	,,	,,
यदहं वेद त	तैआ.	५२०
यदहꣳ संपद	छाउ.	८५२
यदहमायत	,,	,,
यदहरेव जु	बृउ.	१०४७
यदहायमिहा	शब्रा.	११६
यदहासावमु	,,	,,
यदहोरात्राभ्यां	कौउ.	६४५
यदह्नात्कुरुते	नाउ.	१६४४
यदह्ना पापम	,,	१६४३
यदा कर्मसु का	छाउ.	८५५;
	परि.	१५५३
यदा केशानस्थि	असं.	३०९
*यदागच्छात्पथि	{ तैसं., कासं., शुसं.	३७६
यदा गच्छात्यसु	ऋसं.	३६०
यदा चन्द्रोऽस्तमे	छाउ.	८२७
यदा चरिष्णू मि	ऋसं.	१०२
यदा चर्मवदा	श्वेउ.	१६२६
यदाञ्जनाभ्यञ्ज	असं.	४७३
यदा तमस्तन्न	श्वेउ.	१६०९
यदाऽऽत्मतत्त्वेन	,,	१५९०
यदाऽऽत्मनाऽऽत्मान	मैउ.	१६६१
यदा त्वं प्राण जि	असं.	३२५
यदा त्वमभिव	प्रउ.	१४९९
यदा त्वष्टा व्यतृ	असं.	३१०
यदादित्यमभि	,,	४५६
यदादित्यस्य रो	छाउ.	८९७
यदादित्यास्त इ	मैसं.	१६६
यदादित्ये तद् वे	तब्राउ.	१३४२
यदादित्यैर्हूय	असं.	४३४
यदादित्योऽस्तमे	शब्रा.	३३०
यदादीध्ये न द	ऋसं.	४८४
यदायं यदना	असं.	३८३
*यदा न कश्चन	बृउ.	१०७६
यदा न कस्यच	,,	,,
यदाऽऽप उच्छुष्य	छाउ.	८२७
यदा पञ्चावति	काउ.	१४३६;
	मैउ.	१६६३
यदा पश्यः पश्य	मुउ.	१४७२
यदा पिपेष मा	तैब्रा.	४८८
यदापो नक्तं दु	,,	४८९
यदापो न स्युः के	शब्रा.	४६७
यदाप्नोत्तस्मादा	,,	२९३
यदा प्रबुध्यते	,,	३३०
यदा प्राणो अभ्य	असं.	३२४, ३२५
यदा प्रैष्यन्मन्य	बृउ.	१०५७
यदा भारं तन्द्र	तैआ.	३३२, ३३३
यदा मागन्प्रथ	ऋसं.	२२२
यदा यात्यमनी	मैउ.	१६६४
यदारण्या ओष	शब्रा.	४६७
यदा लेलायते	मुउ.	१४४९
यदावसथान्क	असं.	४७३
यदा वा अग्निर	शब्रा.	३३०
यदा वा अग्निरु	छाउ.	८२७
यदा वा ऋचमा	,,	७५८
यदा वाव ते स्म	,,	९३६
यदा वै करोत्य	,,	९४१
यदा वै चेतय	,,	९३१
यदा वै निस्तिष्ठ	,,	९४१
यदा वै पुरुषः	शब्रा.	३३०
यदा वै पुरुषो	बृउ.	१२७६
यदा वै बर्हिर्वि	मैउ.	१६६१
यदा वै मनुते	छाउ.	९४०
यदा वै मिथुनौ	,,	७४९.
यदा वै विजाना	छाउ.	९४०
यदा वै श्रद्धा	,,	९४१
यदा वै संकल्प	,,	९३०
यदा वै सह मि	शब्रा.	११४
यदा वै सुखं ल	छाउ.	९४१
यदाशसा निश	तैब्रा.	४८८
*यदा शृतं कर	तैआ.	३५९
यदा शृतं कृण	असं.	,,
* ,, ,,	,,	३६०
*यदा सर्वे प्रभि	काउ.	१४३९
यदा सर्वे प्रमु	बृउ.	१२३६;
	काउ.	१४३८
*यदा सुप्तः स्वप्नं	कौउ.	६६५
,, ,,	,,	६८०
*यदा सुप्तो न कं	,,	,,
*यदा सुपुप्तः स्व	,,	६६५; ६८०
यदा सूर्यममुं	ऋसं.	५६
यदा सूर्योऽस्तमे	छाउ.	८२७
यदा स्तोतृभ्यो म	तैआ.	५२१
यदाह भूय उ	असं.	४७३
यदा ह वै पुरु	बृउ.	१२७६
यदाह सोमः प	तब्राउ.	१३६१
यदा ह्येव रेतः	तब्राउ.	१३५८
यदा ह्येव श्रद्ध	बृउ.	११७४
यदा ह्येवैष उ	शब्रा.	१५३
यदा ह्येवैष ए	तैउ.	७२५
यदिच्छन्तो ब्रह्म	काउ.	१४०४
*यदिच्छामि मन	तैब्रा.	३४५
यदि जाग्रद्यदि	असं.	५०४
* ,, ,,	कासं.	,,
यदि तद्व्रते भ्रि	गोब्रा.	११९
यदिदं किं च	तैब्रा.	२९०;
	तैउ.	७२०
यदिदं किंच ज	काउ.	१४३३
यदिदं किंचा श्व	बृउ.	१२८९
यदिदं कुरुप	,,	११७३
यदिदं त्वमिय	जैब्रा.	३२८
यदिदं पृथिव्यां	तब्राउ.	१३८०, १३८१
यदिदꣳ सर्वं पू	बृउ.	१११७
यदिदꣳ सर्वं मृ	,,	१११६, ११२३
यदिदꣳ सर्वम	,,	१११७, ११४४

*यद्धि प्रज्ञामात्रा	कौउ.	६७१
यद्धि भूतमात्रा	,,	,,
यद्धि मूत्रं करो	शब्रा.	३२८
यद्धि संधिं विव	ऐउ.	६०१;
	कौउ.	६८५
यद्धीरामयस्त	ऐउ.	५३१
यद्धैतन्न कुर्या	बृउ.	१०४७
यद्धयमूर्तं तद्धय	शब्रा.	४९३
यद्धयेतदवेदि	छाउ.	८८७
यद्धृताज्ञस्य ल	,,	७६९
यद्धालाक इदं	शब्रा.	४६८
यद्धिभर्ति तस्मा	ऐउ.	५४७
यद्ध इति निग	तब्राउ.	१३३१
यद्ध इति क्षीणां	,,	,,
यद्धद्रं तन्न आ	ऋसं.	९८
*यद्धद्रं तन्म आ	तैब्रा.	,,
,, ,,	ताउ.	१६४५
यद्भव आपः	शब्रा.	१५०
यद्यग्निं न विन्दे	जाउ.	१६७०
यद्यच्छरीरमा	श्वेउ.	१६१५
यद्यजुषि तद्वे	तब्राउ.	१३४२
*यद्यन्तरिक्षं लो	ऐउ.	५६१
यद्यन्तरिक्षलो	,,	,,
यद्यपि नाम रू	शब्रा.	३०२
यद्यप्यस्मा इमा	छाउ.	७९९
यद्यप्येनच्छुष्का	,,	८५४
यद्यमुं लोकम	ऐउ.	५९१
यद्यरथा अप्रति	तैब्रा.	२८९
यद्यहमिमम	प्रउ.	१५१४
यद्यहमिमान	छाउ.	८५७
यद्यातुरः स्यान्म	जाउ.	१६७१
यद्यु ग्रामे विव	शब्रा.	४७०
यद्यु तन्न यद	जैब्रा.	४०४
*यद्यु वा उपाभि	कौउ.	६५५
*यद्यु वै प्रेयात्त	,,	,,
यद्यु वै प्रेयाद्य	,,	,,
यद्यु ह जीवेत्	छाउ.	९३४
यद्येता आपो वा	तब्राउ.	१३३१
यद्येवं ब्रह्मणि	मैउ.	१६६४
यद्रमते तदु	नाउ.	१६५१
यद्रात्रियात्कुरु	,,	१६४४
यद्रात्रिया पाप	,,	,,
यद्रुद्रश्चन्द्रमाः	शब्रा.	१५१
यद्रोदसी रेज	असं.	२८०
यद्रोहितमज	,,	१७३

यद्वदामि मधु	असं.	५०९
यद्वर्षति स प्र	छाउ.	७७६
यद्वविज्ञातमि	,,	८९९
यद्वसूनां प्रातः	,,	७९०
यद्वा अतिथिप	असं.	४७३,
		४७४
यद्वा अहं प्रजा	बृउ.	१२८९
यद्वा अहं प्रति	,,	,,
यद्वा अहं वसि	,,	,,
यद्वा अहꣳ संप	,,	,,
यद्वा अहमाय	,,	,,
यद्वा ऋते प्राणा	ऐउ.	६११;
	कौउ.	६८८
यद्वा एनेऽमुर्ह्ये	बृउ.	१०६३
यद्वां पक्षं परि	असं.	३७५
यद्वा कृणोष्योष	,,	१७५
यद्वागभि हि प्रा	ऐउ.	५६५
यद्वागिति तद्ध	तब्राउ.	१३६७
यद्वाग्वदन्त्यवि	ऋसं.	३४६;
	तैब्रा.	३४७
यद्वाचा ओमिति	ऐउ.	५७५
यद्वाचाऽनभ्युदि	तब्राउ.	१३७५
यद्वाचा यन्मन	तैब्रा.	४८७
यद्वा जगज्जग	ऋसं.	२१६
यद्वाऽदास्यन्त्संज	तैब्रा.	४८८
यद्वा दिवा नूत	,,	४८९
यद्वानस्पत्यं न	शब्रा.	४६७
*यद्वा पूतं परि	तैआ.	३७५
यद्वा प्रज्ञामात्रा	कौउ.	६७१
यद्वायौ तद् वेत्था३	तब्राउ.	१३४२
यद्वाव कं तदे	छाउ.	८३५
यद्वाव मे त्वयी	तब्राउ.	१३६१,
		१३६२, १३६३
यद्वाव मे युव	,,	१३६२
यद्वाव मे युष्मा	,,	,, ,
		१३६३
यद्वाव रेतः सि	शब्रा.	२९७
यद्वाव वाचा क	तब्राउ.	१३४९
यद्वास्ते समुद	छाउ.	८२१
यद्वाऽहमभिदु	ऋसं.	१५५
यद्विजृम्भते त	बृउ.	९८७
यद्विद्युतो रोहि	छाउ.	८९८
यद्विद्वाꣳसश्चावि	नाउ.	१६४६
यद्विद्वांसो यद	असं.	५०४

*यद्विधूनते त	बृउ.	९८७
यद्विधूनुते त	,,	,,
यद्विश्वमसृज	ताब्रा.	४६०
यद्विश्वसृज आ	तैब्रा.	४६२
यद्विश्वेषु देवे	तब्राउ.	१३४८
यद्विष्णुर्भूत्वाऽक	शब्रा.	९३
यद्वृक्षो वृक्णो रो	बृउ.	११७९
यद्वृष्टात्प्रजाश्चौ	तब्राउ.	१३३३
यद्वेत्थ तेन मो	छाउ.	९२५
यद्वेदेषूक्तं त	मैउ.	१६६७
यद्वेव चतुर	शब्रा.	३००
यद्वेव पशुशी	,,	२९७
यद्वेव विद्युतः	तब्राउ.	१३३७
यद्वेव समः प्लु	बृउ.	१०११
यद्वेवा (ऽयम्) आस्ये	तब्राउ.	१३५३
यद्वेवाक्षरं ना	,,	१३३६
यद्वेवाष्टावभि	शब्रा.	२९७
यद्वेवैषामङ्गा	तब्राउ.	१३५३
यद्वै किंच प्राणि	शब्रा.	३०१
यद्वै किंचानूक्तं	बृउ.	१०५८
यद्वै चतुर्थं त	,,	१२८१
यद्वै तज्ज्योतिर	ताब्रा.	२८५
यद्वै तत्पुरुषे	छाउ.	८०१
यद्वै तत्सुकृतम्	तैउ.	७२५
यद्वै तद्ब्रह्मेती	छाउ.	८०३
यद्वै तन्न जिघ्र	बृउ.	१२१३
* ,, ,,	,,	१२६३
यद्वै तन्न पश्य	,,	१२१२
* ,, ,,	,,	१२६३
यद्वै तन्न मनु	,,	१२१४
* ,, ,,	,,	१२६४
यद्वै तन्न रस	,,	१२१३
* ,, ,,	,,	१२६३
यद्वै तन्न वद	,,	१२१३
* ,, ,,	,,	१२६३
यद्वै तन्न विजा	,,	१२१४
* ,, ,,	,,	१२६४
यद्वै तन्न शृणो	,,	१२१४
* ,, ,,	,,	१२६३
यद्वै तन्न स्पृश	,,	१२१४
* ,, ,,	,,	१२६४
यद्वै त्वं वेत्थ अ	शब्रा.	३३८
यद्वैद्युतं तत्प	शिरउ.	१६७९
यद्वैनं नायुः	ऐउ.	५३०
यद्वै प्राणिति स	छाउ.	७५५

यश्छन्दसामृष	तैउ.	६९५;
	नाउ.	१६१५
यस्त इध्मं जभ	तैआ.	४१४
यस्तं न वेद कि	तैब्रा.	२७
यस्ततः पुत्रो जा	शब्रा.	४०९
यस्तद्वेद यत	तैआ.	३३२
यस्तद्वेद यत्स	छाउ.	८२४
यस्तद्वेद स वे	,,	७८५
यस्तन्तुनाभ इ	श्वेउ.	१६२१
यस्तन्न वेद कि	ऋसं.	२२३;
	श्वेउ.	१६०५
यस्तपसाऽपह	मैउ.	१६५६
यस्तमग्निं वेद	शब्रा.	३२९, ३३०
यस्तमसि तिष्ठ	बृउ.	११५२
यस्तायन्मन्यते	असं.	८४
यस्ता विजानात्स	तैआ.	२६३
*यस्तित्याज सखि	,,	४९१
यस्तित्याज सचि	ऋसं.	४९१;
	ऐउ. ६१६; कौउ.	६८८
यस्तिष्ठति चर	असं.	८४
यस्तुभ्यमग्ने अ	ऋसं.	१८
यस्तु विज्ञानवा	काउ.	१४१३
यस्तु सर्वाणि भू	ईउ.	१३१८
यस्ते अप्सु महि	असं.	२१, २४
यस्ते गन्धः पुरु	,,	५०८
यस्ते गन्धः पुष्क	,,	,,
यस्ते गन्धः पृथि	,,	,,
यस्तेजसि तिष्ठ	बृउ.	११५२
यस्ते देवेषु म	असं.	२१
यस्ते प्राणेदं वे	,,	३२५
यस्ते मन्योऽविध	,,	३४१
यस्ते सर्पो वृश्चि	,,	५०९
यस्ते स्तनः शश	ऋसं.	२२८;
	बृउ.	१३१०
यस्ते स्व इतरो	तैआ.	४१३
यस्त्रयाणां मृत्यू	तब्राउ.	१३५७
यस्त्वचि तिष्ठꣳस्त्व	बृउ.	११५३
यस्त्वमसि सोऽहं	कौउ.	६३७
यस्त्वविज्ञानवा	काउ.	१४१३
यस्त्वा जघान व	असं.	३८७
यस्त्वेतमेवं प्रा	छाउ.	८७६
यस्त्वेतर्हि ब्रूया	,,	७६५, ७६६

यस्त्वेवोभयम	ऐउ.	६०१;
	कौउ.	६८५
यस्त्वैवं ब्राह्मणो	शुसं.	२५५
यस्माज्जातं न पु	,,	२५६
यस्मात्परं नाप	मुउ.	१४४६;
	श्वेउ. १५९५; नाउ.	१६३६
यस्मात्परमप	शिरउ.	१६७९
*यस्मादन्यो न प	ताब्रा.	२०१
यस्मादर्वाक्संव	बृउ.	१२४२
यस्मादहमुत्का	तब्राउ.	१३७१
यस्मादिदं सर्व	ऐउ.	५५७
यस्मादुच्चारित	मैउ.	१६६८
यस्मादुच्चार्यमा	शिरउ.	१६७९
यस्मादृचो अपा	असं.	२४७
यस्मादृषिभिर्ना	शिरउ.	१६७९
यस्मादेवेमे च	मैउ.	१६६१
यस्माद्देवा जज्ञि	तैब्रा.	४१९
यस्माद्बीजसंभ	मैउ.	१६५९
यस्माद्भक्त्या ज्ञाने	शिरउ.	१६७९
यस्माद्वाता ऋतु	असं.	१७३
यस्माद्वेद मेध्या	तब्राउ.	१३५९
यस्माद्व्रतमिदं	शिरउ.	१६८०
*यस्माद्व्रतमेत	,,	१६७९
यस्मान्न ऋते किं	ऋसं.	३३४;
	शिउ.	१५७३
यस्मान्न ऋते वि	ऋसं.	४७
यस्मान्न जातः प	शुसं.	२०१
* ,, ,,	,,	२५६
यस्मिंश्चित्तं सर्व	ऋसं.	३३५;
	शिउ.	१५७३
यस्मिꣳस्तु पच्यते	मैउ.	१६६१
यस्मिन्क्रोधं या च	शिरउ.	१६८०
यस्मिन् क्षियन्ति	असं.	१७३
यस्मिन्त्समुद्रो द्यौ	,,	४३७
यस्मिन्त्सूर्या आर्पि	,,	१७३
यस्मिन्त्स्तब्ध्वा प्रजा	,,	२४७
यस्मिन्देवा अधि	तैब्रा.	२७
यस्मिन् द्यौः पृथिवी	मुउ.	१४६१
*यस्मिन्नधि वित	कासं.	१९६
यस्मिन्नामा सम	ऐउ.	५७५
यस्मिन्निदं विचि	काउ.	१३९८
*यस्मिन्निदं सं च	नाउ.	२५६
यस्मिन्निदꣳसं च	,,	१६२९, १६३१.

*यस्मिन्निदꣳ सर्व	बृउ.	११६९
यस्मिन्निदं सर्व	शिरउ.	१६८१
यस्मिन्निदमधि	तैब्रा.	२८६
यस्मिन्नुक्थानि र	ऋसं.	५७
यस्मिन्नृचः साम	,,	३३५;
	शिउ.	१५७३
यस्मिन्पञ्च पञ्च	बृउ.	१२४२
यस्मिन्भूमिरन्त	असं.	२४७
यस्मिन्युक्ता ब्रह्म	श्वेउ.	१६०९
यस्मिन्व उत्क्रान्ते	शाआ.	३३१;
	छाउ.	८५१
यस्मिन्विराट् पर	असं.	१७३
यस्मिन्विश्वानि का	ऋसं.	८३
यस्मिन्वृक्षे मध्व	,,	२१५
यस्मिन्वृक्षे सुप	तैआ.	४१७
यस्मिन् षडुर्वीः प	असं.	१७३
यस्मिन्सर्वाणि भू	ईउ.	१३१८
*यस्मै कं जुहुम	मैसं.	१९७
,, ,,	,,	२००
यस्मै कृता शये	असं.	२५०
यस्मै देवाः सदा	,,	२४८
यस्मै नमस्तच्छि	तैआ.	२६६
यस्मै मे ससृजा	शब्रा.	२९९
यस्मै वा एतद	छाउ.	८२९
यस्मै हस्ताभ्यां पा	असं.	२४८
यस्य चतस्रः प्र	,,	२४७
यस्य छायामृतं	ऋसं.	१९५;
	शिउ.	१५७४
यस्य तक्मा कासि	असं.	१३२
यस्य त्रयस्त्रिंश	,,	२४७
यस्य त्री पूर्णा म	ऋसं.	८९
यस्य देवा अक	असं.	४३७
यस्य देवा देव	,,	३४५
यस्य देवे परा	श्वेउ.	१६२८
*यस्य द्यौरुर्वी पृ	असं.	१९६
यस्य द्विबर्हसो	ऋसं.	५६
यस्य नेशे यज्ञ	असं.	४३२
यस्य प्रतिष्ठोर्व	तैब्रा.	४१९
यस्य प्रयाणम	ऋसं.	९७;
	तैसं.	१११
यस्य प्रियो बुभू	कौउ.	६४३
यस्य ब्रह्म च क्ष	काउ.	१४०९
यस्य ब्रह्म मुख	असं.	२४७
यस्य ब्रह्म वर्ध	ऋसं.	४८
यस्य भूमिः प्रमा	असं.	२४८

यान्यनवद्यानि	तैउ.	७०४
*यान्यपामित्यान्य	तैब्रा.	५०५
यान्यस्माकᳬ सुच	तैउ.	७०४
यान्युलूखलमु	असं.	४७३
*यान्येव जाग्रत	बृउ.	१२०२
यान्संधीनधिदै	कौउ.	६८८
यान्संधीनवोचा	,,	६८७
या पर्वतेष्वोष	ऋसं.	२
याऽप सर्प विज	असं.	५०८.
या पुरस्ताद्युज्य	,,	२४९;
	गोब्रा.	५२२
या प्राणेन संभ	काउ.	१४२२
या बिभर्ति बहु	असं.	५०७
याभिरादित्यस्त	नाउ.	१६५१
याभ्यः कनीयः क	शब्रा.	५१७
*याभ्यामिदं विश्व	मैसं.	१०३, ३६६
यामन्वैच्छद्धवि	असं.	५०९
यामश्विनावमि	,,	५०७
यामाशामेमि के	,,	३४५
यामिषुं गिरिश	तैसं	१३५;
	श्वेउ.	१५९४
यामृषयो भूत	असं.	३४५
यामृषयो मन्त्र	तैब्रा.	३४९
या मेधाऽप्सरस्सु	ऋसंखि.	५०१
यामेव कुमार	छाउ.	८५७
याऽर्णवेऽधि सलि	असं.	५०७
यावच्चित्तस्य ग	छाउ.	९३२
यावतीर्दिशः प्र	असं.	३४०
यावतीर्भृङ्गा ज	,,	,,
यावती वै वेदि	तब्राउ.	१३३१
यावत्त एनं प्र	छाउ.	७६७
यावत्तेजसो ग	,,	९३५
यावत्तेऽभि विप	असं.	५०८
यावत्त्वेभ्यो धनं	छाउ.	७७०
यावत्यो वै काल	मैउ.	१६६०
यावत्संकल्पस्य	छाउ.	९३१
यावत्सत्रसद्ये	असं.	४७४
यावत्स्मरस्य ग	छाउ.	९३६
यावदग्निष्टोमे	असं.	४७४
यावदतिरात्रे	,,	,,
यावदनु चन्द्र	ऐउ.	५४०
यावदनु दिशः	,,	,,
यावदनु द्यौः	,,	,,
यावदनु पृथि	ऐउ.	५३९
यावदनु वह	,,	५४०
यावदनु वायुः	,,	५३९
यावदन्नस्य ग	छाउ.	९३४
यावदन्वग्निः	ऐउ.	५३९
यावदन्वन्तरि	,,	,,
यावदन्वादित्यः	,,	५४०
यावदन्वापः	,,	,,
यावदपां गतं	छाउ.	९३५
*यावदस्मिन् शरी	कौउ.	६५९
यावदाकाशस्य	छाउ.	९३६
यावदादित्यस्त	ऋसंखि.	४७९
यावदावासा उ	तब्राउ.	१३५३
यावदाशाया ग	छाउ.	९३७
यावदेकैकस्मा	,,	८७३
यावदेतयोर्न	ऐउ.	५३९, ५४०
यावदेतेषां न	,,	५४०
यावद्दाताऽभिम	असं.	४३८
यावद्द्वादशाहे	,,	४७४
यावद्ध वा आत्म	तब्राउ.	१३३४
यावद्ध्यस्मिन् शरी	कौउ.	६५९
यावद्ध्यानस्य ग	छाउ.	९३२
यावद्ध्येव प्राणे	तब्राउ.	१३६४
यावद्ध्रियते सा	नाउ.	१६५१
यावद्बलस्य ग	छाउ.	९३४
*यावद्यस्मिन् शरी	कौउ.	६५९
यावद्वाचो गतं	छाउ.	९२९
यावद्वायुः प्लवा	ऋसंखि.	४७९
यावद्विज्ञानस्य	छाउ.	९३३
यावद्वै पुरुषः	कौउ.	६४४
यावद्वै पुरुषो	,,	,,
*यावन्त एनं प्र	छाउ.	७६७
यावन्तᳬ ह वै त्र	तैब्रा.	२९
यावन्तीह वै भू	मैउ.	१६६०
यावन्तो देवास्त्व	बृउ.	१३०१
यावन्नाम्नो गतं	छाउ.	९२८
यावन्मनसो ग	,,	९३०
यावन्मात्रमुष	ऋसं.	१०४
यावमुष्य गेष्णौ	छाउ.	७६३
याऽवसानेऽस्य च	शिखाउ.	१६८२
या वाक्सर्क्	छाउ.	७५५
या वाक् सोऽग्निः	गोब्रा.	३३१
या वाते या वाम	कासं.	२५.
यावान्वा अयमा	छाउ.	९५४;
	परि.	१५६४
या वा प्रज्ञा स प्रा	कौउ.	६६५, ६६७
* ,, ,,	,,	६६६
या वाऽस्या अग्न्यास्त	मैउ.	१६५७
*या वित्तैषणा सा	बृउ.	१२४७
या वित्तैषणा सा	,,	,,
या विप्रुषो वि प	तैआ.	१६०, ३०६
या वेदादिषु गा	शिउ.	१५७४
या वै ता इमाः प्र	ऐउ.	५२७
या वै सा गायत्री	छाउ.	८०१
या वै सा पृथिवी	,,	,,
या वै सा मूर्तिर	ऐउ.	५८४
या वै सा वागग्नि	शब्रा.	३३०
या वो भेषजा म	ऋसं.	१२७
या व्याहृतिराहु	नाउ.	१६५१
या शतेन प्रत	,,	१६३२
याश्च ते हस्त इ	तैसं.	१३६
*याश्च ते हस्ता इ	मैसं.	,,
याश्च दक्षिणाच्यः	शब्रा.	४७१
याश्च प्रतीच्यः	,,	,,
याश्चोदीच्यः	,,	,,
यासां देवा दिवि	असं.	१५७
यासां राजा वरु	ऋसं.	१५६, १५७
या सा तृतीया मा	गोब्रा.	५२३;
	शिरउ.	१६८०
या सा द्वितीया मा	गोब्रा.	५२३;
	शिरउ.	१६८०
या सा प्रथमा मा	गोब्रा.	५२३;
	शिरउ.	१६८०
या सार्धचतुर्थी	गोब्रा.	५२३;
	शिरउ.	१६८०
*यासु देवीष्वधि	असं.	१९६
यासु राजा वरु	ऋसं.	१५६
या सूर्ये या बृह	कासं.	२५
यास्ते धाना अनु	असं.	३९१
यास्ते प्रजा उप	तब्राउ.	१३६१, १३६२, १३६३
यास्ते प्राचीः प्रदि	असं.	५०८
यास्ते रुद्रः प्ररु	,,	१६८
यास्ते विशस्तप	,,	,,

येनर्षयस्तप	तैसं.	२३
येन वा पश्यति	ऐउ.	५९३
*येन विश्वा पुष्य	असं.	२२८;
	बृउ.	१३१०
येन संधिं विव	ऐउ.	६०३;
	कौउ.	६८५
येन सर्वमिदं	नाउ.	१६५१
येन साम्ना स्तोष्य	छाउ.	७५६
येन सूर्यस्तप	तैब्रा.	४६३
येन स्तोमेन स्तो	छाउ.	७५७
येन स्वरात्स्वरं	कौउ.	६८५
येन स्वरास्वरं	ऐउ.	६०३
येन हैवार्थेन	छाउ.	८७३
*येना ऋषयस्त	मैसं.	२३
येनाक्रमन्त्यृष	मुउ.	१४७८
येनाक्षरं पुरु	,,	१४५३
येनाङ्गिरसो म	तैसं.	२४
येनादित्यान् हरि	असं.	१७३
येनान्तरिक्षमु	ऋसं.	१०
येना पावक च	असं.	१७१
येनाऽऽपो नद्यो ध	तैआ.	४१६
येनाऽऽवृतं खं च	नाउ.	१६२९
येनाऽऽवृतं नित्य	श्वेउ.	१६१७
येना समुद्रम	ऋसं.	५५
येनाहं नामृता	बृउ.	१०९१,
		१२६०
*ये नीलग्रीवाः शि	कासं.	१४८
ये नृशंसा निन्दि	ताब्रा.	४८६
येनेदं जगद्व्या	ऋसंखि.	३३६;
	शिउ.	१५७३
येनेदं भूतं भु	ऋसं.	३३५;
	शिउ.	१५७३
येनेदं विश्वं ज	शिउ.	१५७३
येनेदं विश्वं प	तैब्रा.	४२८
येनेदं सर्वं ज	ऋसंखि.	३३६
येनेदꣳ सर्वं वि	बृउ.	११०१,
		१२६४
येनेदमद्य रो	असं.	३१०
येनेदमन्नं प	बृउ.	१२७६;
	मैउ.	१६५५
येनेन्द्रस्य रथं	कासं., मैसं.	१९
येनेमा विश्वा च्य	ऋसं.	४६
येनेमा विश्वा भु	तैआ.	२७१
ये नैकरूपाश्च	मैउ.	१६६३
येनैव ससृजे	असं.	५१०

येऽन्तरिक्षे पुण्या	असं.	४५४
येऽन्नं ब्रह्मोपास	तैउ.	७१४
*येऽक्षेषु विविध्य	कासं.	१४८
येऽन्ये देवास्तत्स	शाब्रा.	४७०
येऽन्ये प्राणास्तत्स	,,	,,
येऽन्ये लोकास्तत्स	,,	,,
येऽन्ये वेदास्तत्स	,,	,,
ये पञ्च पञ्चद	शिउ.	१५७३
ये पञ्चपञ्चा द	ऋसंखि.	३३५
ये पथां पथि र	तैसं.	१४८
*ये पथीनां पथि	कासं.	,,
ये पन्थानो बहु	असं.	३७१
ये परेणाऽऽदित्यम्	तैब्रा.	४०६
ये पाकशंसं वि	ऋसं.	३५४
ये पार्थिवे रज	,,	३५८
ये पुण्यानां पुण्या	असं.	४५४
ये पुरुषे ब्रह्म	,,	२४७
ये पूर्वे देवा ऋ	श्वेउ.	१६१३
ये पृथिव्यां पुण्या	असं.	४५३
ये प्रत्यञ्चो लोका	तब्राउ.	१३४०
ये प्राणं ब्रह्मोपा	तैउ.	७१५
ये बिन्दव इवा	मैउ.	१६६५
ये॰ब्राह्मणास्त्रिसु	नाउ.	१६४४,
		१६४५
येभिर्वात इषि	असं.	२५०;
	तब्राउ.	१३३९
ये भूताः प्रचर	नाउ.	१६४८
ये भूतानामधि	तैसं.	१४८
येभ्यो मधु प्रधा	असं.	३६७
ये मनो हृदयं	ऋसंखि.	३३६;
	शिउ.	१५७३
ये मृत्यव एक	असं.	३८५
येयं प्रेते विचि	काउ.	१३९५
ये युध्यन्ते प्रध	ऋसं.	३६७
ये ये कामा दुर्ल	काउ.	१३९७
येऽर्धमासाश्च मा	नाउ.	१६५१
*ये वनेषु शष्पि	कासं.	१४८
येऽवरेणाऽऽदित्यम्	तैब्रा.	४०६
येऽवाञ्चः प्राणास्ते	शाब्रा.	२९५
ये वालाः	तैआ.	१५९,
		३०६
ये वा सहस्रद	ऋसं.	३६७
*ये वृक्षेषु शष्पि	मैसं.	१४८
ये वृक्षेषु सस्पि	तैसं.	,,

ये वै के च यज्ञा	बृउ.	१०५८
ये वै के च लोका	,,	,,
ये वै के चास्माल्लो	कौउ.	६२९;
	परि.	१५३५
ये वै तन्वं वि सृ	ऋसंखि.	३६८
ये व्रीहयो यवा	असं.	४७३
ये शरीराण्यक	तैआ.	४१२
ये श्रोत्रं चक्षुषी	ऋसंखि.	३३६
येषां तपो ब्रह्म	प्रउ.	१४९६
येषां पुरुत्रा वि	असं.	२४४
येषाꣳ सक्तस्तु भू	मैउ.	१६५६
येषु ता देवता	शाब्रा.	३०२
येषु सत्यं प्रति	प्रउ.	१४९६
ये संग्रामाः समि	असं.	५०९
ये संवत्सराश्च	नाउ.	१६५२
ये सत्यासो हवि	ऋसं.	३५९
ये सम्यञ्चो लोका	तब्राउ.	१३४०
ये स्तोतृभ्यो गोअ	ऋसं.	९
*येऽस्मिन्महत्यर्ण	कासं.	१४८
यैः संचरन्त्युभ	असं.	५०९
यैरेव ससृजे	,,	५११
यैवैके चानन्दा	शाब्रा.	३४७
यैषा क्षुद्रमिश्रा	कौउ.	६८९
यो अक्रन्दयत्स	असं.	१६१
यो अक्षेणेव च	ऋसं.	६२
यो अग्नौ रुद्रो यो	असं.	१२८;
	शिरउ.	१६८१
यो अदधाज्ज्योति	ऋसं.	६१
यो अद्य देव सू	असं.	१७०
यो अन्तरा रोद	,,	१७३
यो अन्तरिक्षं वि	ऋसं.	४५
* ,, ,,	कासं.	१९६
यो अन्तरिक्षे र	ऋसं.	,, ;
	शुसं.	२५६
यो अन्नादो अन्न	असं.	१७३
*यो अप्स्वन्तरग्नि	कासं.,मैसं.	१९
यो अश्मनोरन्त	ऋसं.	४५
यो अश्वेषु वीरे	असं.	५०८
यो अस्कभायदु	ऋसं.	८८
यो अस्मि सो अस्मि	असं.	३७६
यो अस्य विश्वज	,,	३२७
यो अस्य सर्वज	,,	,,
यो अस्याध्यक्षः प	ऋसं.	२४३,
		२७६

यो वा एतां सावि तब्राउ. १३८८
यो वा एतामेव ,, १३८५
यो वा एतेन जी जैब्रा. ४०३
यो वा एतेभ्योऽप्रो मैसं. १६६
*यो वाचं परिवे कौउ. ६४०
यो वाचि तिष्ठन्प्रा बृउ. ११५३
यो वाचि भोगस्तं ,, १००३
यो वाऽप्येतां ब्रह्म काउ. १३९४
यो वायौ तिष्ठन्वा बृउ. ११५१
यो वा शतं वर्षा शब्रा. ५१७
यो विज्ञाने तिष्ठ बृउ. ११५३
यो विद्यात् सप्त प्र असं. ४३४
यो विद्यात्सूत्रं वि ,, २५०
यो विद्याद्ब्रह्म प्र ,, ४७३
*यो विद्युति तिष्ठ बृउ. ११५२
यो विद्युति स प तब्राउ. १३३७
यो विद्युति स स ,, ,,
*यो विश्वचक्षुरु कासं. १८४
यो विश्वचर्षणि असं. १७१
* ,, ,, ,, १८४
यो विश्वजिद्विश्व ,, ४३२
यो विश्वस्य प्रति ऋसं. ४७
यो विश्वाभि विप ,, ९५
यो विष्टभ्नाति पृ असं. १६९
यो वेतसं हिर ,, २४८
यो वेद निहितं तैउ. ७०६
यो वेद परमे असं. २४७
यो वेदादौ स्वरः नाउ. १६३७
यो वेदानङ्गो असं. ४३३
यो वेदेदं मेऽने शब्रा. ४६६
यो वै गायत्र्यै मु तब्राउ. १३६९
यो वै चक्षुः साम ,, १३५४
यो वै तत्काप्य सू बृउ. ११४७
यो वैतदेवं वे शब्रा. ४७०, ४७१
यो वै तां ब्रह्मणो असं. २४५; तैआ. ३२२
यो वै तां वाचं वे ऐउ. ५६९
यो वै तां विद्यान्ना असं. ३०८
यो वै तान् विद्यात्प्र ,, २४७, ३०८
यो वैतामक्षितिं बृउ. १०४६, १०४७
*यो वै तामक्षितिं ,, १०४६, १०४७

यो वै ते विद्याद असं. २५०
यो वै देवं महा शिउ. १५७४
यो वै पुण्यकृत्स्या तब्राउ. १३३१
यो वै प्राणः स आ शब्रा. ३२८
यो वै प्राणः सा प्र कौउ. ६६५, ६६७
* ,, ,, ,, ६६६
यो वै बालाक ए ,, ६७८
यो वै भूमा तत्सु छाउ. ९४१
यो वै भूमा तद ,, ९४४
यो वै महाशने तब्राउ. १३५४
यो वै वेद महा ऋसंखि. ३३६
यो वै वेदादिषु ,, ,,
*यो वै संवत्सर बृउ. १०५६
यो वै स धर्मः स ,, १०३८
यो वै स बहिर्धा छाउ. ८०३
यो वै स संवत्स बृउ. १०५६
यो वै साम्नः प्रति तब्राउ. १३४१
यो वै साम्नः श्रियं ,, ,,
यो वै साम्नः श्रुतिं ,, ,,
यो वै साम्नः सुव ,, ,,
यो वै साम्नोऽपचि ,, ,,
यो वै सोऽन्तः पुरु छाउ. ८०३
यो व्यानः सा वाक् ,, ७५५
*यो व्यानेन व्यानि बृउ. ११३२
यो व्यानेन व्यानी ,, ,,
योऽशनायापिपा ,, ११३६
योषा वा अग्निर्गौ ,, १२९७
योषा वाव गौत छाउ. ८६०
योऽसा आदित्ये पु मैउ. १६६५
योऽसावसौ पुरु बृउ. १२८४
योऽसौ परापरो मैउ. १६६२
योऽसौ सर्वेषु वे ऋसंखि. ३३६; शिउ. १५७४
योऽसौ साम्नः प्रत्तिं तब्राउ. १३५६
योऽसौ सोऽहम् ऐउ. ५५५
योऽस्मान्द्वेष्टि कौउ. ६४७, ६४९
*योऽस्मि स सन्यजे कासं. ३७६
*योऽस्मै स सन्यजे मैसं. ,,
योऽस्य कौष्ठ्य जग तैआ. ४१५
योऽस्य चतुर्थः प्रा असं. ४५५
योऽस्य चतुर्थोऽपा ,, ,,
योऽस्य चतुर्थो व्या ,, ,,
योऽस्य तृतीयः प्रा ,, ,,
योऽस्य तृतीयोऽपा ,, ,,

योऽस्य तृतीयो व्या असं. ४५५
योऽस्य दक्षिणः क ,, ४५६
योऽस्य द्वितीयः प्रा ,, ४५५
योऽस्य द्वितीयोऽपा ,, ,,
योऽस्य द्वितीयो व्या ,, ,,
योऽस्य पञ्चमः प्रा ,, ,,
योऽस्य पञ्चमोऽपा ,, ,,
योस्य पञ्चमो व्या ,, ४५६
योऽस्य प्रथमः प्रा ,, ४५५
योऽस्य प्रथमोऽपा ,, ,,
योऽस्य प्रथमो व्या ,, ,,
योऽस्य महानर्थ तैआ. १८१
योऽस्य षष्ठः प्राणः असं. ४५५
योऽस्य षष्ठोऽपानः ,, ,,
योस्य षष्ठो व्यान ,, ४५६
योऽस्य सप्तमः प्रा ,, ४५५
योऽस्य सप्तमोऽपा ,, ,,
योऽस्य सप्तमो व्या ,, ४५६
योऽस्येशे द्विपदो ,, १७४
* ,, ,, ,, १९५
योऽस्यैतदेवं ना ऐआ. २६२
योऽस्यैषोऽन्तरात्मा शब्रा. ४६५
यो ह खलु वावो मैउ. १६५४
यो हत्वाऽहिमरि ऋसं. ४५
योऽहमस्मि ब्रह्मा नाउ. १६३४
योऽहमस्मि स त्व जैब्रा. ४०३
*योऽहमस्मि स स तैब्रा. ३७६
यो ह वा अग्नेर्ना ,, ४०६
यो ह वा अमुष्मि मैउ. १६५९
यो ह वा आत्मानं ऐउ. ५५७
यो ह वा आयत शाआ. ३३१; छाउ. ८५०; बृउ. १२८७
यो ह वा एतमो गोब्रा. ५२३
यो ह वा एवं वि ,, १२०
यो ह वावैतदे तब्राउ. १३४३
यो ह वै ज्येष्ठं च शाआ. ३३१; छाउ. ८४९; बृउ. १२८५; परि. १५५२
यो ह वै प्रजातिं बृउ. १२८७
*यो ह वै प्रजाप ,, ,,
यो ह वै प्रतिष्ठां शाआ. ३३१; छाउ. ८५०; बृउ. १२८६
यो ह वै ब्रह्मणः ऐब्रा. १५१
यो ह वै यज्ञे य ऐउ. ५६३

वागिति तद्ब्रह्म	तब्राउ.	१३५२
वागिति हेन्द्रो वि	,,	१३५९
*वागिति होवाच	बृउ.	११७२
वागित्यस्मा उक्त	तब्राउ.	१३५९
वागुत्तररूपम्	ऐउ.	५९८; कौउ. ६८४
वागुदक्रामत्	ऐउ.	५३३
वागु पुनर्मन	जैब्रा.	३१६, ३३७
वागेनं तद्भूत्वा	बृउ.	१०५३
वागेव गीथा	,,	१०१२
वागेव देवा स	,,	१०५३
वागेव ब्रह्मण	छाउ.	८२०
वागेव यजुः	तब्राउ.	१३४१
वागेवर्क्	छाउ.	७४८, ७६३
वागेवर्ग्वेदो म	बृउ.	१०५३
वागेव सम्राडि	,,	११८२
वागेव सा	छाउ.	७६३
वागेव साम	तब्राउ.	१३४१
वागेवाग्निः	बृउ.	१०८२
वागेवायं लोको	,,	१०५२
वागेवाऽऽयतन	,,	११८२
*वागेवास्मिन्सर्वा	कौउ.	६६७
वागेवास्य ज्योति	बृउ.	११९१
वागेवास्य वाक्	,,	९८७
वागेवास्य साऽस्त	शब्रा.	२९३
वागेवास्या एक	कौउ.	६६८
वागेवैतत्सर्वं	छाउ.	९२९
*वागेवैनं तद्भू	बृउ.	१०५३
वागेवोक्थम्	तब्राउ.	१३८४
वागेषाᳲ सुब्रह्म	तैब्रा.	४६३
वाग्गीः	छाउ.	७५६
वाग्घ वा एतस्या	शब्रा.	४६६
वाग्घि बृहती त	छाउ.	७५४
वाग्घि विज्ञाता	बृउ.	१०५३
वाग्घृदये	तैब्रा.	२६०
वाग्घोचक्राम	बृउ.	१२८८
वाग्घोता	शब्रा.	४६०; नाउ. १६५१
वाग्घ्यष्टमी ब्रह्म	बृउ.	१०८१
वाग्घ्येवैतत्स	शब्रा.	३१
वाग्जाया	बृउ.	१०४२
*वाग्ज्योतिः सम्राडि	शब्रा.	११९१
वाग्देवत्यं साम	तब्राउ.	१३४८
वाग्देवी जुषता	तैब्रा.	३१७, ३४८
वाग् द्वितीया	ताब्रा.	२८५
वाग्भूत्वा सर्वं व्य	जैब्रा.	२०२
वाग्मी भवतीति	शब्रा.	३२९
वाग्वा अग्निः	तब्राउ.	१३५५
वाग्वा अग्निहोत्री	जैब्रा.	३१६
वाग्वा इदᳲ सर्वं	शब्रा.	३०१; छाउ. ७९९
वाग्वा इन्द्रः	शब्रा.	३४७
वाग्वा ऋग्वेदं वि	छाउ.	९२९
वाग्वाव नाम्नो भू	,,	,,
वाग्वाव वसिष्ठः	,,	८५०
वाग्वाव साम्नः प्र	तब्राउ.	१३४१
वाग्विराट्	छाउ.	७७३
वाग्वेदिः	कासं.	४५८
वाग्वै गायत्री	छाउ.	७९९
वाग्वै ग्रहः	बृउ.	११२२
वाग्वै नाम	शब्रा.	३०२
वाग्वै ब्रह्म तस्या	बृउ.	१०११
वाग्वै ब्रह्मेति	,,	११८२
वाग्वै भर्गः	शब्रा.	४७०
वाग्वै माता	ऐउ.	६०७; कौउ. ६८६
वाग्वै यज्ञस्य हो	बृउ.	१११६
वाग्वै रथन्तर	ऐउ.	६०५; कौउ. ६८६
वाग्वै वसिष्ठा	शाआ.	३३१; बृउ. १२८६
वाग्वै समुद्रः	ताब्रा.	३१६
वाग्वै सम्राट् प	बृउ.	११८२
वाग्वै सामैष सा	,,	१०११
वाग्वै होता	शब्रा.	४६०
वाङ्नाम देवता	कौउ.	६४२
वाङ्म आसन्	नाउ.	१६४९
वाङ्म आसन्नसोः	असं.	५१३
वाङ्मनश्चक्षुः	नाउ.	१६४७
वाङ्मनसि प्रति	गोब्रा.	१२०
वाङ्ममेत्यभिरा	शाआ.	३२२
वाङ्मयो मनोम	बृउ.	१०५१
वाङ्मे मनसि प्र	ऐउ.	५९६, ६२६; कौउ. ६२७, ६८३
वाच ऋग्रसः	छाउ.	७४७
वाचं गन्धर्वाः प	तैब्रा.	३४९
वाचं तदा प्राणे	कौउ.	६४४
*वाचं तु मे व्याच	बृउ.	१२६०
वाचं ते मयि जु	कौउ.	६४३
वाचं ते मयि द	,,	६५५
वाचं देवा उप	तैब्रा.	३४८, ३४९
वाचं धेनुमुपा	बृउ.	१२७५
वाचं मे त्वयि द	कौउ.	६५५
वाचंयम एवै	शब्रा.	४१९
वाचं वदन्ति स	कौउ.	६५९
वाचं ह वै होत्रे	गोब्रा.	४७२
वाचं ह्येवैतां सं	शब्रा.	३२
*वाचः सत्यमशी	तैब्रा.	५१६
वाचमनुद्दर	तब्राउ.	१३८६
वाचमष्टापदी	ऐउ.	५६७
वाचमिति	शब्रा.	३२९
वाचमिव वक्त	असं.	१०८
वाचमुपास्स्वेति	छाउ.	९२९
वाचमेव तस्मा	शब्रा.	४६०
वाचस्पत ऋत	असं.	१६९
वाचस्पतिं विश्व	ऋसं.	१८५
वाचस्पतिर्नि य	असं.	५०३
वाचस्पतिर्बला	,,	५०२
वाचस्पतिर्होता	कासं.	४५८
वाचस्पते पृथि	असं.	१६९
वाचस्पते सौम	,,	,,
वाचा च ह्येव स	बृउ.	१०१३
वाचा च ह्येष ए	तब्राउ.	१३६०
वाचाऽच्चीयन्त	शब्रा.	३२०
*वाचा चैव स प्रा	बृउ.	१०१३
वाचा छन्दांसि	ऐउ.	६०७; कौउ. ६८६
वाचाऽनृतमूदि	तैब्रा.	४८७
*वाचाऽनृतमोदि	मैसं.	,,
वाचा मित्राणि सं	ऐउ.	६०७; कौउ. ६८६
वाचाऽऽरम्भणं वि	छाउ.	८८५, ८८६, ८९७, ८९८
वाचा रसान् वेदे	तब्राउ.	१३८७
वाचा वेदा अभि	गोब्रा.	१२०
वाचा वै वेदाः सं	ऐउ.	६०७; कौउ. ६८६
वाचा वै सम्राड्ब	बृउ.	११८२

वाचा वै सह म	कासं.	२८२
वाचाऽशंसन्	शब्रा.	३२०
वाचा सर्वाणि ना	कौउ.	६६७
वाचा सर्वाणि भू	ऐउ.	६०७
वाचाऽस्तुवत	शब्रा.	३२०
*वाचा ह स्मै पूर्व	,,	,,
वाचा ह स्मैव पू	बृउ.	१२९४
वाचा हि चीयते	शब्रा.	३१
वाचा हि नाम गृ	,,	३२०
वाचा हि नामान्य	बृउ.	११२२
वाचा हि यजुर	तब्राउ.	१३४१
वाचा हि साम गा	,,	,,
वाचा हि साम्नाऽऽर्त्विं	,,	१३५४
वाचा होताऽध्वर्यु	छाउ.	८४७
वाचा ह्यन्नमद्य	बृउ.	१०८२
वाचा ह्युक्थं शंस	तब्राउ.	१३४१
वाचा ह्येवैतत्स	शब्रा.	३१
वाचि तृष्यन्त्याम	छाउ.	८८१
वाचि वै तदैन्द्रं	ऐउ.	५६५
वाचि सप्तविधं	छाउ.	७७७
वाचि हि खल्वेष	बृउ.	१०१४
वाचि हि प्राणं जु	ऐउ.	६२३;
	कौउ.	६९०
वाचीति	बृउ.	११७६
वाचीमा विश्वा भु	तैब्रा.	३४९
वाचेति	कौउ.	६३८
वाचे स्वाहा प्रति	बृउ.	१३०२
वाचैवायं ज्योति	,,	११९१
वाचैषु ग्रहा अ	शब्रा.	३२०
वाचोऽग्निः	ऐउ.	५८१
वाचो रूपेण	शब्रा.	३१
वाचो रेतः कर्म	ऐउ.	५३१
वाचो वाव भूयो	छाउ.	९२९
वाचो वीर्यं तप	तैआ.	२६७
वाचो ह गिर इ	छाउ.	७५६
वाच्यग्निं प्राणे वा	शाआ.	३२२
वाजश्रवा जिह्वा	बृउ.	१३११
वाजस्य नु प्रस	असं.	१६५
*वाजस्रवा जिह्वा	बृउ.	१३११
वाज्यसि वाजिने	ऋसं.	३६१
*वाडेयीपुत्रो मौ	बृउ.	१३१०
वातं प्राणं मन	नाउ.	१६४५
वातः प्राणस्तद	कासं.	२५
वातः आणाय	ताब्रा.	५१६
वातजवैर्बल	मैसं.	१३४
वातस्य प्रवामु	असं.	५०९
वातात्ते प्राणम	,,	३८१
वात्सीपुत्रः पारा	बृउ.	१३१०
*वात्सीपुत्रः वार्का	,,	१३११
*वात्सीपुत्रो भार	,,	१३१०
*वात्सीमाण्डवीपु	,,	,,
वात्स्यः कुश्रेः	,,	१३११
वात्स्यः शाण्डिल्यात्	,,	१११४, १२६५
*वात्स्यो वात्स्याच्च पा	,,	१११४, १२६५
वानस्पत्याः पर्व	पैसं.	२५२
वानस्पत्येनेति	शब्रा.	४६७
वा न ह्येतं कस्य	,,	३७
वामकक्षायणः	बृउ.	१३११
वामदेवाय न	नाउ.	१६४१
वामदेव्यस्योष्मा	कौउ.	६८९
वायवे तद्विजा	तब्राउ.	१३८१
वायवे स्वाहा	असं.	३९९
वायुं चन्द्रमाः	शब्रा.	३३०
वायुं प्राणः	कौउ.	६५१
वायुं रुद्राः	शब्रा.	२९५
वायुं समिधम्	,,	४०८
वायुं ह्यनूद्राति	,,	३३०
वायुः प्रस्तावः	छाउ.	७८४
वायुः प्राणे	शाआ.	४७२;
	कौउ.	६९०
वायुः प्राणो भूत्वा	ऐउ.	५८३
वायुः प्राणो हृद	मुउ.	१४५६
वायुः शान्तिः	तैआ.	५१९
वायुः संधानम्	तैउ.	६९४
वायुः संहिता	कौउ.	६८३, ६८४
वायुः साम	छाउ.	७६०
वायुना ज्योतिर	गोब्रा.	११९
वायुनाऽन्नम्	,,	,,
वायुना वै गौत	बृउ.	११४७
वायुना हि गौत	,,	११४८
वायुमन्तरिक्षात्	छाउ.	८४८
वायुमिति	तब्राउ.	१३६१
वायुमेव भग	छाउ.	८७५
वायुमेव राज	शब्रा.	४०
वायुरं खं	बृउ.	१२६६
*वायुरनिलम	,,	१२६९
,, ,,	,,	१२८४;
	ईउ.	१३२७
वायुरमः	छाउ.	७६०
वायुरस्मै पुण्यं	ऐउ.	५३९
वायुराकाशे प्र	गोब्रा.	१२०
वायुरिति भस्म	शिरउ.	१६८०
वायुरेव देवे	छाउ.	८२८
वायुरेव पव	ऐउ.	५२७
वायुरेव सवि	गोब्रा.	११९;
	तब्राउ.	१३८७
वायुर्गाः	छाउ.	७५६
वायुर्दिशां यथा	बृउ.	१३०९
वायुर्धूमः	जैब्रा.	४०४
* ,, ,,	बृउ.	१२९६
वायुर्भूत्वा धूमो	छाउ.	८६४
वायुर्भूत्वा प्रजा	जैब्रा.	२०२
वायुर्महः	शब्रा.	४७०
वायुर्मा तत्र न	असं.	३९९
*वायुर्मा तस्मादे	मैसं., शुसं.	५०४
वायुर्मे प्राणे श्रि	तैब्रा.	२६०
वायुर्यथैको भु	काउ.	१४३०
वायुर्लोकम्पृणा	शब्रा.	३३
वायुर्वा अहम	तब्राउ.	१३८१
वायुर्वा उग्रः	शब्रा.	२९६
वायुर्वाव संव	छाउ.	८२७
वायुर्वै गौतम	बृउ.	११४७
वायुर्वै देवोऽन्त	तब्राउ.	१३५६
वायुर्व्यानः	प्रउ.	१५०२
वायुर्हाङ्कारः	छाउ.	७७३
वायुर्ह्येवैतान् स	,,	८२७
वायुश्च वायुमा	प्रउ.	१५०८
वायुश्चान्तरिक्षं	बृउ.	१०८४
वायुस्ताः अग्रे प्र	तैआ.	२७३
वायुस्तृप्त आका	शाआ.	४७२;
	कौउ.	६९०
वायोरग्निः	तैउ.	७०६
वायोरग्निर्जाय	ऐब्रा.	१५२
वायोरात्मानं क	तैआ.	२६८
वायोरुष्माणः	ऐउ.	६२१;
	कौउ.	६८९
वायोरेव सायु	तैब्रा.	२९

वायोरेवाधि पु शब्रा. ३३०
वायोरोंकारः शिरउ. १६८१
वायोर्यजूंषि छाउ. ८४८
वायोर्वा एतानि तैब्रा. २९
वायोर्वृष्टिम् बृउ. १३००
वायौ गार्गीति ,, ११४५
वायौ तृप्यत्याका छाउ. ८८१
वायौ दिशः प्रति शब्रा. ३३०
वारणं त्वेव व छाउ. ७८५
वार्काहणीपुत्र बृउ. १३१०
वार्कारुणीपुत्रो ,, ,,
*वार्षगणीपुत्रो ,, ,,
वार्षिकावेनं मा असं. ४५१
वार्षिको मासौ गो ,, ,,
वालाग्रमात्रं हृ शिरउ. १६८०
वालाग्रशतभा श्वेउ. १६९५
वासन्तावेनं मा असं. ४५१
वासन्तौ मासौ गो ,, ,,
वासांसि मम गा तैउ. ६९५
*विकिरिड विलो कासं. १४७
विकिरिद विलो तैसं. ,,
*विकिरिद्र विलो शुसं. ,,
*विक्शाय चक्षुषा मैसं. ४३०
विख्याय चक्षुषा ऋसं. ,,
विग्रहवानेष मैउ. १६६१
वि चक्रमे पृथि ऋसं. ९२
विचक्षणः प्रथ ,, ९६
विचक्षणादृत जैब्रा. ४०३, ४०५; कौउ. ६३०
विचक्षणाऽऽसन्दी कौउ. ६३३
वि चैति चान्ते वि श्वेउ. १६००
*वि चैति शान्ते वि ,, ,,
विच्छन्दाश्छन्दो वा शब्रा. ३०
विच्छादयन्तीव छाउ. ९७५
विजरां वा अयं कौउ. ६३३
विजरा नदी ,, ,,
विजहद्विश्वा भू तैब्रा. २७
विजहातीतरं कौउ. ६८९
विजानन्नेव सं छाउ. ९४१
विजानाम्यहं य ,, ८३५
*विजिहार्थां यावा बृउ. १३०९
विजिहीथां यावा ,, ,,
*विजिहीर्ष्व लोका तैआ. ३७४
वि जिहीष्व लोकं असं. ३७४
विजेषकृदिन्द्र ऋसं. ३४३
विज्ञातं पश्यति ऐउ. ५५९
विज्ञातं विजिज्ञा बृउ. १०५३
*विज्ञातमग्निः तैआ. ४५८
विज्ञातमग्नित् कासं. ,,
*विज्ञातमग्नीत् मैसं. ,,
विज्ञातारमरे बृउ. ११०१, १२६४
विज्ञानं चाविज्ञा तैउ. ७२०
विज्ञानं त्वेव वि छाउ. ९४०
विज्ञानं देवाः स तैउ. ७१७
विज्ञानं प्रयन्त्य ,, ७३८
विज्ञानं ब्रह्म चे ,, ७१७
विज्ञानं ब्रह्मेति ,, ७३८
विज्ञानं भगवो छाउ. ९४०
विज्ञानं मनसः मैउ. १६६०
विज्ञानं यज्ञं त तैउ. ७१७; परि. १५३७
विज्ञानं वाव ध्या छाउ. ९३३
विज्ञानमानन्दं बृउ. ११७९
विज्ञानमुपास्स्वे छाउ. ९३३
विज्ञानवतो वै ,, ,,
विज्ञानसारथी काउ. १४१३
विज्ञानात्मा सह प्रउ. १५०९
विज्ञानादानन्दो नाउ. १६५१
विज्ञानाद्ध्येव ख तैउ. ७३८
विज्ञानाद्वाव भू छाउ. ९३३
विज्ञानेन जाता तैउ. ७३८
विज्ञानेन वा ऋ छाउ. ९३३
विज्ञानेनाऽऽत्मानं नाउ. १६५१
*विज्ञायते हस्ति बृउ. १२९४
विज्ञायते ह्यस्ति ,, ,,
विज्यं धनुः कप तैसं. १३६
विडु विश्वे देवाः शब्रा. ३१
विदर्भीकौण्डिन्यो बृउ. १११४, १२६५
विदानाद्विद्युत् ,, १२७५
विदुषां देवाना ऐउ. ६०६
विदुषो हेवास्यै शब्रा. ४३
विदेवो हि ताब्रा. २८४
विद्धः सन्नविद्धो छाउ. ९६४
विद्धि पूर्णस्य नो असं. ३७६
विद्धीति होवाच छाउ. ७६५, ७६६
विद्मा ते अग्ने त्रे असं. १७४
विद्यत्येनं पाप्म बृउ. १२७५
*विद्यत्येनं सर्वं ,, ,,
विद्यया तदारो शब्रा. ३८
विद्यया देवलो बृउ. १०५७
विद्यया ह वा अ शब्रा. ३२
विद्यया हैवैत ,, ३२१
विद्यां चाविद्यां च ईउ. १३२२; मैउ. १६६७
*विद्याभीप्सितं न काउ. १३९९
,, ,, मैउ. १६६७
विद्याभीप्सिनं न काउ. १३९९
वि द्यामेषि रज असं. १७१
विद्याया वीर्येण छाउ. ८४८
विद्याश्च वा अवि असं. ३११
विद्या संधिः तैउ. ६९४
विद्या संहिता कौउ. ६८४
विद्युज्जिह्वा मरु असं. ४३४
विद्युज्ज्योतिः जैब्रा. ४०४
विद्युति तृप्यन्त्यां छाउ. ८८१
विद्युत्कला ,, ८३३
विद्युत् त्वा हनिष्य असं. ४४१
विद्युत् पुंश्चली रत ,, ४५१
विद्युत्संहिता कौउ. ६८४
विद्युत् सावित्री तब्राउ. १३८७
विद्युदर्चिः छाउ. ८५९; बृउ. १२९६
विद्युद्देव सवि गोब्रा. ११९
विद्युद्ध्येव ब्रह्म बृउ. १२७५
विद्युद्ब्रह्मेत्याहुः ,, ,,
विद्युद्वा अशनिः शब्रा. २९६
विद्युद्वै विद्युत्स ऐब्रा. १५१
विद्योतते स्तन छाउ. ७७५, ७८२
विद्योतमानः प्र असं. ४७४
विद्वाँ आरोधनं ऋसं. १६
विद्वान्देवासुरा तैआ. ३२३
विद्वान्पदस्य गु ऋसं. ८१
विधाय लोकान् वि तैआ. १६०, ३०६
विधाय सर्वाः प्र ,, १६०, ३०६
विधुं दद्राणं स असं. २३०
विधृतिः पापव ताब्रा. २८४

विश्वानि नो दुर्ग	नाउ.	१६३४
विश्वानीति शस्त्र	परि.	१५३१
विश्वान्देवाञ्जग	ऋसं.	२७८
विश्वान्यन्यो भुव	,,	७३
विश्वान्येवास्य भू	असं.	४५१
विश्वाऽन्यो भुवना	,,	१७१
विश्वा भूतान्यापः	नाउ.	१६४३
विश्वामित्र इन्द्रात्	कौउ.	६९२
विश्वामित्रं ह्येन	ऐउ.	५४९; परि. १५३३
विश्वाय स्वाहेत्य	बृउ.	१३०३
विश्वायुः शर्म स	तैसं.	२३
विश्वा रूपाणि प्र	ऋसं.	९७
विश्वा वसु हस्त	मैसं.	१८२
विश्वा वामानि धी	ऋसं.	९९
विश्वा हि माया अ	तैआ.	१८१
विश्वेदनु रोध	ऋसं.	५०
विश्वेदेत जनि	,,	१२४
विश्वे देवा अदि	,,	१६४; कौउ. ६८६; तब्राउ. १३४२
विश्वे देवा अन	ऋसं.	१६
विश्वे देवा अनु	शब्रा.	३८; तब्राउ. १३३५; मैउ. १६६६
विश्वे देवा अभि	असं.	३७८
विश्वे देवा उपा	तैआ.	२६२
विश्वे देवा औहो	छाउ.	७७३
विश्वे देवाः शान्तिः	मैसं.	५१५
विश्वे देवाः सम	ऋसं.	१५
विश्वे देवाः स्वर्गे	ऐउ.	६०६; कौउ. ६८६
विश्वे देवा मम	असं.	३३९
विश्वेदेवाश्चन्द्र	शब्रा.	२९५
*विश्वेभ्यो देवेभ्यः	बृउ.	१३०२
,, ,,	नाउ.	१६४८
विश्वे मे देवाः श	असं.	५१२
विश्वेश्वर नम	मैउ.	१६५७
विश्वैर्देवैः पितृ	तैब्रा.	४७८
विश्वोऽस्मि वैश्वान	मैउ.	१६५९
विषमिति सर्पाः	शब्रा.	११७
विषमेवास्याप्रि	असं.	१६४
विषाणा पाशान् वि	,,	३७३
विषासहिरिति	कौउ.	६७६; बृउ. १०६९
विषासहिर्ह वा	कौउ.	६७६
विषासहिर्ह्यस्य	बृउ.	१०६९
विष्णुरूपे अह	तैआ.	१८१
विष्टप एव स	जैब्रा.	४०६
विष्टारिणमोद	असं.	३७०
विष्णुमुखा वै दे	नाउ.	१६३२
विष्णुर्गोपाः पर	ऋसं.	१६
विष्णुर्योनिं कल्प	बृउ.	१३०९
विष्णुर्विचित्तः श	असं.	१७२
विष्णुर्हृदयम्	तैआ.	२६६
विष्णुस्त्वा युनक्त्व	तैसं.	५१४
विष्णोः कर्माणि प	ऋसं.	८७
*विष्णोर्नु कं प्रा वो	असं.	,,
विष्णोर्नु कं वीर्या	ऋसं.	,,
विष्णोर्यत्परमं	,,	,,
विष्फुलिङ्गा एव	जैब्रा.	४०४
*विष्फुलिङ्गा विष्फु	बृउ.	१२९७
वि सीमतः सुरु	तैब्रा.	२५८
विस्फुलिङ्गा विस्फु	बृउ.	१२९७
विस्रसा हैवास्मा	ऐउ.	५७२
वि ह पाप्मनो वि	तब्राउ.	१३८६
वि होत्रा दधे व	ऋसं.	९७; तैसं. १११; श्वेउ. १५८६
वीणा पणवला	तैआ.	२६४
वीणायै तु मह	बृउ.	१०९६, १२६१
वीतं स्रुके स्रुके	तैआ.	२७२
वीरहत्यां वा ए	नाउ.	१६४५
वीरहा ब्रह्मह	तैब्रा.	४८६
वीराध्वने वाऽना	जाउ.	१६७१
वीरान्मा नो रुद्र	तैसं.	१४६; शिउ. १५७४; श्वेउ. १६११; नाउ. १६४६
वीर्यवन्तमु ह	शब्रा.	११५
वीर्यवान् ह्यस्मा	,,	,,
वीर्याद्ध्यसृज्यन्त	तैसं.	२८१
वृक्ष इव स्तब्धो	मुउ.	१४४६; श्वेउ. १५९५; नाउ. १६३६
वृक्षं यो वेद सं	तैआ.	२६४
वृजिनमनृतं	तैब्रा.	४१९
वृणा इति	गोब्रा.	५२३
वृथाऽसृजत्पथि	ऋसं.	५२
वृधदिति सर्प	गोब्रा.	३०५
वृषभ इति	तब्राउ.	१३३८
वृषभो रोरवी	गोब्रा.	१२
वृषा पवित्रे अ	ऋसं.	७२; नाउ. १६३४
वृषा यदाजिं वृ	ऋसं.	६३
वृषेन्द्रः पुर ए	नाउ.	१६३२, १६४६
वृष्टिः संधिः	ऐउ.	५९९; कौउ. ६८४
वृष्टिर्वै वृष्ट्वा च	ऐब्रा.	१५२
वृष्टेः पृथिवीम्	बृउ.	१३००
वृष्टेर्वै विद्युज्जा	ऐब्रा.	१५२
वृष्टौ पञ्चविधं	छाउ.	७७५
वेति वाचोऽमृत	तब्राउ.	१३७१
वेति वायोरमृ	,,	,,
वेत्थ नु त्वं काप्य	बृउ.	११४७
वेत्थ पथोर्देव	छाउ.	८५६
वेत्थ यथा पञ्च	,,	,,
वेत्थ यथा पुन	,,	,,
वेत्थ यथाऽसौ लो	,,	,,; परि. १५५३
*वेत्थ यथेमं लो	बृउ.	१२९२
वेत्थ यथेमाः प्र	,,	,,
वेत्थ यदितोऽधि	छाउ.	८५६
वेत्थ सावित्राश्च	तैब्रा.	२६
वेत्थाग्निमिति हो	शब्रा.	३२९, ३३०
वेत्थाग्निहोत्रं या	,,	४६७
वेत्थो देवयान	बृउ.	१२९२
वेत्थो यतिथ्यामा	,,	,,
वेत्थो यथाऽसौ लो	,,	,,
वेत्थो यथेमं लो	,,	,,
*वेत्थो यावतिथ्या	,,	,,
वेद आस्तरणं	असं.	४५१
वेदः शिखा	नाउ.	१६५१
वेद तत् ते अम	असं.	१७०
वेद नावः समु	ऋसं.	७५
वेदपुरुष इ	ऐउ.	६१३; कौउ. ६८८
वेदमनूच्याऽऽचा	तैउ.	७०४
वेद मासो धृत	ऋसं.	७५
वेद लोकालोकौ	ऐउ.	५५९
वेद वा अहं गौ	बृउ.	११४७
वेद वातस्य व	ऋसं.	७५
वेद श्वस्तनम्	ऐउ.	५५९
वेद सम्राडिति	शब्रा.	४६७
वेदस्य म आणी	ऐउ.	५९६, ६२६
वेदा एव सवि	गोब्रा.	११९

श

षोडशकलं भा प्रउ. १५१४
षोडशकलं वै तब्राउ. १३६६
षोडशकलः सो छाउ. ९०२
षोडशकलो वै तब्राउ. १३६७
षोडशाक्षरं गी ,, १३६६
षोडशी सप्तरा असं. ४४७

स

स आकाशः छाउ. ८०५
स आगच्छति मु कौउ. ६३४
स आगच्छति वि ,, ,, , ६३६
स आगच्छति सा ,, ६३६
स आगच्छतीन्द्र ,, ,,
स आगच्छतील्यं ,, ,,
स आगच्छत्यप ,, ,,
स आगच्छत्यमि ,, ,,
स आगच्छत्यारं ,, ६३४
स आग्रयणेने गोब्रा. ४७२
स आचार्याय आ ,, ११८
स आजगाम गौ बृउ. १२९३
स आजगाम जै ,, १२९०
स आजगाम वि ,, १२९३
स आत्मन एव गोब्रा. ३०४
स आत्मन्निन्द्रम तैब्रा. २८८
स आत्मन्येव प्र शब्रा. २९९
स आत्मा ,, ३४, ३५; तैउ. ६९७; छाउ. ९१३, ९१७, ९१८, ९१९, ९२०, ९२१, ९२३, ९२४; माउ. १५२५
*स आत्मान१ँ स्वय तैउ. ७२५
स आत्मानमन्वै शब्रा. ३२०, ३२१
स आत्मानमुपा ,, २६१
स आदित्यः छाउ. ८०४
स आदित्यः कस्मि बृउ. ११७४
स आदित्यमाग ,, १२७६
स आदित्यमाह तब्राउ. १३६३
स आदित्यलोकम् कौउ. ६३२
स आदित्येन ज्यो छाउ. ८२०
स आदित्येन दि शब्रा. २९५
स आदित्योऽभव तब्राउ. १३५३
स आपः प्रदुघे नाउ. १६३०
स आपोऽभवत् शब्रा. ३००

स आवतश्च प गोब्रा. ३०५
स आ वरीवर्ति असं. २४४
स आशिषा द्रवि ऋसं. १८३
स आस्येनैव दे शब्रा. २९९
स आह्वाद्राक्षमि बृउ. ११८४
स इज्जनेन स ऋसं. १९३
स इत आदाया तैआ. १५९, ३०६
स इतः प्रयन्ने ऐउ. ५९०
स इत्तन्तुं स वि ऋसं. १४
स इत्येकमक्ष बृउ. १२७२
स इत्सर्वं व्यान तैब्रा. ३१६, ३२८
स इत्स्वपा भुव ऋसं. १९३
स इदं सर्वं पा ऐउ. ५४५
स इदं सर्वं म ,, ५४४
स इदं सर्वम शब्रा. २०३; ऐउ. ५४७
* ,, ,, तैउ. ७२०
स इदं सर्वमु शब्रा. २०३
स इदं हिरण्म ,, २९८
स इद्भोजो यो गृ ऋसं. ४७६
स इन्द्रः ऐउ. ५७१; बृउ. १०५४
स इन्द्रमपि ना तैब्रा. २८८
स इन्द्रलोकम् कौउ. ६३२
स इन्द्रोऽग्नीषोमौ शब्रा. ३०१
स इमं त्रयं वे तब्राउ. १३३२
स इमं रसं पी ,, ,,
स इमं लोकम जैब्रा. २८६; तब्राउ. १३५९
स इममेवाऽऽत्मा बृउ. १०१९
स इमां पुरुषे तब्राउ. १३६६
स इमां प्रतिष्ठां तैब्रा. २८९
स इमां प्रतिष्ठा ,, ,,
स इमांल्लोकान ऐउ. ५८१; तब्राउ. १३३६
स इमाँल्लोकान्त्स्व शब्रा. २९५
स इमाँल्लोकान् व्य गोब्रा. ३०५
स इमां वाचं म तब्राउ. १३६६
स इमान् प्राणाना जैब्रा. ४०३; तब्राउ. १३५३
स इमान् लोकाने ताब्रा. ४०२

स इमामपश्यत् तैसं. १५७, २८२
स इमा विश्वा भु असं. १७६, १७७
स इयामिति यां ताब्रा. ४०१
स इरामयः ऐउ. ५३१
स इष्ट्वाऽकामय शब्रा. ३०१
स इष्ट्वा पापीया छाउ. ८४७
स इष्ट्वा श्रेयान्भ ,, ,,
स इह कीटो वा कौउ. ६३०
स ईक्षत ऐउ. ५८४
स ईक्षत कत ,, ५८५
स ईक्षत कथं न्वि ,, ,,
स ईक्षत यदि ,, ,,
स ईक्षत लोका ,, ५८०
स ईक्षतेमे नु ,, ५८१
स ईक्षांचक्रे प्रउ. १५१५
स ईयतेऽमृतो बृउ. १२०१
स उ एव चतु तब्राउ. १३५०
स उ एव त्रिपु ,, ,,
स उ एव दश ,, १३५१
स उ एव द्विपु ,, १३५०
स उ एव नव ,, १३५१
स उ एव पञ्च ,, १३५०
स उ एव बहु ,, १३५१
स उ एव षट् पु ,, १३५०
स उ एवाप्येत ,, १३३६, १३३७, १३३८
स उ एव सप्त ,, १३५१
स उच्चैःश्रवाः कौ ,, १३६४
*स उच्छ्रयति बृउ. ११२४
स उच्छ्वयति ,, ,,
स उत्क्रामन्नेवे कौउ. ६८९
स उत्क्रामन्म्रिय बृउ. ११९६
*स उत्तमः पुरु छाउ. ९७९
स उत्तमपुरु ,, ,,
*स उत्तमपूरु ,, ,,
स उत्तमां दिश असं. ४५२
स उदतिष्ठत् प्र तब्राउ. १६६६
स उदतिष्ठत् स असं. ४५०, ४५१
स उदरादेव जैब्रा. २८६
स उदीचीं दिश गोब्रा. ३०४
स उद्यन्नेव वा तब्राउ. १३३७

स एष एवोक्थम्	तब्राउ.	१३५५
स एष कोशो व	छाउ.	८१३
स एष गिरिश्च	ऐउ.	५४१
स एष जीवेना	छाउ.	९१८
स एष तत्त्वम	कौउ.	६९१
*स एष त्रय्यै वि	,,	६४६
स एष त्रीष्टको	शब्रा.	११७
स एष नेति ने	बृउ.	११७६, ११८९, १२४७, १२६४
स एष परोव	छाउ.	७६७
स एष पाङ्क्तो य	बृउ.	१०४२
स एष पार ए	तब्राउ.	१३३७
स एष पुत्री प्र	,,	१३४९
स एष पुरुषः	ऐउ.	५६१
स एष प्रजाप	जैब्रा.	२०२
स एष प्रहितां	ऐउ.	५३५
*स एष प्राण ए	कौउ.	६६६, ६८०
,, ,,	,,	६७१
स एष प्राणस्त्रे	बृउ.	९९४
स एष प्राणो वा	तब्राउ.	१३४२, १३६५
स एष ब्रह्मण	,,	१३६५
स एष ब्रह्मणः	ऐब्रा.	१५२
स एष भूतिश्चा	ऐउ.	५४२
स एष मृत्युः	शब्रा.	३२, ४०८
स एष मृत्युश्चै	ऐउ.	५४२
स एष यज्ञः प	,,	५६१
स एष यज्ञानां	,,	,,
स एष ये चामु	छाउ.	७६२
स एष ये चैत	,,	७६४
स एष रसानाꣳ	,,	७४८
स एष वशी दी	तब्राउ.	१३५०
स एष वाग्निष्ठो	जैब्रा.	२०२
स एष वाचश्चि	ऐउ.	५६१
स एष वायुः प	,,	,,
स एष विमुक्त	कौउ.	६३५
स एष वैश्वान	प्रउ.	१४९२
स एष श्वित्रः	ताब्रा.	४०२
स एष संकल्पः	छाउ.	९३०
स एष संवत्स	ऐउ.	६१४; बृउ. १०५५
स एष सप्तर	तब्राउ.	१३३७, १३३८

*स एष सर्वस्य	बृउ.	१२७४
स एष सर्वस्यै	,,	,,
स एष सर्वस्यै	कौउ.	६४६
स एष सर्वासा	शब्रा.	३७
स एष सर्वेभ्यः	छाउ.	७६१
स एष सर्वेषां	तब्राउ.	१३५०
स एष सर्वैः का	शब्रा.	३७
स एष सर्वैर्लो	तब्राउ.	१३३३
स एष ह्योंकार	शिखाउ.	१६८२
स एष हृदः का	तब्राउ.	१३४८
स एषां यज्ञो अ	ऋसं.	१०१
स एषि सुभृत	असं.	१७१
स एषोऽकल्लोऽमृ	प्रउ.	१५१७
स एषोऽकामः स	शब्रा.	३७
स एषोऽक्षरसं	ऐउ.	६१२; कौउ. ६८८
स एषोऽग्निर्वैश्वा	शब्रा.	४२
स एषोऽग्निविधो	,,	४३
स एषोऽग्नेरिव	ऐउ.	६१७
स एषोऽधिदेव	तब्राउ.	१३४७
स एषोऽनन्तः	छाउ.	७६७
स एषोऽन्नं काम	जैब्रा.	४०२
स एषोऽपहत	,,	४०५; तब्राउ. १३६७
स एषोऽप्सु प्रति	बृउ.	९९४
स एषोऽप्राण्यति	तब्राउ.	१३३९
*स एषोऽमृतोऽक	प्रउ.	१५१७
स एषोऽश्माखणः	छाउ.	७५३
स एषोऽश्माऽऽखणो	तब्राउ.	१३४८, १३५०
स एषोऽश्वरथः	ऐउ.	५९८; कौउ. ६८४
स एषोऽष्टनामा	शब्रा.	१५१
स एषोऽसपत्नः	बृउ.	१०५४
स एषोऽसुः स ए	ऐउ.	५४२
स एषोऽहः संमा	,,	६१०; कौउ. ६८८
स एषोऽहरह	जैब्रा.	४०३
स ऐक्षत	ताब्रा.	२८५, २८६
स ऐक्षत क्व नु	तब्राउ.	१३८६
स ऐक्षत प्रजा	शब्रा.	३००
स ऐक्षत यदि	बृउ.	९९७
*स ऐक्षत लोका	ऐउ.	५८०
स ऐक्षत, हन्त	तब्राउ.	१३५९

स ऐक्षतेत्थं चे	तब्राउ.	१३३०, १३३२
स ऐच्छत्	ताब्रा.	२८५
स ऐत्कल्याणः	,,	४०२
स ऐलबेनाऽपु	तब्राउ.	१३४५
स ओमिति वा हो	छाउ.	९६८
*स ओमिति वाऽऽहो	,,	,,
स ओमित्येतद	गोब्रा.	५२२
संकल्पजूतिं दे	तैब्रा.	३३७
संकल्पनस्पर्श	श्वेउ.	१६१५
संकल्पमुपास्स्वे	छाउ.	९३०
संकल्पादेवास्य	,,	९५८, ९५९
संकल्पादेवास्या	,,	९५९
संकल्पाद्धाव भू	,,	९३१
संकल्पो वाव म	,,	९३०
*संक्लृप्तान्वै स लो	,,	९३१
संख्याता अस्य नि	असं.	८५
सं गच्छध्वं सं व	ऋसं.	४८०
संगच्छमाने यु	,,	१२२
सं गच्छस्व पि	,,	३५७; असं. ३८६
सं चक्षुर्मनसा	ऐआ.	५१९
सं जागृवद्भिर्ज	ऋसं.	१८
संजानानाः सं म	असं.	५०५
सं जानामहै मन	,,	४८१
*सं जानीध्वं सं पृ	,,	४८०
*संज्ञानं नः स्वेभिः	,,	,,
,, ,,	,,	५०६
संज्ञानं नः स्वेभ्यः	ऋसंखि.	४८०; कासं. ४८२
* ,, ,,	{ ऋसंखि., कासं.	५०६
*संज्ञानं नः स्वैः सं	तैब्रा.	४८०, ५०६
संज्ञानं नो दिवा	कासं.	४८२
संज्ञानं मे बृह	,,	,,
संज्ञानꣳ सविता	तैब्रा.	,,
संज्ञानमश्विना	ऋसं.	४८०; तैब्रा. ४८२; असं. ५०६
संज्ञानमाज्ञानं	ऐउ.	५९३
संज्ञानमिन्द्रश्चा	ऋसंखि.	४८०
संज्ञानमुशना	,,	,,
*संज्ञानमेवान्व	बृउ.	१२२४

संततꣳ शिलाभि	नाउ.	१६४०
सं तद्विदे प्रति	जैब्रा.	४०५
संतस्थाने अज	ऋसं.	१९३
संतापयति स्वं	नाउ.	१६४०
संतोषं द्वन्द्वति	मैउ.	१६६३
सं त्वमग्ने दिव्ये	कासं.	२४
सं दक्षेण मन	ऋसं.	६९
सं देव्या प्रमत्या	,,	४८२
संदेहस्ते व्यशी	छाउ.	८७५
संदेहस्त्वेष आ	,,	,,
संधां च याꣳ संद	तैआ.	३३२
संधीनां पञ्चेत:	कौउ.	६८८
संधीयते प्रज	तैउ	६९४
संध्यं तृतीयꣳ स्व	बृउ.	११९७
*सं नो महानि स	कासं	१८६
संपदे स्वाहेत्य	शाआ.	३३१;
	छाउ.	८५४
संपरेतोऽस्यात्मा	ऐउ.	६१६;
	कौउ.	६८८
संपश्यन् ब्रह्म प	कैउ.	१६७५
संप्रति खलु त्वा	शब्रा.	३९
सं प्राणा वाचा	ऐआ.	५१९
संप्राप्यैनमृष	मुउ.	१४८३
संप्रियः पशुभिः	कासं.	२५
सं बाहुभ्यां धम	ऋसं.	१८४;
	श्वेउ.	१५९३
*सं बाहुभ्यां नम	तैसं.	१८४
,, ,,	शिउ.	१५७४;
	नाउ.	१६३१
सं बाहुभ्यां भर	असं.	१७१
* ,, ,,	,,	१८४
*सं बाहुभ्यामध	मैसं.	,,
संभूतिं च विना	ईउ.	१३२४
संभूतिरिति सा	तब्राउ.	१३५०
संभूती रेतोऽस्य	,,	१३४४
संभूर्देवोऽसि स	,,	१३६१,
		१३६३
संमूढत्वादात्म	मैउ.	१६५५
संमोहो भयं वि	,,	१६५६
संयुक्तमेतत्क्ष	श्वेउ.	१५८०
संयोग एषां न	,,	१५७५
संवत्सर एव	तैआ.	१८१
संवत्सरं मज्ञो	छाउ.	७८३
संवत्सरः प्रज	तैआ.	२६६
संवत्सरः प्रत्य	,,	१८०

संवत्सरः सह	असं.	४२५
संवत्सर: साम	तब्राउ.	१३६६
संवत्सरकृतं	ऋसंखि.	४८६
संवत्सरमिति	तब्राउ.	१३६२
संवत्सरश्च य	मुउ.	१४५७
संवत्सरस्तृप्तो	शाआ.	४७२;
	कौउ.	६९१
संवत्सरस्य सा	कौउ.	६८७
संवत्सरात्खल्वे	मैउ.	१६६१
संवत्सरादादि	छाउ.	८४०,
		८६१
संवत्सरेणेह	मैउ.	१६६१
संवत्सरे त्वेव	शब्रा.	२९७
संवत्सरेऽनुब्रू	,,	,,
संवत्सरे प्रत्य	मैउ.	१६६१
संवत्सरे वै त	शब्रा.	२९७
संवत्सरे हि प्र	,,	२९८
संवत्सरोऽग्निः पु	,,	५१८
संवत्सरोऽध्युच्छि	असं.	४४८
संवत्सरो भूत्वा	जैब्रा.	२०२
संवत्सरो वै प्र	प्रउ.	१४९३
संवत्सरोऽसावा	नाउ.	१६५१
संवत्सरो ह त्वे	शब्रा.	३६
संवर्गोऽसि पाप्मा	कौउ.	६४६
संवर्गोऽसीति	बृउ.	१३०३
सं वर्चसा पय	ताब्रा.	५१६
सं विज्ञानेन म	,,	,,
संविदा देयम्	तैउ.	७०४
संविदाना दिवा	असं.	५१०
संविशत्यात्मना	माउ.	१५२८
*संवेशनस्तन	तैब्रा.	३६१
*संवेशनस्तनु	तैआ.	,,
,, ,,	,,	४१५
*संवेशनस्तन्वे	सासं., कासं.	३६१
संवेशने तन्व	ऋसं.	,,
*संवेशने तन्वा	असं.	,,
सं वो मनांसि जा	ऋसंखि.	४८१
सं वो मनांसि सं	असं.	,,
सꣳ शाम्यति तन्नि	छाउ.	७८१
सं श्रुतेन गमे	असं.	५०३
सं श्रोत्रमात्मना	ऐआ.	५१९
संसमिद्युवसे	ऋसं.	४७९
सँसर्पन्त्रीन् समु	कासं.	४००
संसिचो नाम ते	असं.	३१०

संसृष्टं धनमु	ऋसं.	३४४
संस्तीर्योपादीप	जैब्रा.	४०५
संस्थानाध्यायिनः	गोब्रा.	५२३
सꣳस्थाश्च सर्वशः	तैब्रा.	४६३
संस्पर्शोऽङ्गाराः	जैब्रा.	४०४
सं हास्मै कामाः प	शाआ.	३३१
सꣳ हास्मै पद्यते	बृउ.	१२८७
सं हि वातेनाऽऽग	असं.	४३५
सं हि सूर्येणाऽऽग	,,	,,
सं हि सोमेनाऽऽग	,,	,,
सं हवास्मै स का	शब्रा.	१५५
*स कर्मणाऽतिग्र	बृउ.	११२३
स कर्मणाऽतिग्रा	,,	,,
सकलस्य वा ए	मैउ.	१६६०
सकल्याः सरह	शब्रा.	४७१
स कविः काव्या पु	ऋसं.	८३
स कस्मा अग्नि	तैब्रा.	२८९
स कस्मिन्त्वेष इ	,,	२६
स कस्मिन्प्रतिष्ठि	,,	,,
स काम कामेन	असं.	३४०
*स कामेनातिग्र	बृउ.	११२३
स कामेनातिग्रा	,,	,,
स कामेभ्यो नालं	ऐउ.	५६९
स कारणं कर	श्वेउ.	१६२०
*स कारणं कार	,,	,,
स किं म एतदु	छाउ.	८१६
स किं विद्वान् प्रवृ	जैब्रा.	४०४
स किं वेत्थेति सा	तब्राउ.	१३६४
सकृत् तृप्तेव ह्ये	,,	१३६३
सकृदुच्चारित	शिखाउ.	१६८२
सकृद्दिवा हैवा	छाउ.	७९९
सकृद्विद्युत्तेव	बृउ.	१०८५
सकृद्विभातो ह्ये	छाउ.	९६४
सक्तुमिव तित	ऋसं.	४९०
स क्रतुं कुर्वीत	छाउ.	८०७
स क्षपः परि ष	ऋसं.	८२
स क्षियति विश्व	असं.	४४८
स खलु पादाभ्या	गोब्रा.	३०४
स खलु पृथिव्या	,,	,,
स खलु प्राच्या ए	,,	३०५
स खलु ब्रह्मा स्र	,,	५२२
स खल्वेवं वर्त	छाउ.	९८४
स खल्वैवंविद्वा	तैआ.	४११
स गन्धर्वाप्सर	तब्राउ.	१३४६

स गर्भ्यभवत् शब्रा. २९५
स ग्रामाद् ग्रामं पृ छाउ. ९२१
*स ग्रामाद्ग्रामान्त ,, ,,
स चन्द्रमसमा बृउ. १२७६; तब्राउ. १३६३
स चन्द्रमा अभ तब्राउ १३५३
स चन्द्रमाः छाउ. ८०४
सचाꣳशिक्यः पुरो नाउ. १६३५
स चातिसृजेज्जु असं. ४५४
स चातुर्मास्यैरि गोब्रा. ४७२
स चापि तत्प्रव काउ. १३९३
स चेत्सौम्य दुर गोब्रा. ११८
*सच्च त्यं च बृउ. १०८२
सच्च त्यच्च ,, ,,
सच्च त्यच्चाभवत् तैउ. ७२०
सच्चाऽसच्चाऽसच्च तब्राउ. १३८७
स च्छन्दोभिरात्मा ऐउ. ६२३
स छन्दांस्येवाऽभि तब्राउ. १३५८
स छन्दोभिश्छन्नः ऐउ. ५३७
स जघनादसु तैब्रा. २८९
सजातशꣳसादु ,, ४८७
सजाता अज्ञान्य तब्राउ. १३४४
स जातो अत्यरि ऋसं. २३१
स जातो भूतान्य ऐउ. ५८६
स जातो यावदा छाउ. ८६१
स जाय उपजा कौउ. ६३०
स जायमान ए शब्रा. ४२०
स जीवति याव बृउ. १२९७
सजोषा इन्द्र स नाउ. १६३३
सणकारं ब्रवा ऐउ. ६२३
सणकारमेव ,, ,,
स तं मणिमवि तैआ. २६५
स तत एव नि तब्राउ. १३८१
स तत एव स कौउ. ६७९
स तत्र तपसा प्रउ. १५११
स तत्र परमं मैउ. १६५३
स तत्र पर्येति छाउ. ९७९
स तत्राजगाम गोब्रा. ११८
स तथैव चिकी जैब्रा. ४०५
*स तद्गच्छति य कौउ. ६५३
स तद्ध सुदक्षि तब्राउ. १३५७
स तद्भवति य कौउ. ६५३
स तन्मयो ह्यमृ श्वेउ. १६२५
स तपस्तप्त्वा तैआ. १५९, ३०६; तैउ. ७२०, ७३५, ७३८

*स तपस्तप्त्वा मि प्रउ. १४९१
स तपस्तप्त्वा स ,, ,,
स तपस्तप्त्वेमाँ ऐब्रा. २८२, ५२१
स तपस्तप्त्वैक तब्राउ. १३५०
स तपोऽतप्यत तैआ. १५९, ३०६; ऐब्रा. २८२, ५२१; जैब्रा. २८६; तैब्रा. २८९, २९०; शब्रा. २९२, २९३, २९५, ३२०, ३२१; तैउ. ७२०, ७३५, ७३७, ७३८; बृउ. ९९८; तब्राउ. १३५०, १३५९; प्रउ. १४९१
स तपो वा अभू तब्राउ. १३३२
स तया वाचा ते बृउ. ९९७
*स तया वाचा स्व ,, १०१३
सतश्च योनिम तैब्रा. २५८
स तस्मा एतत्सा तब्राउ. १३६४
स तस्मिन्नेवाऽऽका ,, १३८१
स तस्मिन्ब्रह्मच गोब्रा. ११८
स तस्मै नमः कु मैउ. १६५३
स तांस्त्रींल्लोकान गोब्रा. ३०४
स तांस्त्रीन् देवान ,, ,,
स तांस्त्रीन् वेदान ,, ,,
सताꣳ हि सत्यम् नाउ. १६४९
स तान् पञ्च वेदा गोब्रा. ३०५
स तु खलु मन्त्रा ,, ५२२
स तु तत्पदमा काउ. १४१३
स तूष्णीं मनसा साब्रा. २०४
स तूष्णीं रथमा प्रउ. १५१४
स तृतीयमाद जैब्रा. ४०४
स तृप्तः प्राणं त शाआ. ४७२; कौउ. ६९०
स तृप्तः श्रोत्रं त शाआ. ४७२; कौउ. ६९१
स तृप्तश्चक्षुस्त शाआ. ४७२; कौउ. ६९०
स तृप्तस्तदेत शाआ. ४७३; कौउ. ६९१
स तृप्तो मनस्त शाआ. ४७२; कौउ. ६९०
स तृप्तो रेतस्त शाआ. ४७२; कौउ. ६९१
स तृप्तो वाचं त शाआ. ४७२; कौउ. ६९०

स तेजसि सूर्ये प्रउ. १५११
स तेनैव संव ,, ,,
सतो बन्धुमस तैआ. १५८, ३०५; ऋसं. २४१, २७६
सतो ह्येष रसः बृउ. १०८३, १०८५
सत्त्वेव सोम्येद छाउ. ८९०
सत्य इति तैब्रा. २६; बृउ. ११७५
सत्यं चर्तं च च असं. ४३५
सत्यं च स्वाध्याय तैउ. ७०२
सत्यं च ह्येनया तब्राउ. १३५०
सत्यं चानृतं च तैउ. ७२०
सत्यं चैनया व तब्राउ. १३४८
सत्यं ज्ञानमन तैउ. ७०६
सत्यं त्वेव विजि छाउ. ९३९
सत्यं परम् नाउ. १६४९
सत्यं बृहदृत असं. ५०६
सत्यं ब्रवीमि व तैब्रा. ४७९
सत्यं ब्रह्म बृउ. १२७२
सत्यं ब्रह्मेत्युपा तैब्रा. २६१
*सत्यं ब्रूयात् कौउ. ६३८
सत्यं भगवो वि छाउ. ९३९
सत्यं वद तैउ. ७०४
सत्यं वदिष्यामि ऐउ. ५९६, ६२६; कौउ. ६८३; तैउ. ६९३
सत्यं वाचः प्रति नाउ. १६५०
सत्यं वै चक्षुः मैउ. १६५८
सत्यं वै तद्स नाउ. १६४४
सत्यं वै वागृचा ऐउ. ५६७
सत्यं श्रद्धायामि शब्रा. ४६७
सत्यं संधाने कौउ. ६८६
सत्यं संहिता ,, ६८४
सत्यꣳ ह होतैषा तैब्रा. ४६२
सत्यं हीन्द्रः कौउ. ६५६
सत्यं हैवाम्योदि ऐउ. ५३५
सत्यं हैषा देव तब्राउ. १३३१
सत्यं होता ताब्रा. ४६१
सत्यꣳ ह्येव ब्रह्म बृउ. १२७१
सत्यकामो नाम छाउ. ८३१
सत्यकामो ह जा ,, ८३०
सत्यभूयमेव बृउ. १२७२
*सत्यम् ,, ,,
सत्यमया उ दे शब्रा. ३४७
सत्यमवादिषम् तैउ. ७०६

सत्यमस्मि	जैब्रा.	४०५
सत्यमहं गभी	असं.	८६
सत्यमाज्यम्	शब्रा.	४६६
सत्यमापः	नाउ.	१६४३
सत्यमायतनम्	तब्राउ.	१३८४
सत्यमिति ब्रूयात्	कौउ.	६६८
सत्यमिति सत्य	तैउ.	७०२
सत्यमिति ह्योवा	बृउ.	११७१
सत्यमिवानृतं	मैउ.	१६६७
सत्यमुत्तरः प	तैउ.	७१७
सत्यमुपैव ह	तब्राउ.	१३३१
सत्यमेव	बृउ.	१२७१
सत्यमेव जय	मुउ.	१४७८
सत्यमेव वदे	शब्रा.	१५१
सत्ययज्ञः पौलु	शब्रा.	३८;
	तब्राउ.	१३६७
सत्यश्रवा लौहि	तब्राउ.	१३६७
सत्यसवं सवि	ऋसं.	९९
सत्यस्य पन्था न	तब्राउ.	१३६३
सत्यस्य सत्यम	ऐउ.	५७४
सत्यस्याऽऽत्मा विद्यु	कौउ.	६७८
*सत्यस्याऽऽत्मेति वा	,,	६७६
सत्यात्म प्राणारा	तैउ.	६९९
सत्यानृतोपभो	मैउ.	१६६८
सत्यान्न प्रमदि	तैउ.	७०४
सत्ये अन्यः समा	असं.	१७०
सत्ये ज्योतिषि जु	नाउ.	१६४३
सत्येन न सुव	,,	१६४९
सत्येन ब्रह्म	गोब्रा.	११९
सत्येन लभ्यस्त	मुउ.	१४७७
सत्येन वायुरा	नाउ.	१६५०
सत्येनादित्यो रो	,,	,,
सत्येनोत्तभिता	ऋसं.	४१९
सत्येनोदरेण	असं.	४४१
सत्येनोर्ध्वस्तप	,,	२५०
सत्ये प्रतिष्ठाय	,,	४४२
सत्ये सर्वं प्रति	नाउ.	१६५०
सत्ये ह्येव दीक्षा	बृउ.	११७५
स त्रयीं विद्याम	तब्राउ.	१३३६
स त्रय्यामेव वि	शब्रा.	४९३
सत्रा त्वं पुरुष्टु	ऋसं.	५७
सत्रा विश्वा स्वप	,,	,,
सत्रेणोभयतो	गोब्रा.	४७२
स त्रेधात्मानं व्य	बृउ.	९९४;
	मैउ.	१६५८

स त्वं नो ब्रूहि	मैउ.	१६६७
स त्वं नो ब्रूहीति	,,	१६५३
स त्वं प्रियान्प्रिय	काउ.	१३९९
*स त्वमग्निꣳ स्वर्ग	,,	१३९२
स त्वमग्निꣳ स्वर्ग्य	,,	,,
स त्वमङ्ग कथा	बृउ.	१३०६
स त्वां स्वर्यं स्वर	जैब्रा.	४०३;
	तब्राउ.	१३५९
सत्त्वादधि महा	काउ.	१४३५
स त्वा पृच्छामि या	बृउ.	११२९
स त्वा यं प्रश्नम	गोब्रा.	११८
स त्वा युनक्तु	तैसं.	५१४
स दक्षिणां दिश	गोब्रा.	३०३
स दर्शतश्रीर	ऋसं.	१८
स दर्शपूर्णमा	गोब्रा.	४७२
स दशधा भव	तब्राउ.	१३३७,
		१३३८
सदसस्पतिम	ऋसंखि.	५०१;
	नाउ.	१६३१
सदसि	मैसं.	४५९
सदस्या ऋतवो	तैब्रा.	४६२
सदस्येव वयं	कौउ.	६२८
स दह्यते	छाउ.	९२४
स दाधार पृथि	ऋसं.	१९४;
	असं.	४२१
स दिग्भिर्ज्योतिषा	छाउ.	८२०
सदिति प्राणः	ऐउ.	५३५
*सदित्येकमक्ष	बृउ.	१२७२
स दिशोऽनु व्यच	असं.	४५३
स दिशोऽन्वैक्षत	गोब्रा.	३०५
स दूरो ह नाम	तब्राउ.	१३५२
सदृशं त्रिपु लि	गोब्रा.	५२३
सदेव सोम्येद	छाउ.	८८७,
	८९०; परि.	१५५६
स देवानपिग	बृउ.	१०४६,
		१०४७
स देवानब्रवी	तब्राउ.	१३४६
स देवानसृज	तैसं.	१५७,
		२८२
स देवानामधि	असं.	४५६
स देवानामीशां	,,	४५०
स देवान्त्सर्वानु	,,	१७२,
	१७३,	२५०
सदेवाभ्यवद	मैसं.	४५९

स देवेभ्य आत्मा	शब्रा.	४६५
स देवो देवान्प्र	ऋसं.	१९२
सद्मेव प्राचो वि	,,	५२
सद्यः सो अस्य म	,,	५५
*सद्यश्चकमाना	तैआ.	३४१
,, ,,	,,	४१२
सद्यो जज्ञानो वि	ऋसं.	२३६
सद्यो जातं प्रप	नाउ.	१६४१
सद्योजातमुत	तैआ.	३३२
सद्वा आमिक्षा	मैसं.	४५९
स द्वादश द्रप्सा	शब्रा.	२९५
स द्वितीयमैच्छत्	बृउ.	१०१९
स धाता स विध	असं.	१७४
स धाम पूर्व्यं म	ऋसं.	८३
स धारयत्पृथि	,,	५१
*सधीः स्वप्नो भूत्वे	बृउ.	११९२
सध्रीचीश्च ह्येष	ऐउ.	५३७;
	तब्राउ.	१३६६
सध्रीमा यन्ति प	ऋसं.	४९
स ध्रुवां दिशम	असं.	४५२
स न इन्द्रः काम	तैआ.	२७१
स नः पर्षदति	नाउ.	१६३४
स नः पिता जनि	असं.	१०७
*स नः पूर्णेन य	,,	१८२
स नः पूर्णेन याव	ऋसं.	,,
स नः पूषाविता	,,	९५
स नः शर्म त्रिव	,,	८४
स नः सुवः सꣳशि	नाउ.	१६३३
स नः सूर्य प्र ति	असं.	१७२
स नः स्तोमान्नम	ऋसं.	९९
*सनकः परमे	बृउ.	१११४,
		१२६६
सनगः परमे	,,	१११४,
		१२६६
स न तिर्यङ्त	तब्राउ.	१३४६
स न दह्यते	छाउ.	९२४
*स न साधुना	कौउ.	६७१
स न साधुना क	बृउ.	१२४७
स नाऽणु साम्नोऽन्वि	तब्राउ.	१३५८
सनातनः सन	बृउ.	१११४,
		१२६६
सनातनमेन	असं.	२५०
सना ता का चिद्भु	ऋसं.	१९१
सना पुराणम	,,	१२४

स नामरूपम	तब्राउ.	१३८६
*स नाम्नाऽतिग्रहे	बृउ.	११२२
स नाम्नाऽतिग्राहे	,,	,,
स नारमत	मैउ.	१६५४
स नारमतैकः	,,	,,
सनाद्ः सनात	बृउ.	१११४, १२६६
स नार्वाङ्तपत्	तब्राउ.	१३४६
सनिं मेधामया	ऋसंखि.	५०१; नाउ. १६३१
स निरुक्तः	तब्राउ.	१३६५
सनेमि चक्रम	ऋसं.	२११
*स नैव रेमे	बृउ.	१०१९
स नैव व्यभवत्	,,	१०३७, १०३८
स नैषु लोकेषु	तब्राउ.	१३३२
स नो जुषाण उ	तैब्रा.	३३७
स नोत्तस्थौ	बृउ.	१०७१
*स नो ददातु द्र	तैब्रा.	२००
स नो ददातु श्र	मैसं.	,,
स नो देवः सवि	ऋसं.	९६
स नो देवेष्वाय	तैआ.	४१५
*स नो नेदिष्ठं ह	कासं.	१८५
*स नो नेदिष्ठा ह	तैसं.	,,
स नो बन्धुर्जनि	शुसं.	२५७; नाउ. १६३१
*स नो ब्रूहि याज्ञ	बृउ.	११८५
स नो भवः परि	असं.	१२९
स नो मयोभूः पि	तब्राउ.	१३६८
स नो मृड पशु	असं.	१३०
स नो मृत्योस्त्राय	नाउ.	१६४५
स नोर्ध्वोऽतपत्	तब्राउ.	१३४६
स नो विश्वानि ह	ऋसं.	१८५
सन्तमेनं ततो	तैउ.	७२०
सन्ध्यक्षरमव	गोब्रा.	५२३
सन्नुच्छिष्टे असं	असं.	४४४
सन्मूलाः सोम्येमाः	छाउ.	९०७, ९०९
स न्यवर्तत	गोब्रा.	३०३, ३०४
स पचामि स द	असं.	३७६
स पञ्चधाऽऽत्मानं	मैउ.	१६५४
स पतत्रीत्वरं	ऋसं.	१००
स पत्त एव प्र	ताब्रा.	२८४
सपत्नहनमृ	असं.	३३९
सपत्ना वाचं म	तैब्रा.	३४८
स पद्भ्यामेव प्र	जैब्रा.	२८६
स परमां दिश	असं.	४५३
स परमेष्ठी प्र	शाब्रा.	३०१
स परमेष्ठी ब्र	नाउ.	१६५१
स परेऽक्षर आ	प्रउ.	१५०८
स पर्जन्यः	छाउ.	८०५
स पर्यगाच्छुक्र	ईउ.	१३१९
स पशुबन्धेने	गोब्रा.	४७२
स पारिषत्क्रतु	ऋसं.	४५
स पुत्रः प्रत्याह्वा	बृउ.	१०५८
स पुत्रेणैवास्मि	,,	,,
स पुनरपानि	शाब्रा.	४६५
स पुरस्ताद्वाति	तब्राउ.	१३३०
स पुरुषमेधे	गोब्रा.	४७२
स पुरुषमेव	तब्राउ.	१३८६
स पुरुषोऽभवत्	शाब्रा.	३४७
स पुरोवातमे	तब्राउ.	१३३३
स पूर्णः खलु वा	मैउ.	१६५३
स पृथिवीमध	तैब्रा.	२८६
सप्त इमे लोका	मुउ.	१४५८; नाउ. १६३५
*सप्त इह लोका	मुउ.	१४५८
*सप्त ऋत्विजः स	कासं.	२५
सप्त ऋषयः प्र	शुसं.	३१५
सप्तकृत्व उद्गा	तब्राउ.	१३६५
सप्त चक्रान् वह	असं.	१७६
सप्त च वै शता	ऐउ.	६१०
सप्त च्छन्दांसि च	असं.	१६२
सप्त ते अग्ने स	तैसं.	२४
सप्त त्वा हरितो	असं.	१७१
सप्तदशस्ते अ	कासं.	२५
सप्तधा नवधा	छाउ.	९५०
सप्तपुरुषो ह्य	शाब्रा.	२९२
सप्त प्राणाः प्रभ	मुउ.	१४५८; नाउ. १६३५
सप्त प्राणाः सप्ता	असं.	४५५
सप्तभिः पुत्रैर	ऋसं.	२७६
सप्तमं मे नाम	शाब्रा.	१५१
सप्त मर्यादाः क	ऋसं.	४८३
सप्त युञ्जन्ति र	असं.	१७३; ऋसं. २०७; तैआ. २७१
सप्तर्षिभिः प्राणा	असं.	४४०
सप्तविंशतिः स	शाब्रा.	३४
सप्तविधेयं त	मैउ.	१६६२
सप्त वै देवलो	शाब्रा.	४०७
सप्त वै विंशतिः	कौउ.	६८७
सप्त शीर्षण्याः प्रा	तब्राउ.	१३५१
सप्त सत्रेण वे	असं.	५०८
सप्त सुपर्णाः क	,,	१६२
सप्त सूर्यो हरि	,,	१७१
सप्त स्वसारो अ	ऋसं.	२०७
सप्त हस्तास इ	कब्रा.	१२
सप्त हस्तासो अ	गोब्रा.	,,
सप्त हि शीर्षण्याः	तब्राउ.	१३५१
सप्त हीमे शीर्ष	,,	,,
सप्त हैवाऽस्याऽऽजा	,,	,,
सप्त होता सप्त	तैआ.	२७०
सप्त होत्रा अनु	तैसं.	२४
*सप्त होत्राः सप्त	,,	,,
सप्त होमाः समि	असं.	१६२
सप्त ह्येत आदि	तब्राउ.	१३३८
सप्त ह्येते सिन्ध	,,	,,
सप्ताज्यानि परि	असं.	१६२
सप्तापः स्वपतो	शुसं.	३१५
सप्तार्धगर्भा भु	ऋसं.	२२१
सप्तास्यासन्परि	,,	२३३
स प्रजननादे	तैब्रा.	२८९
स प्रजया अनु	असं.	४५५
*स प्रजानन्प्रति	तैआ.	३७४
स प्रजापतिं पि	शाब्रा.	१५०
स प्रजापतिः	शाब्रा.	२९८, ३०१
स प्रजापतिः पु	तैसं.	१५७, २८१
स प्रजापतिः सु	असं.	४५०
स प्रजापतिरि	शाब्रा.	३०१
स प्रजापतिरे	तैआ.	१५८, ३०५
स प्रजापतिर्मे	शाब्रा.	३३८
स प्रजापतिर्ह	तब्राउ.	१३३६
स प्रजापतिर्हि	शाब्रा.	१५०
स प्रजापतिलो	कौउ.	६३२
स प्रजाभ्यो वि प	असं.	१७४
स प्रणीतः प्राता	ऐउ.	५३५
स प्रतिष्ठां नावि	तैसं.	१५७, २८१
स प्रतीचीं दिश	गोब्रा.	३०४
स प्रत्यङ् विश्वा भु	ऋसं.	१०३

स प्ररिक्वा त्वक्ष	ऋसं.	४५
स प्राचीनान्पर्व	,,	५२
स प्राणः	कौउ.	६३६
स प्राणमसृज	प्रउ.	१५१६
स प्राणमेवाऽभि	तब्राउ.	१३५८
स प्राणश्चक्षुर	शब्रा.	३२०
स प्राणस्यात्मा	,,	२६१
स प्राणेन देवा	तब्राउ.	१३५२
स प्राणेभ्य एवा	शब्रा.	२९७
स प्राणोऽभवत्	,,	३०१
स प्राणो भवति	छाउ.	९८२
स प्राणो वा अया	तब्राउ.	१३५२
स प्रामूर्च्छत्	शब्रा.	३२०, ३२१
स प्रीतः प्रीणातु	मैउ.	१६५९
सबलां सप्राणां	ऐउ.	६२३
स बाहुभ्यामेवो	जैब्रा.	२८६
स बिभर्ति पित	असं.	३९७
*स बुध्नादाष्ट ज	तैसं.	१९९
*स बुध्निया उप	,,	१९७
,, ,,	तैब्रा.	२५८; शिउ. १५७४; नाउ. १६३२
स बुध्न्या उपमा	असं.	१९७
स बुध्न्यादाष्ट्र ज	,,	१९९
स बृहतीं दिश	,,	४५३
स बृहस्पतिः स	शब्रा.	२०३
स ब्रह्मचर्यम	गोब्रा.	५२२
स ब्रह्मणः पर ए	मैउ.	१६५६
स ब्रह्म त्यदित्या	बृउ.	११६९
स ब्रह्मलोकम्	कौउ.	६३२
*स ब्रह्मलोकमा	बृउ.	१२७६
स ब्रह्मविद्यां स	मुउ.	१४४२
स ब्रह्म स शिवः	नाउ.	१६४०
स ब्रह्मा प्राङ् उदे	तब्राउ.	१३६०
स ब्रह्मालङ्कारे	कौउ.	६३४
स ब्रह्मा समभ	साब्रा.	२०४
स ब्रह्मा स शिवः	कैउ.	१६७४
*स ब्रह्मेति विज्ञे	कौउ.	६३८
स ब्रह्मेति स वि	,,	,,
स ब्राह्मणः केन	बृउ.	११३६
स ब्रूयात्	छाउ.	९५४, ९५५
स ब्रूयादपश्यो	तब्राउ.	१३३१
स ब्रूयादर्धभा	,,	१३६०
स ब्रूयाद्यद्वाचा	,,	१३५६
स भगवः कस्मि	छाउ.	९४४
स भरण्डकेष्णे	तब्राउ.	१३४६
स भाणकरोत्	बृउ.	९९५
*स भाणमकरोत्	,,	,,
सभामेति कित	ऋसं.	४८४
सभायाश्च वै स	असं.	४५३
स भारद्वाजाय	मुउ.	१४४३
स भूतानामधि	ऐउ.	५७१
स भूतो भव्यं भ	असं.	३२६
स भूमिं विश्वतो	ऋसं.	२३०; श्वेउ. १५९७
*स भूमिं सर्वतः	शुसं.	२३०
*स भूमिं सर्वतो	सासं.	,,
स भूय एवेन्ध	श्वेउ.	१५८४
स भूयोऽश्राम्यत्	गोब्रा.	३०३, ३०५
स भूयोऽश्राम्यद्भू	,,	३०४
स भूरिति व्याह	शब्रा.	२९८
स भूरित्येवर्ग्वे	तब्राउ.	१३३०
स भृगुं सृष्ट्वाऽन्त	गोब्रा.	३०३
स भृगुः सृष्टः प्रा	,,	,,
स भृतो भ्रियमा	तैआ.	३३२
स भो३ इति प्रति	बृउ.	१२९०
स म आत्मेति	कौउ.	६७२
समं तद्विदे प्र	जैब्रा.	४०३
समं धीर आत्म	शब्रा.	४६९
(स) समः पृथिव्या	तब्राउ.	१३४३
समकल्पन्ताऽऽप	छाउ.	९३०
समकल्पेतां वा	,,	,,
समक्लृपतां वा	,,	,,
समचीक्लृपमि	शब्रा.	३४७
समज्ञानो धाम	मैसं.	१८२
स मध्यत एव	तैब्रा.	२८४
स मन एव हि	तब्राउ.	१३३४
स मनस एव	गोब्रा.	३०५
स मनसा ध्याये	,,	,,
स मनसा वाचं	शब्रा.	२९५; बृउ. ९९५
स मनसैव वा	शब्रा.	२९५
स मनोरूपम	तब्राउ.	१३८६
समभूत्	तैआ.	१५९, ३०६
समभ्रेण वस	ऋसं.	७८
समर्धयिता ह	छाउ.	७४९
समविव्यचुरु	ऋसं.	३६१
समस्तसाक्षिं स	कैउ.	१६७६
समस्तस्य खलु	छाउ.	७७३
समहं मनसा	ऐआ.	५१९
समहं वाचा	,,	,,
समहं विश्वैर्दे	मैसं.	४५९
समहमात्मना	ऐआ.	५१९
स महात्मा देवः	तब्राउ.	१३५५
स महिमा सद्रु	असं.	४५३
स मा राजेशानो	बृउ.	१३०३
समाः सहस्रं स	तब्राउ.	१३४७
समागमस्तयो	मैउ.	१६६८
समागादिती३	ऐउ.	५३५
स मा ज्यैष्ठ्यं श्रैष्ठ्यं	छाउ.	८५४
स मातरा विच	ऋसं.	६३
स माता पूर्व्यं प	,,	८३
स मातुर्योना प	,,	२२०
समाधिनिर्धौत	मैउ.	१६६५
समान इति	बृउ.	११७६
समान उ एवा	छाउ.	७५५
*समानं केतो अ	तैब्रा.	४८०
*समानं क्रतुम	मैसं.	,,
समानं चिद्रथ	ऋसं.	४६
समानं मन्त्रम	,,	४८०
समानं ह्यत्र पि	कौउ.	६८४
समानं ह्येतद्ध	ऐउ.	५९७
समानजन्मा क	असं.	१६२
समानमग्निमि	,,	१७०
समानमन्नेना	नाउ.	१६४९
समानमर्थं प	असं.	४५६; तैब्रा. ४७८
समानमशीत	ऐउ.	५३०
समानमस्तु वो	ऋसं.	४८०
समानमस्मिन्को	असं.	२४५
समानमा सांजी	बृउ.	१३११
समानमिन्मे क	ऋसं.	७९
समानमेतदु	,,	२२९
*समानमेव त	गोब्रा.	४६०
समानश्च भव	माउ.	१५२८
स मानसीन आ	तैआ.	२६६, २६७
समानस्तृप्यति	छाउ.	८८१
समानाय स्वाहा	नाउ.	१६४८
*समाना व आकू	कासं.	४८०
*समाना वा आकू	मैसं.	,,

समानी व आकू ऋसं. ४८०
समाने तृप्यति छाउ. ८८१
*समानेन वो ह असं. ४८०
समाने वृक्षे पु मुउ. १४७०; श्वेउ. १६०५
समाने वै तत्प ऐउ. ५९७
समानो अध्वा प्र ऋसं. ४९
समानो मन्त्रः स ,, ४८०
समा नौ बन्धुर्व असं. ८६
समान्या वियुते ऋसं. १२४
समाप्ताऽथर्वशि शिखाउ. १६८३
समाप्तिः कर्मास्य तब्राउ. १३४४
स मा भग प्रवि तैउ. ६९५
स मा यं प्रथम गोब्रा. ११८
स माया अर्चिना ऋसं. ८३
*स मा राजेशानो बृउ. १३०३
समारूढः प्रह्न तैआ. १८०
समावर्ति पृ कासं. २५
*समावृतत्पृथि मैसं. ,,
स मा वृषभो लो तैआ. ५२०
समासक्तं यथा मैउ. १६६४
स मा सर्वैरात्वि छाउ. ७६९
समित्सत्यम् शाआ. ४७३; कौउ. ६९१
समित्समित् बृउ. १२९७
समिद्धो अग्निः स असं. १६९
समिधः सोम्याऽऽह छाउ. ८३१
समिन्द्र राया स ऋसं. ४८२
समिन्द्रेरय गा ,, ३६५
समीचो मनुष्या तब्राउ. १३६३
स मुखत एव ताब्रा. २८३
स मुखतस्त्रिवृ तैसं. २८१
स मुखाच्च योने बृउ. १०२०
स मुखाद्देवान तैब्रा. २९०
स मुच्युरभवत् गोब्रा. ३०४
समुद्र इत्याच शब्रा. ४७१
समुद्र इत्येवं प्रउ. १५१७
समुद्र एवास्य बृउ. ९९०
समुद्रः कला छाउ. ८३२
समुद्रश्च मध्यं शिउ. १५७३
समुद्रस्तृप्तो य शाआ. ४७२; कौउ. ६९१
समुद्रादर्णवा ऋसं. २७९; नाउ. १६३३
समुद्रादूर्मिर्मे नाउ. १६३६
समुद्रे अन्तः क ऋसं. १०५; तैआ. २७२; तब्राउ. १३६५, १३६६
समुद्रेण वस्ति असं. ४४१
समुद्रे ते हृद तैसं. २३
समुद्रो निधनम् छाउ. ७७६, ७८३
समुद्रो यस्य ना असं. २४७
समु विश्वमिदं कासं. २५
समूळ्हमस्य पां ऋसं. ८७
समूलो वा एष प्रउ. १५१४
समूह तेजो य बृउ. १२८४
स मृत्युपाशान्पु काउ. १३९४
स मृदमसृज शब्रा. २९६
समृद्धिं तत्र जा छाउ. ८५५
समृद्धिरोज आ असं. ४४८
समेतं साम प्र तब्राउ. १३४४
स मे त्वयि तन्मे ,, १३६२
स मेने न वदि बृउ. ११८९
*समेनेन वदि ,, ,,
स मेन्द्रो मेधया तैउ. ६९५
स मे मा क्षेष्ट स्व असं. ३७१
स मेऽशरीरेण तब्राउ. १३६४
समे शुचौ शर्क श्वेउ. १५८८
स मोदते मोद काउ. १४०३
समौ चिद्धस्तौ न ऋसं. ४७७
सम्यङ् त्वमसि तब्राउ. १३६३
सम्यञ्चं तन्तुं प्र असं. १७३
*सम्यञ्चि हास्मिन् बृउ. १२७९
सम्यञ्चि हास्मै स ,, ,,
सम्राडापः नाउ. १६४३
स य आकाशं ब्र छाउ. ९३६
स य आत्मानमे बृउ. १०२०, १०३९
स य आशां ब्रह्मे छाउ. ९३७
स य इच्छेत्पुत्रो बृउ. १३०७
स य इच्छेत्सर्वा गोब्रा. ३०५
स य इच्छेत्सर्वै ,, ३०४, ३०५
स य इदमवि छाउ. ८८१
स य इमाꣳस्त्रींल्लो बृउ. १२८३
स य उद्गातारं तब्राउ. १३४८
स य एतदन्न तैउ. ७३९
स य एतदुपा बृउ. १०४७
स य एतदृचा तब्राउ. १३३४
स य एतदेवं जैब्रा. २८६; छाउ. ७५८, ७७४; तब्राउ. १३३२, १३४३, १३८३
स य एतदेव छाउ. ७९६, ७९७
स य एतद्गाया तब्राउ. १३४५
स य एतमेवं छाउ. ७६७, ८१३, ८२२, ८३२, ८३३, ८३७
स य एतमेव बृउ. १०६७, १०६८, १०६९, १०७०
स य एतानि स शब्रा. ४२१
स य एतानेवं छाउ. ८०५
स य एनं तत्र तब्राउ. १३३१
स य एनं निर्भु कौउ. ६८५
स य एनं प्राणं ऐउ. ६०२; कौउ. ६८५
स य एनमृच्छा तब्राउ. १३५३
स य एवंवित् तैउ. ७२८, ७४०
*स य एवंवित्स बृउ. १०६०
स य एवं विदु असं. ४४३, ४५४
स य एवं विद्वा शब्रा. ४०९; असं. ४७३, ४७४; तैउ. ७३२; तब्राउ. १३३०, १३३३, १३५२
स य एवं वेद तैउ. ७३८
स य एवमेतं ऐउ. ६१४; कौउ. ६८७; तब्राउ. १३५०, १३६५
स य एवमेत ऐउ. ५७१, ६१०, ६१२; कौउ. ६८८; छाउ. ७८१, ७८२, ७८३, ७८४; तब्राउ. १३३५, १३३८, १३४०, १३४७, १३५०, १३५४, १३५५, १३८६, १३८७
स य एवमेतां जैब्रा. ३२८; ऐउ. ५९८, ६००, ६०३, ६०४, ६०६, ६०७, ६०८; कौउ. ६८४, ६८५, ६८६, ६८७, ६८९
स य एवमेताः छाउ. ७८३

स य एवमेता कौउ. ६८६; छाउ. ७८३ ; तब्राउ. १३५०
स य एवमेते तब्राउ. १३८७
स यं एवनमु ,, १३३२
स य एवंवं वे ,, १३५१
स य एष संव कौउ. ६८७
स य एषोऽणिमै छाउ. ९१३, ९१७, ९१९, ९२०, ९२१, ९२३
स य एषोऽन्तर्हृ तैउ. ६९९
स य ओदनस्य असं. ४३७
स यं तमसुरा शब्रा. ४६४
स यं मनस आ ,, ३०२
स यं ह स्मैषां ग्र ,, ४६४
स यः कश्च पश्य तब्राउ. १३३८
स यः कश्च प्राणि ,, ,,
स य कश्च मनु ,, १३३७
स यः कश्च वद ,, ,,
स यः कश्च शृणो ,, १३३८
स यः कश्चाश्नात्ये ,, ,,
स यः कश्चाऽसुमा ,, ,,
*स यः कामयते बृउ. १३०१
स यः कामयेत ,, ,,
स यः प्राणस्तस्सा तब्राउ. १३३७
स यः स आकाश ,, १३३६, १३३७, १३३८, १३३९
स यः स आकाशो ,, १३३६
स यः स इन्द्र ए ,, १३३७, १३३९
स यः स इन्द्रः सा ,, १३३८
स यः संकल्पं ब्र छाउ. ९३१
स यः सत्यं वद शब्रा. ४१९
स यः स पाप्मा य बृउ. १००३, १००४
स यः स पुरुषः शब्रा. २९२
स यः स प्राणो वा तब्राउ. १३३८
स यः स रस आ ,, १३३६
स यः स्मरं ब्रह्म छाउ. ९३६
स यजुषां लोकः नाउ. १६४०
स यजुषा मण्ड ,, ,,
स यजूꣳष्येव हि तब्राउ. १३३४
स यज्जुहोति यः जैब्रा. ४०३
स यज्जुहोति य बृउ. १०४१
स यज्ञः प्रथमो असं. १७०
स यज्ञस्तस्य य ,, १७५
स यत्करणीयं ऐउ. ६१६; कौउ. ६८८
स यत्कुमारं ज ऐउ. ५९०
स यत्तत्र किंचि बृउ. १२०३, १२०४
स यत्ते ऋचि गा तब्राउ. १३३४
स यत्पशूननु असं. ४५५
स यत्पितॄननु ,, ,,
स यत्पूर्वोऽस्मात्स बृउ. १०१६
स यत्प्रतीचीं दि असं. ४५५
स यत्प्राचीं दिश ,, ४५४
स यत्प्राणो गृत्सो ऐउ. ५४५
स यत्र चन्द्रस्त तब्राउ. १३८७
स यत्र पुरुष ,, ,,
स यत्र प्रस्तुया बृउ. १०१४
*स यत्र प्रस्तूया ,, ,,
स यत्र प्रस्वपि ,, ११९७
स यत्र मनस्त तब्राउ. १३८७
स यत्र यज्ञस्त ,, ,,
स यत्र वरुण ,, ,,
स यत्र वायुस्त ,, ,,
स यत्र स्तनयि ,, ,,
स यत्र स्वपिति ,, १३५५
स यत्र ह वा अ ,, १३५७
स यत्राग्निस्तत्पु ,, १३८७
स यत्रादित्यस्त ,, ,,
*स यत्रायं प्रस्व बृउ. ११९७
*स यत्रायꣳ शारी ,, १२२३
स यत्रायमणि ,, १२२१
स यत्रायमात्मा ,, १२२३
*स यत्रैतत्स्वप्न ,, १०७४
स यत्रैतत्स्वप्न्य ,, ,,
स यत्रैष चाक्षु ,, १२२३
स यत्रोपाकृते छाउ. ८४७
स यत्सर्वे नेति ऐउ. ५६९
स यत्सर्वमों कु ,, ,,
स यत्सर्वानन्त असं. ४५५
स यत्सायमाहु जैब्रा. ४०३
स यथाकामो भ बृउ. १२२९
स यथा कुमारो ,, १०७६
स यथाऽण्डं प्रथ तब्राउ. १३५९
स यथाऽण्डं विदि ,, ,,
*स यथा तत्र न छाउ. ९२४
स यथा तत्र ना ,, ,,
स यथा तत्र प्रा ,, ९२१
स यथा दुन्दुभे बृउ. १०९५, १२६१
स यथाऽद्भिरापः तब्राउ १३३१
स यथा नद्यै पा शब्रा. २९८
स यथा पक्ष्यबि तब्राउ. १३५९
स यथा पुरुष ,, १३६०
स यथा प्रयोग्य छाउ. ९७९
स यथा प्रोक्तेऽश तब्राउ. १३५४
स यथा मधुधा ,, १३३६
स यथा मधुना जैब्रा. ५२२
स यथा मध्वालो तब्राउ. १३३६
स यथा महान शाआ. ३२२
स यथा महान् वृ ,, ,,
स यथा महारा बृउ. १०७४
स यथाऽऽर्द्रैधाग्ने ,, १०९६, १२६१
स यथा वीणायै ,, १०९६, १२६१
स यथा वृक्षमा तब्राउ. १३३०
स यथा शकुनिः छाउ. ९०६
स यथा शङ्खस्य बृउ. १०९६, १२६१
स यथाऽश्मानमा तब्राउ. १३३२, १३४८, १३५०
स यथाऽश्मानमृ बृउ. १००४; तब्राउ. १३४८, १३५०
स यथा श्रेयस तब्राउ. १३४६
स यथा श्रेयसा ,, १३५८
स यथा श्रेयसे शब्रा. ४६६
स यथा सर्वासां बृउ. १०९७
स यथा सर्वासा ,, १२६१
स यथाऽसावमी तब्राउ. १३३६
स यथा सैन्धव बृउ. १०९८, १२६३
स यथा सोम्य व प्रउ. १५०८
स यथा स्थाणुम तब्राउ. १३५९
स यथा हत्वा प्र ,, १३५३
स यथाऽहिस्त्वचो शब्रा. ४६६
*स यथा हि हन छाउ. ९२१
स यथा हैवेम शब्रा. ३०२
स यथेन्द्रो न कं तब्राउ. १३३८, १३४३, १३६६
स यथेमा नद्यः प्रउ. १५१७
स यथैकपादव्र छाउ. ८४७

सर्वं हेदं ब्रह्म तैब्रा. ४९३
सर्वं हैतद्भव शब्रा. ११७
सर्वं हैनमेतद् ,, ,,
सर्वं हैवाऽस्याऽऽप्तं तब्राउ. १३३८
सर्वं ह्येतद्ब्रह्म माउ. १५२०
सर्वः कश्चित्प्रभुः मैउ. १६६१
सर्वः पश्यति प्रउ. १५०६
सर्वः सप्राणः स ऐउ. ६२६
सर्वकरणानि शिखाउ. १६८२
सर्वकरणोप ,, ,,
सर्वकर्मा सर्व छाउ. ८१२
*सर्वजिद्ध स्म कौ कौउ. ६४६
*सर्वज्ञः सर्वं भ प्रउ. १५०९
सर्वतः पाणिपा श्वेउ. १५९८
सर्वतः शर्वश मैसं. १५०
*सर्वतः शर्व स तैआ. ,,
सर्वतः श्रुतिम श्वेउ. १५९८
*सर्वतश्चक्षुरु शिउ. १५७४
सर्वत्सरो ह वै शब्रा. ३००
सर्वदा वा एष असं. ४७३
सर्वदा समस्ते छाउ. ७७८
सर्वपरत्वाय मैउ. १६६२
सर्वभावपरि ,, ,,
सर्वभूतदम नाउ. १६४१
सर्वभूतस्थमा कैउ. १६७५
सर्वभूतेभ्यः स्वा नाउ. १६४८
सर्वभूतेषु चा ईउ. १३१८
सर्वमन्नमनु शब्रा. १५४
सर्वमपानोऽस्य तब्राउ. १३४४
सर्वमवरुध्य तैआ. १६१,
३०६
सर्वमस्मीत्युपा छाउ. ७८५
सर्वमस्यान्नं भ बृउ. १०८२
सर्वमस्येदं ह छाउ. ८३०
सर्वमात्मा जानी मैउ. १६५९
सर्वमात्मानं प बृउ. १२५५
सर्वमायुः सर्व कब्रा. १२
सर्वमायुरया तैआ. ५२१
सर्वमायुरस्मिं कौउ. ६५९
सर्वमायुरिही शब्रा. ५१७
सर्वमायुरेति ,, ३९,
४०, ४१, ४२, ४६४, ४७०,
५१८; ऐउ. ५९८, ६००,
६०३, ६०४, ६०६, ६०७,
६०८, ६१०, ६१२; कौउ.
६८४, ६८५, ६८६, ६८७,
६८८; छाउ. ७८१, ७८२,
७८३, ७८४, ८३७
सर्वमित्याकाशे तैउ. ७४०
*सर्वमिदं प्रशा बृउ. १२४७
सर्वमिदं ब्रह्म शिखाउ. १६८३
सर्वमु ह्येवेदं शब्रा. २०३
सर्वमेतद्विश्व श्वेउ. १६१३
*सर्वमेनं पश्य बृउ. १२५४
सर्वमेव त आ तैउ. ७१५
सर्वमेव नाश्नी शब्रा. १५०
सर्वमेवेदमा तैआ. १६१,
३०६
सर्वयाऽस्य वाचा तब्राउ. १३३२
सर्ववर्णे महा नाउ. १६४४
सर्ववेदसं द शब्रा. ४७०
सर्ववेदसं वा नाउ. १६५२
सर्वव्यापिनमा श्वेउ. १५८४
*सर्वव्यापी च भ ,, १५९६
सर्वव्यापी स भ ,, ,,
सर्वस्तोमं सर्व शब्रा. ४६९
सर्वस्थितं सर्व ऋसंखि. ३३६
सर्वस्माद्भुवना तैआ. १७९
*सर्वस्य प्रभुम श्वेउ. १५९८
सर्वस्य प्रभुमी ,, ,,
सर्वस्य वशी बृउ. १२४७
*सर्वस्यात्ता भव ,, ९९७
,, ,, ,, १०८२
*सर्वस्यात्मा भव ,, १२५४
सर्वस्याधिपतिः ,, १२४७
सर्वस्याप्त्यै सर्वं शब्रा. ४७०
सर्वस्येशानः बृउ. १२४७
सर्वस्यैतस्यात्ता ,, ९९७
सर्वस्यै वाच ई ऐउ. ५२५,
६२१
सर्वा अरातीर असं. १६९
सर्वा च सावित्री बृउ. १३०३
सर्वा हैतां दीप्तिं शब्रा. ४३
सर्वाः प्रजा यत्रै तैआ. २६६
सर्वा गतिर्याज्ञु तैब्रा. ४९३
सर्वाङ्ग एव स असं. ४३८,
४३९, ४४०, ४४१, ४४२
सर्वाङ्ग सर्वं ते ,, ३८०
सर्वाजीवे सर्व श्वेउ. १५७९
सर्वाणि छन्दांसि गोब्रा. ५२४
सर्वाणि तस्मिन् असं. २४८
सर्वाणि बृंहय शिखाउ. १६८२
सर्वाणि रूपाणि तैआ. २७३
सर्वाणि वामानि छाउ. ८३९
सर्वाणि शं भव असं. ५१२
सर्वाणि ह त्वेव शब्रा. ३७
सर्वाणि ह वा अ बृउ. १२७७
सर्वाणि ह वा इ छाउ. ७६६,
७७०, ७७१; मैउ. १६६०
सर्वाणि हाऽस्मिन् रू तब्राउ. १३३७
सर्वाणि हास्मै भू कौउ. ६४५
सर्वाणि हि चित्रा शब्रा. २९७
सर्वाणि ह्यत्र भू ,, ३८
सर्वाणि ह्येतस्मि तब्राउ. १३३७
सर्वाण्येनं भूता बृउ. ११८२,
११८४, ११८५, ११८६
सर्वाण्येनं वामा छाउ. ८३९
सर्वा ता वि ष्य शि ऋसं. ७८
सर्वा दिश ऊर्ध्व श्वेउ. १६१३
सर्वा दिशः सम असं. १७३
सर्वा दिशः सर्वे बृउ. ११८८
सर्वा दिशो बलि छाउ. ७८५
सर्वा देवता आ नाउ. १६४३
सर्वाननशिरो श्वेउ. १५९६
सर्वानवयजा तैब्रा. ४६१
सर्वानिन्द्रियक्र जाउ. १६६९
सर्वानुभूमात्मा तैब्रा. ४६३
सर्वान् कामान्त्सम तैउ. ७१७
सर्वान्देवानात्म शब्रा. ४७०
सर्वान्प्राणानात्म ,, ,,
सर्वान्वा वः पृच्छा बृउ. ११७८
सर्वान्वेदानात्म शब्रा. ४७०
सर्वाभिर्ह वा अ गोब्रा. ३०५
सर्वाभ्यो देवता जाउ. १६७०
सर्वाय स्वाहेत्य बृउ. १३०३
सर्वा रुरोह रो असं. १६९
सर्वाँश्लोकानभि ,, १७९
सर्वा वाक् सर्वमि तब्राउ. १३३२
सर्वा वाग्ब्रह्मेति कौउ. ६८७
सर्वास्वप्सु पश्च छाउ. ७७६
सर्वा ह वै देव कौउ. ६५२;
तब्राउ. १३३४
सर्वा हैवेमाः स कौउ. ६८९
सर्वा ह्यस्मिन्देव असं. ३१३
सर्वा ह्येवेमाः स ऐउ. ६२१

ता वै देवः मैउ. १६५१
ता वै देवा शब्रा. २०३
ताऽसि सत्य मैसं ४५१
तुः प्रवदा असं. ४४२
वित्तैवाऽऽच बृउ. १०५६
त्रा प्रसवे श्वेउ. १५८७
त्रे स्वाहेत्य बृउ. १३०२
विद्यादहमे तब्राउ. १३३४
विद्यादागम ,, १३४३, १३६६
विद्यानेह क ,, १३५३
विद्वान् ज्येष्ठं म असं. २५०
विशः सबन्धू ,, ४५३
विशमसृज बृउ. १०३७
विशोऽनु व्यच असं. ४५३
विश्वकृत्स हि बृउ. १२४१
विश्वकृद्विश्व श्वेउ. १६२५
विश्वरूपस्त्रि ,, १६१४
विश्वान्देवान शब्रा. २९५
वृक्षकालाकृ श्वेउ. १६१९
वेत्ति विश्वं न ,, १५९९
वेत्ति वेद्यं न ,, ,,
वेद ब्रह्म तैउ. ६९७
वेदैतत्पर मुउ. १४८१
वै खलु प्रस्तो बृउ. १०१४
वै गुह्यः प्रजा असं. २४८
वै गौतम ती बृउ. १२९४
वै त्वमित्यब्र शब्रा. १५०, १५१
वै दिग्भ्योऽजाय असं. १७५
वै दिवोऽजाय ,, ,,
वै दैवः प्राणो बृउ. १०६०
वै नैव रेमे ,, १०१९
वै नो ब्रूहि या बृउ. ११८२, ११८४, ११८५, ११८६
वै भूमेरजा असं. १७५
वै यः सोऽत्ता शब्रा. ४२
वै यज्ञादजा असं. १७५
वै रात्र्या अजा ,, ,,
वै वाचमेव बृउ. १००८
वै वायोरजा असं. १७५
वै सप्तपुरु शब्रा. २९२
वै सर्वमिदं नाउ. १६५१
वै सायं जुहो शब्रा. ३४७
वै स्वयमातृ शब्रा. ३२९

*स शब्देनातिग्र बृउ. ११२३
स शब्देनातिग्रा ,, ,,
सशरीर एव जैब्रा. ४०६
स शिरःपक्षसी मैउ. १६६४
स शीर्षत एव जैब्रा. २८६
स शुष्यति स उ ऐउ. ५६८
स शेवधि नि द ऋसं. ५०
स शौद्रं वर्णम बृउ. १०३७
स श्रद्धामवाऽभि तब्राउ. १३५८
स श्रान्तस्तेपानः शब्रा. २९३
स श्रान्तस्तेपानो ,, २९२, २९३
सषकारं ब्रवा ऐउ. ६२३
सषकारमेव ,, ,,
स षट्त्रिंशतं स शब्रा. ३२०, ३२१
स षोडशधाऽऽत्मा तब्राउ. १३४३
स संनयः स वि ऋसं. १९२
स संप्रतिवित् ऐउ. ५५७, ५६३, ५६९
स संवत्सरम् असं. ४५१
स संवत्सरे कु शब्रा. २९६, २९७
स संवत्सरे व्या ,, २९८
स सत्यं प्रजाप मैउ. १६५८
स सत्यकाम ए छाउ. ८३१
स सत्यपूतो भ शिरउ. १६८१
स सत्यमेव व्या कासं. ४१९
स सत्याभिसंधः छाउ. ९२४
स सद्य एति पू असं. ४२२
स सध्रीचीः स वि ऋसं. १०६, २२०; ऐउ. ५३७; तब्राउ. १३४६
(स) समः पृथिव्या तब्राउ. १३४३
स समानः सन्नु बृउ. ११९२
स समित्पाणिः पु छाउ ९७४, ९७६
स समुद्र एव ,, ९१७
स समुद्रादमु गोब्रा. ३०४
स समुद्रो अपी ऋसं. ८३
स समुद्रोऽभवत् तैब्रा. २८९
स सर्वज्ञः सर्वो प्रउ. १५०९
स सर्वत्सरोऽभ शब्रा. ३००
स सर्वपूतो भ शिरउ. १६८१
स सर्वमेधेने गोब्रा. ४७२
स सर्वस्मै वि प असं. १७४

स सर्वांश्च लोका छाउ. ९६९, ९७०, ९८२
स सर्वानन्तर्दे असं. ४५३
स सर्वेषु तीर्थे शिरउ. १६८१
स सर्वेषु लोके छाउ. ८७९
स सर्वैर्देवैर्ज्ञा शिरउ. १६८१
स सर्वैर्वेदैर ,, ,,
स सविता भूत्वा असं. १७३
स सविता सावि गोब्रा. ११९
स सहस्रशीर्षा तैआ. १५९, ३०६
स सहस्रायुर्जे शब्रा. २९८
स साम्नां लोकः नाउ. १६४०
स सूर्यपूतो भ शिरउ. १६८१
ससूव हि तामा असं. ४३५
*स सेतुर्विधर बृउ. १२४७
स सोमः कस्मिन्प्र ,, ११७५
स सोमपूतो भ शिरउ. १६८१
स सोमलोके वि प्रउ. १५११
स स्तनयति स असं. १७५
स स्तोम्यः स हव्यः ऋसं. ५७
स स्नातो बभ्रुः पि असं. ४२६
*स स्पर्शेनातिग्र बृउ. ११२३
स स्पर्शेनातिग्रा ,, ,,
सस्यमिव मर्त्यः काउ. १३९०
स स्वं लोकं प्रति तैब्रा. २७
स स्वर्गं लोकमा तब्राउ. १३३४
स ह कामप्रश्न बृउ. ११८९
स ह कृच्छ्री बभू छाउ. ८५७
स ह क्षत्ताऽन्विष्य ,, ८२५
स ह क्षत्ताऽविद ,, ,,
स ह खादित्वाऽति ,, ७६९
स ह गवाश्च सह बृउ. १११५
स ह गौतमो रा छाउ. ८५७
स ह तथा चका ,, ९२०
स ह तथैव प तब्राउ. १३६४
स ह तूष्णीमास बृउ. १०७०
सह देवैरिमश्च तैब्रा. ३१७, ३३७
स ह वामधि रो असं. १७४
स ह द्वादशव छाउ. ८८३
स ह न तावन्तं शब्रा. ४६६
स ह न प्रतिपे गोब्रा. ११८
स ह नावयं लो तब्राउ. १३६१, १३६२, १३६३

स हैतज्जगार तब्राउ. १३५५
स हैतदेव प्र ,, १३५८
स हैतमागच्छ जैब्रा. ४०३
स हैतयैव नि बृउ. ११६६
स हैतावानास ,, १०१९
स हैनं पप्रच्छ ,, ११९५
स हैवं विद्वान जैब्रा. ४०५
स हैवं विद्वानो तब्राउ. १३३८
स हैवं विद्वान् द्या जैब्रा. ४०३, ४०४
स हैवं षोडश तब्राउ. १३४४
स हैव देवलो जैब्रा. ३१६, ३३७
सहैव वाचा म तब्राउ. १३६५
सहैव सन्तं न तैआ. २६९
स हैवाऽस्य तत्र तब्राउ. १३५८
स हैवैतदमृ शब्रा. ५१७
स हैष न मनु जैब्रा. ४०५
स हैषोऽननुतो तब्राउ. १३५४
स हैषोऽमृतेन ,, १३३७
स हैषोऽस्तं नाम ,, १३५४
स होता सेदु दू ऋसं. १६
*सहोत्क्रमतः कौउ. ६६५
सहोत्क्रामतः ,, ,, ६६७
स होत्तस्थौ बृउ. १०७१
*स होपायनक ,, १२९४
स होपायनकी ,, ,,
स होपोद्यमानो तब्राउ. १३४१
सहोभिर्विश्वं प ऋसं. ३६२
स होवाच तैब्रा. २८; शब्रा. ३९,३५०,४६७,४६९; गोब्रा. ११८; ऐउ. ५४९; कौउ. ६२९, ६५७, ६५८, ६७८; छाउ. ७७०, ८२९, ८३१, ८३५, ८५७, ९२५, ९७४, ९७६; बृउ. १०९१, ११००, १११५, ११३०, ११४७, ११५८, ११५९, ११६७, ११८६, १२६०, १२६४, १२९३, १२९४; तब्राउ. १३४१; परि. १५३५, १५६८
* ,, ,, बृउ. ११८६, १२९३
*स होवाच इन्धो ,, ११८७

स होवाच काम शब्रा. ४०९
स होवाच किं मे गोब्रा. ५२३; छाउ. ८५२, ८५३
स होवाच गाय जैब्रा. ३२८
स होवाच गार्गि बृउ. ११४५
स होवाच गार्ग्यः ,, १०६७, १०६८, १०६९, १०७०, १०७१
*स होवाच जन ,, ११८१
,, ,, ,, ११८९
स होवाच ते मै शब्रा. ४१९
स होवाच त्रिर्वै तब्राउ. १३५७
स होवाच त्वं मे ,, १३५२
स होवाच देवा ,, १३५१
स होवाच देवे ,, ,,
स होवाच धूर्वे जैब्रा. ३२८
स होवाच नम तब्राउ. १३४८
स होवाच न वै छाउ. ९०३
स होवाच नाह कौउ. ६२७
स होवाच पित काउ. १३८९
स होवाच पितृ तब्राउ. १३५१
स होवाच प्रजा शाआ. ३३१
स होवाच प्रत कौउ. ६५६
स होवाच प्राणः शाआ. ३३१
स होवाच प्राणो शब्रा. ३३०
स होवाच प्लक्षो तैब्रा. २६
स होवाच बाला कौउ. ६७५, ६७६, ६७७
स होवाच बृह तब्राउ. १३५१
स होवाच मूर्द्धा शब्रा. ४१
स होवाच यथा तब्राउ. १३६९
स होवाच यद्वै ,, १३६४
स होवाच याज्ञ बृउ. १०९१, ११८२, ११८४, ११८५, ११८६, १२६०; जाउ. १६६९, १६७०, १६७१
*स होवाच याज्ञ बृउ. १०९१, ११००, १२६३
स होवाच वेदे तैब्रा. २६
स होवाच हरी तब्राउ. १३७०
स होवाचाजात बृउ. १०६६, १०६७, १०६८, १०६९, १०७०, १०७१, १०७२, १०७३
स होवाचाऽनूचा तब्राउ. १३६९

स होवाचाऽनूत्था तब्राउ. १३५७
स होवाचाऽप्रक्ष्यं ,, १३४८
स होवाचाऽभिप्र ,, १३५५
स होवाचारुण शब्रा. ३९
स होवाचाषाढ जैब्रा. ३२८
स होवाचाऽसुरे तब्राउ. १३५१
सहोवाचाहम कौउ. ६२८
स हेवाचेदं वै तब्राउ. १३४१
स होवाचोषस्त बृउ. ११३३
स ह्येतेनाग्नेऽय तैसं. २८१
स ह्येनन्नेदिष्ठं तब्राउ. १३८२
स ह्येवास्मि सना तैआ. २६५
सा एषा विद्युत् तब्राउ. १३३८
सांकृतीपुत्र आ बृउ. १३१०
*सांजीवीपुत्रः का ,, १३११
सांजीवीपुत्रः प्रा ,, १३१०
सांजीवीपुत्रो मा ,, १३११
साकंजानां सप्त ऋसं. २११
साकं स एको भू शिरउ. १६७९
सा कद्रीची कं स्वि असं. १७०; ऋसं. २१०
साकमश्वो देव कौउ. ६९२
सा गायत्री गाथ तब्राउ. १३४७
सा गौरभवद् बृउ. १०२०
*सा गौरभवद् ब्र ,, ,,
साऽग्र एव सुभि छाउ. ७६९
साग्रं वर्षशतं ऋसंखि. ४७९
साङ्गो हैव सत तब्राउ. १३७०
सा चित्तिभिर्नि हि ऋसं. २१८
सा चेदस्मै दद्या बृउ. १३०६
सा चेदस्मै न द ,, ,,
सा चेदस्मै नैव ,, ,,
सा जोत्स्नाऽभवत् तैब्रा. २८९
सा तपोऽतप्यत शब्रा. ३२०
साऽतप्यत ,, २९६
सा तमिस्राऽभवत् तैब्रा. २८९
सा तृतीयां वित्त्वा तब्राउ. १३४७
सा ते काम दुहि असं. ३३९
साऽऽत्मानमन्वैच्छत् शब्रा. ३२०
सा त्रयी विद्याऽभ तब्राउ. १३३६
सा त्वं वीरवती बृउ. १३१०
सा त्वमस्यमोऽहं ,, १३०८
सा दक्षिणा दिक् तैआ. १५९, ३०६
सा द्यौरभवत् तैब्रा. २८९

सा षट्त्रिंशतं स	शब्रा.	३२०
सा संवत्सरं प्रो	छाउ.	८५१; बृउ. १२८८
सा संहितेति	ऐउ.	६०३; कौउ. ६८५
सा समाः सहस्रं	तब्राउ.	१३४७
सा सिकता असृ	शब्रा.	२९६
साऽसौ द्यौरभवत्	,,	२९८
साऽस्यैतमात्मान	ऐउ.	५९०
साऽहं भगवते	बृउ.	१२०३
सा ह तस्य नेशे	तब्राउ.	१३३१
साऽहमस्मीत्यब्र	,,	१३४६
साऽहमेतद्व वे	छाउ.	८३१
सा ह वाक् परोक्ता	शब्रा.	३३८
सा ह वाक् प्रजाप	,,	,,
सा ह वागुच्चक्रा	शाआ.	३३१; छाउ. ८५१
सा ह वागुवाच	बृउ.	१२८९
सा ह वेद सत्यं	तब्राउ.	१३३१
सा हैनमुवाच	छाउ.	८३१
सा हैषाऽखला दे	तब्राउ.	१३३१
सा हैषा गयाꣳस्त	बृउ.	१२८२
सा हैषा ब्रह्मास	तब्राउ.	१३८६
सा हैषैव देवा	शब्रा.	१५४
सा होवाच	बृउ.	११५७, ११५८, ११६६
सा होवाच मैत्रे	बृउ.	१०९१, ११००, १२६०, १२६३
साह्नातिरात्रावु	असं.	४४७
साह्नाम दासमा	,,	३४१
सिकताभ्यः शर्क	शब्रा.	२९६
सितासिताः कद्रु	मैउ.	१६६३
सितासिते सरि	ऋसंखि.	३६८
सिध्यन्त्यस्यार्थाः	गोब्रा.	५२३
सीताः पर्शवः सि	असं.	४३६
सुकेशा च भार	प्रउ.	१४९०
सुखं त्वेव विजि	छाउ.	९४१
सुखं भगवो वि	,,	,,
सुखꣳ रात्रीः शयि	काउ.	१३९१
सुखं सूर्य रथ	असं.	१७१
सुखदुःखमोह	मैउ.	१६६०
सुखदुःखयोर्वि	कौउ.	६७०
सुखदुःखे ते म	,,	६५५
सुखदुःखे मे त्व	,,	,,
सुखमेव लब्धा	छाउ.	९४१
सुखादीं दुःखनि	तैआ.	४१२
सुत्रामाणं पृथि	ऋसं.	१६५, ३६६
सुदक्षिण इति	तब्राउ.	१३५७
सुदक्षिणो ह वै	,,	,,
सुदक्षो दक्षैः क्र	ऋसं.	१८
सुदत्तः पाराश	तब्राउ.	१३६७
सुधायां हैवैनं	,,	१३५४
सुनिर्मलामिमां	श्वेउ.	१५९७
सुनीतिभिर्नय	ऋसं.	१८९
सुपर्णं विप्राः क	,,	२३५
सुपर्णो अङ्ग स	,,	१०४
सुपर्णोऽसि गरु	ऐआ.	३५०
सुपर्णोऽसि त्रिष्टु	शब्रा.	४६९
सुपावः पवमा	तैसं.	५१४
सुपिप्पला ओष	,,	,,
सुप्तः स्वप्नं न कं	कौउ.	६६५
सुप्तस्येवाबुद्धि	मैउ.	१६५४
सुप्रजाः सन्त्स उ	असं.	४३१
सुप्रवाचनं त	ऋसं.	५१
सुप्रावीरिद्वन	,,	१९३
सुभूः स्वयंभूः प्र	शुसं.	२५३
सुभूता नामोदी	छाउ.	८१३
सुभूतेन मे सं	नाउ.	१६४९
सुमित्रा न आप	,,	१६३३
सुमेधा अमृतो	तैउ.	७०३
*सुमेधा अमृतोऽ	,,	,,
सुम्नयुरुद्दाल	कौउ.	६९२
सुयज्ञः शाण्डिल्यो	तब्राउ.	१३७२
सुरभि च ह्येने	,,	१३५०
सुरभि चैनेन	,,	१३४८
सुरापानात्पूतो	कैउ.	१६७६
सुवन्मह्यं पशू	तैआ.	२७३
सुवरन्नमादि	नाउ.	१६३४
सुवरादित्याय	,,	,,
*सुवरिति प्रति	बृउ	१२७४
सुवरिति यजूꣳ	तैउ.	६९७
सुवरिति व्यानः	,,	,,
सुवरित्यसौ लो	,,	,,
सुवरित्यादित्यः	,,	,,
सुवरित्यादित्ये	,,	६९९
सुवर्गाय श	तैसं.	१११; श्वेउ. १५८५
सुवर्ज्योतिरुता	तैब्रा.	३१७
सुवर्णं कोशꣳ र	तैआ.	२६९
सुवर्णं खादित्वा	ऐउ.	६१७
सुवर्णं घर्मं प	तैआ.	२६६
*सुवर्णज्योतीः	तैउ.	७४०
सुवर्णलिङ्गाय	नाउ.	१६४१
सुवर्णाय नमः	,,	,,
सुवर्णेन रज	छाउ.	८४८
सुवर्न ज्योतीः	तैउ.	७४०
सुवर्यन्तो नापे	तैसं.	३६९
सुविज्ञानं चिकि	ऋसं.	३५४, ४१८
सुवितो धर्म प्र	,,	३६१
सुविद्वांसं चर्कृ	,,	५८
सुशीमं वा दुःशी	शाब्रा.	३४७
सुश्रुतिश्च मोप	असं.	५१०
सुश्रुतौ कर्णौ भ	,,	,,
सुश्लोक सुमङ्ग	शुसं.	२०१
*सुश्लोकाँ सुमङ्ग	तैब्रा.	,,
सुषारथिरश्वा	ऋसं.	३३५; शिउ. १५७३
सुषुप्तस्थान ए	माउ.	१५२३
सुषुप्तस्थानः प्रा	,,	१५२८
सुषुप्तिकाले स	कैउ.	१६७५
सुहस्तः सुवासाः	तैब्रा.	२६०
सूक्तं वतावोच	ऐउ.	५४७
सूक्तवाकं प्रथ	ऋसं.	१०१
सूक्ष्मः पुरुषः स	शिरउ.	१६७८
सूक्ष्मातिसूक्ष्मं क	श्वेउ.	१६०८
सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं	ऋसंखि.	३३६; शिउ. १५७३; कैउ. १६७६
सूत्रं सूत्रस्य यो	असं.	२५०
सूत्रं सूत्रस्याहं	,,	,,
सत्रमिव वा म	शब्रा.	४६९
सूनुरूपो ह्येष	तब्राउ.	१३५५
सूनृता संनतिः	असं.	४४७
सूपसदनोऽग्निः	तैसं.	५१४
सूपस्थाना द्यौः	,,	,,
सूयवसाद्भग	ऋसं.	२२४
सूराय विश्वच	असं.	१७१
सूर्यं चक्षुर्गच्छ	ऋसं.	३६०
*सूर्यं चक्षुषा ग	असं.	,,
*सूर्यं ते चक्षुर्ग	तैआ.	,,
सूर्यं वयं रज	असं.	१७२
सूर्यः कला	छाउ.	८३३
सूर्यद्वारेण ते	मुउ.	१४५२
*सूर्यपत्नी विच	कासं.	१६२

सोऽग्निमब्रवीत्	तब्राउ.	१३४५
सोऽग्निमाहाऽभिजि	,,	१३६१
सोऽग्निरभवत्	,,	१३५३
सोऽग्निरेव भूत्वा	जैब्रा.	२०२
सोऽग्निष्टोमेनेष्ट्वा	गोब्रा.	४७२
सोऽग्निहोत्रेणेष्ट्वा	,,	,,
सोऽग्नीनाधाय पू	,,	,,
सोऽग्र एव कुमा	ऐउ.	५९०
सोऽग्रभुग्विभज	नाउ.	१६४०
सोऽग्रीवः प्रथमु	तैआ.	२६५
'सोऽङ्गरसोऽभवत्	गोब्रा.	३०४
सोऽजिह्वो असश्च	तैआ.	२६५
सोऽञ्शिष्टमाश्नात्	मैसं.	१६५, १६६
सोऽत आहुतिम	जैब्रा.	४०३, ४०४
सोऽतप्यत	शब्रा.	२९६
सोत्मानमभिध्या	मैउ.	१६५४
सोऽत्र पञ्चम्यां वि	जैब्रा.	४०४
सोदकामत्सा ग	असं.	१६४
सोदकामत्सा गा	,,	१६३
सोदकामत्सा द	,,	,,
सोदकामत्सा दे	,,	,,, १६४
सोदकामत्साऽन्त	,,	१६३
सोदकामत्सा पि	,,	,,
सोदकामत्सा म	,,	,,
सोदकामत्साम	,,	,,
सोदकामत्सा व	,,	,,
सोदकामत्सा स	,,	,,, १६४
सोदकामत्सासु	,,	१६३
सोदकामत्साह	,,	,,
सोदकामत्सेत	,,	१६४
सोदीची दिक्	तैआ.	१६०, ३०६
सोऽदृंहयत सो	असं.	४३२
सोऽद्भ्य एव पुरु	ऐउ.	५८१
सोऽधस्ताच्छकट	छाउ.	८२५
सोऽध्रुव इवासी	तब्राउ.	१३४६
सोऽध्वनः पारमा	काउ.	१४१३
सोऽनङ्गुलिरा	तैआ.	२६५
सोऽनया त्रय्या वि	शब्रा.	२९३
सोऽनादिष्टां दिश	असं.	४५३
सोऽनावृत्तां दिश	,,	,,
सोऽनुवीक्ष्य नान्य	बृउ.	१०१६
सोऽनृताभिसंधो	छाउ.	९२४
सोऽनेन त्रेधा वि	शब्रा.	३१
सोऽन्तमेवापश्यत्	गोब्रा.	४७२
सोऽन्तरादन्तरं	शिरउ.	१६७७
सोऽन्तरिक्षं यजु	प्रउ.	१५११
सोऽन्तर्धीयते	ऐब्रा.	१५२
सोऽन्तर्वानभवत्	तैब्रा.	२८९, २९०
सोऽन्तवेलायामे	छाउ.	८९७
सोऽन्नमत्ति प्रती	बृउ.	१०४७
*सो न्वीक्ष्य नान्यदा	,,	१०१६
सोऽपश्यत्पुष्कर	तैब्रा.	२८६
सोऽपहतपाप्मा	गोब्रा.	१२०
सोऽपहत्य पाप्मा	जैब्रा.	४०६
*सोऽपानेनातिग्र	बृउ.	११२२
सोऽपानेनातिग्रा	,,	,,
सोऽपाम्	तैआ.	१५९, ३०६
सोऽपि प्रणवाख्यः	मैउ.	१६६२
सो पुनरेकैव	बृउ.	९९९
सोऽपोऽभ्यतपत्	ऐउ.	५८४
सोऽपोऽसृजत वा	शब्रा.	२९३
(सो)ऽप्यन्यान् बहूनु	तब्राउ.	१३५६
सोऽबिभेत्तस्मादे	बृउ.	१०१८
सोऽब्रवीत्	शब्रा.	२९६; ऐउ. ५४७; शिरउ. १६७७
सोऽब्रवीत्कबन्ध	बृउ.	११४६
सोऽब्रवीत्क्रौञ्चं सा	तब्राउ.	१३४५
सोऽब्रवीत् ज्यायान्वा	शब्रा.	२९६
*सोऽब्रवीत्पतञ्च	बृउ.	११४६
सोऽब्रवीत्पतञ्ज	,,	११४६, ११४७
सोऽब्रवीत् पुनर्वा	तब्राउ.	१३३६
सोऽब्रवीत्पुरुषः	,,	१३४४
सोऽब्रवीत्प्राणो भू	,,	१३७१
सोऽब्रवीत् बहु वा	,,	१३४४
सोऽब्रवीत्सुधन्वा	बृउ.	११२९
सोऽब्रवीदत्र वै	तब्राउ.	१३४७
सोऽब्रवीदनिरु	,,	१३४५
सोऽब्रवीदहं दे	,,	१३७१
सोऽब्रवीदहमे	,,	,,
सोऽब्रवीदातो वै	ताब्रा.	४०२
सोऽब्रवीदासन्दीं	असं.	४५१
सोऽब्रवीदिमान्वै	तब्राउ.	१३३३
सोऽब्रवीदुग्रं सा	तब्राउ.	१३४५
सोऽब्रवीदेकं वा	,,	१३३३
सोऽब्रवीदेतावा	शब्रा.	२९६
सोऽब्रवीद्यद्धो न	तब्राउ.	१३४५
सोऽब्रवीद्यस्त्वैते	,,	१३३५
सोऽब्रवीद्वल्गु सा	,,	१३४५
सोऽब्रवीन्न वै मां	,,	१३४४
सोऽब्रवीन्मन्द्रं सा	,,	१३४५
सोऽब्रवीन्मृत्युरे	,,	१३५३
सोऽभिमानादूर्ध्वं	प्रउ.	१४९७
सोम एकेभ्यः प	असं.	३६७
सोम एवान्नम	बृउ.	१०२१
सोमं दधानोऽप	असं.	१६६
सोमं भरद्वाज	ऋसं.	६५
सोमं यश्चक्रे के	असं.	२४८
सोमः पवते ज	ऋसं.	७२
सोमः प्रातिवेश्यः	कौउ.	६९२
सोमदेवत इ	बृउ.	११७५
सोऽमन्यत	तैब्रा.	२८६; मैउ. १६५४
सोमपः सोमात्मा	कौउ.	६९२
सोमपाः सोमपा	असं.	३९१
*सोममाहुर्वृष्णो	तैसं.	२२१
सोममिन्मा सुन्व	ऋसं.	६०
सोममेनामेके	असं.	४३५
सोमराज्यमुक्थे	मैउ.	१६६५
सोमशुष्मः सात्य	तब्राउ.	१३६७
सोमसंज्ञोऽयं भू	मैउ.	१६६०
सोमसूर्यः पुर	शिरउ.	१६७८
सोमस्य त्वा द्युम्ने	मैसं.	४५९
सोमस्येव मौज	ऋसं.	४८३
सोमांशव उप	कौउ.	६३६
सोमानं स्वरणं	नाउ.	१६३३
*सोमापूषणा अं	मैसं.	७३
सोमापूषणा ज	ऋसं.	,,
सोमापूषणाव	,,	७४
सोमाय स्वाहा	असं.	३९९
सोमाय स्वाहेत्य	बृउ.	१३०२
सोऽमावास्यां रात्रि	,,	१०५५
सोऽमुनैव स ए	छाउ.	७६४
सोऽमृतत्वं गच्छ	जैब्रा.	४०३
सोऽमृतादेवोदे	तब्राउ.	१३३७
सोऽमृतो भवति	शब्रा.	३२, ११८
[सोमो गन्धाय	ताब्रा.	५१६

स्थितं च यच्च बृउ. १०८२
स्थितिः संहिता कौउ. ६८७
स्थिरं मनः कृणु ऋसं. ४७५
स्थिराणि न परा ,, ५६
स्थिरेभिरङ्गैः पु ,, १२६
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टु ,, ४९६; ऐउ. ५२५
स्थूणां दिवस्तम्भ तब्राउ. १३३३
स्थूणामेव दिव ,, ,,
स्थूलमेतद्भ्रस्त्र शिखाउ. १६८२
स्थूलानि सूक्ष्माणि श्वेउ. १६३६
स्फुलिङ्गिनी विश्व मुउ. १४५०
स्मरन्ति हैवास्य कौउ. ६४३
स्मरन्ति हैवास्यात् ,, ,,
स्मरन्ते हैवास्य ,, ,,
स्मरमुपास्स्वेति छाउ. ९३६
स्मराद्वाव भूयो ,, ,,
स्मरेण वै पुत्रा ,, ,,
स्मरो वावाऽऽकाशा ,, ,,
स्मारेण विज्ञान नाउ. १६५१
स्मृतं कालविशे तैआ. १७९
स्मृतिः प्रत्यक्षमै ,, ,,
स्मृतिलम्भे सर्व छाउ. ९५०
स्मृत्या स्मारम् नाउ. १६५१
स्याम ते सुमता ऋसं. १७
स्युष्टे सत्या इहा ,, ,,
योना पृथिवि भ ऐउ. ५२५; नाउ. १६३२
योनास्ता मह्यं च असं. ५०८
योनेन मे सन्ति नाउ. १६४९
ामो भविष्यसी असं. ४४२
ुग्दर्विर्नेक्षण ,, ४७३
ुचा हस्तेन प्रा ,, ,,
ुचौ बाहू तावि शब्रा. ३७
ुतायमत्रिर्दि असं. १७१
वं योगश्च ततो मैउ. १६६२
वं लोकं न प्रति तैब्रा. २७
वꣳ ह्यपितो भव छाउ. ९०४
वः प्रपद्ये तैआ. २६५
वः प्रपद्येऽमुना छाउ. ८१३
वः स्वाहेति बृउ. १३०३
वः स्वाहेत्यग्नौ हु ,, ,,
वदेहमरणिं श्वेउ. १५८४
वधां पितृभ्य आ छाउ. ७८५

स्वधाकारं पित बृउ. १२७५
स्वधाकारेणान्ना असं. ४५५
स्वधा च यत्र तृ ऋसं. ३५५
स्वधा पितृभ्यः नाउ. १६३४, १६३५
स्वधा पितृभ्यः पृ असं. ३९९
स्वधा पितृभ्यः स्वा नाउ. १६४८
स्वधा पितृभ्यो अ असं. ३९९
स्वधा पितृभ्यो दि ,, ,,
स्वधा याश्चकृषे ,, ३८६
स्वधिचरणेयम् तैसं. ५१४
स्वधेति पितरः शब्रा. ११७
स्वध्यक्षमन्तरि तैसं. ५१४
स्वनवस्येषाऽस्य मैउ. १६५८
स्वपितीत्याचक्ष प्रउ. १५०५
स्वप्नस्थानस्तैज माउ. १५२८
स्वप्नस्थानोऽन्तः प्र ,, १५२२
स्वप्नान्त उच्चाव बृउ. १२०१
स्वप्नान्तं जागरि काउ. १४२१
स्वप्नान्तं मे सोम्य छाउ. ९०४
*स्वप्नान्तमेव सो ,, ,,
स्वप्नेन शारीर बृउ. १२००
स्वप्ने स जीवः सु कैउ. १६७५
स्वप्नो वै तन्द्रीर्नि असं. ३११
स्वभावमेके क श्वेउ. १६१७
स्वमपीतो भव छाउ. ९०४
स्वयं कैलासप कब्रा. १२
स्वयंभु ब्रह्म प तैब्रा. ४२८
स्वयंभूः कश्यपः असं. १७८
*स्वयमात्मानम तैउ. ७२५
स्वयमिदं मनो तब्राउ. १३५६
स्वयमु तत्र य ,, १३५७
स्वयमेनमभ्यु असं. ४५४
स्वयाऽऽगया तृती तब्राउ. १३४१
स्वयाऽऽगया प्रातः ,, १३४०
स्वयाऽऽगया माध्य ,, ,,
स्वयोनावुपशा मैउ. १६६४
स्वर इति होवा छाउ. ७६५
स्वर इतीममा ,, ७५५
स्वरस्य का गति ,, ७६५
स्वरस्य तु घोषे तब्राउ. १३३५
स्वराडापः नाउ. १६४३
स्वरिति शब्रा. २९८
स्वरिति दिवं सू कासं. २८२

स्वरिति प्रतिष्ठा बृउ. १२७४
स्वरिति सामभ्यः छाउ. ८४८
स्वरितोदात्त ए गोब्रा. ५२३
स्वरित्यस्याः शिरः मैउ. १६५८
स्वरित्येव साम तब्राउ. १३३०
स्वरैरहानि ऐउ. ५५४
स्वर्गं लोकमभि तैब्रा. २८
स्वर्गं लोकमिया ,, ,,
स्वर्गं लोकमेति ,, २९
स्वर्गं वयं लोकꣳ छाउ. ७६५
स्वर्गकामः प्रतृ ऐउ. ६०१; कौउ. ६८५
स्वर्गलोकः पुण्य ताब्रा. ४०२
स्वर्गलोका अमृ काउ. १३९२
स्वर्गꣳ स्तावꣳ हि छाउ. ७६५
स्वर्गा लोका अमृ असं. ३९३
स्वर्गेण लोकेन कौउ. ६८६
*स्वर्गेयाय शक्त्यै श्वेउ. १५८५
स्वर्गे लोके न भ काउ. १३९१
स्वर्गो लोको ज्योति तैआ. ३२२
स्वर्गो लोको ब्रह्म ऐउ. ६०६; कौउ. ६८६
स्वर्ग्यं वा एतत्सा ताब्रा. ४०२
*स्वर्ग्येया शक्त्या कासं. १११
*स्वर्ग्याय शक्तये मैसं. ,,
*स्वर्ग्याय शक्त्या शुसं. ,,
स्वर्जज्ञानो नभ ऋसं. ७१
*स्वर्णस्तेयात्पूतो कैउ. १६७६
स्वर्धियो यो नः प्र तब्राउ. १३८८
स्वर्यन्तो नापेक्ष असं. ३६९
स्वर्यस्य च केव ,, २४८
स्वर्या ह्येषा मनी तब्राउ. १३६६
स्वर्वते सत्यशु ऋसं. २
स्वर्विदो रोहित असं. १७०
स्वस्ति तब्राउ. १३८७
स्वस्ति ते सूर्य च असं. १७१
स्वस्तिदा विशस्प नाउ. १६३२, १६४६
स्वस्ति न इन्द्रो वृ ऋसं. ४९५; नाउ. १६३२
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अ ऋसं. ४९५; नाउ. १६३२
स्वस्ति नो मघवा नाउ. १६३२
स्वस्ति भूमे नो भ असं. ५०८

Index of the important Sanskrit Words

अथर्वन्-दैव name of a teacher १११४, १२६६.

अथर्ववेद name of the fourth Veda ५२२, २३, २४, १४४५, १६८२.

अथर्वशिखा name of an *Upaniṣad* १६८३.

अथर्वशिरस् name of an *Upaniṣad* १६८१.

अथर्वाङ्गिरस descendants of *Atharvan* and of *Aṅgiras*; the hymns of the *Atharvaveda* २४७, ७१५, ९४, ९५, १०९६, ११८२, १२६१, १६६४, ७७, ७९.

अदण्ड्य not deserving punishment ४८६.

अदत् toothless; eating; not giving (acc. to *Sāyaṇa*) ४७७, १३५५.

अदत्क toothless ९८३.

अदत्त not given १६७८.

अदब्ध undeceived; unmolested; infallible; unweakened १३, ७४, ३३१, ४९४, ९५, ६२६, २७, ८३, १६४३.

अदब्धचक्षुस् of undamaged sight १७२.

अदर्शनीय unsightly; not fit to be seen; what cannot be seen ७५२, १३४८, ५०.

अदर्शपौर्णमास wanting in or devoid of दर्श and पौर्णमास sacrifices १४४९.

अदस् (with लोक) the yonder (world); the other (world) [as opposed to the earth, the world of mortals] २८.

दस्ता unimpaired ३५१.

दाभ्य unharmable; undeceivable १९, ६१, ८७.

यत/स्यत not intending to give ३७२.

अदिति name of a Vedic deity ८, ४४, ७६, ८२, ९९, १२२, ६२, ६४, ६६, ७१, ७२, ८३, २७४, ७५, ७६, ३६६, ७२, ४३४, ५३, ५६, ८३, ९४, ९८, ५०९, ६०८, ८६, ९९७, १३४२, १४२२, १६४३.

अदितिसंहिता name of an *Upāsanā* ६८६.

अदीर्घ not long ११५९.

अदीव्यत् not playing or gambling ३७२, ४८८.

अदुग्धा not milked; not yielding milk १६७९.

अदृढ unsafe; not strong १४५१.

अदृश्य invisible ७२५, १६५४, ५५, ५८.

अदृष्ट unseen ६१८, ८९, ११५४, ६५, १५०६, २५.

अदेव ungodly; impious; not a God १९०, १२१०.

अदेवयत् indifferent to the gods; irreligious; impious १९३.

अदेवयु indifferent to the gods; irreligious; impious ३५५.

अदोमघ not occasioning inconvenience (M. W.); sweet when used (उपयोगानन्तरं सुमधुरौ comm.) ३८३.

अदोमय made of that or yonder; world containing that १२२९.

अद्धा certainly; truly १२४, ५५, २४२, ६१, ७६.

अद्धाति sage २०८.

अद्भुत wonderful ७५, ५०१, १६३१.

अद्यमान being eaten २८४, १०४६, ४७.

अद्रष्टृ a non-seer ९३४, १६६०.

अद्रि mountain; pressing stone ७७, ४९७.

अद्रिज born of mountain; *Soma* ९५, १६१५.

अद्रिजा born in mountain or rock १४२७, १६४५.

अद्रिवत् armed with thunderbolt ५८.

अद्रुह् guileless ८, १२०.

अद्रूक्ष्ण not harsh to the touch; pleasant ३८३.

अद्रेश्य invisible १४४५.

अधिवक्तृ advocate; comforter १३५, ८९.

अधिवास an inhabitant १४५०.

अधिविद्यम् with regard to knowledge ६९४.

अधिश्रित rested on; resided in २५०, ५२, ८०, ४१९, ५४, १६०८.

अधिषवण press for extracting and straining the *Soma*-juice १३०५.

अधिष्ठान station; foundation १८३.

अधिष्ठित founded on; established १५७५.

अधिष्ण्य place other than the side-altar ४६०.

अधिसंवत्सरम् above the year or time १८०.

अधिसत्त्व above the beings १८०.

अधिहिता put on ४३७.

अधीत attained; studied; learning; study ५९६, ६२६, २७, ८३, ९२, ७०४, १४४१.

अधीतवेद one who has studied the Vedas ११८६.

अधीयान student; studying ३०५, ९२१, ९८४, ११४६.

अधीश supreme lord or master १५७३.

अधूम smokeless २६१, ३०६.

अधूमक smokeless १४२५.

अधृति lack of steadfastness १०५०, १६६३.

अधेनु not nourishing; barren ४९०.

अधोपहास sexual intercourse १३०५.

अधोमुख having the face downwards; upside down १६४०.

अधोवचस् of degraded speech ८६.

अध्यक्ष inspector; superintendent; overseer ४४, १०२, २४३, ७६, ३३९.

अध्यक्षरम् with regard to the word १५२७.

अध्यग्र tip १६६१.

अध्ययन study ७८६.

अध्यर्ध having an additional half; one and a half ११६७, ६९.

अध्यवसाय determination १६५७, ६०, ६३.

अध्यवसायसंकल्पाभिमानलिङ्ग having the marks of determination, conception and self-conceit १६६३.

अध्यवसायात्मबन्ध binding of the self with determination १६६३.

अध्यात्मन् the supreme spirit ३३६.

अध्यात्मनिष्ठ based on or related to the supreme spirit or the soul १६७१.

अध्यात्मम् the supreme spirit or soul; with regard to self; pertaining to or within the body ४२, ४३, ११४, १७, ५३, ५४, ३१८, ३०, ४६९, ५२२, २३, २४, २९, ३०, ३५, ९८, ६००, ११, ७७, ८४, ८७, ८८, ९४, ७०१, ५४, ५९, ६३, ८१८, १९, २८, १०६१, ८५, ११०३, ०५, ०६, ०७, २०, ५३, १२८२, १३३७, ३९, ४७, ५५, ५६, ६५, ८३, १४४०, १५००, ०४.

अध्यात्मयोग means of approaching the self १४०२.

अध्याय chapter ४०१, ६२३, ९०, १३६९.

अध्यायक well-read ७२८.

अध्याहित deposited २४६, ४७, १३४६.

अध्यूढ resting upon ७६०, ६३.

अध्यूळ्ह (= अध्यूढ) resting upon ५६३.

अध्रुव uncertain १६०, ५१८, १३४६, १४०१, २१.

अध्वगत् traveller ३१६, २८.

अध्वगत roadster १६९, ७०.

अध्वन् road; journey; course ४९, १७१, ४३१, ८६४, १०९७, ११८६, १२६२, १३८७.

अध्वर solemn rite; sacrifice ८, २३५, ३८७, ४४५, १६३४.

अध्वर्यु the officiating priest ६६, ११७, ५३, ५४, २५२, ३९६, ४५८, ६०, ६१, ६२, ७०, ७१, ७२, ६१४, ४५, ८८, ७०२, ८४७ १११७, १९, १३५८, ६०, ६१, १६५१.

अन breath; respiration १०५०.

अनकाममार not killing undesiredly ५७५.

अनग्न not naked ३३१, ८५३, १२८९.

अनग्निक not maintaining a sacred fire १६७०.

अनग्निचित् not kindling the sacred fire १६६५.

uing २६०.

अपान respiration; that of the five vital airs which goes downwards and out at the anus १७३, २४५, ४८, ५२, ६०, ३०७, ०८, १२, १३, २२, २५, २७, ४७, ५१, ७६, ८२, ८७, ८८, ४२५, ३५, ४०, ५५, ६०, ६१, ६२, ७३, ७९, ५१४, ३५, ४२, ४५, ६१, ८१, ८३, ८५, ६२१, ८९, ९१, ९७, ७०१, १४, ४०, ५५, ८०४, ८१, १०५०, ११२०, २२, ३२, ७६, १२८१, १३०७, ४३, ४४, ४५, ४६, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ६२, ६५, ८६, १४२७, २८, ५८, १५०१, ०२, ०६, १६४४, ४७, ४८, ५४, ५८, ५९, ६४, ६६.

अपानत् breathing out ३२४.

अपापकाशिनी not ill-looking (M. W.) not bringing or showing evil (comm.) १३४, १५९४.

अपापविद्ध unpierced by evil १३१९.

अपाय going away; departure ५६१.

अपार unlimited; boundless ५५, ६९, ७७, ४०६, ०७, ९२, १०९८, १६६१.

अपित्व share १३५१.

अपिधान cover ४३६, ९५९, १६४८.

अपिपास free from desire; thirstless ८१७, ९५५, ६९, ७०.

पिहित covered; concealed २४१, ७६, ४७२, ६२१, ९०, ९१, १२८४, १६६५.

पीच्य hidden; concealed ७१, ८३.

ीत gone to; merged in or into; dissolved in to ९०४, ७६, १३५४.

ति dissolving; dissolution; merging १५२८.

impure; wicked ४१०.

अपुत्र sonless ६९१, १३०४, १६२७, ६३.

अपुष्पा not bearing flowers i. e. useless, senseless ४९०.

अपूत impure १३४४, ४६.

अपूप honeycomb ७९२.

अपूपापिहित covered with cakes ३९१.

led; unparalleled ११४, २४०, ३३४, ६९१, ११११, १५७३.

अपृणत् not propitiating by gifts; stingy ३५३, ४७५, ७६.

अपृथग्धर्मिन् having no separate marks १६६२.

अपृथग्विवेक्य which cannot be discriminated separately; indistinguishable १६६२.

अपेय unfit for drinking ३०३.

अपोच्छन्तीपक्ष dark half of the month ४०५.

अपोदित gone away altogether; withdrawn from १३५७.

अपौल्कस not a *paulkasa* (the name of a low cast; son of a *S'udra* father and a *Kṣatriya* mother) १२१०.

अप्य belonging to the waters or the mid-region ४९८.

अप्यय vanishing; merging; dissolution; end ६२३, ९०, १४२७, १५२४.

अप्रकेत indiscriminate; unrecognizable; indistinguishable २४१, ७६.

अप्रचेतस् deficient in understanding; foolish ४७६.

अप्रजज्ञि inexperienced; an ignorant person; a fool ४९२.

अप्रजस्ता childlessness ३३९.

अप्रजायमान not procreating १२८८.

अप्रतिगृह्य one from whom one should not accept anything ११८४.

अप्रतिमन्यूयमान impotent in fury; being unable to show resentment or retaliate anger for anger १६९.

अप्रतिरूप not corresponding with; unfit ६७७, १००३.

अप्रतिष्ठा instability; something having no firm or solid foundation २८९.

अप्रतिष्ठान having no solid ground ४४२.

अभाग having no share ३४२, ६८८.

अभाव absence १६१८.

अभिक्लृप्त framed १४३६, १५९७, १६०९, ३१.

अभिक्रन्दत् roaring on ४२३.

अभिघ्नत् smiting १४४.

अभिचक्षणा observation ३४०.

अभिचक्षाण beholding; observing ७३.

अभिचार witchcraft ३८५, ५११.

अभिजिघ्रत् smelling; caressing; touching closely १२२.

अभिजित् victorious ४४७, ६९, १३६१.

अभितप्त scorched; burnt; afflicted well heated २८२, ८३, ५२१, ८१, ८४, ७८९, ९४, ९५.

अभितस् near to; towards; about १३३१, ३३.

अभिद्यु going to heaven; heavenly; bright ४०६, ८२.

अभिधानी halter; rope १६३.

अभिध्यातव्य deserving to be meditated upon १६६४.

अभिध्यातृ meditator १६६२, ६८.

अभिध्यान meditation १५८१, ८२.

अभिध्यायन् meditator १३९७, ९९.

अभिध्यायमान meditating upon १६६६.

अभिध्येय to be meditated upon १६५३, ६१, ॥ ६४.

भिनद्धाक्ष one with eyes bandaged ९२१.

पभिनन्द pleasure (of sensuality); delight ४०४, ८६०, १२९७.

अभ्य near the clouds or the sky ६३.

निहन bandage ९२१.

हि:सृत issued or issuing forth; ing out towards ९६८, १४३९.

अभिनिम्रुक्त upon whom while not doing any work or while sleeping the sun has set ४८६.

अभिपद्यमाना approaching ४७१.

अभिपन्न seized; reached; overcome ११९, २०, ११९७.

अभिपरिवर्तयन् giving turns १३५९.

अभिपर्यक्त clung around १३४०.

अभिपीळित = (अभिपीडित) pressed throughly १३३६.

अभिप्रतारिन् name of a descendant of *Kakṣa-sena* ८२८, २९, १३४८, १३५५.

अभिप्रयन् going to; approaching १३६९.

अभिप्राणित breathing; imparted life; breathed ५८५.

अभिप्रातर् toward morning १२०८.

अभिप्लव name of a religious ceremony (lasting six days and performed five times during the sacrifice *Gavām-ayana*) ४६९.

अभिभू one who surpasses; overpowerer ५८, ६७, १६४४.

अभिभूत overpowered १५०७, १६५६.

अभिभूति overpowerer or vanquisher (of enemies) ५७, २६०, ३४४.

अभिभूत्योजस् possessed of overpowering vigour ७६, ३४२.

अभिमन्त्रित consecrated by a certain formula १६३२.

अभिमाति a proud enemy ३४३.

अभिमातिषाह conquering or overpowering proud enemies ३४२.

अभिमान pride; ego १४९७ १६५७, ६०.

अभिमानाध्यक्ष lord of ego १६६३.

अभिमानित्व state of ego-feelling; self-conceit १६५५, ६३.

अभिमुखतस् face to face; in front of ६५४.

अभिरूप fit; worthy; proper १६१.

अभिलालपत् one who tells in detail (the good deeds of men to Gods) ४१३.

अभिवदत् one who refers to; one who expresses by name; one who describes २७३, ४००.

अभिवदन्ती one who addresses or describes १४५०.

अभ्युक्त spoken; stated; declared २७, ३५०, ५१७, १२५४, १३५८.

अभ्युदित expressed; said ३४७.

अभ्यूढ concluded; inferred ४५५.

अभ्र welkin; rain-cloud; mist ३८, ७८, ११९, ६३, २८८, ४०४, २४, ३४, ३६, ४९, ७४, ७८२, ८५९, ६४, ६५, १२१६, १३३९, ४०, ६७, ७२.

अभ्रातृ brotherless ३५३.

अभ्रातृव्य name of a particular *Sāman* १३३८, ४३, ६६.

अभ्रूणहन् one who has not destroyed an embryo १२१०.

अभ्व fearful danger; horror; monstrosity; monster १२१, २२, २७, ७५, ३०२, ५०६.

अम power; strength; the imaginary constituant of the word *Sama*; name given to the potion or mantha at a particular ceremony (see पृ. ८५४) ५६, ७२, १७५, ७६०, ८५४, १३०८.

अमत not perceptible by the mind; what is not thought of; unthought ६१८, ८९, ८८३, ९८, ११५४, ६५, १३७८.

अमति misery २४५.

अमतीवन् dull of intellect; entertaining wicked thought; evil intentioned १७.

अमनस् mindless ३३१, ८५१, ११५९, ८५, १४५४.

अमनस्क unmindful १४१३.

अमनीभाव mindlessness १६६४.

अमन्तु ignorant; thoughtless २३८.

अमन्तृ non-thinker ९३४, १६६०.

अमन्त्र unaccompanied by Vedic verses or texts ४८६.

अमन्यमान not being aware of; disrespectful; paying no heed; not caring for ४७.

अमन्वान not a knower ७२५.

अमम्रि undying ३८५.

अमर undying; deathless १२५८.

अमर्त्य immortal; god; immortality १५, १६, १७, ६७, ७०, १०४, २१, २९, ७०, २१९, २३, ३५३, ५०८, ४२, ६३०.

अमलाकाण्ड prob. the name of a particular *Sāman* १३४१.

अमा with; together ४२४, ८५४.

अमातृ not a mother १२१०.

अमात्र without measure; without an element ११५९, १५२८.

अमात्रा not the time required for the utterance of a syllable ६०३.

अमानव non-human ८४०, ६१.

अमानुष not a human being (comm. one not liked by worshippers of *Indra*) ३५५.

अमानुषी superhuman; divine १३५७.

अमावास्या the new moon day; the last day of the dark half of the month १५२, ३३१, ४५०, ५५, ५६, ६४२, ४७, ८५४, १०५५, १३३९.

अमित infinite; boundless; unmeasured २४८, ३६२, ५६८.

अमितौजस् of unbounded energy; almighty ६३३, ३६.

अमित्र foe; not having a friend ४६, ६७, २८७, ९९, १६४३.

अमित्रदम्भन hurting enemies १८८.

अमित्रहन् killing enemies ३४२.

अमीवचातन driving away pains and diseases or tormenting spirits ३८५.

अमुख having no mouth ११५०, १३६९, ७१.

अमूर wise; sharp-sighted; not foolish ६५, ८६.

ळ without a root ९०७, ०८.

क्त unhurt १५६.

त nectar; immortal; immortality २, ८, १०, १३, १४, १५, १८, २०, २८, २९, ३१, ३२, ४४, ६७, ६८, ७३, ७६, ८४, १०७, ०९, ११, १२, १३, १६, १८, २०, २१, २२, ६७, ६९, ७०, ७१, ७३, ७५, ७६, ८३, २१४, ३१, ४०, ४५, ४७, ५०, ५१, ५७, ६०, ६१, ६५, ६८, ६९, ७३, ७६, ३०२, १४, १७, ३२, ३४, ३५, ३६, ४२, ४९, ५२, ५६, ६७, ६८, ७३, ७६, ७७, ७८, ८०, ८२, ८५, ९०, ९३, ९९, ४०१, ०२, ०३, ०४, ०५, २०, २२, २५, २७, ३०, ३२, ३५, ४७, ६१, ६२, ६४, ७५, ७७, ७९, ९३, ९९, ५०७, १७, १८, २०, ४२, ४९, ९१, ९४, ६४४, ५३, ५८, ५९, ७१, ९५, ९९, ७४०, ५८, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ८०२, ३९, ९४४, ६०, ६२, ७१, ७३, ७५, ८३, १०१४, २१, ५८, ६६, ८२, ८४, ८५, ९१, ११०३, ०५, ०६, ०७, ०८, ४८, ५१, ५२, ५३, ५४, ७०, १२०१, ३६, ४१, ४२, ५८, ६०, ८४, १३२२, २४, २७, ३१, ३२, ३३, ३५, ३६, ३७, ६३, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७४, ७८, ७९, ९७, १४२९, ३३, ३४, ३६, ३८, ३९, ४०, ४७, ५२, ६०, ६१, ६३, ६८, ८७, ९४, ९८, १५०४, १४, १७, ७३, ७४, ८६, ९२, ९४, ९६, ९७, १६०९, ११, १२, १३, १९, २५, २६, ३०, ३१, ३६, ४०, ४३, ४४, ४५, ४६, ४८, ४९, ५४, ५५, ५७, ५९, ६२, ६५, ६६, ६७, ६९, ७३, ७८, ८१.

तकुम्भ vessel containing nectar ३२२.

तकोश the sheath of nectar or immortality; the अव्यक्त which is the sheath as it were of सूत्रात्मा (see comm.) २६५.

तज्योतिस् immortal light १२०.

तत्व immortality ९६, २१६, ३१, ३६६, ६८, ९०, ९८, ४०१, ०३, ५६, ५९, ६४, ६४७,

अमृतबन्धु a friend or keeper of immortality २७५.

अमृतमय immortal ५५४, ११०३, ०५, ०६, ०७, ०८.

अमृतयोनि the home of the immortals १६४३, ४४.

अमृतवाका a kind of bird ११५.

अमृतशरीर immortal body ४०३.

अमृताक्षर immortal and imperishable १५८१.

अमृतोक्षित sprinkled with immortality or nectar ७०३.

अमृषा surely; not false ११७८.

अमेघ without a cloud ६१७.

अमेध्य impure १६३३.

अमोघ efficacious; unfailing ९३७.

अमौन non-ascetic state ११३६.

अम्बर sky १६७६.

अम्बरीष name of a *Rājarṣi* १६५३.

अम्बा name of a nymph; name of an *Apsaras* ६३३.

अम्बायवी name of a nymph ६३३.

अम्बिकापति the lord of *Ambikā*; an epithet of god *S'iva* १६४१.

अम्भण the body of the *Vīṇa* lute ६२१.

अम्भस् water १७४, ७५, २३९, ७६, ५८१. १६२९.

अम्भिणी name of a woman teacher १३१

अयःशफ having iron hoofs ४१६.

अयक्ष्म healthy; free from disease १ ५०९.

अयक्ष्मा not causing any trouble or disease १३६.

अयज्ञ neglecter of sacrifice; one who does not perform sacrifices ६४.

अयज्ञिय not fit for sacrifice २८४.

अयज्ञोपवीतिन् one who has no sacred thread १६७१.

अयज्यु one who does not perform a sacrifice १९३.

अयज्वन् one who does not perform a sacrifice १३२, ३५५.

अयन place of refuge; name of various periodical sacrificial rites; going; path २५४, ७३, ३९५, ९६, ४१२, ३५, ५५७, १३३९, १४९३, १५९५, १६२४, ४६.

अयशस् inglorious १३०६.

अयस् metal; iron; iron–weapon २९३, ९६, ४३०, ३६.

अयस्कार iron–worker १६६२.

अयस्पात्र metal–vessel १६३.

अयस्पिण्ड lump of iron १६५५, ६२.

अयस्मय made of iron or of metal ४०५, १३६८.

अयाचित not asked for १६४४, ४५.

अयाजित one for whom a sacrifice is not offered ४८६.

अयाज्य person for whom one must not offer sacrifices ११८४.

अयाज्ययाजक one who offers a sacrifice for a person for whom no sacrifice should be offered १६६७.

अयातयाम not weak; not worn out by use ५२२.

अयास्य name of an *Angiras* (composer of the hymns RV. IX-44-46, and X-67 and 68); agile १००६, १०, १३, १११४, १२६६, १३५१, ५२, ५३.

क not held firm; improper १४१३, १६५६.

अयुज् unattached; alone १६३४.

अयुत unrepelled; ten thousand; myriad ३१३, १३३३, ३७, ३८, १५७३.

अयोध्या impregnable; unassailable २४५, २.

without origin १६६१.

अयोनिज not born form the womb ४१०.

अर spoke or radius of a wheel; name of an ocean in Brahma's world १७२, २५०, ६७१, ९३७, ६५, ६६, ११०८, १४६२, ९८, १५१८, ७३.

अरम् speedily; enough ३३५, ४७६, ९२, १६३३.

अरंकृत् one who honours or worships or offers a sacrifice ७.

अरंकृत prepared; ready ६४, ४५१, ५०७.

अरज्जु a place having no ropes; without cords ५०.

अरण one who does not give (comm. अदाता); a lord (अर्य); a stranger (as opposed to स्व); an enemy; an opponent ७८, ४७६, ८२, ५०६.

अरणि friction-stick; lower friction-stick ११, २५०, ४७०, १३०९, १४२३, १५८४, १६७५,

अरण्य forest; wilderness; name of a tree ४७०, ५०७, १२७७, ९८, १३६४, ६९, १४५२, १६५०, ५३, ५९, ७७.

अरण्यायन betaking oneself to hermit life in the forest ९६५.

अरति a manager; administrator २.

अरत्नि elbow ३१४.

अरथ not having a chariot १४१.

अरपस् beneficial; not hurting १२६.

अरस tasteless ३३९, ११५९, १४१७.

अरसयितृ one who does not taste १६६०.

अराति malignity; fiend; niggard; foe ६५, ६६, ९७, १६९, ७०, ७५, ८९, ३११, ८२, ४२०, २८, ८५, १६३३, ४३, ५०, ७८.

अरातीवन् inimical १८९.

अराधस ungenerous ८६.

अराय destitute of wealth; a thief; wicked ३८४, ५०६, ०९.

अरि enemy १६९.

अरिप्र spotless ४८९.

अर्धर्च. half a verse २३०, ५४७.

अर्धोदित half-uttered १३३३.

अर्पित set; fixed; contained १६२, ६७१, १४२३, ९४, १५८४.

अर्बुद ten millions १३३३, ३७, ३८, १५७३.

अर्भक small १३३, ४०, ४६, १५७४, १६४६.

अर्य of or belonging to the foe; lord; foe ४६, ८०, ९२, १२३, ९०, ३६४, ४७९, ८५.

अर्यमन् name of an *Āditya* who is commonly invoked together with *Varuṇa* and *Mitra*, also with *Bhaga*, *Bṛhaspati* and others; he is supposed to be the chief of the *Manes*, *Bhaga* etc; he presides over the *Nakṣatra Uttarāphalguni*; a bosom friend ५, ६, ९४, ९९, १६५, ७४, ४३४, ७६, ९४, ९६, ५११, ६९३, ७०४.

अर्यम्य intimate; very friendly ७८.

अर्वत् steed; horse; courser १२५, ४३०, ८३, ९८.

अर्वती mare ८०.

अर्वन् horse; courser; steed ४२८, २९, ३०, ८२, ९९०.

अर्वाग्बिल having the mouth downwards १०८१.

अर्वाग्रजस् belonging to this world २६.

अर्वाच् turned downwards; hitherward; towards १७३, २१३, ४२, ४९, ५०, ७०, ७६, ३०४, ४२, ५९, ७८, ८०, ४२३, ३८, ४०, ४१, ९२, ७६४, ९७, १३३२, ३८, ४६, १६५८.

[illegible]र्वाचीन being below; posterior ३२, १३४१.

[illegible] worship; honour ८७३.

[illegible] worthy; deserving १२६, २७.

अर्हा honour ८५७.

अलकम् in vain; for nothing ४९१, ६१६, ८८.

अलङ्कार ornament ९७४.

अलङ्कृत ornamented; prepared; made ready ६३४, ९७२.

अलक्षण having no distinctive mark; inauspicious १५२५.

अलक्ष्मी evil fortune; misfortune; adversity ५००, १६३२, ४७.

अलम् capable; sufficient; a match; adequate १५४.

अलम्म name of a *Ṛṣi* and of a *Sāma* १३६४.

अलम्मता state of *Alamma* १३६४.

अलातचक्र wheel or circle formed when a fire-brand is moved in a circle १६६२.

अलाबुपात्र jar made of the bottle-gourd १६४.

अलाभ non-acquirement १६७१.

अलिक्लव a kind of carrion bird (M. W.) not timid; bold (comm.) १२८.

अलिङ्ग having no mark १४३६, ८२, १६६४, ६५, ६६.

अलूक्ष not harsh ७०४.

अलेप्य stainless १६५५.

अलोक not the world ५५९, १२१०.

अलोकता the state of having no 'लोक' i. e. future world hereafter १३५३, ५४.

अलोक्य not conducive to (the other) world ५१७.

अलोक्यता loss of the other world १०१४.

अलोमक hairless १०२०, २१.

अलोलुपत्व steadiness; absence of attachment or greed १५९०.

अलोहित not glowing; bloodless ११५९, १५०९.

अल्प slight १३९७.

अल्पमेधस् of little understanding; dull-witted; foolish १३९०.

अल्पविद् knowing little; ignorant ९३२.

अवंश that which has no support; the ether ५१, १९३.

अवकाश space १६६२.

अवाच् below; downwards; turned downwards; lower; situated below ३०, २०३, ४५, ९२, ९५, ९९, ३२७, २८, ४६९, ११५८, ५९, ८८, १३५१, १६५५, ५६, ६१.

अवाची situated below ३२७, ११८८,

अवाचीन situated below; lower १६९.

अवाच्य difficult to say; that which cannot be described १६५९.

अवात windless atmosphere; without wind २४०, ७६.

अवान one of the vital airs (which are said to be five or six) १२५०, ५१.

अवान्तरदिश् intermediate quarter २९५, ६९१, ७०१, ८५९, ९८७, १२९५, १३३५.

अवान्तरदिशा intermediate quarter ५१९, १६५१.

अवाप्त taken; attained १२९९.

अवायु windless ११५९.

अवार्य being on the near side of the river (comm.); unrestrainable; irresistible (M. W.) १४३.

अवि sheep १२९, ३२, २३२, ४९, ५०, ८१, ८६, ९७, ७७६, ८३, १०२०.

अविकल indeficient १६५३.

अविकृत unchanged; being in the natural condition; undeformed १३४८.

अविचाचल immovable; unshakable २४९.

अविचिकित्स free from doubt १२५५, १६६७.

…चेतन unintelligible ३४६, ४७.

…च्छिन्न uninterrupted; continuous ११९.

…च्छेद continuity ४७४.

…जानत् ignorant; one who does not know २०८, ९४०.

अविज्ञात unknown; not realised २८, ६१८, ८९, ८८३, ९८, ९९, १०५३, ११५४, ६५, १३७८.

अविज्ञान absence of knowledge; ignorance ७२०.

अविज्ञानवत् nct possessing knowledge १४१३.

अवितृ protector ६७, १६३४.

अवित्ति not finding; non-obtainment ७७०.

अविदि not finding; non-obtainment ७७०.

अविदित unknown १०३९, १३७४.

अविद्ध unhurt; unpierced; unimpaired. ९६४.

अविद्या ignorance; nescience ३११, ७५०, १२०७, २७, ४०, १३२१, २२, ९९, १४५१, १५१९, १६१२, ६७.

अविद्याग्रन्थि knot of ignorance १४५९.

अविद्वस् ignorant ३८, ११२, ४०३, ०४, ७२, ७२०, ६९, ७०, ७१, ८७३, ८१, ९६८, ११४७, १२४०, ८८, १३०५, १६४६.

अविधि not the rule १४४९.

अविनाशित्व imperishability १२१२, १३, १४.

अविनाशिन् imperishable १२६४.

अविपरिहृत unforsaken; not left out ५९७.

अविमुक्त name of a *Tīrtha* near Benares; (etymologically) not loosened १६६९, ७६.

अविरत one who has not ceased (from); incessant १४०९.

अविवश not controlled (by something else) १६६२.

अविशेषविज्ञान unqualified understanding १६६२.

अविश्वमिन्वा not all-embracing; not pervading everything २१०.

अविष not poisonous ३८३.

अविषादिन् name of a hell (said to be situated in the north-west direction) ४११.

अविष्यु desirous; vehement; searching for flesh or food १२८.

अविसर्पिन् name of a hell (said to be situated in the south-west direction) ४११.

अशीर्य indestructible; what cannot be shattered ११७६, ८९, १२४७, ६४.

अशुचि impure; not bright १४१३.

अशुद्ध impure १६६४.

अशुभ evil; inauspicious १६६१, ६४, ८२.

अशुभकर्मनिर्मूलन annahilation or complete destruction of an evil deed १६७१.

अशून्य not empty; not useless ११९, ४९३.

अशृण्वत् not hearing or not liking to hear ३३१, ८५१, ११८५, १२८८.

अशोक sorrowless; free from sorrow or mental grief १२७६, १६६२, ६६.

अशोण not deformed or decayed ५१३.

अश्न voracious २०६.

अश्मन् cloud; stone ; rock ५, १९, ३७, ४५, १६९, ७५, ९१, २९३, ९४, ९६, ४४९, ५०७, ०८, ६५०, ७५२, ५३, १००४, १३३२, ४८, ५०, ६९, १६४९.

अश्ममय made of stone १३६८.

अश्रद्दधान not trusting in; one who has no belief or faith १४९७.

अश्रद्धा want of trust or faith; unbelief २००, ३११, ७०४, १०५०, १६६३.

अश्रमण not a mendicant १२१०.

अश्रवणीय what should not be listened to ७५२, १३४८, ५०.

अश्रु tear २९३, ९४, ९५, १६५३.

अश्रुत unheard ६१८, ८९, ८८३, ९८, ११५४, ६५, १५०६.

अश्रुमुख having tears on the face १३५७.

अश्रोतृ non-hearer ९३४, १६६०.

अश्रोत्र earless ११५९.

अश्रोत्रिय not versed in the Vedas १६८१.

अश्लीलनामन् a village whose name is *Aślīla* (the comm. describes it as being inhabited mostly by *Mlecchas*) २८७.

अश्व horse ४६, ८३, १०५, २९, ३२, ३३, ४०, ४६, ६९, ७१, ७३, ७५, ८२, २०७, २१, ३२, ७१, ८१, ८६, ९३, ९७, ३१४, ३५, ४४, ८५, ९५, ४१६, २५, २८, ३५, ३६, ८३, ८५, ९९, ५०१, ०७, ०८, ०९, १९, ८२, ९४, ७७६, ८३, ८४९, ९८७, ९०, ९९, ११०९, ३३, १२६५, ९६, १५७३, ७४. १६११, ३१, ४६.

अश्वक्रान्ता traversed or gone over by horses १६३२.

अश्वतर mule १३३१.

अश्वतरी she-mule १३३१.

अश्वतरीरथ car drawn by a she-mule ८२५, २७, ७४.

अश्वत्थ the holy fig tree १४३३, १६५८.

अश्वद giver of a horse ३६६.

अश्वनाय leader of horses ९०७, ०८.

अश्वपति name of a *Kaikeya*; lord of horses ३९, १४०, ८७३, १६५३.

अश्वपूर्वा led by horses; with horses in the fore-front ४९९.

अश्वपेशस् decorated with horses ९.

अश्वमेध horse-sacrifice ४४५, ९९९.

अश्वमेधयाजिन् one who performs the *As'va-medha* ११३०.

अश्वरथ carriage drawn by horses ५९८, ६८४.

अश्वल name of the *Hotṛ*-priest of *Janaka* king of *Vaideha* १११५, १६, २०.

अश्ववत् rich in horses ३९०.

अश्ववृष stallion; a strong or mighty horse १०२०.

अश्वावत् rich in horses ९२.

अश्वावती rich in horses ३८७, ४८२.

अश्विन् name of two divinities considered as the physicians of heaven २१८, ३७, ५५, ६५, ६६, ३०८, १५, ४३४, ८०, ८२, ९४, ९५, ९७, ५०१, ०६, ०७, ११०९, १०, ११, १४, १२६६, १३०९, ४८, १६४५.

अश्व्य of a horse १११०.

अषकार without the consonant 'ष' ६२३.

अषाढ name of a teacher ३२७, २८.

अषाढ-उत्तर-पाराशर्य name of a teacher १३६७.

day of the moon's quarter; the ghth day of the dark half of a onth ४५५.

न् having eight names १५१.

having eight sons १६२.

ि having eight wombs १६२.

of eight verses ३०४.

रा consisting of eight syllables ६, ९७, १२३१, ३२.

क having eight wheels २४५, ४९, २, २६.

शिन् one who has (seen or visua- ed) eighteen (verses) ३०५.

ी eight-footed; having eight parts ०, २२५, ३४८, ५६७.

क having eight hoofs or claws ३०, ३१, ३२, ३९.

knee ३०, २४४, ३१०, ४३४, ४१, ८७.

नीय what should not be imagined २.

incalculable; innumerable १६६१.

य innumerable २५०.

not distressing ३८३.

unoppressive; unoppressedness; confined ३८६, ५०६, ९३६.

non-origin; without origin; non- coming १३२४.

य beyond comprehension १३५२.

non-becoming १३२३, २४.

the keeping apart; non-contact ३, १२४७.

नन not eating together ४८६.

य with whom one should not er sacrifice ४८६.

रवासिन् not staying a whole year ith the teacher) ६२३, ९०.

insensible ११५.

न being at variance with one other ३९, ९७०.

not hidden ११११.

असंसूक्तगिल swallowing without chewing (M. W.); speaking ill (comm.) १२३.

असङ्ग without stickiness; unattached; without attachments ११५९, ७६, ८९, १२०३, ४७, ६४.

असच्छाखा branch of the non-existent २४७.

असत् not existing; non-entity; non-existent; a lie ११०, ५८; ९७, २३९, ४१, ४७, ५८, ७४, ७५, ७६, ८८; ९०, ३०५, १८, १९, २८, ३३, ५४, ४१०, १८, ४४, ८३, ७२०, २५, ८२१, ८७, ९०, १०१४, १३८७, १४९८, १५०६, ७४, १६०९, ३२, ४३.

असत्य unreal; untrue; false ३५३, १६५८.

असपत्न free from rivals; without rivals ५०८, १०५४.

असम matchless; unparallelled ५०.

असमत्व unequableness; being unmatched or unparallelled १६५६.

असमाहित one who is not composed १४०९.

असमृद्धि adversity १६४७.

असर्व not complete १३५४, ६५.

असाधु bad; evil; not good ६७१, ७२, ७७३, ७४, ९२९, ३३, १२४७, ७७, १६३३.

असामन् deficiency; no *Sāman* ७७३, ७४.

असमीक्ष्यप्रवहित difficulty or trembling due to thoughtlessness ५२४.

असार unsubstantial १६५६.

असि sword ११९.

असिक्नी name of a river १६२३.

असित black; unbound; name of a man ९३१, ३६८, ११७६, ८९, १२४७, १३१९, १६५५, ६३.

असितज्ञु black-kneed ५०७.

असिधारा edge of a sword १३५९, १६३५.

असु life; (pl.) the vital airs १९६, २०८, ३३३, ५८, ६४, ७६, ७७, ७९, ८०, ८५, ८६, ९०, ४०५, ४८, ५४२, ९३, ६७७, १०७०, ११७२, १३४२, ६५.

असुतृप् enjoying or profiting by another's life; bringing it into one's possession; not easily satiable; devoted to worldly pleasures १८७, ३५८.

असुनीति the world of spirits personified as a female deity; lord of spirits; *Yama* ३६४, ८९, ९०.

असुप्त not asleep १२००.

असुमत् living; possessed of life १३३८.

असुमय consisting of life १३३८.

असुर divine; supreme spirit; opponent of the gods; evil spirit ६, ४४, ८४, ८६, १०५, १७, २०, ३४, ६०, ६२, ६३, ८७, २०२, ७२, ८२, ८८, ८९, ९९, ३०६, २२, २३, ३९, ४०, ४४, ५३, ६२, ४२२, २६, ३५, ६४, ६५, ५०७, २३, ४२, ६८१, ७५१, ५२, ९७०, ७३, ९०, १००१, ०४, १२६८, ६९, १३३४, ४२, ४४, ४८, ५०, ५१, ५२, ६५, १६४३, ५३, ६७.

असुरत्व divine dignity ९४.

असुरवेद *Veda* of the demons ३०५.

असुर्य spiritual; demoniacal; strength ६१, ७६, १२६, ८८, १३१५.

असूर्त unknown; remote; unvisited १८७.

असूसू barren ४३५.

असृज् blood २०८.

अस्त setting; home २५, १५०, २४९, ३३२, ३३. ५७ ४६० ..., ८५, ६४६, ७८२, ९८, ...०, ६१, ६२.

...arance ७७९,

..., ६९, ७०.

...not bringing

...ctible; not-

अस्त्रीपुम्स् neither a female nor a male ५७५.

अस्थन्वत् bony २०८, ३५३.

अस्थि bone ३६, ३०७, ०९, १२, १५, ५१८, ३७, ६१०, ८७, ८८, ७०१, ८३, ९०१, ८७, ११७७, ७९, १३४०, ७०, १६४७, ५३, ५६.

अस्थिरत्व unsteadfastness; fickleness १६५६.

अस्थूल not coarse; not big ११५९.

अस्नातक not a *Snātaka* १६७०.

अस्नाविर sinewless १३१९.

अस्नेह not adhesive ११५९.

अस्पर्श touchless १४१७.

अस्प्रष्टृ non-toucher १६६०.

अस्मयु liking us; one who likes or loves us १८९.

अस्यत् thrower १४०.

अस्रवन्ती not leaking; not flowing १६५, ३६६.

अस्राम not lame ९७५.

अस्रिध् not failing; not erring ४९४.

अस्वगता homelessness २३९.

अस्वप्न watchful ; sleepless ; unslumbering ३७९, ५०७.

अस्वप्नज sleepless ३१५.

अस्वर having no vowel ६०३, १३३५.

अस्वर्ग्य one who is not worthy of heaven १६६७.

अस्वातन्त्र्य dependence; absence of freedom १६५६.

अस्वादु not sweet ५९३.

अस्वाद्य not fit to be tasted ३०३.

अहंकर्तव्य to be done by self; what can be connected with 'me' १५०८.

अहंकार egoism १५०८, १६१४, ४७, ५८.

अहंकारादेश instruction (about the उपासना of ब्रह्मन् in the form) of अहङ्कार (ego) ९४६.

अहंनामन् the name 'I' १०१६.

१५०२, ०८, ७३, १६२६, ४०, ५८, ६१, ७८, ८३.

आकाशमय of ether; ethereal १६६२.

आकाशमात्रा element of space १५०८

आकाशशरीर one having the sky as one's body ६९९.

आकाशात्मन् having the nature of space; having space as the self ३५३, ८०९, १६६१, ६५.

आकूत intention; intended meaning २६१.

आकूति intention; design ३०८, ३७, ४५, ४२६, ४८, ६३, ८०, ८१, ५०१, १६, १६४७.

आके near ७.

आकोशसंनिभ like a bud of lotus १६४०.

आक्खिदत् troubling a little १४४.

आक्रन्द shout; a loud cry ५०८.

आक्रन्दयितृ one who shouts २६०.

आक्रम means of ascent; approach; step १११८, ९७, १२२७.

आक्रमण ascent १७०.

आक्षिणक inexhaustible १४४.

आखण solid; hard; tough ७५२, ५३, १३४८, ५०.

आखिद troubling a little १४४.

आखिदत् troubling a little १४४.

आख्यात verb ५२३.

आख्यान telling; legend ५६३.

आगत arrived १३६९.

आगतश्री visited by prosperity; rich १६४५.

आगति arrival ३१५.

आगस् transgression; offence; sin ७५, ७८, ७९, ८२, १२३, ७३, ७४.

आगस्त्य descendant of *Agasti* ५९७, ६८४.

[illegible] intonation १३३५, ४०, ४१, ४५.

आगातृ one who sings to obtain onything ७५४, १३४१.

आगीत singing in a low voice १३३५, ४६, ४७.

आग्निवेश्य name of a teacher (descendant of *Agniveśa*) १११४, १२६५.

आग्नीध्र the priest who kindles the fire ४६२, १३६०.

आग्नीध्रीय the fire within the *Āgnīdhra*; the fire-place within the *Āgnīdhra* ४५९, ५२३, ७९१.

आग्नेय belonging or consecrated to fire or its deity *Agni*; sacred to *Agni* २८६, १६६०, ६६.

आग्नेयी belonging or consecrated or sacred to *Agni* १२४०, १६७०.

आग्रयण the first *Soma*-libation at the *Agniṣṭoma* sacrifice; oblation consisting of first-fruits at the end of the rainy season ४७२.

आङ्गिरस descendant of *Aṅgiras*; name of *Bṛhaspati* १०५, ६४, ३०५, २५, ४५, ४०१, ८१७, १००९, १०, १३, १११४, २९, १२६६, १३५१, ५२, ५३.

आङ्गिरसी descended from the *Aṅgirasas* or from an *Aṅgiras* ३२५.

आचरण wagon ९७९.

आचान्त one who has sipped water १६५९.

आचार्य spiritual guide or teacher (especially one who invests the student with the sacrificial thread, and instructs him in the Veadas, in the law of sacrifice, and religious mysteries) २६, ११८, ३२८, ४२१, २३, २४, ५२३, ६१६, २३, २७, ९०, ९२, ९४, ७०४, ८३४, ३८, ९३७, ३८, ११८६, १३५७.

आचार्यकुल house of the teacher ७८६, ८३१, ३४, ९८४.

आचार्यकुलवासिन् living in the house of the teacher ७८६.

आचार्यदत्त given by the teacher १३४६.

आचार्यदेव one to whom the teacher is as a god ७०४.

आचार्यवत् one who has a teacher ९२१, ११८२, ८४, ८५.

आचार्यहन् slayer of one's teacher ९३८.

accumulated ११९.
clothed; covered १३५८.
ान name of a family १३३२.
ा-बभ्र name of a man; son of अज-
१३५१.
born २४२.
birth; descent २५३.
ा god by birth; born in the world
gods (*Sāyaṇa*) ७२८.
ेव god by birth १२१६.
battle; conflict; race ६३, ७६, १७१,
१, ७५६, १३३६.
one who directs ६१.
noticing; perceiving ५९३.
melted or clarified butter १००,
, २७७, ३१२, ३९, ४०४, २४, ५८, ६६,
, ५०४, ८५४, १३०८, ५६, ६०, ६९,
११, ६५, ७०.
ाग portion of clarified butter
४९.
प smearing of the melted butter
२, ४३.
ुति oblation of melted butter ६४२,
.
ointment ४७३.
हस्त one having ointments in
e's hands ६३४.
name of the wife of *Us'asti*
krāyaṇa ७६७.
a great king-sage; descendant
Atṇāra १३५१.
wealthy ११८६.
egg; (dual) the testicles १६६,
३, ९४, ९५, ९७, ९८, ४०५, ३४, ६८४,
१, १३५५.
पाल egg-shell ८३१.
ोश egg २६९.

८९२.
आण्डीक egg-shaped ३७०.
आण्डीभू to be born in this (cosmic) egg
४१२.
आतत stretched; extended १७०, ३९२,
१५००.
आततायिन् having one's bow drawn; protector (*Sāyaṇa*); murderer (M. W.)
१३७.
आतनि penetrating; pervading ७.
आतन्वान stretching (the bow) १३९.
आतप light १४३५.
आतप्य of light; of heat (*Sāyaṇa*)
१४२.
आतार्य giver of desired fruit (*Sāyaṇa*);
of the crossing १४३.
आतुर suffering; sick १४५१, १६७१.
आतृण्ण pierced ११७८.
आत्त attained ९८२.
आत्मकाम desirous of Soul; loving one's
self १६५९, ६७.
आत्मकृत committed against one's self;
committed by oneself १६४६.
आत्मकैवल्य salvation of the soul ५२४.
आत्मक्रीड playing with the supreme
spirit; having delight in the Soul
९४७.
आत्मगुण having the qualities of self;
quality of oneself १६१४, १६, १८.
आत्मज्ञ knower of the Soul १६५४.
आत्मज्ञान knowledge of the Soul १६५८,
७९.
आत्मज्योतिस् receiving light from one's
soul १६८२.
आत्मतत्त्व the real nature of the Soul
१५९०.
आत्मद giver of soul १५७४.
आत्मदा granting breath or life १७४, ९५.
आत्मन् self; individual soul; body;

filled with ६९.
lumb; fat; full; nourished ५२२, २.
पक्ष the waxing moon; the ht half of a month ४०५, ८४०, ८, १३०१.
consisting of water ५२४, ९०१, ०२, १२२९.
elements of water १५०८.
reached; overtaken; received; e to ३१, ३२, ३५६, ४२१, १११७, १३३३, ३८, ६३, ६५, ६६.
one who has gained his wish; who has attained his desires ६, १४७८, १५८२.
what is to be reached; obtainable ४.
quisition; gain; reaching; abundance ४७०, १११६, १७, १४०२, १५२७.
passage to the place of sacrifice
me of a class of deities; obtaina- ४८६, १२८३.
causing to swell १६५९.
वती causing or effecting welfare; lling-form १५५८.
me of certain hymns ४४८.
bathed; drawned ३६८.
weakness ६६६.
bringing; offering १६२.
looking like; semblance ३३६.
pty; void; stingy; assisting; ing १३६, २४१, ७६.
produced; existing ६७, ३२६.
superhuman power or strength; e of a teacher; origination; reaching; attaining ३४४, १११४, १२६६, ३, ४४, ५०, ६१, ६३.
brought; produced; filled up; offered १७०, ७४, २४४, ४०३, ०५, २४, २५, ६३०.

आभोग enjoyment ४१०.
आमन्त्रण addressing १६३.
आमन्त्रणीय fit for address १६३.
आमन्त्रित one who is addressed १०१६.
आमपात्र unannealed vessel; unbaked vessel १६४, १३०७.
आमय disease १६५६.
आमलक fruit of the Emblic Myrobalan १२९.
आमहीयव name of several *Sāmans* ५२२.
आमिक्षा mixture of boiled and coagulated milk; curd ४५९.
आमिष flesh १६६५.
आमीवत्क pushing; pressing (M. W.); growing fat (comm.); destroyer १४४.
आम्र mango-tree १२२१.
आयच्छत् one who stretches the bow १३९.
आयत् coming; approaching १३१, ३२४, १२०१.
आयत extended; long; future ४००.
आयतन home; resting-place; abode; altar; place of the sacred fire; support ११७, १९, २०२, ३३१, ३२, ४५४, ५८२, ६०१, ३३, ३६, ८५०, ५२, ५४, ९०६, ४६, ११७०, ७१, ७७, ८२, ८४, ८५, ८६, १२८७, ८९, १३०२, ३५, ४५, ५३, ८४, ८७, ९६, १४९४, १५१०, १६४०, ७५.
आयतनवत् possessing a support ८३३.
आयति entrance; arrival १५०४.
आयत्त resting on; dependant on ६००, ८४.
आयद्वसु of coming good १७५.
आयन course ३७४.
आयमन bending ७५६.
आयवन stirring-stick; spoon for stirring ४३७.
आयस made of iron ६०, ६५, ५९१.

आयस्थूण name of a teacher १२०४.
आयु see आयुस् २७४, ४१८, ८३.
आयुक्त devoted ७०४.
आयुज् combination; junction; plan ३११.
आयुध weapon; missile; implement; a bow १३६, ४७, ३४३, ४३५.
आयुधिन् wielding a weapon १४२.
आयुर्गन्तु completion or passing away of the destined duration of life ४९६.
आयुर्युध् struggling for one's life १४८.
आयुस् duration of life; life; long life; strength १३, २३, २८, ४०, ४१, ४२, ११९, ४६, ६९, ७२, २४५, ६१, ६८, ९८, ३००, १४, १७, २२, २४, २८, ३६, ५२, ६०, ६३, ६४, ६६, ७७, ८०, ८१, ८२, ८३, ८६, ८८, ४१२, १५, ६४, ६९, ७५, ९४, ९६, ५०८, १०, १३, १४, १७, १८, १९, २०, २५, ६५, ६६, ९८, ६००, ०३, ०४, ०६, ०७, ०८, १०, १२, ५८, ५९, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ७१५, ८१, ८२, ८३, ८४, ९०, ९१, ८३७, ६१, ९८४, १३०७, ३०, ३१, ४१, ५६, ६८, १५७४, १६११, ४४, ४६, ७७.
आयुष्मत् endowed with life; long-lived ३८२, ४२७.
आयुष्य giving long life; duration of life ६२३, ९०.
आर name of a lake (which is an impediment to the attainment of ब्रह्मलोक) ६३३, ३४.
आरण्य wild; belonging to the forest १३२, ३९, २३२, ७३, ४०१, ६७, ५०९, ७७९.
आरब्ध commenced; begun ४०४.
आरभमाण commencing; originating; creating २३९.
आरम्भण support; commencement; beginning १८३, ८८५, ८६, ९७, ९८.
आराग्रमात्र of the size of the point of an awl १६१४.
आराद्घोष sounding from afar ५१४.
आराम pleasure-ground १२०१.
आरुजत् breaking; demolishing ३४३.
आरुणि name of a teacher २५, ३२७, २८, ४०९, ६२७, ९२, ७९९, ८७२, ७६, ९०४, १११६, ५४, १३०४, ०५, ४२, १६५०, ७१.
आरुणिकेय name of a teacher ६८७.
आरुणेय son of *Āruṇi*, S'vetaketu ८५५, ८२, १२९०, १३५०.
आरुह् off-shoots going upwards १६८.
आरूढ ascended; one who has taken to (a path) १३८६, १६६३.
आरे far; away १३७.
आरोग्य freedom from diseases; good health १५८०.
आर्क्षकायण name of a teacher १३४१.
आर्जव uprightness; straightforwardness; honesty ८१६.
आर्जीकीया name of a river १६३३.
आर्जुनेय son of *Arjunī*; the saga *Kutsa* ६४.
आर्त sick; wretched; perishable; useless ६६६, ११३३, ३६, ५४.
आर्तभाग name of a person; son of *Jaratkāru*; a pupil or disciple of याज्ञवल्क्य ६८७, ११२१, २५, २६.
आर्तभागीपुत्र name of a teacher १३१०.
आर्तव period of time; days and nights of seasons; product of a season (comm. explains it at one place as ऋतुजः शुक्रशोणितशरीरात्मक इत्यर्थः ६३१) २४७, ४३७, ४९, ५३, ५६, ६१, ६२, ६३१, ३७.
आर्ति pain; affliction; deficiency; calamity; injury ११८, २४५, ८९, ९०, १३३२, ५३.
आर्त्नी the end of a bow १३९, ५०३.
आर्त्विज्य the duty of the Ṛtvik priest at a sacrifice ४३७, ७६९, ७०, १०१३, १३४१, ५४.
आर्द्र wet; moist २८०, ३२२, १३०३, १६३४.
आर्द्रपवित्र having a wet strainer ४७३.

fire fed with wet fuel १०९६,
१, १६६४.

oistness; moisture; wetness ३०३.

elonging to or sacred to the
hu ४७०.

spectable; venerable २, ६४, ३४१,
.

f a grown up bull १३०८.

ddressed to or pertaining to the
१६४४.

elonging to a ऋषि. (७५७यदार्षेय)
, ०५, ७५७, १३४८.

speaking; conversing; addressing
.

support १४०५.

यनीपुत्र name of a teacher १३१०.

पुत्र name of a teacher १३१०.

(अत्नाद्- full-enjoyer of the fruit
Karma viz. personal soul) relat-
to the soul (*Sāyaṇa*); relating

he ocean १४३.

conversation ३११.

what is near ३०५.

sowing, soil (which hold what is
n) ५२०, ५७.

sower ५०९.

covering; weaving; stem; lid ६३३.

condition; transmigratory exis-
ce ८४०, १३३०, ६५.

त desirous of returning or turn-
; about to turn or return ४५३.

dwelling; residence ३९, ४७३,
, १२२१.

invoked १५०.

whose root is manifest or unco-
ed or exposed ५६८.

श्रण one who sucks up or dries up
npletely १३६८.

त exposed; manifest; laid bare
४.

आविष्ट entered; pervaded by १९, १६६२,
६४.

आविस् bright; shinning; mainfest ६१,
१९०, ३०१, ०२, १९, ७६, ४८९, ५०९, ३५,
५९, ६९, ९६, ६२६, २७, ८३, १३४०, ५४,
६४, १४५९, १६६२.

आविस्तराम् (comparative of आविस् adv.)
more clearly or manifestly ३२१, ५५९.

आवृत (ता) covered; surrounded; encir-
cled; enveloped २११, ४५, ५१, ३२२,
५०७, ०९, ३८, ६४३, ४६, ४७, ४८, ४९,
९११, १२४०, १३००, १५, ४५, ५८, १६१०,
२९.

आवृतीशयान going round and resting १३६४.

आवृत्त turned again ४३४, ७७५.

आवृत्तचक्र a rolling chariot wheel १६६३.

आवृत्तचक्षुस् one whose eyes turned in
ward; introspective १४२०, १६५८.

आवेशयन्ती causing to enter or merge
२३७.

आव्याधिनी assailer; a band of robbers
१३८, १४०.

आशय abode; seat; resting place ८३.

आशस् will; desire ४८८.

आशा hope; desire; expectation; pros-
pect; direction; region; space
२५०, ५९, ७५, ३४०, ४१, ४५, ७२, ४१२,
६१, ५०९, ७८५, ९३६, ३७, १०१४, ९१,
१२६०, १३०७, ४०, ५८, ८६, ९०.

आशातिका small insects like bugs (comm.
४११.

आशित eating; the act of eating; food
११८२, १२६१.

आशिन aged; having reached old ag
१४१.

आशिष्ठ (superlative of आशु) most agile;
speediest; quickest ७२८.

आशिस् expectation; hope; blessing १७,
३०, १६२, ८३, ३१२, ४७५, ५१६, ९३७,
१३६९.

आशीःसमृद्धि fulfilment of wishes ७५६.
आशीन see आश्विन १४१.
आशु quick; speedy १४१, ५१४.
आशुपत्वन् flying quickly ६५.
आशुरथ possessing a fast chariot १४२.
आशुशुक्षणि gleaming or shining forth or around (said of *Agni*) ५, १६४९.
आशुषेण having swift arrows १४२.
आशुहेमन् inciting his horses (name of *Agni* especially when regarded as अपांनपात्) ६.
आशेद्ध kindled by hope ९३६.
आश्चर्य wonderful i. e. rare १४००.
आश्रमिन् one belonging to one of the four stages of religious life १६५६.
आश्रय resort; seat; support १२०.
आश्रवणीय loud voice; which can be heard around १३६६.
आश्रावित name of a *Sāman* (?) १३६९.
आश्वतराश्वि a teacher named बुडिल; son or descendant of अश्वतराश्व ४०, ८७१, ७५, १२८४.
आश्वलायन name of a teacher १६७३.
आश्वलायन-कौसल्य a teacher named कौसल्य, son of अश्वल १४९०.
आसक्त attached to; connected with ३१८.
आसङ्गव the time when the grazing cow go back to their pens for milking १३३३.
आसञ्जन a handle; a hook ३१८.
आसन् mouth ५१३, १६४९.
आसन seat ७०४, १२९३.
आसन्दी a raised seat; a chair ४५१, ६३३, ३६.
आसन्न seated down; set down ४७३.
आसन्य belonging to or existing in the mouth १००४.
आसमात्य name of a teacher १३७०.
आसीन seated; sitting ५९, १४०, ३२४, ५८.
आसुत pressed out; pressed out *Soma* juice; a manner of pressing out *Soma* juice ८७४.
आसुति brew; mixture; distillation ८.
आसुर devilish; spiritual; divine ७८, ९७३.
आसुरायण a descendant of *Āsuri* १११४, १२६५, १३१०.
आसुरि name of a teacher १११४, १२६५, १३१०.
आसुरिवासिन् name of the teacher १३१०.
आस्तरण a layer of sacred grass spread out at a sacrifice ४५१.
आस्ताव a place for singing the *stotras* or सामन्s ७६९.
आस्तेयी (आस्नेयी) being in blood ३१२.
आस्थान stay; prop; ground २८०.
आस्य face; mouth ८, ५०, १२९, २४८, ९९, ४३५, ६५, ५१३, ८७९, १००६, १३५३, ७२, १६६५.
आस्रवत् that which flows on ११८७.
आहत beaten; struck; fastened ६५४, ११७८.
आहनन्य (sound) produced or generated by beating with a drum-sticks १४२.
आहनस् which is to be beaten or pressed out ४९, २३७.
आहवनीय one of the three sacred fires, especially the eastern one १६३, ४०४, ०५, ०८, ०९, ५३, ५९, ६५, ७३, ६९१, ७९१, ८३८, ७९, १२८७, १५०६, १६५१, ५८, ६४, ६५, ७७, ८२.
आहार eating; food १६४०.
आहारशुद्धि purity in food ९५०.
आहार्य what is to be gathered or brought ४७३.
आहाव a particular invocation by which the होतृ addresses the अध्वर्यु १३४६.
आहित placed; kept; kindled ४३२, ४४, ४९, ६५, १३३५.
आहिताग्नि one has placed the sacred fire upon the altar; a *Brāhmaṇa*

८६, १४३४, ९९, १६३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ४५, ४६, ४८, ४९, ५७, ५९, ६४, ६६, ६७, ६८, ७४, ७८, ७९, ८३.

इन्द्रऋषभा impregnated by *Indra*; having *Indra* as a bull ५०७.

इन्द्रगुप्ता guarded or protected by *Indra* ५०७.

इन्द्रगोप a kind of insect १०८५.

इन्द्रजा descended from *Indra* १५७४.

इन्द्रजाल jugglery १६५६, ६७.

इन्द्रजालवत् like इन्द्रजाल; illusory १६६७.

इन्द्रद्युम्न name of a great monarch; name of a teacher, son of पुलुष; name of a teacher, son of भाल्लवि ४०, ३२७, ८७१, ७५, १६५३.

इन्द्रधनुस् the bow of *Indra* ४५०.

इन्द्रपत्नी *Indra's* wife ३४९.

इन्द्रप्रजापती *Indra* and *Prajāpati* ६३३, ३६.

इन्द्रयोनि *Indra's* place of exit; (*Indra* here stands for individual soul) ६९९.

इन्द्रलोक the world of *Indra* ४०१, ६३२, ११४५.

इन्द्र-वैकुण्ठ the name given to सवितृ (the sun) at mid-day १३७०.

इन्द्र-वैमृध name given to the sun (सवितृ) at its rise १३७०.

इन्द्राणी wife of *Indra* ११५, ४३४, ५३.

इन्द्रावत् associated with or accompanied by *Indra* ६६.

इन्द्रिय strength; power; limb; part of the body; belonging to *Indra* ५५, ५६, ७१, १८०, २७०, ९१, ३१४, १५, २८, ४५३, ५९, ५११, २२, ६१०, २६, ५४, ७९४, ९५, ९८४, १३०६, ०७, ५०, ९७, १४१२, १३, १४, ३५, ५५, १५०३, १६, ८७, १६३५, ४५, ६१, ६२, ६३, ७३, ७५, ७६, ८३.

इन्द्रियकर्मन् the function of a sense-organ ६०.

इन्द्रियधारणा holding back of the senses १४३७.

इन्द्रियबिल the pit of the senses १६६२.

इन्द्रियवत् possessed of senses or strength; mighty; powerful ४५३, १३४३.

इन्द्रियार्थ an object of senses १६५६, ५९, ६०, ६१, ६३.

इन्द्रियार्थविमूढ deluded by an object of sense १६६४.

इन्द्रियावत् mighty; powerful ४५९.

इन्द्रोत-दैवाप-शौनक name of a teacher १३६७.

इन्ध kindler (name given to the *Puruṣa* in the right eye); kindler (name given to *Indra* because he kindled the *Prāṇas* by remaining in them, *Indra* conceived as the chief (*Prāṇa*) २९१, ३२८, ११८७.

इन्धन fuel १६२६.

इन्धनयोनिगृह्य which can be caught again by means of the drill in its source fuel १५८४.

इभ an elephant १६४३, ६६.

इभ्य a rich man; elephant-driver ७६८.

इभ्यग्राम the village of a rich man or elephant-drivers ७६९.

इयक्षमाण desirous of performing a sacrifice ३६९.

इरपाद reptile; serpent (=उरःपाद); *Asura* ५२७.

इरा food; refreshment ४३३, ३४, ५१, ६१, ६३, ६३६,

इरामय consisting of *Irā* ५३१.

इरावती possessed of *Irā* or food ९१, १६३.

इरिण dice-board ४८३, ८५.

इरिण्य belonging or relating to a desert or cleft १४४.

इर्य active; powerful ३१६, २८.

इल्य name of a particular tree ६३३, ३६.

इष् food; drink; sap; vigour २५, १२३, ८६, ३४६, ४७, ९३, ४८२, ५२४, १६८०.

३८, ६१, १४२२, २५, १५१७, ९८, १६०७, ४१, ४६, ५९, ६६, ६७, ७१, ८०, ८३.

ईशानकृत् making use of one's faculties; able ५२.

ईशानदेवत्या having *Īśāna* for its deity (said of the third *mātrā* of the *Praṇava*) १६८०.

ईशितृ the ruler; lord; master १६२०.

ईश्वर the lord; master; ruler १७८, ३२३, २४, ३६, ४०४, ५६५, ६६, ६८, १०२७, १३०७, ०८, ३६, ४६, ५४, १५७४, १६१९, ३७, ४१, ८३.

ईश्वरा the ruler (said probably of मेधा) ५०१.

ईश्वरी the ruler ५००, १५७४, १६३२.

ईषा pole or shaft of a carriage or a plough ४३६.

उक् name given to *Agni* ४३.

उकार the letter or sound उ २८३, ५२१, ७०३, १५२७, २८, १६८२.

उक्तोपनिषत्क one who has been taught the Upaniṣats ११८६.

उक्थ a song of praise; a hymn ४३, ४५, ५७, ६१, ७७, ११७, २३६, ७४, ७७, ३३१, ५२७, २९, ३३, ५७, ६४५, ६५, ७६३, १०६४, ६५, १२७८, १३४१, ४३, ५५, ५६, ५९, १६६५.

उक्थविद् conversant with hymns of praise १२७८.

उक्थविध verse-like ४३.

उक्थशस् uttering a hymn; praising ११३.

उक्थशास् see उक्थशस् १८७.

उक्थ्य worthy of or accompanied by praise or hymn ४९, ५०, ५१, ९६, १०१, १३, ९०, २०१, ४४६, ५९, ६९.

उक्षत् a bull १४६, १५७४, १६४६.

उक्षन् a bull १९४, २२५, १३३१.

उक्षमाणा sprinkling ७६.

उक्षान्न one who has strong bulls for his food i. e. oblation २०.

उक्षित sprinkled १५७४, १६४६.

उख a boiler; vessel ४३७.

उगणा consisting of extended troops (M. W.); the seven mothers etc. which consist of the best groups (comm.) १४०.

उग्र fierce; intrepid; formidable ५३, १२६, २७, ३०, ३१, ३२, ४३, ४६, ६६, ७३, ९०, ९६, २३६, ३८, ४५, ५६, ९६, ३३६, ३९, ४१, ४३, ४२६, ५२, ६३, ८४, ८६, ५०६, ११०९, १२२१, २२, १३४५, १६३३, ३४, ४६.

उग्रंपश्या name of an *Apsaras* ४८८.

उग्रजित् name of an *Apsaras* ४८८.

उग्र-देव name of a teacher १३६९, ७०.

उग्रपुत्र son of a powerful man or क्षत्रिय ११५७.

उग्रवक्रा impetuous and crooked १५७८.

उच्चरत् going upward ३२६, ६४.

उच्चा high ३६६.

उच्चैःश्रवस्-कौपयेय-कौरव्य name of a teacher १३६४.

उच्चैर्घोष sounding aloud; roaring १२८.

उच्छिष्ट left; rejected; remnant of food ४३७, ४४, ४५, ४७, ४८, ४९, ७४, ७६८, ८८१, १६४३.

उच्छिष्टोपहत what has been touched by leavings १६५९.

उच्छ्राय height; growth; increase १३३१.

उच्छ्लङ्ख a particular part of the human body २४४.

उच्छ्वसित breathing १६८१.

उच्छ्वास breath १५०६.

उज्जिहान getting up from the bed; waking up १७२.

उज्ज्य unstrung; not having its string stretched ११५७.

उञ्शिष्ट see उच्छिष्ट १६५, ६६.

उञ्शिष्टभाग having उच्छिष्ट for his share १६६.

उद water ५०.

उदक water २३, ८५, २०९, २४, २९, ४९, ३३९, ७०, ७१, ४१९, ५४, ७३, ७४, ६१६, ८८, ७५८, ८२१, ३९, ९२०, १०४१, ९८, १२९३, १३९०, १४२५, २६, १६५८.

उदकुम्भ a jar of water ६५४.

उदक्प्रवण inclined to the north ८४९.

उदगयन the six months of the year when the sun's course is northward १३०१, १६५२.

उदङ्क a bucket; a vessel ११८३.

उदङ्मुख facing northward ७९१.

उदच् turning north-ward; facing the north; northern; turned upward; northward ४३४, ७९४, ८०५, ४०, ९२१, ११८८, १३३८, ८७, १६७७, ७९.

उदत् flowing out; issuing out ३२७.

उदधि ocean २३.

उदन्वती abounding in or full of water ३८८, ५१०.

उदपात्र a jar or pot of water ६४६, १३०८.

उदपान a well; tank ७६८.

उदप्लुत् causing water to flow; swimming or splashing in water ७३.

उदय rise; going up; arising ८२, ७७८, ८२२, १४३५.

उदयत् going up; rising १४९२.

उदर belly; inside; dropsy १२९, २४८, ८६, ३०४, ०७, १४, ६९, ४०५, २१, २६, ३४, ३५, ४१, ५०, ५९, ६९, ५३२, ६२१, ३८, ८९, ७२५, ९८७, ९४, १३५९, ८७, १६४३, ४७, ६२.

उदरदार a particular disease of the abdomen ४४१.

उदरपात्र stomach serving as a vessel १६७१.

उदरशाण्डिल्य name of a teacher ७६७.

उदरस्थ existing or residing in the belly १६६१.

उदशराव a tray or plate of water ९७२.

उदहारी a female water-carrier १३५.

उदहार्य a water-carrier २४९.

उदात्त highly or accutely accented ५२३.

उदात्तोदात्तद्विपद having two syllables both accutely accented ५२३.

उदान one of the vital airs (which are said to be five) ३०८, १२, २२, २८, ५६१, ६८९, ७०१, ८०५, ८१, १०५०, ११३२, ७६, १३५०, ५१, ८६, १५०२, ०३, ०६, १६४४, ४७, ४८, ४९, ५४, ५९, ६४, ६६.

उदार a big flame २८८.

उदारा big; great; worthy ५००.

उदित risen; gone high or up १९६, २५६, ३३६, ४१०, २६, ६२६, ७६१, ८२, १३३६, ५६, ६९, ७०.

उदिति rise; prosperity २४५.

उदीची northern; north; turned upward or to the north १४९, १६०, ३०४, ०५, ०६, ४५१, ५२, ५५, ७०, ७१, ५०८, २२, ८१३, ३२, ९९४, ११८८, १३३८, १४९२, १६६१.

उदीच्य northern ७९४.

उदीराणा moving out; sprouting; shooting up ५०८.

उदुम्बर name of a tree १२२१.

उदुम्बल very strong (said of the dogs of *Yama*) ३५८.

उदृच् completion; conclusion; remainder १५४, १३७२.

उदेष्यत् about to rise १३६९.

उदौदन riced (boiled) with water १३०८.

उद्गन्तृ one who goes forth १६६४.

उद्गातृ an officiating priest whose duty is to sing *sāma* chants at a sacrifice ४६०, ६१, ६९, ७०, ७१; ७२, ६४६, ७५४, ६२, ६४, ६९, ७१, ८४७, १००३, ०४, १४, १११७, २०, १३३६, ४३, ४६, ४८, ४९, ५१, ५२, ५३, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६४, ६५, ६६, ७०.

उद्गीत sung; a particular mode of singing; declared १३३५, ४६, ४७, १५७९.

उपतिष्ठमान attending; becoming friendly with; doing worship १६१, ७४, ४७७.

उपदिश् an intermediate region or point of the compass १६५८.

उपदिशत् advising ४१, ४२.

उपदिष्ट described; mentioned; specified १३६२, ६३.

उपदेश instruction; advice ७०४.

उपदेश्य something to be taught ३११.

उपदोहनी a milk-pail; a post or pillar for milking ३१६.

उपद्रव affliction; disease; the fourth of the five part of *Sāma* stanza; violance; outrage; approach to the end ४०६, ७७८, ७९, ८०, १३३३, ३५, ३८, ४८.

उपद्रवभाजिन् partaker in the *upadrava* (of the *Sāma*) ७७९.

उपद्रष्टा one who watches or observes ४४३.

उपद्रुत chanting of the *upadrava* (portion of a *Sāma*) ४०६.

उपनति inclination; attainment ३१५.

उपनयन initiation ceremony १६४४.

उपनयमान initiating ४२१.

उपनिषद् a class of works forming the concluding portion of the ब्राह्मणs; the secret teaching (रहस्य); mystical words or meaning; secret doctrine १२०, ४७१, ५२२, ९७, ६०५, २१, ४१, ८३, ८६, ८९, ९२, ९४, ७३२, ४०, ५०, ७३, ९७३, १०९६, ११८२, ८६, १२६१, ७४, १३७२, ८४, ८६, १६३५, ४०, ५०, ५१, ६४, ८३.

उपनिहित placed near; set forth or before ७६८.

उपनीत one who is initiated १६८१.

उपपक्ष the arm-pit २९०.

उपपृच्छमान one who consults or asks anything १३६४.

उपबर्हण cushion; pillow ४५१, ७३, ६३६.

उपब्दि noise ६१७, ८९.

उपब्दिमती noisy; loud १३४०.

उपभृत् a wooden sacrificial vessel or ladle ३९४.

उपभृत offered; brought near ४०५.

उपभोक्तृ the enjoyer; one who enjoys or experiences १६१४.

उपम uppermost; most excellent; first १२, ७६, ४८२.

उपमश्रवस्तम the best of the most famous १८८.

उपमा similarity; equality; comparison ६७, ११७, २५८, १५७४, १६३२, ६२.

उपमास the intercalary month ६३०.

उपमास्य monthly १६३.

उपमित् a prop; stay २.

उपमोदमान approaching and enjoying ४१९.

उपयाम a ladle १६५१.

उपयामगृहीत taken in or by a ladle ४५९.

उपर the lower pressing stone; the cloud; posterior; later ८१, २१०, ३९३, १३३३.

उपरत ceased; patiant; quiet ६९१, १२५५.

उपरि above २४२, ७६.

उपरिशयन an elevated resting-place ४७३.

उपरिष्टात् above; from above; further on; below; later ३०३, २७, ३१, ४०८, ८५३, ९४६, ४७, १३३०, ३१, ४६, ४७, ६१.

उपर्युपरिवर्तन moving upward and upward १३६५.

उपल a stone ४०५.

उपलब्धव्य something to be obtained १४३७.

उपलब्धि obtainment १६६०.

उपवक्तृ a kind of priest ४५८.

उपवसथीया belonging to the उपवसथ day or the preparation for a सोम sacrifice १३४६.

उपवाक addressing; praising २०९.

उभ both ३०, ६३.

उभय both ४२.

उभयतःप्राण having vital air on both sides ३२७.

उभयतोदन्त having teeth in both the jaws ५५७.

उभयात्मन् of both natures or kinds १६५९.

उभयादत् having teeth in both the jaws २३२.

उभयापदी having feet on both sides. १३७२.

उभयापाद् having both the feet or legs १३६०.

उमा name of the consort of god *Śiva* १३८१.

उमापति the lord of *Umā*, god *Śiva* १६४१.

उमासहाय having *Umā* for companion; (god *Śiva*) with *Umā* १६७३.

उरग reptile; serpent १६५३, ६६, ६७.

उरस् breast; chest; bosom १७२, ७३, २०४, ४४, ५०, ८१, ८३, ८६, ३०७, १४, ४०४, ३४, ४१, ६९, ८७९, ९९४, १३५६, ८६, १६५१.

उरु broad; wide; extensive १०, २०७, ८६, ४०६, १३८६.

उरुक्रम of wide strides ८९, ९९३, ७०४.

उरुक्षिति spacious dwelling or habitation ९३.

उरुगव्यूति having a wide domain or territory ७१.

उरुगाय of far-reaching fame; sung far and wide; of wide strides; wide space ६, ८८, ८९, ९१, ४९९, १४०२.

उरुगायवत् offering ample space for motion; unconfined ९३६.

उरुचक्षस् seeing far and wide ४९७.

उरुष्य to be protected or guarded against ४१४.

उरूची going wide १६५, ४९६.

उरूणस long-nosed; broad-nosed ३५८.

उर्वरा fertile soil; field yielding crop ४३४.

उर्वर्य belonging to a fertile soil १४२.

उर्वारुक cucumber ३३६, १५७४, १६४६.

उर्वी broad; wide; the earth and heaven (du.); earth; the space or region (six in number) ७४, १६२, ६७, ७०, ७३, ९३, २४८, ३३९, ४१६, ३१, ४८, १६३४, ४३.

उल a kind of wild animal ५०९.

उलप soft grass १४४.

उलुक्य-जानश्रुतेय name of a teacher १३३१.

उलूखल mortar ४०५, ३६, ७३.

उलुलु hurrah (Hume); crying aloud; noise (M. W. who reads उलुलि) ८२२.

उल्का a falling star; meteor ५११.

उल्काभिहत struck by a falling star or meteor ५११.

उल्ब a cover; a membrane surrounding the embryo २६९, ८२१.

उल्बण singular; strange; clear ६१३, ८८.

उल्बणिष्णु rather strange ५७५.

उल्बावृत covered by उल्ब. ८६०.

उल्मुक fire-brand; a piece of burning charcoal ४०४.

उशत् loving; desiring for; longing for ८५, ३५९, १३८९.

उशती loving; desiring or longing for ४९०, १६३३.

उशनस् name of शुक्राचार्य; the preceptor of दैत्यs ६४, ४८०.

उशनस्-काव्य name of a teacher १३५१.

उशिज् desiring; zealous १३.

उशीनर name of an ancient people in central India ६७४.

उशीनराणी queen of the *Uśīnara* people; name of a plant (*Sāyaṇa*) ३६५.

उषस् dawn; dawn conceived as a deity ४६, ५२, ६८, ६९, ७०, ७२, ८२, ९७, १०२, ०३, ०४, ५०, ६१, ७२, ९३, २४५, ४७, ५०, ७४, ९६, ३६३, ४५०, ७४, ४९८, ९८७, १३०३, ४४, ८७, १६४५.

उषस्त-चाक्रायण name of a teacher ११३१, ३३.

एकज solitary; single of its kind २४९, ३४३.
एकदाय having the same or only paternal share or property ४०४.
एकधन choice property (said of प्राण) ६४२.
एकधनावरोधन putting together of the choice property ६४२.
एकधाभूय gathering together; by centring into a unity १२७७.
एकधार a single; uninterrupted current ४०२.
एकनीड having a common abode २५६, १६३१.
एकनेमि having one felly २४९, ३२६, १५७७.
एकपत्नी a faithful wife; one devoted to her husband २५०.
एकपद one word १७१.
एकपदा consisting of only one quarter ३५.
एकपदी upon or with only one foot १७०, २२५, ३४८.
एकपर of singular importance (M. W.); always showing the number one ४८३.
एकपाद् having one foot; name of a vedic deity; having one quarter or line १६७, ७१, ७४, ४७७, ९८, ८४७, ११८२, ८४, ८५, १३६०, १६६८.
एकपुण्डरीक the only lotus (a symbolic expression for pre-eminent) ६१७, १३०३.
एकपुत्र having only one son १३५०.
एकभूय the becoming one; union ६५९.
एकमात्र consisting of one syllabic instant १५११.
एकमूर्ध्नी having the head or face turned towards the same direction १६२.
एकयोनि of the same mother; of the same origin ४०३.
एकराज् the only or supreme king or master ६७, ४१३, १३६९, ७०.
एकरात्र one night ४४६.
एकरूप of one form; similar; uniform; having the same form १०६, २७१, ७२, ७३.
एकर्च consisting of or having one *Ṛk* verse; a single verse ३०४, ०५.
एकर्षि the only or chief ऋषि २४७, १११४, १२६६, ८४, १३२६, १४८८, १६८२.
एकविंश twenty-first ५२२, १६६६.
एकविंशतिसंस्थ standing in twenty-one places; having twenty-one parts ३०५.
एकविंशसंपत् completion of the number twenty-one; the full number twenty-one ३२८.
एकवीर an unmatched warrior; unparallelled hero ४८, १३५०, ५२.
एकवृत् being one; simple १६२, ७४, ७५.
एकव्रात्य the only or supreme व्रात्य १३६१.
एकशफ an animal having one hoof; not cloven-hoofed; whole-footed १०२०.
एकशीर्षन् having the face turned towards the same direction १७४.
एकसभ the only meeting place or resort १३०३.
एकसाम्नी having only one *Sāman* ३२७.
एकस्तोमभागानुमन्त्र a chant for the share in the prayer १३६१.
एकहंस the only destroyer of ignorance; the supreme soul १२००, ०१.
एकाकिन् single-handed; all alone; simple; alone १०१८, १९, ४२.
एकाक्षर one syllable; having one syllable; the sacred syllable *Om* २९८, ५२३, १६४४.
एकाक्षरा having one syllable; monosyllabic ३४८, ५२२ २४.
एकात्मन् the one spirit ४०३, ०४.

कात्यायनी name of one of याज्ञवल्क्य's two wives १०९०, १२५९.

कात्यायनीपुत्र name of a teacher ६८९, १३१०.

कानीयस less in number १००१.

कापालिन् one who wears skulls १६६७.

कापीपुत्र name of a teacher १३१०.

कापेय belonging to *Kapi gotra*; a descendant of *Kapi* ८२८, २९.

कापेय-शौनक name of a teacher belonging to the *Kapi gotra* १३५५.

काप्य name of a teacher १११४, २९, ४६, ४७, ६५.

काबेरक name of a man १६४.

काम desire; wish; passion; lust; attachment १९, २५, ३७, ३८, ६१, ८६, १५५, ५८, ५९, ६७, ९७, २०२, ४१, ७३, ३०३, ०५, ०६, १५, ३१, ३८, ४०, ४१, ४५, ५५, ५६, ५९, ७५, ९४, ४०२, ०६, १२, २७, ३६, ४७, ५९, ८४, ५०१, १४, १६, २२, ६९, ९१, ९३, ९५, ६१६, ३८, ५५, ६९, ७०६, १७, ४०, ४९, ५४, ५७, ६४, ६८, ८२२, ३४, ५०, ९३५, ३७, ५५, ५७, ५९, ६०, ६९, ७०, ८१, ८२, १०१४, ४२, ५०, ९१, ९२, ११२३, ७०, ८४, १२०१, ०६, ३६, ४०, ६०, ६१, ८३, ८७, १३०१, ०६, ३०, ३६, ३९, ४५, ४६, ४८, ४९, ५४, ५९, ६३, ६५, ७०, ९६, ९७, ९९, १४०२, २१, २९, ३१, ३८, ८१, ८२, ९९, १५२३, २७, १६४६, ४८, ५१, ५३, ६३, ६५, ६६, ६७.

कामचार acting at one's sweet-will; unrestricted actions ९४७, ५७, ६४, ६६, १६६३.

कामचारिन् one who acts at one's sweet-will ६८७.

कामज्येष्ठा led by *Kāma*; having the god desire at the head ३३९.

कामदुघा wish-yielding; yielding desires ३७१, ९७, ५०९, १३३२.

कामप्र fulfilling wishes; gratifying desires ३००, ४४६, ५१७, १३६९.

कामप्रश्न asking unrestrainedly ४०९, ११८९.

कामभाज् partaking of sensual enjoyment; enjoying all desires १३९६.

कामम् at will ९०२.

काममय full of desires; consisting of desire or passion ११७१, १२२९.

कामयमान desiring; longing for; having a passion for ३४१, १२३२.

कामरूपिन् one who can assume any form at will २६१, ६८७.

कामलायन name of a teacher; a descendant of *Kamala* ८३४.

कामवत्सा having the wish for a calf ४२७.

कामवर a gift chosen as one's own will २७१.

कामविवर्जित utterly destitute or devoid of passion or attachment or desire १६६४.

कामसंपर्क contact with passion or attachment १६६४.

कामसनि bestower of desires or desired objects; fulfilling wishes ४०२.

कामागायिन् one who sings (chants for fulfilling) desires (?) १३५१.

कामान्निन् having as much food as one likes ७४०.

कामिनी a lady १६६०.

कामोपभोग enjoyment of sensual or worldly objects १६५३.

काम्य desirable; actuated by or done with a view to fulfil one's desire (a kind of action, the other kinds being नित्य and नैमित्तिक) ५०१, ८५५, १३६८, १६३१.

काया body १६४३.

कायाग्नि body's fire १६६८.

कारण cause ५२३, २४, १५७५, ७६, १६२०, २३, ६५, ८३.

कारयितृ one who causes to do १६४६, ४७, ५५.

कीर्ति fame; making mention of; report ६०, १२०, ७४, ३२२, २८, ४५०, ५१, ७३, ५००, १३, १९, ६९, ६२१, ५५, ८९, ७०३, ३८, ३९, ८१, ८२, ८४, ८०५, २०, १०२२, १३३२, ४५, ५०, १६४७.

कीर्तिमत् famous ८०५.

कीलाल food; sweet beverage ४३३.

कुक्षि side; belly; interior ८५, ४३४, १३४७.

कुचर moving on the ground ८८.

कुटुम्ब family; household; members of a family ९८४, १६६३.

कुत्स name of a ऋषि; a protege of इन्द्र ६४.

कुनखिन् having bad nails ४८६.

कुबेर name of a chief of a class of spirits namely यक्ष्स १६४.

कुबेर-वारक्य name of a teacher १३६७.

कुब्ज a hump-backed bull १३३१, ६७.

कुमार a boy; a child; a son १२७, ३४, २५०, ९६, ९७, ९८, ५९०, ८५६, ५७, १०४७, ७६, १२९०, ९३, १३८९, १५१४, १६०१.

कुमारदेष्ण granting perishable gifts; making childish offerings ४८४.

कुमारहारित name of a teacher १११४, १२६५, १३०५.

कुमारी a virgin; a maiden २५०, १६०१.

कुमुद the white water lily ३७०.

कुम्ब्या a precept in the form of a verse or formula ५६८, १३४४, ४६.

कुम्भ a pot; jar १७७, २४९, ३७१, ९१.

कुम्भी a small jar ४३६, ३७.

कुरु name of a land or region or its inhabitants ७६७, ८४९, १३४१, ४८.

कुरुक्षेत्र name of a battlefield १६६९.

कुरुपञ्चाल name of a land or region ६७४, १११५, ७३, १३५७, ६४, ६९.

कुरूरु a species of worm ३४०.

कुल family; race; group ५०१, ८०५, ७४, ७५, ७६, १०६१, १३६३, १४८७, १५२८.

कुलाय a receptacle; home; the dwelling-place of the soul i. e. body १५७, २८१, १२०१.

कुलायिन् the inhabitant of a dwelling place १६४५.

कुलाल a potter १४१.

कुलालशाला a potter's work-shop १६७१.

कुलीदन्त well-set or thickly set teeth ५२५, ६२१.

कुलीन nobly born; high-born ८८२.

कुलुञ्च one who plucks out hairs १३९.

कुल्माष an inferior kind of grain; half-ripe barley ७६८, ६९,

कुल्य relating to a family or race १४२, १३६४.

कुल्या channel ३९२, ४३६, १३४८.

कुवलयाश्व name of a prince १६५३.

कुवित् whether; where; at all ६३, ६४.

कुशल skilled; clever; right; proper ६०१, ०३, ७०४, ६४, ८३५, १३५७, १४००.

कुशलानुशिष्ट taught by a clever person १४००.

कुश्रि name of a teacher १३१०.

कुसिन्ध a trunk २४४.

कुसीद usury; loan ५०५, १६३३.

कुह where २३९, ७६.

कुहक delusion; deception १६६७.

कूट a horn; concealed weapon; the bone of the forehead trick ४०५.

कूटहस्त having a कूट in the hand; with a hand concealed ४०४, ०५.

कूप a well; reservoir of water; a tank ४०४, १६४८.

कूप्य situated in a well (said of *Rudra*) १४२.

कूर्च a cushion ११८६.

कूर्म a tortoise १५९, २९३, ३०६.

कूल bank; shore १२०५.

कूल्य situated on the bank (said of *Rudra*) १४३.

zard १०५५.

oint of the neck ४३४.

bled; overpowered by pain w ८५७.

done; what has been done; hest throw or the winning t dice; the number ten; the the four *Yugas* ६०, ७४, ७५, १, ६१६, ८३०, १२८४, १३२७, ५४, २, ९३, १६१४, ३२, ५५, ७८.

o has done (his) duty; ४२१.

he destruction of the actions १८.

sed; one who has done or d what was ought to be done eved ५९०, १६५४, ६३, ७९.

e and not done; partly done tly not done; what has been s duty and what has not one ५१०, १२४७.

erfected soul ९८२, १४८२, ८३.

itating what is done (by me) .

one who has won with the throw (called कृत) at dice ८२४.

sed; one who has done or lished his object १४५१, १५९०.

; activity; act ३१९, २१, ९४१,

४७.

ne of a constellation ४३४.

l; clever; able to work ५०.

il spirit ५११.

icial ३५४.

probably incorrct for कृत्स्नवीत

e; all; complete ११४, ८०, २९४, ६, ६८९, १०४२, १२६३, १३५४, ५५, ६७८, ८३.

कृत्स्नक्षय destruction of the whole; complete destruction i. e. dissolution of the world १६५७, ६१.

कृत्स्नवीत who has encircled the whole (army) (said of *Rudra*) १३८.

कृत्स्नायता (?) probably incorrect for कृत्स्नवीत १३८.

कृदन्त a verbal formation ५२३.

कृपणा slender; little ३१२.

कृमि insect १२८९.

कृश lean; slender ४६, ४७६.

कृशानु bending the bow; a name applied to a good archer (अस्ता) ६६.

कृषि cultivation; tilling; plowing १६३, ३८३, ४४१, ८५, ८९.

कृष्टराधि successful in agriculture १६३.

कृष्टि race of men; men (plural) ३, ६३, ६७, ७६, ५०६, ०८.

कृष्ण dark; black; name of a person १४, ८३, ११४, २८, ३१, ७३, ७४, ८१, २२७, ३९७, ४१४, ५००, ०९, २३, ३५, ६१७, ८०, ७६०, ९४, ९५, ८१७, ९७, ९८, १०८०, १३३७, ३९, ८६, १६३२, ४७, ७८, ८०, ८२.

कृष्णदत्त–लौहित्य name of a teacher १३६७.

कृष्णदन्त having black teeth ६१७.

कृष्णद्रु black-runner (?) ४३४.

कृष्णधृति–सात्यकि name of a teacher १३६७.

कृष्णपक्ष the dark fortnight of a month १४९५.

कृष्णपिङ्गल dark tawny १५७४, १६४१.

कृष्णरात–लौहित्य name of a teacher १३६८.

कृष्णवत्सा having a black calf ६१७.

कृष्णवर्त्मन् fire १६६५.

कृष्णहारित name of a teacher ६२२, ८९.

कृष्णाजिन the skin of a black antelope ४०५, ७३, १३५७.

कृष्णायस black iron; steel ८८७.

क्लृप्त effected; made ready; destined; settled १६२, २६८, ६९, ४३५, ५१४, ९३१.

केत thought; will; desire; perception; knowledge ६४, ११९, ४५८.

केतपू purifying the desire or will ११२.

केतु banner; sign on the banner; mark; the name of a ग्रह १३, ४३, ७४, १०२, ५९, ७०, ७१, ७२, ७४, २४५, ४९, ६०, ३०६, २६, ४८०, १६६६.

केतुमत् bright; clear १३३, १६९, ७१.

केतुमती bright; possessed of lustre १६२.

केवल mere; only ६१, ६४, १३५३, १५८२, १६०९, २२.

केवलत्व the absolute unity १६६१.

केवलाघ incurring sin only; alone guilty ४७६.

केवलादिन् one who merely eats or enjoys himself (without giving anything to others) ४७६.

केवली alone; one; only २४५.

केश hair ३०९, १४, ४०४, ५०, ५१३, ६८०, ११२५, ८७, १२०७, १३५७, ६९, १४४७.

केशव a name of विष्णु १३४.

केशश्मश्रु the hair on the head and those on the cheeks and chin ३८३.

केशान्त end of hair; the border of the hair on the forehead ६९९.

केशिन् having fine or long hair १३१, २२६.

केशिन्-दार्भ्य-पाञ्चाल name of a teacher १३६४.

केशिनी having long hair (said of the female attendants of *Rudra*) १३३.

कैकेय name of a king of the *Kekayas* ३९, ८७३.

कैलासशिखर the top of the कैलास mountain ३३६, १५७४.

कैवल्य final release; oneness (i. e. with ब्रह्मन्); absolute unity १६७६.

कैशोर्य patronymic from *kais'ori*, name of *Kāpya* १११४, १२६५.

कोटर hollow or cavity in the trunk of a tree १६७१.

कोल the jujube tree fruit ९२९.

कोश a sheath; treasure ३३, १३०, ७४, २४५, ४७, ६९, ३२२, ६९५, ८१३, १४६६, १६५६, ६२.

कौण्डरव्य name of a teacher ६०६, ११, ८६, ८७.

कौण्डिण्य name of a teacher १११४, १२६५.

कौत्स son of कुत्स १३११.

कौत्सायनी relating to कौत्सायन १६५७.

कौपयेय-कौरव्य-उच्चैःश्रवस् name of a teacher १३६४.

कौमार childhood १६६०.

कौरव्य-उच्चैःश्रवस्-कौपयेय name of a teacher १३६४.

कौरव्यायणीपुत्र name of a teacher १२६६.

कौशिक name of a teacher १११४ १२६५.

कौशिकायनि name of a teacher १२६५.

कौशिकीपुत्र name of a teacher १३१०.

कौषीतकि son of कौषीतक ६४०, ४६, ९२, ७५९.

कौषीतकेय name of a teacher ११३५, ३६.

कौसल्य name of a teacher; belonging to the *Kosala* country १५००, १४.

क्रतु sacrifice; might; power; thought; will; intention ५, १८, ४५, ५१, ५६, ६०, ७६, ७७, ८४, १२४, ६२, ७१, २६१, ३६१, ८६, ४००, ५९, ८०, ९४, ५९३, ८०७, १२२९, ८४, १३२७, ६७, १४०२, ५७, १६५१, ५४, ८१.

क्रतुमत् intelligent; wise; powerful; vigorous ७२, ३६३.

क्रतुमय consisting of will; endowed with intelligence २६१.

क्रतुशत a hundred sacrifices १६८३.

क्रन्द cry; roar; calling out १२९, ३२, ३२३.

क्रन्दसी the roaring two worlds; two contending armies shouting defiance १९६, २५६.

क्रम order; series १६१, १६६०.

क्रय buying ४८६.

क्रव्याद् consuming flesh or corposes (said of अग्नि in his terrible form) ३७९, ८२.

क्रिमि (=कृमि) an insect ४११, ५०९.

क्षुरधान a razor-case ६८१, १०२२.

क्षुरधारा the sharp edge of a razor १३५९.

क्षुल्लक tiny; small १४०.

क्षेण a dwelling; habitable १४४.

क्षेत्र field; world (figuratively); body (as in क्षेत्रज्ञ) ९२, १३७, ४१८, ५०९, ९४६, १६१३.

क्षेत्रज्ञ the soul; the knower of the क्षेत्र i. e. body १६५४.

क्षेत्रभाग a part of a field ९५५.

क्षेत्रिन् the owner of the क्षेत्र i. e. body ३१६, २८.

क्षेम auspicious; happy; welfare ६३, ८०, १६९, ९८, ४४७, ७४०.

क्षेम्य leading to or resulting in well-being; auspicious १४२.

क्षैमि name of a teacher १३५६.

क्षैमि-सुदक्षिण name of a teacher १३५७.

क्षोणी the earth ५५.

क्षोदस् powder ३६२.

क्ष्मा the earth ४५.

ख zero; vacuum; sky; *Brahma* ५२, २४४, ५२३, ८३५, १२६६, ७६, १३३०, १४२०, ५५, १५१६, ८९, १६१७, २९, ५५, ५७, ६५, ६७, ७५, ८०.

खचर moving in the sky; a bird १६५५, ६३.

खजाग्नियोग contact with fire of friction or lightning १६६८.

खद्योत a fire-fly १५८९.

खद्योतमात्र a mere fire-fly; no better than a fire-fly ९०३.

खल a threshing-floor; granary ४३६.

खल्य being on a threshing-floor १४२.

खा digging; a river; channel ७५.

खात dug, a pit १३३१.

खाद solid article of food ४७३, ५६३.

खालत्य baldness ३११.

खिलश्रुति name of a work; compendium of appended or addition hymns ५२४.

खील (=कील) a post २४९.

खुर hoof ५३२.

ख्यातृ one who reveals or gives out the fame ४१३.

गगन sky १६३६.

गङ्गा the *Ganges* ३६८, १६३३.

गण a tribe; troop; band; group १४०, ७४, ८८, ४८५.

गणपति the lord of a गण; epithet of the vedic deity बृहस्पति १४०, ८८.

गणशस् group by group १०३७.

गणाधिपत्य lordship or suzereinty over a गण १६८१.

गति moving; arriving at; obtaining; state; mode of existence; the final resort १५४, ५५, ६८७, ७४०, ६५, ६६, ८३८, १२१५, १४००, ३६, १६३२, ५४, ५५, ५६, ५९, ६२, ६३.

गत्नु way; course ४८८.

गन्तृ goer; one who goes ५३, १६५९.

गन्ध smell; fragrance; scent ११६, १७, २०, २९, ६४, ४३६, ५०८, १६, २२, ३९, ९३, ६३८, ६७, ६८, ६९, ७०, ९८०, १०९७, ११२२, १२६१, १३४९, ५३, ६२, ८७, १४२१, १५९०, १६३५.

गन्धद्वारा perceptible through odour ५००, १५७४, १६३२.

गन्धमाल्या fragrances and garlands ९५९.

गन्धमाल्यलोक the world of perfume and garlands ९५९.

गन्धमाल्यलोककाम one desirous of the world of perfume and garlands ९५९.

गन्धर्व a class of semi-divine beings; one of this class ७०, १०५, ०७, ११, १७, ६०, ६४ ६९, ७९, ८८, २५७, ३०६, ३९, ७०, ४०१, २१, २८, ३५, ४९, ५०१, ०८, ०९, ७८४, ९९०, १३३३, ४२, ४६, ५६, ६२, ६३, ६६, १६३१, ४३, ४५, ५२.

गन्धर्वगृहीता possessed of by a गन्धर्व ११२९, ४६.

गायत्रीछन्दस् the metre गायत्री in which a stanza contains three verses (पादs) of eight syllebles each २८६.
गायत्रीमुख the mouth of गायत्री १३६९.
गायत्रीविद् knower of गायत्री १२८४.
गार्गी name of one of याज्ञवल्क्यs two wives ११४४, ४५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६५.
गार्ग्य name of a teacher ६७४, १०६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, १२६५, १५०४, ०५.
गार्ग्य-सौर्यायणी name of a teacher १४९०.
गार्ग्यायण name of a teacher १२६५.
गार्ग्यायणि name of a teacher ६२७, २९.
गार्हपत्य one of the three sacred or sacrificial fires १६३, ३७२, ७३, ९५, ४०३, ०४, ०५, ५३, ६५, ७३, ८७, ८८, ८९, ६९१, ७९०, ८३६, ७९, १३८७, १५०५, ०६, १६५१, ५८, ६४, ७७, ८२.
गार्हपत्यव्रतश्रव(प)ण the *Gārhapatya* and the fire for cooking the fast milk ४६०.
गालव name of a teacher १११४, १२६५.
गिर् speech; sound; words २, ८, १७, १८, ५६, ६२, ६८, ९३, १०१, ७०, ५२१, २५, ७५६, १६३५, ६५.
गिरि mountain ४८, ५६, ५९, ३३६, ६४, ५०७, ४१, ७०३, १३३८, १४५८, १६३५.
गिरिक (v. l. for किरिक) १४४.
गिरिकुहर a cave in a mountain १६७१.
गिरिक्षित् dwelling on a mountain ८८.
गिरिचर moving on mountains १३९.
गिरित्र mountain-protector १३५, १५९४.
गिरिरूप mountain-shaped २८.
गिरिश the lord of the mountain १३५, ४१.
गिरिशन्त inhabiting mountains १३४, ३५, १५९४.
गिरिष्ठ dwelling on or standing on a mountain ८८.
गिरिसुत mountain-son; name of a divine being १३४.
गीत music; vocal music; song २६४, ५२२, १३३६, ४५, ४७, ६६, ९८, ९७, १६५८.
गीतवादित्र vocal and instrumental music ९५९.
गीतवादित्रलोक the world of singing and music ९५४.
गीतवादित्रलोककाम one desirous of the world of song and music ९५९.
गीथा song १०१२.
गीर्ण swallowed १००.
गुण quality; a string; a chord २५१, १६१३, १४, ५४, ६३.
गुणभुक् enjoying qualities १६६६.
गुणमय consisting of qualities १६५५.
गुणाख्य name of a teacher ६९२.
गुणान्वित possessed of qualities १६१८.
गुणिन् possessed of qualities १६१७, २५.
गुणेश master or lord of the गुणs १६२५.
गुद entrails; rectum; anus ४३४, ९८७, १३८७.
गुपिता protected; covered ४३४.
गुप्त secret; covered; protected ३७५, १६६६.
गुप्ति protection १३४३.
गुरु heavy; teacher; elderly person; father ४८६, ९८४, १४५२, १६२८.
गुरुतल्पग contaminating the bed of his preceptor १६३४, ४७.
गुरुमनस् possessed of heavy (i. e. deluded) mind १६४६.
गुर्वागम instruction of a spiritual teacher १६६३.
गुल्फ ankle; ankle-joint २४४.
गुहत् one of the seven व्याहृतिs ५२२.
गुहा cave; cavern; a secret place; the heart; in a secret place (ind.) ४६, ६१, ६९, ९४, १०६, ६१, २२६, ४९, ५६, ५७ ६८, ३३६, ४६, ४९, ५०, ४२३, ३६, ४७, ५९ ८९, ५०९, ७०९, १३३२, ४१, ६१, ९२, १४०६ १०, २२, ५९, १५८८, ९९, १६३१, ३५, ३६ ४८, ५५, ५८, ७३.

चक्षन् the eye २४४.

चक्षुर्पीडन an eye-sore; troubling the eye १५८८.

चक्षुरपेत bereft of the eye ६६४.

चक्षुर्मय consisting of eyes ३२०, ४०३, ०४, ६१०, १२, १४, ८७, ८८, १२२९, १३३७.

चक्षुश्रित् enlivened by the eye ३२०.

चक्षुष्टः through the eyes १२२४.

चक्षुष्पति the lord of the eye ६९९.

चक्षुष्मत् possessed of or having eyes ३२९, ६०, ४१२, १६४५.

चक्षुष्य beautiful to see ८०५.

चक्षुस् fame; eye; sight; look; for looking or seeing १०, १३, १५, २५, ४१, ६३, ८७, ९३, ११६, १८, २९, ५३, ५७, ७०, ७१, ७२, ७३, ७७, ८५, २०२, ०३, ११, ३३, ४५, ४७, ४८, ४९, ६०, ७८, ९७, ३०७, ०८, १२, १३, १४, १६, १७, २०, २१, २२, २८, २९, ३०, ३१, ३६, ३९, ४७, ६०, ६४, ६९, ८०, ८१, ८८, ९९, ४०३, ०४, २६, ३०, ३५, ३६, ४९, ६०, ७०, ७२, ५०८, १०, १३, १५, १६, १९, २०, २२, २९, ३३, ३४, ३५, ४०, ४१, ६१, ७५, ८१, ८३, ८४, ८५, ६००, १०, १३, २१, २६, २७, ३८, ४०, ४१, ४२, ४३, ५१, ५२, ५३, ५५, ५९, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ८०, ८३, ८४, ८८, ९०, ७०१, ३५, ५२, ७७, ८१, ८०४, १९, २०, २८, ३३, ५०, ५१, ५२, ५९, ७५, ८१, ९८०, ८१, ८७, १००४, ०८, २२, ४२, ६५, ७४, ८५, ९७, १११७, २३, २५, ५३, ७१, ७२, ७४, ८४, १२४४, ६१, ८१, ८६, ८८, ८९, ९७, १३०२, ३२, ३४, ३७, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४८, ४९, ५०, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ६३, ७०, ७१, ७३, ७४, ७६, ८६, ८७, १४३०, ३६, ३७, ५६, ७९, ९७, ९८, ९९, १५०१, ०८, ७३, १६१०, ३१, ३३, ४०, ४७, ४९, ५१, ५८, ६४, ६८, ८०, ८१.

चण्डाल (चाण्डाल) a man of the lowest caste ८८२, १२१०.

चण्डालयोनि belonging to the *Cāṇḍāla* caste ८६७.

चतुःशिखण्डा having four tufts or locks of hair on the head २३५.

चतुःशिरस् having four heads १६८२.

चतुःशृङ्ग having four horns १६३६.

चतुरक्ष having four eyes ३५७.

चतुरक्षर having four syllables ३००, १६८२.

चतुरुत्तर name of particular *Sāmans* ४६९.

चतुर्ऋच seers of four ऋक् verses (a group of अङ्गिरसः) ३०५.

चतुर्गृहीत caught or hold of by four persons ४०४.

चतुर्जाल four-fold (said of the sheath of *Brahman*); having a fourfold covering २६५, १६५५, ६३, ६६.

चतुर्थमात्र having a fourth मात्रा or instant १६८२.

चतुर्भुज having four arms ३३६.

चतुर्भृष्टि having four extremeties; ending in four directions ३६३.

चतुर्मात्र having four syllabic instants or parts ५२२.

चतुर्मुख having four mouths or faces १३४.

चतुर्विंशतियोनि having twenty-four sources or syllables (said of गायत्री) ११८.

चतुर्होतृ having four priests; name of particular मन्त्रs २६७, ६८, ४४८.

चतुष्कपर्दा having four locks of hair (see comm. it means चतुष्कोणा) २३५.

चतुष्कल having four digits or parts ८३२, ३३.

चतुष्पद् having four feet or parts; a quadruped animal १२८, ३३, ४५, ६६, ७४, ९५, २१६, ३८१, ८४, ४८१, ५१९, ११११, १५७४, १६०८.

चतुष्पदी having four words or feet or parts १००, २२५, ३४८.

ान्द्रमस belonging to the moon; lunar ५१२, १४९३.
ारु agreeable; beautiful; pretty; bright १३, १७०.
चकित् one who knows ५८.
चकित्वत् knowing; wise; one who has known ७५, ७९, १७२, २०९, ३७, ३५४, ८८, ४१८.
चकेतत् has known or perceived or observed १४.
चत् a particle implying emphasis or indefiniteness sentience २२, ३१६, १६७६.
चत gained; collected; gathered; procured ३०, ३२, ३३, ३५, ३६, ३७, ११९, २९२, ९७, ३९६, ९८.
चता a pyre; funeral pyre ४०५.
चति pile; stack; understanding; knowledge ११४, १३५७, ५८, ९४, १६६४.
चत्त the mind; memory; intelligence; heart ३१२, १४, ३५, ४५, ४३५, ५८, ८०, ८१, ५६१, ६६६, ९३१, ३२, १४०१, ८०, १५०३, ०८, ७३, १६५१, ६२, ६४.
चत्तमध्यस्थ residing in the heart or mind १६६१.
चत्तवत् endowed with understanding; possessed of thought or thinking capacity ९३२.
चत्तात्मन् having thought as the soul ९३२.
चत्ति thinking; thought; understanding; lisdon १७, २१८, ४५८.
चत्तैकायन having thought as their only or ultimate resort or source or union-point ९३२.
चित्रदृशीक looking brilliant ६९.
चित्रनामन् of brilliant or conspicuou name २९७.
चित्रभानु shining with light १७३.
चित्रभित्ति a painted wall; a picture on wall १६५६.
चित्ररथ name of a semi divine bein १६४.
चित्रा bright; brilliant; shining ३५२.
चिदानन्द sentience and joy १६७३.
चिन्ता thought; care; anxiety; cons deration ५२४, १६५६.
चिन्त्य to be thought about or imagine to be meditated upon १५७५, १६१ ६१.
चिन्त्यमान being meditated upon or co sidered १४००.
चिन्मात्र consisting of pure thoug १६७६.
चिन्वान collecting; gathering ४६२.
चिरजीविका long life १३९६.
चिरलोकलोक one whose world is a long existing world (the manes) ७२८.
चीर्ण practised; observed १४८८.
चूर्णहस्त having scented powder in th hand ६३४.
चूल name of a man १३०४.
चेकितान knowing; wise २४, १२७.
चेतन animate; sentient २६४, १४३ १६५४.
चेतनवती (तनूः) intelligence १६५८.
चेतयितव्य to be perceived; to be know object of perception १५०८.

जग्धपाप्मन् whose sin is consumed or blotted out ४७३.

जघन the hinder portion or part; buttocks २८९, १३०३.

जघनार्धे the hinder part ९८७.

जघनेन (ind.) behind ७९०, ९१.

जघन्य the hindmost; last; lowest; worst १४२.

जघन्वस् who has killed or struck ३.

जङ्गम moving; locomotive २६३, ३३६, ४८६, ५२२, २४, ९४, १५७३.

जङ्घन्यमान being constantly struck १४५१.

जङ्घा the shank; leg २४४, ३०७, १४, ४३२, ५१३, १६४७.

जज्ञान being born; having been born; as soon as born ७१, १९७, २३६, ५८, ३५६, १५७४, १६३२.

जट wearing twisted locks of hair १६६७.

जटा twisted lock of hair; matted hair १६६५.

जठर belly १७३.

जडभरत name of a man simulating stupidity १६७१.

जतु a kind of small insect ३४०.

जत्रु the continuations of the vertebrae; collar-bones; and cartilages of the breast-bone ४३६.

जन people; a person; man; a land; region २, १८, ३८, ४१, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ५७, ६१, ६६, ६७, ९२, ९६, १२०, ३५, ४८, ६४, ६६, ७१, ७२, ८५, ८९, ९०, ९२, ९३, २३८, ४७, ५६, ६४, ६६, ६७, ७९, ८६, ३५४, ५६, ५८, ६८, ९०, ४१०, १६, १८, ८१, ८२, ८८, ५०९, २५, ६७४, ९५, ८७१, ७५, १००७, ६६, १२४०, ८७, १३१५, ३८, ९४, १४४०,

जनन generator; creater ७३.

जनपद a community; nati
८७३, ९५५, १०७४.

जनमान creating; generating

जनयत् generating; producin
४४.

जनयितृ generator; father १३

जनश्रुत-वारक्य name of a teache

जनायन (a path) leading to

जनि wife; woman २७९, ३५३.

जनित produced; created १८८

जनितृ generator; creator; fat
६७, ७१, ७२, ९९, १०७, २१,
८२, ८६, ९७, ९९, २००, २
४४७, ४८, ८२९, १३४४, १६२०

जनित्र birth-place; home;
२०२, ३१७, ४८, ६१, ७२, ४२

जनित्री a mother ४९, १२२, ५६,

जनित्व what is to be born o
१६४, ६८६, १३४२.

जनिमन् birth; generation;
genus; race १३, ६५, ६९, ८
७४, ९८, ५९१.

जनिष्ठ the best generator or

जनिष्यमाण to be produced १६

जनुस् birth; descent ६७, ७८,

जन्तु child; off-spring; a c
६०, १४०६, ३६, १५९९, १६३

जन्मन् birth; production; ori
९३, २७४, ८९, ९०, ४८३, ५८
१६१५, ७६, ७९.

जन्मनिरोध exemption from bi

जन्ममृत्युप्रहाणि cessation of
death १५८२.

जन्मान्तरकर्मयोग connection w

जानश्रुत-वारक्य name of a teacher १३६७.
जानश्रुति patronymic from जनश्रुत ८२२, ८४.
जानश्रुतेय-काण्ड्विय name of a teacher १३६७.
जानु the knee २४४, ३१४, ३१, ६४२.
जाबाल metronymic of महाशाल; metronymic of सत्यकाम ४०, ३२९, ३१, ८३०, ३४, ५४, ११८५.
जाबाल-प्राचीनशालि name of a teacher १३५७.
जाबालायन name of a teacher १२६५.
जामि relative; brother; sister; (comm. takes it to mean जाया or भार्या in जामिशंस) ६९, १२२, २४, ३०५, ७३, १६४३.
जामिशंस curse pronounced by a relative (M. W.); the praise of (i. e. uttered by) a wife (comm.) ४८७.
जायन्तीपुत्र name of a teacher १३१०.
जायमान being born; spring up ९१, २०८.
जाया wife १०५, १५, ३०३, ०७, १०, ७४, ४८३, ८४, ८५, ९०, ६०८, ३०, ४९, ६८६, ७६७, ६९, ८२७, ३५, १०४२, ९२, १२६०, १३०७, ०८, १६६८.
जार a paramour; a lover; a confidential friend १३०७.
जारज viviparous ५९४.
जारत्कारव patronymic from जरत्कारु ६८७, ११२१, २६.
जारिणी an unchaste woman ४८४.
जाल a net; a cob-web १६१३, ६३.
जालक a net ११८७.
जालवान् cunning; deceptive १५९२.
जास्पति the head of a family १२२.
जिगीर्षा desire to swallow १६५६.
जिघत्सु hungry; desirous of eating ३८४.
जिघांसत् desiring to kill or strike १३९.
जिघ्रत् smelling १२१३.
जिज्ञासितव्य to be investigated

जिति gaining; obtainin
१३३०, ३४, ६१.
जित्वन् victorious ११८२.
जिन्वत् urging; impelling
जिर्वि old ३७८.
जिष्णु victorious; triump
४९७, ६७६, १०६९.
जिह्म transverse; squinti
जिह्मशिरस् obligue-headed
जिह्मायन्ती turning off f
way; going wrong
जिह्वा tongue; flame; t
८, २४, १२९, ३१, २४४,
८१, ४०९, ३४, ३५, ४०
६९, ८९, ९४, ९५, ८५
१२६१, १४५०, १६३५, ३६
जिह्वाग्रदेश the tip of the to
जिह्वावत्-बाध्योग name of a
जीमूत a cloud ४२४, १३३३
जीरदानु dropping or sp
dantly १२३, ३९०.
जीर्ण old; decrepit; wor
१६०१.
जीर्यत् wearing out १३९७.
जीव life; a living being
२१९, ६४, ३१७, ५३,
५०५, ८९३, ९६, ९१८,
१६१५, २९, ६१, ७५.
जीवघन the highest living
जीवज born from a livin
जीवत् living ३८६, ४०३,
जीवधन्य rich in vital p
comm.) २००.
जीवन life; duration of
living ११९, ३३९, ७६७

ज्येष्ठब्राह्मण having the oldest *Brāhmaṇa* १३८६.

ज्येष्ठयज्ञ the most ancient or the oldest sacrifice (said of the अग्निष्टोम sacrifice) २८१.

ज्येष्ठराज् a sovereign ६७, १८८.

ज्येष्ठवर a chief wooer ३०७.

ज्यैष्ठ्य superiority; precedence ३३१, ८५४.

ज्योक् long; for a long time or while, (brightly or with bright fame acc. to comm.) १५५, ३६४, ५१५, २०, ७८१, ८२, ८३, ८४, ८३७, १६४५.

ज्योक्तमाम् for the longest time; longest ५१७.

ज्योतिर्मय consisting of light or lustre १४७७.

ज्योतिष्कृत् the maker or giver of light १७१.

ज्योतिष्टोम name of a particular sacrifice ४७२.

ज्योतिष्ट्व luminousness २८५.

ज्योतिष्मत् luminous; brilliant, celestial; the third foot of *Brahmā* १७२, ८८, ३५५, ९६, ४२०, ७४, ८३३, १३४३.

ज्योतिष्मती possessed of lustre or flame (said of the समिध्) २४.

ज्योतिस् light; brightness; light as the divine principle of life; heaven; heavenly body; a luminary २, ११, १४, १५, २४, २५, ३७, ५२, ५५, ५६, ५९, ६१, ६२, ६७, ६८, ७१, ७३, ११०, १९, २०, २१, ५०, ६८, ७१, ७२, ७३, ८८, ९९, २०१, ४३, ४५, ४८, ५३, ५६, ६१, ७१, ८२, ८५, ८८, ३१७, २२, ३१, ३४, ३६, ४७, ५५, ६१, ६८, ७८, ८०, ९१, ४००, ०४, १४, ३५, ९७, ५०७, १०, १८, २१, २२, २३, २४, ४०, ५७, ४३, ४४, ४७, ४८, ५१, ५४ ६२, ६५, ७५, ७७, ७८, ८१.

ज्योतीरूप light-form १०५४.

ज्योत्स्ना moon-light २८९.

ज्वल a name of god *Śiva*

ज्वलत् burning; flaming ३

ज्वलन fire १३४.

ज्वलन्ती burning; flaming ५

ज्वललिङ्ग a name of god *Śi*

ज्वालायन name of a teacher

टीत्र a particular स्तोभ in *Sāman* १३५६.

णकार the letter or sound ण

ण्य name of an ocean in t ६६.

तक्मन् name of a disease ३२४.

तक्वी a bird; a bird of pre

तक्षक-वैशालेय name of a se (or young one) of विर

तक्षती cutting; carving; fa

तक्षन् a cutter; a carpenter

तज्जलान् name of *Brahman* springs every thing; merges and through v thes or lives) ८०७.

तडित् lightening १६०१.

तळितः near; in the vicinit

तण्डुल rice (after thr winnowing) ४३६.

तत् the name of the महत् मात्मन्); name of the महा from the पुराणवेद (i. e. t ३०५, ५२२.

...according to the true nature of anything; in truth; accurately १४५३.

त्त्वब्रह्ममार्ग the path leading to the real or accurate (perception) of *Brahman* १६७१.

त्त्वभाव existing or entering in to his being १४३७, १५८१.

त्त्ववित् knowing the true nature of १६५३.

त्पुरुष that *Puruṣa* (i. e. the highest being or od *Viṣṇu*) १६३२.

द्भावगत directed to the essence of that १४६०.

द्विद knowing that; one who knows that ६३०.

नय a son; an offspring २५, १२७, ४६, ५६, ८२, ९१, १५७४, १६११, ३४.

नीयस् very small; very slender or little ४६४.

नु body; thin; slender; little; small १५, ६१, १४६, ८९, २७५, ३५४, ५७, ६०, ७७, ८६, ८९, ४१४, १५, १३३३, ४३, ६८, १६१६, ३४, ४६, ५७.

तन्वा) तना (च) in uninterrupted succession; continually ३५४.

नू body २१, २४, २५, ५२, ७९, ९१, १३३, ३४, ४५, ५५, ५७, ६१, ६९, ७१, ७२, ७३, ७५, ८५, २८९, ९०, ३२४, ४०, ४२, ६०, ६१, ६२, ६४, ६८, ८३, ८८, ९०, ९५, ४०५, ७८, ८४, ९०, ९६, ५०२, ०३, ०७, ०८, २५, ६७, १४०८, ८२, ९९, १५९४, १६४९, ५८, ५९, ६०.

तनूत्यज् one who abandons the body; one who dies ३६७.

तनूपा one who protects the body १०१.

तनूरुच् illuminating the bodies; possessed of a glowing body ७.

तन्तस्यमान being constuntly decorated १३३३.

...thread; chord; warp ... any one propagating his family in regular succession; an off-shoot; offspring १४, ७५, १०९, १९, ६७, ७०, ७... २०८, ४५, ४८, ५८, ७०, ७९, ३६२, ७... ४५१, १०७७, १६२१, ३१, ५१, ६२.

तन्तुनाभ a spider १६२१.

तन्त्र tilling activity; a piece of cloth (being woven) २४८, ४९२.

तन्त्रि (तन्त्री) the string of a lute ६२१, ८९...

तन्द्री weariness; lassitude २४५, ३१... १६५६, ६३.

तन्द्रीराघवेत्रिन् having lassitude; drunkenness and impurity as one's sta... १६६३.

तन्वान stretching forth; making; creating; performing २३३, ४६३.

तन्वी slender; small; minute १६४०.

तपःप्रभाव the prowess or effect of austerities १६२६.

तपत् shining; suffering from a diseas... ill २६८, ४०३.

तपनी the bright weapon (of बृहस्पति) १९...

तपस् heat; penance; austerity २३, २६, ३... ११९, ५०, ५९, ६१, ६४, ६८, ७१, ७४, ७... २४१, ४६, ४७, ४८, ६७, ७१, ७६, ७९, ८... ८६, ८९, ९०, ९२, ९५, ९६, ९७, ३०५, ०... ०७, ०८, १९, २०, २१, २८, ३६, ४... ४९, ५१, ६०, ६७, ६९, ७५, ९९, ४००, ४... २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, ३२, ३... ४६, ४८, ५०, ६१, ६२, ७०, ५००, ०६, ०... १६, २०, २१, २२, ६३१, ९१, ७०२, २०, ३... ३७, ३८, ८६, ८१६, ९९८, १०४६, १२४७, ७... १३००, ३२, ३३, ४४, ५०, ५५, ५९, ६१, ६... ७२, ८४, ८६, ८७, १४०४, १०, २२, ४७, ४... ५२, ५८, ५९, ७७, ७९, ८२, ९०, ९१, ९... १५११, १६, ८४, १६३३, ३४, ३५, ४४, ४... ५०, ५१, ५३, ५६, ५८, ६५, ८०, ८१.

तपस्विन् possessed of lustre; austerities; heat ३८, १७१, १६५६.

तपिष्ठ sharp weapon १६४३.

तपुषी burning २५२.

तपुस् burning; hot; an enemy १६४३.

तपोज springing from heat or penanc २४३, ३६७.

तपोनित्य devoting one's self incessantly to religious austerities; name of a teacher ७०२.

तप्त heated; hot २९५, ९६, ३०३, ०४, ०५, ८३५, ९२४, ९४, ९८.

तप्तोर्वि a heated caldron १६६२.

तप्तोर्विसर्पिस् Ghee in a heated caldron १६६२.

तप्युतु hot (sun) १९२.

तप्यमाना shining; burning २९७, ४२६, ८४८.

तमस् darkness; ignorance; one of the three गुणs of प्रकृति १४, १६, ५२, १००, ०२, ६९, ७१, ७२, ८८, ९१, २४१, ४८, ५४, ७३, ७६, ८५, ९९, ३३५, ३९, ४०, ५३, ७८, ७९, ८०, ८२, ८५, ५१८, ६१६, ८८, ७५४, ८१७, १०१४, ११५२, ७१, १२४०, १३१५, २१, २३, ५७, १४६२, १५७३, ९४, १६०९, ३०, ५४, ५७, ६२, ६३, ७०, ७३, ७९, ८१.

तमसस्पार the further shore of darkness ९५०.

तमिस्रा a dark night २८९.

तमोभिभूत overpowered by तमस् १६७५.

तमोलक्षण characterized by or of the nature of तमस् १६६२.

तरण crossing २७७.

तरणि the sun १०३, ७१, ७२.

तरस strength; power १६३४

तर्पयन्ती pleasing; gratifying o
४९९.

तर्याभिघातिन् destroying (one
troys) the saving raft १

तल्प couch; bed; sofa १६९.

तल्प्य lying on a bed (said
१४४.

तवस् strong; courageous ९२,

तविष strong; energetic ५६, १

तविषीयत् acting violently o
ously ७८.

तवीयस् stronger than the st
strong or powerful ९२, ३

तव्यस् very strong ४७६, १६४३

तष्ट carved out; fashioned;
४९१.

तसर a shuttle २४८.

तस्कर a thief १३९, ४८६, १६६७.

तस्तभाना supporting; standing
२५६.

तस्थिवस् stationary; standing
stood or remained १६, ९
४९५, ५५५, ६१४, ८८, ७९.

ताण्डबिन्द name of a teacher

तात my boy (a term of en
१२९३.

तापयिष्णु troublesome; inflicti
distress. ४८४.

तापस an ascetic १२१०.

तामस pertaining to the qual
१६५६, ५७.

ताम्र coppery red colour; c
the ruddy one १३५, ४३,

ताम्रधूम्र reddish dark २४५.

ताय a thief ७९, १७१

ण protection १६५.

तृ protector; saviour ९०.

यमाण protecting ३७९, ८१, ४९८.

शदक्षरा consisting of thirty syllables ३५०.

क triad; a group of three ३६५, १६५६.

कद्रुक the three *Soma* vessels ४१६.

कर्मकृत् performing three chief duties १३९३.

काल the three times or tenses १६१८.

कालातीत beyond or not circumscribed by the three tenses or times १५२०.

गुण containing the three *Guṇas* or qualities १६१४, ५९.

गुणभेदपरिणाम the result of the diversity of the three *Guṇas* १६६०.

चित् consisting of three layers of fuel ३२८.

णव consisting of 3×9 parts २५, ४६९, १३५६, १६६६.

णाचिकेतस् one who has thrice kindled the *Nāciketa* fire or studied the *Nāciketa* section of the *Kaṭhopaniṣad* १३९३, ९४, १४१०.

त name of a vedic deity ६८, ८३, ४२८, ८९.

दण्ड the three staves of a परिव्राजक १६७१.

दिव the third or most sacred heaven; heaven ३५५, ४३५, १५००.

धातु triple consisting of three parts १०, १८, ७६, ८९, १३८६.

नाक heaven; the third or the highest heaven ३५५.

नाभि three-naved (wheel) १७३, २०७, ७१.

नेत्र having three eyes; (epithet of god *Śiva*) ३३६.

पद having three feet; three-footed

१६४४.

त्रिपाद् having three feet; three-footed १७१, ७४, २३०, ३१, ४७७, १६६८.

त्रिपुत्र having three sons १३५०.

त्रिप्रतिष्ठित having a threefold footing २४५.

त्रिमात्र having three parts or मात्राs १५११

त्रिमार्गभेद having three different path १५७७.

त्रियम्बक the three-eyed i. e. god *Śiv* १५७४.

त्रिरात्र three nights or days ३३१.

त्रिरात्रोपोषित who had fasted for thre days ५२२.

त्रिरुन्नत having three parts of the body stretched upward १५८७.

त्रिलोचन the three-eyed god i. e. *Śiv* १६७३.

त्रिवरूथ protecting in three ways ७३, ८४ ९६, १६५, ३३९.

त्रिवर्त्मन् going by three paths १६१४.

त्रिविष्टप heaven ५०९, १३६१.

त्रिवृत् threefold; triple; consisting o three parts २५, १६२, २३४, ५०, ८९ ८२, ८३, ८६, ९४, ९६, ३०५, ४००, ६० ६८, ५२२, ३५, ८९६, ९९, ९०९, १३२७, ३९ ५६, १५७७, १६६६.

त्रिवृद्रूप threefold or triple form १३३७.

त्रिवेद-कृष्णरात-लौहित्य name of a teache १३६७.

त्रिशङ्कु name of a king of *Ayodhyā* ७०

त्रिशीर्षन् three-headed ६५७.

त्रिष्टुप्छन्दस् the metre त्रिष्टुभ् २८६, ४६९.

त्रिष्टुप्सहस्र a thousand त्रिष्टुभ्s ५६५.

त्रिष्टुभ् name of a Vedic metre; name o two particular *Sāmans* ३०, १६२, २७ ८१, ८२, ८३, ८६, ३२७, ४१६, ५३७, ६ ८१५, १३३५, ४६, ४७, ५६, ६८, १६६६, ७

त्रिसुपर्ण name of RV. X. 114. 3-5. १६४४, ४५.

त्रिसूत्र having three threads १६६५.

त्रीष्टक furnished with three bricks ११७.

त्रेता the three *Vedas* १४४८.

त्रेधा in three ways or parts; triply ३१, ८५.

त्रैधातवीया name of a closing ceremony १६७०.

त्रैलोक्य the three worlds ३३६.

त्रैवणि name of a teacher १११४, १२६५.

त्रैष्टुभ relating to or composed in the त्रिष्टुभ् metre २५, २१५, १६, ५२२, २४, ८१५, १३६८.

त्रैस्वर्योदात्त three accents and the उदात्त ५२३.

त्र्यणुक a combination of three atoms; anything formed of three द्व्यणुकs; a trebled १६६८.

त्र्यनीक three-faced; triple-arrayed ९४.

त्र्यम्बक three-eyed god i. e. *Śiva* ३३६, १६४६.

त्र्यर having three fellies २४५.

त्र्यायुष threefold vital power; threefold period of life i. e. childhood, youth and oldage १३६८.

त्र्यावृत् consisting of three series १३५८.

त्व one; several ४९०, ९१, ९२.

त्वक्षस् energy; vigour ४५, ६६.

त्वक्षीयस् bright; brilliant; strong १२६.

त्वच् skin; hide; bark; surface ३६, १२९, ५९, ९४, ३०६, १५, ५९, ४६६, ५३७, ८१, ८३, ८५, ७०१, ८३, ८८१, १०९६, ११२३, ५३, ७८, १२६१, १३७०, ८७, १५०८, ११, १६४७.

त्वत partly ३९९

hymns ६, ५४, ६०, ७६
८२, २३७, ५३, ६८, ३०९
७४, ९७, १३०९.

त्वावत् similar to thee; w
४४.

त्वाष्ट्र belonging to or co
name of a teacher ६
१२६६.

त्विष् vigour; light; lustr
mence ३१४, ५०७, ४६१,

त्विषित violently agitate
३४३.

त्विषीमत् vehement; brilli
१३७, ५०९.

त्वेष brilliant; vehemen
strong १०, ९२, १२६, २७

त्वेषनृम्ण of brilliant power

थम् the latter syllable of
mystically identified
tions; the last syllab
उद्गीथम्, mystically id
अन्न, पृथ्वी, अग्नि and ऋग्वेद

दंश a gnat; a small in
१६५३,

दंष्ट्र a fang; a tooth ४९.

दंसस् a marvellous feat १

दक्ष thought; will; consi
of the vital airs; stre
a Vedic deity २, १८, २
९६, १६०, ९६, २७४, ७५,
९४.

दक्ष-कात्यायनि-आत्रेय name
१३६७, ७२.

दक्षजयन्त-लौहित्य name of a

moon days of a month respectively ३००, ४७२, ५६१, १०४७, १६५१.
दलसंस्था the petals १६५८.
दवीयस् very far २४९.
दशतय of ten kinds; tenfold; consisting of ten parts ३०४, ०५.
दशन् ten ५०.
दशपदी having ten पदs or syllables १३८७.
दशपुत्र having ten sons १३५१.
दशयन्त्र having ten weapons or machines ६८, ३०७.
दशरात्र ten nights or days ४६९, ७१.
दशर्च having ten verses ३०४.
दशस्यत् honouring; worshipping ९२.
दशहोतृ requiring ten priests २६६.
दशाक्षरा having ten syllables ३५, ४७१.
दशाङ्गुल measuring ten finger-lengths २३०, १५९७.
दस्म a wonder-worker; performer of marvellous feats ६.
दस्यु a thief; an *Anārya* ३, ४७, ५०, ३३९, ४०, ५५.
दस्युहन् killer of दस्युs (epithet of इन्द्र) ३४२.
दस्र wonder-worker १११०.
दहर a little; to some extent; small; little ९५२, ५४, १३७७, १६३६.
दह्र (prob=दहर) small; little १६३६.
दातृ giver १९, ६१, १२७, ८२, ३३८, ४३२, ३५, ३८, ११७९, १४११, १६५०.
दान a gift; religious gift ५०, ५१, ४१६, ७८६, ८१६, १२४७, ६९, १३००, १६३५, ५०, ५१.
दानजित won by religions gifts ४०४.

दारु wood ३७३, ४०४, ६४,
१३५७, ६०.
दारुभूत wooden; turned
being wood ६५२.
दारुमय made of wood; wood
दार्भ्य-पाञ्चाल-केशी name of a t
दाल्भ्य name of a teacher ६
४८.
दाल्भ्य-बक name of a teac
७२, १३६९.
दावन् a gift ७.
दाश a fisherman; a fowler
दाशत् offering; giving १८.
दाश्वस् one who has given
१२, ५९, ६४, १८३, ३५८, ४३
दास a slave; a name given
gins of India ४६, ६०,
३४१.
दासभार्य slaves and wives ९
दासवेश destruction of the *D*
दासी a maid; female slave
दासीनिष्क a female slave an
दास्य slavery; service १२५५
दिगन्तर another direction १
दिग्धविद्ध pierced or hurt b
(weapon; arrow) १३०६
दिति name of a deity (sa
mother of the असुरs) ४३
दिदासत् desirous of giving
दिधिषाण holding २३४.
दिव् sky; heaven; light २,
११, १३, १८, २०, २१, २
४१, ४४, ४५, ४९, ५०, ५५
६०, ६३, ६५, ६७, ६८, ६

दीर्घ long ६८४, १६८२.
दीर्घप्लुतोदात्त long, प्लुत and उदात्त ५२३.
दीर्घयाथ long; extensive ५२.
दीर्घश्रुत् far-famed २३४.
दीर्घश्रुत्तम very or most far-famed ४११.
दीव् gambling ७८.
दुःख misery; sorrow; pain ६३८, ९९, १२४१, १५९६, १६२६, ६०, ८२.
दुःखता state of misery; difficulty ९५०, १६६८.
दुःखनिधना ending in sorrow; having sorrow at the end ४१२.
दुःखित sorry; sorrowful ४७९.
दुःष्वप्नहन् destroyer of evil dreams १६४४.
दुःष्वप्निय pertaining to evil dreams १६४५.
दुःष्वप्न्य pertaining to evil dreams ९८, १७०, ३३९, ७३.
दुःस्वप्ननाशिनी destroying evil dreams १६३२.
दुग्ध milk; milked ७८, ४३५, ७८.
दुग्धदोह milked for the last time ६१६, ८८, १३८९.
दुच्छुना evil thought; wicked intention १८९, ५०९.
दुधित torn; lattered; being in a miserable condition ५२.
दुध्र impetuous ४८.
दुन्दुभि a drum १४२, ५०८, १०९५, १२६१, ७६.
दुन्दुभ्य sprining from or pertaining to a drum; deserving a drum १४२.
दुन्दुभ्याघात a stroke on the drum; one who strikes the drum १०९५, १२६१.
दुर् door १९१.
दुरत्यया hard to cross १४१७.
दुराधर्ष unassailable; hard
५००, १५७४, १६३२, ५०.
दुरित evil thought or deed; sin; mischief ७२, ८४, ९८
७०, ७२, ८९, ३३९, ५३, ७३,
८८, ८९, १६३४, ४३, ४४, ४५
दुरुक्त a wrong statement; or words ४८६, १६४५.
दुरुद्गीत wrongly sung ७५९.
दुरूपा hard to perceive १३६५
दुरेव evil-intentioned १८९,
दुरोण a seat; a wooden buck
दुरोणसद् sitting in a seat
१६३५, ४५.
दुर्ग difficult; hard; a cas
land; a hilly place; ad
१२८६, ८७, १४१७, २५, १६३
दुर्गन्ध stinking smell १६५३.
दुर्गन्धि having a stinking sm
१३४८, ५०.
दुर्गहन् destroyer of दुर्ग; diffi
दुर्गा name of the consort
१७१, १६२४.
दुर्गि name of a deity १६३२.
दुर्णश् difficult to destroy
दुर्णाम्नी having evil names
दुर्दर्श hard or difficult to see १४०२.
दुर्धा a miserable condition or position १३५४.
दुर्निष्प्रपतर that from which difficult to emerge ८६६
दुर्भूत wicked; evil ३८२.
दुर्मति evil thought ६७, १२७,

धनुस् a bow १३०, ३६, २०५, ३८, ४५०, ७५६, ११५७, १४६०, १६६२, ६३.

धन्वकृत् maker of bows १४१.

धन्वन् a dry land; desert; a bow (of *Rudra*) १२६, ३४, ३५, ३७, ४७, ४९, ९२ ४१६.

धन्वाविन् wielder of a bow (epithet of *Rudra*) १३९.

धमनि an artery; vein ८२१.

धमित enkindled १९१.

धयत् sucking ४८८.

धरणी the earth १६३२.

धरुण support; prop ७०, ७१, ३४३, ६१, ६५, ४१८, ८३.

धर्तृ supporter; up holder ४४, ९७, ८३, ९६, १०५, २०, २१, ४९६.

धर्म duty; religious duty; quality; characteristic ७०, ८७, ९७, १०४, २६६, ३१४, ४४८, ५६, ५०७, २०, ४०, ६४१, ७०४, ७४, ९२९, ३३, १०३८, ६३, ११०७, १३९६, १४०३, २५, १६४८, ५०, ५१.

धर्मकाम desirous of धर्म ७०४.

धर्मकृत् doer of one's duty ५८.

धर्मन् law; rule ५०, १००, २०, ६५, २२५, २८, ३४, ३६०, १६६७.

धर्ममय consisting of धर्म १२२९.

धर्मस्कन्ध branch of duty ७८६.

धर्मावह bringing merit १६१९.

धर्मिष्ठ most religious or dutiful or pious १६५१.

धर्म्य abiding by or in accordance with धर्म १४०३.

धातु part; constituent (element); element; a root (grammar) २२८, ५२३,

धातृ creator; upholder; g
१६५, ७४, ८२, ८३, ८६,
०९, ७९, ४३४, ६३, ९६,
१३०९, १४०६, १५९९, १६२३

धात्वर्थवचन a statement of th
root ५२४.

धाना seed-kin ३९१, ९७, ९१

धानारुह् growing out of see

धान्य corn ३८३, ५०५, १६४८.

धामधा recipient or posses
७१.

धामन् lustre; brilliance; pla
८१, ८३, ८६, १०६, ११, १
८५, ८६, ९९, २५७, ३४७,
५१, ५३, ५०९, ४९, ६५६,
१५८६, १६३१, ३५, ६६, ७६.

धामनामन् lustre and name

धामशस् in several places २

धाय्या name of a ऋक् १३५६.

धारका the buttocks ४०९.

धारण holding; putting on

धारणा concentration १६६१.

धारयितृ one who holds १६३५

धारयिष्णु one who desires t
to hold ५०१.

धारा stream; flow; showe
४००, २०, ३२, ७५, ५२३,
१४१७, १६४५.

धारात्व the characteristic of

धारिणी one who holds or su

धारित held up १६८१.

धार्म being in the law ११०

धार्मिक pious ९८४.

धार्यधारण holding or suppo

ध्रुव constant [illegible]
२११, ६६, ३०५, ३६, ५३, ९३, ९४, ४०५, ५२, ५५, ९७, ५०७, ०८, ०९, २२, ९३१, ३२, ५०, ११७६, १२४४, १४०१, १८, २१, १५९०, १६४८, ५३, ६२, ६६, ८१, ८३.

ध्रुवक्षिति the firm ground १६४८.

ध्रुवक्षेम the constant or eternal welfare १२०.

ध्रुवगोप name of a particular constituent of a sacrifice ४६१.

ध्वंसि a (very small) unit of time ६८७.

ध्वसनि cow–pen; a cloud (comm.) २१८.

नकि none; no one ७६, ७८, ९९, १९१.

नक्तम् at night ४, ७४, १०१, ३९, ३५४, ४८२, ८५, ८९, ५०४, १३०३, १६४५, ४६, ४८.

नक्षत्र a constellation; a star; the sun; a heavenly body ३३, ३४, ३८, ४२, ७९, १०२, १९, ७१, ७५, २४५, ५५, ८७, ९५, ३०५, ४०४, ३४, ५२, ५५, ७२, ५११, १९, २२, ६१४, ४२, ८८, ९०, ९१, ७०१, ४०, ६०, ८४, ८३७, ५८, ९३५, ५४, ८७, ११६८, १२९६, १३०१, ३५, ४०, ४२, ५४, ८७, १६३४, ४८, ६६.

नक्षत्रलोक the world of the नक्षत्रs ११४५.

नक्षत्रविद्या the lore of the नक्षत्रs i. e. astronomy ९२६, २८, २९, ३३.

नख a nail १५९, ३०५, ०६, ४०४, ६८१, ८९, ९७२, १३४०, ५७, ६९.

नखनिकृन्तन a nail-cutter ८८६.

नखाग्र the tip of a nail १०२२.

नगर a town; city २६५.

नगरिन्-जानश्रुतेय-काण्ड्विय name of a teacher १३६७.

नघारिषा always green; never drying; never harmful (comm.) ३८१.

नचिकेतस् name of a person १३८९, ९२, ९४, ९६, ९७, ९८, ९९, १४०१, ०२, ०३, ४०, १६६७.

नट an actor १६५६, ६७.

नदी a river ५२, ७०, ८०, १८०, २९८, ३००, ४१६, ३४, ७२, ६३३, ३४, ९१, ८२१, ९१७,

[illegible] name of a king [illegible]

नन्द joy; happiness २४५[illegible]

नन्दि name of a deity [illegible]

नपात् off-spring; child [illegible]

नपुंसक neuter ३१, २६३, [illegible]

नपुंसकनामन् a neuter nam[illegible]

नपुंसकनाम्नी having a na[illegible] gender (said of [illegible] called पशुशीर्ष) ३१.

नप्ती an off-spring १७१.[illegible]

नप्रज्ञ not cognitive १५२[illegible]

नप्रज्ञानघन not a cognitio[illegible]

नबहिःप्रज्ञ not outwardly [illegible]

नभस् sky; aerial region [illegible] ७१, १११, २५, ७४, २७१[illegible] १६६२, ६५, ६७, ६८.

नभ्य part of the wheel [illegible] the navel; pertaini[illegible] or centre; a hub २२[illegible]

नमउक्ति expression of ad[illegible]

नमस् a bow to; saluta[illegible] reverence; worship [illegible] २६, ४५, ४६, ४९, ५०, [illegible] २३, २४, २७, ३३, ४०, [illegible] ८१, ८९, ४५६, ८४, ९[illegible] २७, ८३, ९२, ७०६, ४०, [illegible] ८९, १२६६, १३११, २८, [illegible] १४८९, १५१९, ७४, ८[illegible] ३५, ३६, ४१, ४२, ४३, [illegible] ५६, ५७, ६३, ६५, ६६, [illegible]

नमस्कार a bow; salutatio[illegible]

नमस्कृत who is adored [illegible] ५०.

नमस्य fit to be saluted; [illegible] ६, ७, ९९, १३९०.

नमस्वत् bowing; accomp[illegible] tion or adoration १[illegible]

नमुर an evil spirit ([illegible]

निरय heel (i. e. the womb) १६५६.
निरवद्य not blameworthy १६२६.
निराकृतित्व formlessness १६५६.
निरात्मकत्व being selfless; selfless-ness १६६१.
निरात्मन् selfless १६६१, ६३, ६६.
निरान्त्र without intestines; intestineless ४०४.
निरामिन् joyful; delighting १९०, ९८६.
निराश्रय without support १६६१.
निरिन्द्रिय powerless ३२९, १३०५, ०७, ८९.
निरिन्धन having no fuel; requiring no fuel १६६४.
निरुक्त one of the six *Vedāṅgas* (included in the अपरा विद्या); explained; defined; manifest; distinct; etymological explanation ३५०, ४७१, ५२३, ७२०, ८५, ९६०, १३५४, ६५, १४४५.
निरुक्ततर more manifest or drawn out or expanded ३१९, २१.
निरुक्ततरा very distinct or defined ३२०.
निरुद्ध obstructed; confined १३३९.
निरुपाख्य indescribable १६५९.
निरोध destruction; cessation; stopping; obstruction; hindrance ९६८, १४९४, १६५३.
निर्ऋति evil spirit ७४, २२०, ३४, ४५, ६४, ३११, ५४, ६३, ६४, ७७, ८०, ८२, १६३१.
निर्गुण devoid of any qualities or limiting adjuncts; above or free from the three गुणs of प्रकृति ३३६, १५०४, १६२२, ६०, ६६.
निर्झर a stream; rivulet १६७१.
निर्द्वन्द्व devoid of or above pairs of

निर्भुज name of a kind of
निर्भुजप्रवाद who are spoken
tion with निर्भुज ६०१, ८
निर्भुजवक्त्र one who recites
६०३, ८५.
निर्मम having no idea o
void of attachment
१६७१.
निर्ममत्व absence of attach
thing) १६५५.
निर्मुक्त complete freed १६३
निर्ल्वयनी cast off skin
a serpent १२३६.
निर्वचन unspeakable १६५९
निर्विषय free from obje
१६६५.
निर्वृतत्व peacefulness १६६२
निर्वृत्त become १६६३.
निर्वेद indifference १४५२.
निर्व्रीडत्व shamelessness १६
निर्हन्तृ complete destroyer
निलयन a resting place;
७२०.
निलायम् stealthily; secretl
निवत् low land; low regio
netherworld-comm.)
निवात a place free fro
wind or breeze १६६२.
निवाताश्रयण resorting to a
a resting place prote
against wind १५८८.
निविद् a hymn; prayer;
mantras containing
deities (comm.); one

नीविद् see निविद् ४४८.

नीहार frost; dew १८७, ८२१, १५८९.

नुत्त dispelled; driven away; removed ३३९, ५०९.

नुदमाना dispelling; chasing away १६४५.

नूतन new; fresh ३५७, ४१७.

नृ a man; human being; hero ५, ९, ६७, ६९, १२०, ३४३, १६४९.

नृक्षरा free from injuries or injurious element; thornless; harmless १६३२.

नृचक्षस् beholding or watching men; looking after or leading men १०, ७०, १२४, ७०, ९२, ३५७, ४१२, ५१७, १६४६.

नृतम most manly or heroic २, ६७, २००.

नृत्त dance ३११.

नृत्य dance ५२२, १३९७.

नृत्यत् dancing; a dancer २७५.

नृपति lord of meny king ५, ७, ६७, १६४९.

नृम्ण prowess; heroism; power ४५, ८६.

नृशंस wicked ४८६.

नृषद् dwelling among men ९५, १४२७, १६३५, ४५.

नेतृ leader; carrier ४६, २७१, १३३९, १६५९.

नेत्र the eye ४३५, ५९४.

नेदिष्ठ nearest १३८२.

नेदीयस् nearer; very near २४९.

नेम some; some one; one ५९.

नेमि felly; circumference of a wheel ५, ३१८, ६७१.

नेष्टृ one of the sixteen priests required at a sacrifice ४६१.

नेष्ट्र the duty or business of the नेष्टृ priest ५.

नेष्ट्रीया pertaining to or to be recited by the नेष्टृ priest ४६२.

नैष्कारुण्य pitilessness; cruel

नोभयत:प्रज्ञ not either w
१५२५.

नौ a boat; ship ७५, ८४,
३३९, ६२, ६६, ११८६, १६३

नौधस् name of a particula
६३६.

न्यक्त merged in; put into

न्यग्रोध name of a particula

न्यग्रोधफल the fruit of t
९१९.

न्यङ्ग a sign; a mark २०२,
६६.

न्यच् bent down or low; d
२४६, ३६६, १३३१.

न्यर्बुद a very large numbe
००००) १७५, १३३३, ३७,

न्यास abandoning; resignin

न्युप्त thrown ४८४, ८५.

न्यूनाक्षरा having less sy
required; deficient o
some syllables ३०.

पकार the letter or the sou

पक्तृ a cook; one who coo

पक्व cooked; ripe; the ripe
७५, १३६९.

पक्ष side; wing; a fortnigh
५४, ६३, १६२, ७२, ७३,
५६३, ७०६, १४, १५, १७, १

पक्षपुच्छ wings and tail २९

पक्षस् wing; side; a wheel (
५७५, १६६४.

पक्षिन् a bird; a winged an
६४८, ११११, १३५९.

पङ्क्ति a line; name of a

पति the lord; husband ४४, ५९, ६७, ६८, ७०, १०५, ३७, ३८, ३९, ७३, ७५, ९४, ९७, २००, ९६, ३७४, ४००, ०६, २५, ३४, ६३, ९०, ९५, ९७, ९८, ६०८, ८६, ७५४, १०१०, ११, १९, ९१, १२६०, १३०८, ४७, १४५०, ९९, १६१३, १९, २०, ३७, ४६.

पतित fallen; apostate १६६७.

पतिरिप् deceiving a husband ३५३.

पत्तस् at the foot; from the foot २८१, ८४, ४०५.

पत्ति infantry; foot-soldier १३८.

पत्नी a wife; mistress २३, १६५, ८२, २५५, ९६, ४३४, ६१, ६३, ५०६, १०१९, ११८७, १६५१.

पत्नीवत् having a wife; accompanied by wives ४५९.

पत्मन् wing ३६१.

पत्त्र wing; feather ११३०.

पथिकृत् making or preparing a way or a road १८९, ४१५.

पथिन् path; way; road २३, ४९, ५२, ६५, ७४, ८०, १०६, २४, ३७, ४८, ५०, ६२, ६३, ६६, ६९, ७०, ८९, २२०, ३६, ५४, ७३, ७८, ३५६, ५७, ६०, ७१, ७४, ७८, ८२, ८८, ८९, ९३, ९६, ९८, ४०७, १३, २९, ३०, ५४, ७६, ८३, ५०५, ०९, २५, ३७, ६१६, ३२, ८८, ८५६, ६१, ६९, १११४, ९८, १२३८, ३९, ६६, ९२, १३००, ३८, ६३, ६६, ८६, १४१७, ४८, ७८, १५८६, ९५, १६२४, ४५, ५१, ५८, ६३, ७१, ७५, ८०.

पथिरक्षि protecting roads; guarding the path १४८, ३५७, ७८.

पथिषदि sitting in the way ३५७.

पथ्य wholesome; suitable; salutary १४२, ३४६, ६४

८९, १०५, ०६, २४, २०८, ०९, ४९, ६८, ७२, ३४६, ४९, ५०, ४००, ५२३, २४, ४७, १०२२ ८३, १३३२, ६६, १४०४, १३ ३७, ५६, ६४, ८०.

पद्नी one who traces or foot-steps or track १३०.

पद्नीय attainable; to be reach

पद्वित् who knows the pla ४६३, १२५५.

पद्वी who knows the trac १६३५, ४५.

पद्वीय a path ४९०.

पद्व्योमानुस्मरण the recollecti heavenly abode १६६५.

पद्गृहीत siezed by the foot १३५९.

पद्म a very high number १

पद्मकोशप्रतीकाश resembling the lotus १६४०.

पद्मानामक named पद्म १६८०.

पद्ममालिनी lotus-garlanded ५०

पद्मवर्णा lotus-complexioned

पद्मासन having lotus for a se

पद्मिनी a lotus-plant; lotus li of श्री) ५००.

पद्मेस्थिता seated in a lotus or ४९९.

पद्वत् having feet or legs १२

पनस्यु longing for praise; glo

पनितृ one who praises or sin a singer; admirer १२४.

पन्ना fallen down ३३९.

पपुरि bountiful; liberal; ab

परस्तात् beyond; yonder; superior to २४२, ४८, ३३५, ७४, ७५, ७८, ४५९, ५१७, ६४१, ७९०, ९१, ९९५, ९९, १५७३, ९४, १६१९, ३०.

परस्पा a protector; protecting २००.

पराक distance ९२, ४७८.

पराकाश the highest sky i. e. the unbounded sky १३०७.

पराक्रान्ति involution १३३७.

परागत returned i. e. ceased to exist; disappeared; departed; dead ३८, ३९२.

पराङ्मनस् with one's mind going out in the opposite direction ३७८.

पराच् moving outward; going beyond; turned away ६२, १६१, २१३, ९३, ३२३, ८७, ४३८, ४०, ४१, ५६९, ८४, ७६२, ६४, १२२२, १३३०, ३२, १४२०, २१.

पराचीन turned away or downwards; averted १४७, ३२४.

पराजित vanquished; defeated ३४४, ६३६.

पराणुद् to dispel; drive away; distract; shake ५६.

परातरम् farther away ३६३, ६४.

परात्पर higher than the highest ३३६, १४८६, १५११, १६३०, ७३.

परात्परतर higher than the high ३३६.

परान्तकाल the end of time (acc. comm. the moment of death of the मुमुक्षुs; that in the case of संसारिन्s being, according to him, अपरान्तकाल) १४८४, १६३६, ७३.

परापर both higher and lower १६६२.

पराभव defeat ४६५.

पराभूत defeated १३५२.

परायत् returning; going awa
४८४.

परार्ध the highest number
३०२, १५७३.

परार्ध्य supreme; belonging t
half (epithet of अग्नि)
७४८.

परावत् yonder; standing or
distance ६५, २००, ३०५, ६

परावतः for long extents १२९

परावर both the higher and
(epithet of ब्रह्मन्) १४६४.

परावरा both the higher an
(epithet of knowledg
traditional; handed dov
higher (i. e. the precep
lower (i. e. pupil) (ep
विद्या comm.) १४४३.

परावृज् lame ५१.

पराशस् a strong desire; a w
४८८.

परिगृहीत accompanied or
siezed by ३३५, ४३७, ७९९,
१६५०.

परिग्रहावलम्ब dependence upo
ings १६५६.

परिघ bar ७९०, ९१.

परिचक्ष्य which deserves to
openly; which should b
concealed ९२.

परिचर a robber; moving f
१३९, ५०७.

परिचरन् waiting upon ९७३.

परिचरितृ an attendant; a ser

परुस् a joint ४७३.

परेत departed; dead ३४२, ५६, ८७, ४००, ०१.

परेयिवस् who has gone away; dead ३५६.

परोक्ता declared as defeated; vanquished ३३८.

परोक्ष beyond the eyes of; in the absence of; beyond the reach of; secretly; mysteriously ११६, २९१, ९३, ९४, ३०३, ०४, २८, ४०५, ५८७, ११८७, १३३५, ३६, ४१, ५२, ५८.

परोक्षकाम liking what is secret or mysterious ४२, ११६, २९१, ९३, ९४, ३२८.

परोक्षप्रिय liking what is secret or mysterious ३०३, ०४, ४०५, ५८७, ११८७.

परोरजस् being beyond the dust; above the world २५, १२८१, ८३.

परोवरीयस् the most excellent ७६७, ७७.

पर्च contact ९२.

पर्जन्य rain; shower; rain deified २३, २०२, २९, ४५, ६०, ९६, ३२२, ४३२, ९८, ५०७, १४, २०, ९९, ६८४, ७८२, ८०५, ५९, १०३६, ८०, १२९६, १३३३, ४०, ५४, ५७, ९८, १६५१.

पर्जन्यपत्नी having पर्जन्य for husband ४३४, ५०८.

पर्ण a leaf; wing ६६, १४४, ११७८, १६७५.

पर्णशद्य being in a heap of dry leaves १४४.

पर्णशाद the falling of leaves १४४.

पर्ण्य relating to leaves १४४.

पर्यङ्क conch; sofa ६३३, ३६.

पर्यादत्त covered or overpowered fully १३५०.

पर्याप्त able; fully realized; sufficient

पर्यूढा encircled; surrounde

पर्वत a mountain २, ४५, ४

७८, १७०, २४५, ५२, ३३६,

९७, ५०७, ६५१, ८२१, ९३

१४२५, १५७३, १६६१.

पर्वतमूर्धन् summit of a mou

पर्वन् part; section; joint

६१०, ११, ४३, ८८, ७८९, ९

पर्शु rib ४३४, ३६, ६९, ९८७.

पर्षद् an assembly ६८९.

पलालपिण्ड a lump of grou

१६७९.

पलाव a halter; an obstacle

पलाश leaf; foliage ३३१, ८

३५.

पलित grey hair; greyness;

३०.

पल्ययमान goving round;

१३६४.

पल्लिगुप्त-लौहित्य name of a tea

पवन wind ३६९, १६४४.

पवमान the *Soma* juice;

purifying; being str

७३, २४५, ५१, ३०४, २७,

३४, ५०, ५१, ५५, ५६, ६

६०६, १६, ८६, १०१४, १३

८१.

पवमानपावकशुचिसंघात a combi

rifying'; 'purifier'

१६६४.

पवमाना purifying; flowin

पवि a thunderbolt ५२५, ६

पवितृ purifier ३७२.

पवित्र a purifying instru

पातवे in order to drink; for drinking ५०८.

पातव्य fit to be drunk ५२४.

पात्र a vessel; a particular sacrificial utensil; drinkable; drink १४८, ६३, २८९, ९०, ४३४, ३५, ३६, ५०९, १२८४, १३२५, १६६५, ७१.

पात्रहस्त with a vessel in the hand ४७४.

पात्री a particular sacrificial utensil ४०५.

पाथस् food; spot or place; protection ८९.

पाद a foot; quarter; part ११, ३९, ५३, ७४, ११६, १९, ७०, २०४, ३१, ३३, ४८, ६९, ८१, ८६, ३०४, १०, २६, ४३०, ४२, ५१, ५०८, १३, ६३६, ३८, ६८, ६९, ७४०, ८०२, १९, २०, ३२, ३३, ७६, ७९, १०९७, १२६२, १३३९, ४२, ५४, ८७, ८८, १४५६, १५०८, २१, २२, २३, २७, १६३६, ४४, ४७, ५८, ८२.

पादयत् levelling on the grounding; shattering १३१

पादवत् having feet ३०९.

पादावनेज्य washing another's feet २८४, ८६.

पादोदर a serpent; snake १५११.

पान drink; drinking ३४७, ५१८, ६६, ९५, १२२१.

पानवत् rich in drinkables ९३४.

पाप sin; evil; wrong; a wrong-doer; a sinner १७५, २८४, ३५३, ४०३, १०, ८६, ५१२, ३७, ४६, ५८, ७३२, ५३, ८३८, ९८२, १०६०, ११२६, १२०३, ०४, ०५, १०, १९, २९, ४७, ८४, १३३१, ४८, ४९, ५०, ५२, ५३, ५४, ८७, १४७२, १५०२, १६३२, ३३, ३४, ४३, ४४, ४७, ५१, ५९, ६१, ७५, ७६.

पापक bad; evil; a sinner; a wrong-doer ११८, ४६३, ८६, १२५५.

पापकारिन् doing wrong; a sinner १२२९.

पापकृत् a sinner ४१०.

पापत्व wickedness; sin १७.

पापनुद् dispelling or ren
१६१९.

पापसंसर्गशून्य devoid of conta
absolutely free from si

पापा sinful; wicked; bad १

पापाह an unlucky day २८७.

पापिका sinful; evil ५६९.

पापिष्ठ the worst; most wick
३३१.

पापिष्ठतर the most wicked o
worst ८५१.

पापी wicked; sinful; bad ३४

पापीयस् very sinful or wi
poorer १५०, ५१, ३३८, ४६
१२८७, १३३१, ५८.

पाप्मन् sin; misfortune;
crime; injurious १६४, २
९९, ३००, ११, २२, ४०४,
८६, ५१८, ३३, ४१, ४२, ४५,
७१७, ५१, ५२, ६१, ८८१, ९६
०४, ०७, १६, ४७, ६३, ११९
७५, १३३१, ३२, ३४, ३५,
४९, ५०, ५२, ५३, ६३, ६६,
१५११, १६३२, ३३, ४७, ५६.

पामन् itch; seab ८२५.

पायस prepared with or m
६१७.

पायित drink etc. bestowed o
a religious gift) ११८२,

पायु protection; protectiv
tector; guardian; anu
४९५, ६१६, ८८, ७४०,
१५०१, ०८, १६४३.

पार the further bank; sho
३००, १३३७, १४६२, १५१९,

पारयिष्णु taking to or caus
the other bank; teking

पुराणी ancient; premordial २५०.

पुरातन ancient; belonging to the ancient times १६७६.

पुरिशय lying in town i. e. the body (said of the soul) ११११, १५११.

पुरी a town ३२२.

पुरीकय a species of aquatic animal १३२.

पुरीतत् the pericardium or some other organ near the heart ४३४, ६८०, १०७९.

पुरीष excrement; ordure; earth; land २५, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३८, ३२८, ४००, ०१, ०४, ८९९, १५९०.

पुरीषिन् rich in moisture २१०, १४९४.

पुरीष्य being in the earth १३६८.

पुरु many; various ५२, ८३, १९२, ४१८, १६४८.

पुरुजात variously manifested or appearing ४९६.

पुरुणीथ a choral song; name of a king (comm.) ४.

पुरुत्रा (=पुरुत्र) in many places or directions; variously १८८, २३७, ४४, ४९, ४९०.

पुरुधा in many ways; frequently; variously ६२, ९४, ३६२, ६३, ४५७.

पुरुरूप multiform; variegated ५४, १२६, २३०, ११११, १३४३.

पुरुवेपस् much excited or exciting; very active १८.

पुरुशाक helpful; having many branches (?) १७३.

पुरुश्चन्द्र much shining; resplendent ९२.

पुरुष a man; human being; a being; soul in the body

७६, ७७, ७८, ८१, ८५, ९०,
०७, ०९, १६, २४, ५६, ५९
७२, ९९, ५०१, ०७, ०८, १८
३२, ३९, ५७, ६१, ७२, ८१
९४, ६००, १३, ३०, ४४,
७६, ७७, ७८, ७९, ८०,
९०, ९१, ९९, ७०६, ४०, ४७
७९, ८३, ८०१, ०३, ०७,
३७, ३९, ४०, ५९, ६१, ७३,
०४, ०७, ०८, ०९, २१, २३
१०१६, ४२ ४७, ५६, ६७, ६८
७४, ८४, ८५, ११०३, ०५, ०
२४, २५, ४८, ६८, ७०, ७१, ७
९०, ९१, ९२, ९७, १२००, ०९
०५, ०६, ०९, २१, २३, २९
८४, ९७, ९८, १३०१, ०५, २
४०, ४२, ४३, ४४, ५४, ५५
६०, ६४, ६५, ६७, ६८, ६९
८८, ९०, ९८, १४१४, २५, २९
४७, ५२, ५३, ५७, ५९, ७०,
०२, ०४, ०५, ०८, ११, १४,
७४, ७५, ९४, ९५, ९७, ९८, ९
३०, ३१, ३६, ३७, ४०, ४१
५१, ५५, ५७, ५८, ६०, ६१
७३, ७६, ७८, ७९.

पुरुषत्व manliness; the cl term पुरुष १५९, ३०६.

पुरुषत्वता wealth of heroes ९

पुरुषदैवत्या having पुरुष for d the अर्धमात्रा in the syllab

पुरुषनाय leader of men; a ०८.

पुरुषमेध human sacrifice ४७

पुरुषयुग generation १६८१.

पूर्याण (the path) by which (the manes) go to their own place or world (comm.) ३५६, ९८.

पूर्व east; eastern; former ६१, २४९, ७४, ३१६, १९, २०, २१, ५६, ५९, ६२, ६७, ९२, ९५, ९६, ४००, ०१, १५, २२, ६२, ७३, ७४, ७८, ८३, ९३, ५०७, २३, ६०३, ३६, ४४, ४९, ८५, ७१५, १६, १७, २०, ९९०, १०१६, ११८९, १२०५, १३१६, ३१, ३२, ७४, ९०, १४२२, १५९३, १६१८.

पूर्वकृत्वरी acting beforehand ५०७.

पूर्वज ancestor; former; born earlier; ancient ५६, १३४, ४२, ४१५.

पूर्वजन men of former times ५०७.

पूर्वपक्ष the fore-part or side; the first half of a lunar month ५४०, ६२९, १११७.

पूर्वपाद a fore-foot २६६.

पूर्वपेय precedence in drinking ५०६.

पूर्वप्रज्ञा knowledge of the past; memory १२२४.

पूर्वरूप the first of two concurrent vowels or consonants ५१०, ९७, ९८, ९९, ६०३, ०४, ०८, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ९४.

पूर्वहूति morning prayer; the first or earliest invocation ४९७.

पूर्वा east; eastern; former ३०८, ४९४, ६४७.

पूर्वार्ध the first half or the earlier part ९८७.

पूर्वाह्ण the earlier part of the day from morning up to the noon ४८५, ९३, ८७३.

पूर्वी former; many ४१८.

पूर्व्य ancient; former ४९, ६०, ८३, ९९९

पृक्ता sticking; stuck up ३१

पृक्ष् (पृक्ष) food; nourishm ४१८.

पृच्छमान inquiring; asking ४

पृणत् filling; pleasing ६६, ३

पृतना an army १९, ७४, १

३४१, ४२.

पृतनाजित् conquered an arm १६३४.

पृतन्यत् attacking; invading

पृतन्यु hostile; attacking २४.

पृथक् separate; distinct; di १०९६, १३३२.

पृथग्भाव separateness; distin rate existance १४३५.

पृथग्लक्षण having distinct a characteristics १६६२.

पृथग्वर्त्मन् having different a paths ४०, ४१, ८७५.

पृथङ्नामधेयी having different of the rivers flowing in directions) ४७१.

पृथिवी the earth; ground २,
२४, २५, ३९, ४४, ४५, ४९,
५८, ६२, ६३, ६६, ६७, ६९,
७३, ७७, ७८, ८३, ८४, ८६,
९६, ९९, १००, ०१, १०, २०,
४९, ५७, ६१, ६२, ६३, ६९,
७४, ७७, ७८, ८५, ८७, ९४,
२०२, ०४, २१, २७, ३०, ३९,
५३, ५६, ६०, ६१, ७९, ८०,
८८, ८९, ९३, ९४, ९५, ९६,
२२, २४, २५, ३६, ३९, ५१,
६३, ६४, ६५, ६६, ६८, ७२,

पौलोम name of a class of demons ६५७.

पौल्कस the son of a निषाद or of a शूद्र father and a क्षत्रिय mother १२१०.

पौष्करसादि name of a teacher ६८४.

प्रउग name of a particular साम chant २७७.

प्रकरणज्ञ one who knows the matter in hand ५२४.

प्रकल्पित fashioned १६६०.

प्रकाश light; manifest ५४०, १६८२.

प्रकाशप्रक्षेपक discharging or diffusing light १६६८.

प्रकाशभूत of the nature of light; radiance १६६७.

प्रकाशवत् possessed of light; lustrous ८३२, ९३६.

प्रकीर्ण diffused; spread out; scattered १३३४.

प्रकृति the original; the material; source; the original cause (of the world); nature ५२३, २४, १६०६.

प्रकृतिभेदवश the force of the developing differentiation of nature १६६३.

प्रकृतिमय made of or consisting of nature १६५५.

प्रकृतिलीन merged into प्रकृति १६३७.

प्रकुन्त dacoit; marauder १३९.

प्रकेत distinction; distinguishing mark or feature २४०, ७६.

प्रक्खिदत् (v. l प्रखिदत्) extremely tormenting (an epithet of रुद्र) १४४.

प्रक्री name of a particular एकाह सोम sacrifice ४४६.

प्रग going forward; hanging from the

प्रचेतस् name of a deity;
gent ८१, १८८, ३८७, १५७

प्रचोदयितृ driver १६५४, ५५.

प्रचोदित declared १६२७.

प्रच्युत shaken; dropped; co

प्रच्युति moving out; falling
५१४.

प्रजन begetting; procreatio

प्रजनन progeny; begetting
the male organ २६६,
४०३, ७४, ७९, ६०८, ८६,
१६५१.

प्रजनिष्णु procreating २८६.

प्रजा created being; creat
people; progeny; off-s
३९, ४०, ४९, ६०, ७१, ९४
५०, ५१, ५३, ६२, ६६, ६
२००, ०१, ०२, ४५, ४९, ५
७१, ७२, ७६, ७९, ८१, ८
९५, ३०४, १५, २२, २४, २
३५, ३६, ५१, ६०, ६२, ४०
१२, १३, २०, २१, ३२, ३
५९, ७३, ७४, ७७, ७९, ९८
१३, १६, १९, २७, २८, ३
६००, ०३, ०४, ०६, ०७, ०
५०, ७७, ८४, ८५, ८६, ८७
१४, ३८, ३९, ५४, ६७, ८
९९, ८२४, २०, ५६, ७५, ७
१६, १८, ५५, ६०, ८४, ९७,
६८, ६९, १२८७, ९२, १३०
३६, ३७, ३८, ४०, ४३, ४
५१, ५६, ६१, ६२, ६३,
१४५७, ५९, ८०, ९१, ९३,
१५०४, ७३, ७४, १६०१, २
३६, ४४, ४६, ४७, ५१, ५

who helps to cross; who takes across; deliverer ८, १४३.

प्रतर्दन name of a man; son of दिवोदास ६५६.

प्रतापवती in its heat form; in the form of प्रताप (heat) १६५८.

प्रतिगर response ७०२.

प्रतिगृहीत accepted; taken १२८९.

प्रतिगृह्णत् receiving १९.

प्रतिग्रह acceptance; receiving ४८६, १३४८, १६३३, ४३, ७८.

प्रतिग्रहीतृ receiver ३३८, ४३२, १३६९.

प्रतिचक्षणाय to be looked upon; for looking at ५४, ११११.

प्रतिचक्षाण observing ७०.

प्रतिज्ञात declared; asserted १२९४.

प्रतितद्विद् who knows the opposite of it ६३०.

प्रतिदधान putting (the arrow) on (the bow) ११९.

प्रतिदीवन् a rival gambler ४८४.

प्रतिदेवता corresponding divinities १४८५.

प्रतिधातवे for planting or placing (foot) ७४.

प्रतिन्यायम् according to entrance १२०३, ०४, ०५, १९, २१.

प्रतिपद् a name of the गायत्र्योपसाना १३६६, ७२.

प्रतिपद access १२९२.

प्रतिपाण protection on all sides; an all round protection ३४१.

प्रतिपूर्ण completely filled ८३५.

प्रतिप्रस्थातृ name of one of the 16 priests at a sacrifice ४६१.

प्रतिबुद्ध awakened १२४१.

प्रतिबुध्यमान waking up ५१०.

प्रतिबोधन animation; making animate or sentient १६५४.

प्रतिबोधविदित perceived at every moment or in every बोध (functioning of

asserting, de

प्रतिमा comparison; image २५५, ७७, ३०

प्रतिमान rival; represe ४४, ४७, ६७, १६३२.

प्रतियोनि according to ०५, १९, २१,

प्रतिराद्ध who has com ४०४.

प्रतिरूप corresponding pear; similar in ६३३, ७७, ९७२, १० १३३७, ४३, ४४, १४३

प्रतिलोम contrary to th १०७१, १३०७.

प्रतिलोमरूप contrary things ६७८.

प्रतिवक्तृ explaining; a

प्रतिवचन reply; rejoind

प्रतिविजित defeated; va

प्रतिविधि the antidote

प्रतिवेश neighbourhood

प्रतिवेश्य name of a teac

प्रतिशीवरी serving as a place ५०८.

प्रतिश्रव answering १४२

प्रतिश्रुत्का echo; reverbe

प्रतिष्ठमान starting out ९८.

प्रतिष्ठा stability; resting dwelling; prop; su dary ३०, ३४, ३५, ११३, १९, ५७, २०२, ८६, ८९, ९१, ९२, ९४ ४००, १९, २७, ४२, ६ २०, ८१, ९४, ७०६, ४०, ६६, ८५०, ५२, १०१४, ११८२, ८४, ८९, १३०२, ०५, ३५

प्रवाहण a carriage; a vehicle ७६४, ६५, ९६, ८५६, १२९०, ९३.

प्रवाह्य an epithet of रुद्र १४३.

प्रविद्वस् who knows fully or deeply २७३.

प्रविविक्तभुक् eating on some particular type or quantity of food; enjoying the exquisite १५२२.

प्रविविक्ताहारतर taking only some particular food; eater of finer food ११८७.

प्रविष्ट entered १५६, २५१, ६६, ६८, ६९, ३२८, ४५, ४६९, ९०, ५०९, १०२२, १२४१, १२५८, ९८, १४१०, ३०.

प्रवृद्ध grown exuberantly १३४९.

प्रवेपान throbbing; trembling ४१२.

प्रवेश entrance १६७१.

प्रव्रजित turned a recluse; renunciation १६६७.

प्रव्रजिष्यत् about to turn a recluse १२५९.

प्रव्रज्या renunciation १६६३.

प्रव्राजिन् a recluse १२४७.

प्रशंसा praise; appreciation १०४७.

प्रशंसाकाम desirous of praise or appreciation ७७८.

प्रशस्त commendable; praiseworthy; praised ४६२.

प्रशस्ति praise ८२.

प्रशाखा sub-branches १६६८.

प्रशान्त pacified; tranquil; calm १४८३, १६७३.

प्रशान्तचित्त whose mind is pacified or tranquil १४५३.

प्रशासन rule; command ८५७.

प्रशास्तृ ruler; commander ४६०.

प्रशास्त्र the office of the प्रशास्तृ priest ५.

प्रशिष् order; instruction १७४, ७५, ९५, ३१२, १५७४.

प्रशिष्टि injunction; instruction; order ३४८.

प्रश्न a question २६, ११८, ३३८, ५२३, २४, ८५७,

प्रष्टि a side-horse; a leader १९

प्रष्टिवाहन (a chariot) drawn als horses i. e. yoked with at horses ५९८, ६८४.

प्रष्टृ interrogator; one who ask

प्रसन्नात्मन् whose mind or sou १६६१, ६४.

प्रसर्पिण moving on or forth ३६

प्रसव bidding; command ९८, २०३, १५८७.

प्रसवनिवेशनप्रभु the master of the living (of all) १२०.

प्रसवितृ impeller; one who urg १३६०.

प्रसाद perpecuity; pleasure; १५९९, १६३५, ६१, ६४.

प्रसाधन accomplisher १७०.

प्रसामन् a particular सामन् १३३४

प्रसारण elongation; lengtheni ing out ५२३.

प्रसाह overpowering ६७.

प्रसित tied; bound ६६.

प्रसिति binding; a tie; tempt ४८५, १६४३.

प्रसुत a *Soma* libation ४०३, ८७४, १०६८.

प्रसू generating; germina herbs; plants; the सोम p ceived as the mother juice) ५०, ४९७.

प्रसूत delivered; born ४६०, ६३०, १३६०, ६१, १६१२, २९.

प्रसूति delivery; origin; prod १६५४, ६०.

प्रसूती deliverer; producer १

प्रसृत moved; spread out १४६

प्रस्तब्ध stiff; steadfast १३०३.

प्रस्ताव commencement; begi ७६९, ७०, ७४, ७५, ७६, ७७, ८

९२, ९३, ९४, ९५, ९७, ९८, ९९, १५००, ०१, ०३, ०४, ०६, ०८, १६, ८८, १६३५. ४०, ४३, ४४, ४५, ४७, ४८, ४९, ५१, ५३, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६४, ६५, ६६, ६७, ७०, ७४, ७५, ७९, ८१, ८२.

प्राणकर्मन् vital function १६६०.

प्राणश्चित् forming a deposit of breath ३२०.

प्राणत् breathing; living १३०, ९५, ३२४, ३१, ४१६, ५०६, ०७, ६५९, ७५६, ८५१, १०२२, १२८८, १४५९, १५७४.

प्राणती breathing; living १६१.

प्राणबन्धन having breath or life for a tie ९०६.

प्राणभृत् having or holding life; living ५५७, ५९, १०५५, १११८.

प्राणमय consisting of life ३२०, ४०३, ०४, ७१४, १५, २८, ४०, १०५१, १२२९, १३३८, १६४७, ६०.

प्राणवती endowed with life १६५८.

प्राणशरीर whose body is life २६१, ८०९, १६५५.

प्राणशरीरनेतृ the leader of the vital airs and the body १४६३.

प्राणसंशित animated by the vital airs ८१७.

प्राणसंचारिणी moving in life; conveying the breath १६६१.

प्राणसंधारण holding life; living १६७१.

प्राणसमृद्ध rich in vital airs or life १६६०.

प्राणाग्नि the fire of life १५०५.

प्राणायाम controlling one's breath १६६१.

प्राणाराम having life for its sporting place ६९९.

प्रातर् in the morning;
३४५, ४०३, २७, ३३, ५३५,
७३, ९२०, १०५५, १३०३.

प्रातरनुवाक the hymn wit
morning libation beg
८४७, १३६०.

प्रातर्दन name of a teacher

प्रातिपदिक the crude form o

प्रातिबोधीपुत्र name of a teac

प्रातियोधीपुत्र name of a teac

प्रातिवेश्य name of a teache

प्रातिश्रुत्क existing in the ec

प्रातृद-भाल्ल name of a teach

प्रादेश the length of a stret
from the tip of the t
tip of the small finge

प्रादेशमात्र of the size of the
१३६५, ८७.

प्राध्वंसन destroying; dest
१२६६.

प्राप्त obtained; acquired १

प्राप्ति obtainment; attainm

प्रायण going away; c
१६५१.

प्रायणान्तम् (ind.) unto de

प्रायणीय the introductory
first day of a *Soma* s

प्रार्थ adorable (प्रार्थनीयः) ३

प्रावरण covering; mantle

प्रावृत covered; fenced १८

प्रावृष् rainy-season ५०९.

प्रावेप throbbing; trembl
dice) ४८३.

प्राशित्रहरण taking away

बृहत् mighty; great; strong; full-grown; massy ३, ८, ९, २२, २५, ४४, ५१, ५६, ५७, ५८, ६१, ६६, ७२, ७५, ७७, ७९, ८४, ९१, ९६, ९७, १००, ०२, १०, ११, २२, २७, ४१, ६१, ६३, ७१, ७३, ९१, २००, २९, ४७, ४९, ५१, ८२, ८६, ३११, ३९, ४०, ६३, ६९, ७५, ९२, ४१६, २३, ३७, ५०, ५१, ६३, ८३, ९९, ५०६, २७, ६३, ६०५, ०६, २६, ३६, ७५, ७९, ८६, ८९, ७८२, १०६८, ७१, १४२७, १५८६, ९४, १६३४, ३५, ४५, ५१, ६६, ७९.

बृहती name of a metre २, ३०, ३४, ३५, ३६, ३८, ८१, ८५, १६१, ६८, ६९, ७१, ७२, ९६, २५६, ७७, ३०६, २७, ४३४, ५३, ९७, ५३७, ३८, ६३, ६६, ६११, ८८, ७५४, १०१०, १३६१.

बृहतीसहस्र a thousand verses in the बृहती metre ५४९, ५४; ६५, ६७, ६९, ७५.

बृहत्सामन् having the बृहत् *Sāman* for a *Sāman* २८१.

बृहदर्का possessed of broad or strong light १६२.

बृहदुक्थ loudly praised; having loud hymns of praise ३६२.

बृहद्दिव् heavenly; celestial ६९२.

बृहद्रथ a part of the *Sāmaveda* १६५३, ५४.

बृहद्रथन्तर name of two metres ३०.

बृहन्त large; great १५७९.

बृहस्पति name of a vedic deity; the preceptor of gods २९, ३०, १६४, ६९, ८८, ८९, ९०, ९१, ९९, २०३, ५२, ६७, ७७, ३०८, ३१, ४५, ५६, ९६, ४३४, ३५, ३८, ५३, ५५, ७४, ८२, ८९, ९५, ५११, १२, ६०४, ८६, ९३, ७०६, २८, ५४, ८५, १०१०, १३३६, ४१, ४५, ४८, ४९, ५१, ६९, १६३२, ३३, ४५, ४८, ६७, ६९.

बैद name of a teacher ५३५.

बो a letter to be uttered hymns १३५९.

बोद्धव्य to be known or perc

बोद्धृ knower; perceiver १५

बोध consciousness; awak ception (name of a according to the comme

बोभुज्यमान being experienced time and again २७१.

ब्रध्न yellowish; bay; pale mighty; the sun; th in the sun's orb २२, १ ४३५, ४२, ६९, ५२९, १३५९.

ब्रध्नलोक being in the world bright like the sun ४४२.

ब्रह्मकृत् making or offering

ब्रह्मकोश sheath of ब्रह्मन् २६५, ५

ब्रह्मगन्ध fragrance of *Brahm*

ब्रह्मगवी the cows which are a ब्राह्मण (i. e. the know ११४७

ब्रह्मगिरि name of a mountai मनः, वाक् and प्राण all given this name) ५४१.

ब्रह्मचक्र the circle of the un १६१७.

ब्रह्मचर्य celibacy; the first stages of life २८, ११८, २५, ८६, ५२२, २४, ६९१, ८२, ९६४, ६५, ६६, ७०, १३४२, ६९, १४०४, ५८, ७ ९६, १५११, १६७०.

ब्रह्मचारिन् one leading a life

५१, ५९, ६०, ६१, ६२, ७०, ७१, ७२, ७६, ७९, ९२, ९३, ५०१, ०८, १२, १४, २२, २३, ३१, ३२, ७५, ६१३, १६, ३३, ३६, ३७, ३८, ३९, ८६, ८८, ९२, ९३, ७०२, ०६, ६३, ९७, ९९, ८४७, ४८, ४९, ९६५, ८४, १०२१, ३८, ९२, ९४, ९५, १११४, १८, १९, १२६०, ६१, १३०३, ११, ३०, ३१, ३२, ४१, ४३, ५९, ७२, ९१, १४४२, ४३, १५७३, १६१३, २५, ३२, ३३, ३५, ३६, ४०, ४१, ४३, ४४, ४५, ४८, ५०, ५१, ५६, ५७, ५८, ६०, ६७, ७४, ७८, ८१, ८२, ८३.

ब्रह्मनिष्ठ absorbed in contemplating *Brahman*; established on ब्रह्मन्; intent on ब्रह्मन् १४५२, ८८, ९०.

ब्रह्मनीड the resting place of *Brahman*; *Brahma*-abode १६६१.

ब्रह्मपथ the way to *Brahman* ८४०, १६६३.

ब्रह्मपदवी the place or abode of *Brahma* १६८३.

ब्रह्मपर supreme *Brahman*; devoted to *Brahman* १४९०, १६१२.

ब्रह्मपुर *Brahma's* town; the heart; the body ९५२, ५४, ५५, १४६३.

ब्रह्मपुरुष *Brahma*-men (a name given to चक्षुः, श्रोत्र, वाक्, मनस् and प्राण) ८०५.

ब्रह्मपूत purified by devotion or chants १६९, ७०.

ब्रह्मप्राप्त one who has attained *Brahman* १४४०.

ब्रह्मबन्धु an unworthy or a merely nominal *Brāhmaṇa* ८८२.

ब्रह्मभूय identification with or absorption into *Brahman* १६७१.

ब्रह्ममय consisting of or identified with *Brahma* ४०३, ०४, ५५४, ६३८.

ब्रह्मयोनि the house
source of the
१६१३, ७३.

ब्रह्मरस the savour of

ब्रह्मर्षि brahmanical s

ब्रह्मलोक the world or
४०६, ५१३, ६३२,
६५, ६६, ८१, ८२,
५५, ९८, १४०५,
१५११, १६३६, ४४,

ब्रह्मवत् possessing
knowledge; poss
mula ७४०.

ब्रह्मवध the murder o

ब्रह्मवर्चस divine gl
superhuman po
९८, ६००, ०३, ०४,
८६, ८७, ९४, ७३८,
७५, ७६, ८१, १३१०
४९.

ब्रह्मवर्चसकाम desirous
१३४१, ५९.

ब्रह्मवर्चसिन् possessed
१६४, ४५३, ५१४,

ब्रह्मवादिन् discoursin
an expounder o
५२३, २४, ७९०, १

ब्रह्मवाद्य rivalry in
१३५७.

ब्रह्मविद् knowing th
philosopher १२
४००, ७०६, ८३४,
४४, ७६, १५२८, ७

ब्रह्मविद्या knowledge
tent being; sac

ब्राह्मणी the female ब्रह्मन् (आदित्य and द्यौः are described as a ब्रह्म and ब्राह्मणी respectively and said to form of couple) १३५६.

ब्राह्मण्य Brahmaṇahood; priestly rank or character १६७७.

ब्राह्मि an off-spring or a part of ब्रह्मन् २५४.

ब्राह्मी pertaining to *Brahman* ५२२, १३८४.

भ a syllable uttered in chanting hymns १३३१.

भक्त a devottee; boiled rice ८८०, १३३३, १६७९.

भक्ति devotion १६२८.

भक्ष drinking; food; eating १५७, ७१, ४८३, ८६.

भग gracious lord; name of *Āditya*; good fortune; happiness; prosperity; glow; vulva; female organ ७, ९८, १११, ६६, २३७, ३१४, ३१, ४२, ४५, ७७, ४२६, २९, ६१, ९४, ९६, ५०७, ०८, १९, ६९५, ८५५, १३०६, २३, ६९.

भगवत् adorable; venerable; a term of address applied to gods or saints; holy ३९, १३६, ४७, ५०, २२४, ३०४, ३१, ७३, ५२३, २४, ७३५, ३७, ३८, ६५, ६६, ७०, ७१, ७२, ८२५, २७, ३१, ३२, ३३, ३४, ३८, ५१, ५६, ५७, ७२, ७३, ७४, ७५, ८३, ८७, ९०१, १३, १७, २०, २१, २३, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३९, ४०, ४१, ५०, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, १०९१, ११००, १५, ४७, ५६, ६६, ७८, ८६, ८९, १२०२, ०३, ०४, १६, ३६, ५५, ६०, ६३, ८८, ९३, १३४२, ४८, ५२, ५७, ५८, ६१, ६२, ६३, ६४, ६९, १४४३, ९१, ९६,

भगेश the lord of fortune
१६१९.

भङ्गयश्रव the name of a par
४१५, १६.

भट a warrior; a mercinar

भद्र auspicious; happy; ag
sed; friendly; kind; l
of address (=my dear;
prosperity; happiness
९२, २५२, ७१, ७५, ३१४, १
४९४, ९६, ५०९, २३, २५,
९२, १३४३, १६४५.

भद्ररेतस् having auspicious
semen २५२.

भद्रा auspicious; happy;
८१, ३४०, ४३४, ३५, ९०, ५

भय fear; danger २१, ३७८,
९७४, ७५, ७६, १०१८, १२
१६५३, ५६.

भयद dangerous १३७०.

भयावह dangerous; formida
fear or danger १५८७.

भर a sacrifice; war; one
full (?) ६०, २००, १३६३

भरत name of a king १६५३

भरद्वाज name of a sage; f
given to प्राण because h
beings or creatures;
abounding in rich
offerings ४, २८, ५४७, ५

भर्ग in all these places t
ars to be भर्गस् (rather t
१६५९, however, we
pound भर्गाख्यः (= call
the word भर्ग is अदन्त (
९५, ११८, १९, ३३१, ४

भार्या a wife ११४६, १२५९.
भालुकीपुत्र name of a teacher १३१०.
भाल्ल-प्रातृद name of a teacher १३६४.
भाल्लविन् name of a teacher १३५०.
भाल्लवेय name of a teacher ३८, ४०, ३२७, २८, ८७१, ७५.
भाव being; existence; state १४५३, १६१८, ७९.
भावग्राह्य to be conceived with the heart; (who is to be apprehended in existence--Hume) १६१६.
भावत् lustrous; radiant १३४३.
भावयितव्या fit to be cared for ५९०.
भावयित्री cherishing; protecting; causing to be ५९०.
भावाभावकर the maker of existence and non-existence or origination and destruction or birth and death १६१६.
भाव्य future; about to be १७०.
भाषमाण speaking; discoursing ६२१, ८९.
भाषिता speaker or deliverer (of an eloquent speech) १३०८.
भास् lustre; radiance ११९७, १४३२, ६७, १६२४.
भास्कर maker of light; the sun; enlightener १३४, १६३२, ६६.
भास्वत् radiant; effulgent; bright ९३५.
भास्वती radiant; bright; lustrous; having the form of light २४, १६५८, ८२.
भास्वर bright; shining १६६१, ६६.
भास्वरवर्ण of radiant complexion; light-coloured १२९७.
भिक्षा alms; begging ४३३, ८३९, ९७४

भिषज् curing; healing; a
a remedy; medicine ७४,
१६४५, ६०.
भी fear; danger ३४४, ७०४, १
भीता frightened; afraid ३०४
भीम fierce; ferocious; form
३१, ४३, ४६, ३७८, १३४७.
भीमला fearful; dreadful १३४
भीरु timid १६११.
भीषा intimidation; fear ७२८.
भीष्म fierce; formidable ३३७
भुक्त eaten; enjoyed १६३३.
भुक्तभोगा who has been en
whom (he) had his d
३५.
भुक्ति enjoyment; suffering
भुज् enjoyment ३३३, ८२.
भुज enjoyment ५१९.
भुजिष्य granting food; usefu
भुज्यु name of a protege
name of a son of *Tugra*
by *Aśvins*) ६६.
भुज्यु-लाह्यायनि name of a man
भुरण्यत् agitating; active ६६,
भुरण्यु quivering; restless; ac
४१४.
भुवन world; universe; bein
४८, ५२, ५५, ५६, ५८, ५९, ६६
७२, ७३, ७६, ७७, ८३, ८४,
९५, ९६, ९८, १००, ०२, ०३,
०८, ०९, २०, २१, २२, २६,
६५, ६८, ७०, ७१, ७२, ७३,
७९, ८१, ८२, ८३; ८४, ८६,

मनुस् man; mankind १३, ९२.

मनोकृत the action of the mind १५००.

मनोजवस् having the velocity of the mind; fleet as mind ६५, २६१, ४०५, ३०, ९१, १४५०.

मनोजवा the name of one of the seven flames of अग्नि १४५१.

मनोजू inspiring; speeding; like the mind १८५.

मनोज्योतिस् whose light is mind ११७०, ७१.

मनोऽनुकूल agreeable to the mind १५८८.

मनोनेत्र having mind for his eye १३६५.

मनोनेत्रा having mind for the eye; having mind for its leader ३१६, ३७.

मनोपेत devoid of mind or thinking power ६६५.

मनोऽभिसंपन्न thoughtful; possessed of mind ३१६.

मनोमय mental; made of or consisting of mind २६१, ३१९, ४०३, ०४, ६१०, १२, १४, ८७, ८८, ९९, ७१५, १६, २८, ४०, ८०९, १०५१, १२२९, ७४, १३३७, १४६३, १६४७, ५५.

मनोयुक्त accompanied by the mind १३५६.

मनोरूप mental form; mind; mental sphere १३८६.

मनोवाक्कायकर्मन् thought; speech and physical action १६४७.

मन्तव्य to be thought or perceived ६९१, १०९२, १२६१, १५०८.

मन्तृ the thinker; knower; perceiver ६१८, ७०, ८९, ११३३, ५४, ६५, १२१४, १५०८, १६५९, ६०.

मन्त्र a chant; a verse (from the *Veda*) ५२, १०२, ३०४, ४५०, ८०, ५२२, २३, २४,

मन्त्रविद् well-versed in *M*
knows the *Mantras* ९२

मन्त्रार्थ the sense of a *Mant*

मन्त्रिन् the knower of मन्त्रs
god *Śiva*) १३८.

मन्थ scum; potion ३३१, ३२
०२, ०३.

मन्थन churning; generating

मन्द the stupid man; a foo

मन्दसान intoxicated (with
ing (सोम) ४५, ६४.

मन्द्र rumbling; deep an
sweet; agreeable ६५,
५०९, १३४०, ४५, १६६८.

मन्यमान thinking; fancying

मन्यु thought; anger; ferv
name of a vedic deity
३०७, १४, २२, ४०, ४१, ४
४३४, ५५, ७३, ८२, ८४, ८
१६४०, ४३, ४४, ४६, ४७, ५

मन्युकृत done in wrath o
४४.

मन्युपति the lord of anger
१६४३, ४४.

मन्वान thinking; believing
१२१४.

ममत्विन् longing for; desiro
having a desire or liki

मयस् refreshment; enjoym
१४५, ४९४.

मयस्कर refreshing; giving

मयूख a ray ९१, २४८, ७७, १६

मयूरग्रीवा the neck of a pea-

मयोभव causing pleasure

महाजप a particular personification १३४.
महाज्ञेय the great matter to be known i. e. the ब्रह्मन् १६३७.
महात्मन् high-souled; great; the mighty being; the great soul ३६७, ८२९, १३५५, ९३, १६०९, १३, २८, ६८.
महादेव the great god i. e. god *Śiva* १३४, ७४, ३३६, ४३४, ५०, ५२, १५७४, १६३१, ४१, ८२.
महादेवी a great goddess १६४४.
महाधन war ३४४.
महानदी a great river १६५६.
महानाम्नी name of particular hymns from the सामवेद ४४५.
महानिवेश an extensive abode or residence १३५९.
महापथ the high street; main road ९६७.
महापुरुष the great being or man ६१३, ८८.
महाप्रस्थान departing this life; dying; death १६७१.
महाबल very strong २५२.
महाब्राह्मण a great *Brāhmaṇa* १०७६.
महाभूत a great element ५९४, ६८७.
महाभूमि a great country १३९६.
महामत्स्य a large fish १२०५.
महामनस् high-minded; magnanimous ७८१, ८८२.
महामह very mighty; possessed of great lustre; very radiant ६३.
महामांस human flesh १३४४.
महामेघ a great or dense cloud ९८४, ८९.
महायम the great *Yama* १७४.
महायशस् very glorious; renowned ५०१.
महारथ a great warrior ५१४.

or utterances viz भूर्,
महर् ३०४, ०५, ३२.
महाव्रत a great duty; fundar
११२, ७०, ४४५, ६९, ६१४, १
महाशनतम most voracious १३
महाशाल the possessor of a la
great householder ३८, ४
७२, ९८, १४४३.
महाश्रोत्रिय a great theolog
learned in sacred lore
महासंहिता great connection
tion ६९४.
महासुहय a high-spirited hor
महासेन the great general or
(an epithet of षडानन)
महास्त्र a great or powerful
महास्य large-mouthed १३३.
महि great; extensive grea
१७०, ८४, १३६१.
महित्व greatness; strength
३, ९१, १११, २३०, ५०९.
महित्वन् greatness; eminence
७६. ८६, ९२, ९७, १८९, २१
महिदास name of a son of इ
८१६.
महिदास-ऐतरेय see महिदास १३६८
महिना mighty; great migh
(as in महिनावन्) १३६१.
महिनावत् great; mighty;
might ९४.
महिमन् greatness; eminence
२१, २४, ५५, ६१, ६३, ७९,
११, ६१, ६८, ७२, ७५, २२९

माध्यन्दिन-सवन mid-day libation १३३४, ४०, ६८.

मान measure; pride ४५, ५२, ७८, ६२९.

मानव man; human being; human; pertaining to man; earthly; name of a teacher (see मानव-शर्यात) २०, ४१६, ५०६, ०७, ८४०, ४९, १६२६.

मानवत् honourable; worthy of repect ७४०.

मानव-शर्यात name of a teacher १३५१, ५२.

मानस mental ११०६, १२९८, १६५०, ५१, ६२.

मानसी mental ६३३.

मानसीन to be perceived by the mind २६६, ६७.

मानिन् proud; possessed of self-respect १४००.

मानुष human २, ९६, ११५, २३८, ३६९, ४१५, ८१, ७०२, २८, ८५०, ५७, १०४२, ११०७, १२९४, १३८६.

मानुषनिकाशन giving out a human being; resembling a human being १३५९.

मानुषी human ३, ८६, १५६, ७१, ३४२, ४१३, ६२१, ८९, ७४०.

मानुष्यक human १२१६.

माया illusion; delusion; supernatural power; fraud; trick; apparition ५२, ५४, ६१, ६७, ७८, ८२, ८३, १०१, ०५, १७, ६१, ६३, ७०, ७१, ८१, २०५, ५०, ५३, ७२, ९९, ३००, ४६१, ९०, ५००, ०७, ११११, १३४३, ६५, ६६, १४९६, १६०६, ४६.

मायापरिमोहितात्मन् whose mind is completely deluded by *Māyā* १६७५.

मायामय consisting of illusion; illusive

मारुत pertaining to the म
of the मरुत्s ६, ५७, ७
१६६८.

मार्ग path १६६०.

मार्जालीय name of fire; pa
fire ४५९.

मार्ताण्ड the sun १६६, २७५,

मार्त्यव patronymic of अन्तव

माल्यहस्त who have flowe

माष a bean ८६५.

मास month ३२, ३५, ३६, ३
६३, ७१, ७३, ९१, २०२,
०५, ४९, ५१, ५२, ५३, ६४
८७, ९५, ८४०, ६०, ६३,
१२९८, १३००, ०९, ३३, ४
१६३०, ५२, ६३.

माहाचमस्य name of a sag

माहारजन dyed with saffr
oured १०८५.

माहित्थि patronymic of a

मित measured; limited
variety of the महत् उ
five varieties) २५२,

मिति measurement; dim

मित्रं a friend; companio
४५, ४९, ६०७, ८६, १३५५

मित्रः the sun; name of a
५, ६, ९, १२, ५७, ७२,
९९, १६५, ६९, ७२, ७३,
६६, ७८, ४२४, ३४, ४१,
९९, ५११, २५, ६१३, ८८,
१६४०, ५१, ६६.

मित्रभुति-लौहित्य name of a

मूढ deluded; foolish १३९९, १४००, ५१, १६६७.

मूढत्व folly; delusion; misapprehension १६५६.

मूत sheaf; bundle १३३५.

मूत्र urine ३२८, ९०१, १६५३, ५६.

मूत्रद्वार the passage for urine १६५६.

मूत्रपुरीष urine and excrement १५९०.

मूर dull; foolish ६५.

मूर्त incarnate; embodied; substantial; material ९३४, ३५, १०८२, ८३, ८५, १४९१, १६५८.

मूर्ततर comparative of मूर्त ३१९, २०, २१.

मूर्ति material form; body; embodiment ४९३, ५८४, १४९१, १५८४, १६६०.

मूर्धन् head; the topmost part of any thing २, १३, २३, ४१, १०१, २१८, ३८, ४५, ४८, ५१, ६०, ६६, ३०४, २२, ४१४, २६, ६४९, ५०, ७५, ९२, ७६५, ६६, ६९, ७०, ७१, ८७४, ९६८, १०१३, ६७, ११४५, ४७, ७७, १२२४, १३४३, ४४, १४३९, ५६, १६६१, ६२, ८१.

मूल the root; the main cause १७०, ५४१, ९०७, ०८, १८, ११७९, १९८०.

मृग a deer; a beast; an animal ७२, ८२, ८८, १२७, ३२, ४६, ५०८, ०९, १३५६, ६४, ६५, १६३५, ४५, ६१.

मृगयु a hunter; huntsman १४१.

मृणत् destroying; devastating १३१, ३४३.

मृत dead १६६, २१९, ६४, ३५३, ४००, ६५१, ११२४, १२३६, १३५७.

मृतसूतक still-birth १६५९.

मृत्तिका earth; mud; clay ८८५, १९३२.

मृत्पच a potter १६५५.

मृत्पिण्ड a lump of clay ८८...

०८, १०, ११, १२, १३, २४...
६१, ६३, ७५, ७९, ५१२, १...
६७७, ७२८, ५७, ५८, ८५, ...
७७, ९०, ९५, ९९, १००६, ०...
६३, ७०, १११४, १६, २३...
१२४४, ६६, १३२२, २४, ३...
४९, ५२, ५३, ५४, ५७, ५...
८९, ९१, ९२, ९३, ९६, ९८, ...
२४, ३४, ५१, १५१८, ७४, ...
३३, ४०, ४५, ४६, ४९, ५१...
६८, ७५, ७८.

मृत्युपाश the snares of deat... ९४, १६०९, ८०.

मृत्युप्रोक्त told by the god o... ४०.

मृत्युभय fear of death ४७९.

मृत्युमती subject to death १५...

मृत्युमुख jaus of death; cluto... १३९१, १४१८.

मृत्युलोक the world of death... ४०१.

मृद् earth; clay ३५, २९३, ९...

मृदितकषाय whose sins are de...

मृदु soft; gentle ७८५, १३५०.

मृदुप्रभ possessed of a mild ... १६६३.

मृदुलोहित of pale red colour...

मृद्वत्संस्थ (iron) that is in t... of clay १६६२.

मृध् adversary; an assailer ... attacker १६७, ६९, ३४३, ...

मृन्मय earthen; made of cla... ८०५.

मृळयाकु merciful; kind १२६.

यन्युध् eager to fight; fond of war १४८.

यशःश्री glorious success १३८६.

यशस् success; fame; glory २०, १७०, ७४, ७५, ८१, २४६, ४९, ५५, ९४, ३११, १४, १५, ५१, ५४, ४०६, २६, ५०, ५१, ६१, ६२, ७०, ७३, ९२, ५००, ०१, १६, १९, ६९, ९८, ६००, ०३, ०४, ०६, ०७, ०८, २३, ३३, ४५, ५५, ८४, ८५, ८६, ८७, ९४, ९५, ७४०, ९४, ९५, ८०४, २०, ९८३, ९८, १०३६, ८१, १२८१, १३०६, ३२, ३५, ४३, ४४, १६१०, ३१, ४०, ६५.

यशस्यु desirous of glory or fame ४३२.

यशस्वितम most glorious or famous ६४५.

यशस्विन् glorious; successful ८०४, १३०६, ४३.

यशस्विन्-जयन्त-लौहित्य name of a teacher १३६७.

यष्टव्य fit to be worshipped or honoured; worthy of adoration or sacrifice ४०७, १६६४, ६५.

यष्टि a stick; staff ५०१, ६७९, १३०६.

यह्व restless; active १७२.

यह्वती ever flowing ३५५.

यह्वी restless; swift; mighty; strong २, ३६५.

या a particular स्तोभ ७७३.

याचमान begging; requesting; soliciting ३७२, १३६४.

याचित requested; solicited; begging १६३३.

याजुषी pertaining to यजुस् ४९३.

याज्ञवल्क्य name of a teacher ६३१, ४०९, ६७, ६९१, १०१९, ९०, ९१, ९८, १११५, १७, १८, १९, २०, २१, २३, २४, २५, २९, ३०

याज्ञिक well-versed in sac

४७.

याज्या name of particular

the *Rgveda* ३१५, १११८,

यातयाम stale; used; spoiled

यातु sorcery; witchcraft

५०९.

यातुजू incited or possessed

spirit १६४३.

यातुधान a kind of evil spi

२५२.

यातुधानी a demoness १३५.

यातुविद् skilful in sorcery

याथातथ्य real nature; the t

thing) १२०, १३१९.

यान a vehicle ११८, ९७९.

याम a passage; path; going

यामन् passage; path; going

यामहूति invokation for

help; sacrifice ४७६.

याम्य belonging to यम १४२.

यास्क name of a teacher १

युक्त associated with;

proper; suitable; yoke

petent १११, ६१, २१०, १

३९२, ५७४, ७५, ७०४, ९७९

५६, ७३, १४१३, १५०३, ८५,

युक्तग्रावन् having set the sto

४६, ४७३.

युक्तचेष्ट behaving properly

युक्तात्मन् concentrated in m

युग age; yoke; pair ८१,

३६५, ८४.

युज् a friend; companio

associate ६३, १६६, ९३,

रण्व agreeable; pleasant १९२.

रत engrossed in; attached to; taking delight in १२४०, १३२१, २३.

रति joy; pleasure; attachment ६३८, ५५, ६८, ६९, ७०, १३९७, १४९५, १६५६.

रतिमात्रं more enjoyment or pleasure १६६७.

रत्न a jewel ११, ७१, ९८.

रत्नधा bestower of jewels ७, २२८, १३१०.

रत्नधातम the foremost of the bestowers of jewels १, ५२४.

रथ a car; chariot ४६, ५४, ६८, ११८, ३१, ४१, ६९, ७१, ७३, ८८, २०७, ३५, ५२, ७१, ३५९, ६३, ७८, ४०७, २९, ३७, ५०९, ६१७, ३५, ७१, ८९, ११८६, ९८, १३३०, ५७, ६०, ६५, १४१२, १५१४, १६५५.

रथकार a chariot-maker; a carpenter १४१.

रथक्रान्ता travelled over by chariots १६३२.

रथचक्र chariot-wheel ६३५, १२७६.

रथनाभि the nave of a chariot-wheel ३३५, ६१६, ८८, ११०८, १४६२, ९८, १५१८, ७३.

रथनेमि the rim or circumference of a chariot wheel ११०८.

रथन्तर name of a particular *Sāman* २५, १६३, ७३, २१७, ८१, ८२, ८६, ४५०, ५१, ५६३, ६०५, ०६, ३६, ८६, ८९, ७८१, १६५१, ६६.

रथपति the master of a chariot १४१.

रथमध्या having रथs in the middle or centre ४९९.

रथयान the path to be traversed by a chariot ३७०.

रथयोग a team (of horses etc.) on a

रथेष्ठा master of a chariot; c
a chariot; standing in a

रथ्य a horse (yoked to a ch
४७६.

रध्र weary; miserly ४६.

रन्ति satisfaction; enjoymen
nce २७३.

रन्ध्रायन moving out through
having an aperture for

रपस् injury; disease १२५, २
१३५५.

रफित hurt; injured ४७५.

रमणीयचरण of pleasant condu
viour ८६७.

रमणीया agreeable; pleasant

रममाण taking delight in ९७

रम्य agreeable; pleasant १५

रयि wealth; riches; abunda
४०, ४२, ४९, ७३, ११७, ८२,
३५८, ९८, ४०६, ७५, ५१४, ८
९३, ९५, ९८, १६४५, ४६, ७०.

रयिमत् possessed of or acco
wealth ८७५.

रयिवित् who finds or obta
bestowing wealth ६.

रयिष्ठा possessed of wealth;
१६५१.

रवि the sun १६६६.

रवितुल्यरूप possessed of sun-
१६१४.

रशना rein ४२८.

रश्मि ray; rein; rope २, ३३,
२४२, ६१, ६८, ७०, ७१,
४०४, ०५, २३, ३५, ५०

राद्धि good fortune; completion २४५, ४४९.

राध्य to be accomplished ११२.

राध्यमान being accomplished ४३६.

राम-क्रातुजातेय-वैयाघ्रपद्य name of a teacher १३६७, ७२.

रामा a beautiful woman १३८७, ९७.

रायस्पोष nourishment or growth of wealth २७३, ३४०, ४६१.

राशि heap; sign of the zodiac ९२६, २८, २९, ३३.

राष्ट्र nation; kingdom; territory ७६, १६२, ६६, ६७, ६८, ६९, ३१४, ४२४, ३४, ४८, ५३, ७०, ७१, ५००, १४.

राष्ट्रभृत् a tributary prince; name of an अप्सरस्; the supporter or protector of a nation १६९, २४९, ४८८.

राष्ट्री a female ruler १९८, २३७, ३४६, ४७.

रासभ a mule; donkey २९३.

रासमाना making sound; crying out ५०९.

राहु one of the nine planets or ग्रहs ५१२, ९८२, १६६६.

रिक्त empty ३२२, ५६९.

रिणत् releasing; setting free १९९.

रिपु an enemy १९१.

रिप्र impurity; sin ४८९.

रिष् injury; an attacking foe ४.

रुक्म gold; ornament; decoration ३७, ११४, १७, १८, ४०६.

रुक्मवर्ण golden; yellowish; gold-complexioned १४७२, १६६१.

रुच् lustre २५५.

रुच shining; lustrous २५४.

रुचि taste; lustre; brilliance १७२, ७५, ५०८.

रुधिर blood ३०७, ११७८, १६४७.

रुद्र name of a Vedic deity; n
Śiva; fierce; ferocious ६,
१२५, २६, २७, २८, २९, ३०,
३४, ३५, ३७, ४३, ४५, ४६,
५१, ७४, ७५, २३७, ३८, ४७,
४५२, ५५, ५९, ६९, ९७, ९८,
७९०, ९१, ९६, ९७, ८१५, १०
११६७, ६८, १३३२, ३५, ६८,
९२, ९३, ९४, १६०८, ११, ३१,
४४, ४५, ४६, ४८, ४९, ५७,
६६, ६७, ६९, ७७, ७८, ७९, ८०

रुद्रचरित the activity of रुद्र १६

रुद्रदैवत्या having *Rudra* as de

रुद्ररूप of the form of *Rudra*

रुहत् one of the 5 महाव्याहृतिs

रूप form; colour ३०, ४९, ५२
९७, ११७, २९, ५०, ५१, ६८,
२००, ०८, २६, ४५, ५०, ५३,
८७, ९६, ९७, ३०२, १७, १८,
३४, ४४, ५९, ५०१, ०२, १५,
०५, १०, २१, ३८, ५९, ६५,
७०, ८०, ८६ ८९, ७६३, ९४,
८९३, ९६, ९७, ९८, ९६०,
५३, ६१, ६४, ६५, ६६, ८५, ९
७१, ७२, ७४, ९२, १२०१, ०७,
६१, ८४, १३०९, २६, ३५, ३६
५७, ६४, ६५, ७७, ८६, ८७, ९
३६, ४८, ८६, १५१७, ८९, १
१६, ३१, ५४, ५६, ५७, ६०, ६

रूपक form १६६५.

रूपविद् the knower of form

रूपशस् according to pecu
various forms २११.

लयविक्षेपरहित devoid of absorption and distraction १६६४.

ललाट forehead २४५, ३०३, ०७, ४३४, ५२९.

ललाम an ornament ४५०.

लवण salt ८४८, ९२०, १०९८, १३६०, १६६८.

लाज fried corn ५२२, १३३२.

लातव्य name of a teacher ५२३.

लाभ gain; attainment; achievement १६७१.

लालील name of *Agni* १६३२.

लिङ्ग indicatory mark; sign; subtile form; gender ५२३, १२३१, १६२०, ५७, ६०, ६१, ६४.

लिङ्गनाश loss of subtile form १५८४.

लिङ्गवती of the gender form १६५८.

लिन्दु slimy; slippery ९८३.

लिप्त smeared २९३, ९४, ९५.

लीन merged; absorbed १५७९.

लेलायत् moving constantly to and fro १३४८.

लेलायमाना moving constantly hither and thither १४५०.

लेश a particle; very small quantity ७८६.

लोक people; world २२, २३, २७, २९, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३८, ६६, ९३, १०९, १२, ५०, ५८, ६०, ६१, ६२, ६६, ७१, ७५, ७९, २००, ०२, ०३, ३३, ४८, ५२, ५७, ५९, ६१, ६६, ६९, ८२, ८३, ८६, ८७, ८९, ९३, ९५, ३०१, ०२, ०३, ०४, ०५, ०६, ०९, १५, २२, २४, २५, ३१, ३९, ४०, ४९, ५५, ५७, ६०, ६७, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७६, ७७, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९८, ४००, ०१, ०२, ०३, ०४, ०५, ०६, ०७, ०८, ०९, १०, १३, १४, १५, २०, २२, २७, ३२, ३३, ३४, ३५, ३७, ४३, ४४, ५३, ५४,

७२, ८०, ८४, ८५, ८६, ८७,
७२०, २८, ४०, ६२, ६४, ६५
७४, ७५, ७७, ८३, ८४, ८५
८०५, ११, ३२, ३३, ३७, ३
५७, ५८, ६९, ७६, ८१, ९२९
३३, ३४, ३५, ३६, ४७, ५७
६६, ६७, ६९, ७०, ७३, ७४,
३८, ३९, ४०, ४१, ५२, ५४
७०, ७४, ७७, ९२, ९५, ११०
४६, ४७, ४८, ७०, ७१, ७७
१२०७, १०, १५, ३२, ३८, ४
७०, ७१, ७६, ७९, ८३, ९२,
०५, ०७, १५, ३०, ३२, ३३
३९, ४०, ४१, ४९, ५०, ५
५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१,
७०; ७२, ७४, ७९, ८५, ८७,
१०, २९, ३३, ३४, ४७, ४८,
५८, ६०, ८१, ९३, १५०२, ०
१६०८, १७, २०, ३१, ३२, ३
५१, ५३, ५७, ६२, ६४, ६५
८०, ८१, ८२.

लोककृत् making space; b
making a world ४०४, १

लोकक्षित् inhabiting heaven

लोकजित् winning or con
world; particularly
१०१४, १३६१.

लोकदुःख the miseries of th

लोकद्वार the gate of heaven

लोकधारिणी the earth १६३२.

लोकनाथ the lord of worlds

लोकपाल guardian; deities of
direction of the world
१६४०.

लोकम्पृणा name of the bri

१६३२.

वज्रबाहु having thunderbolt in his hand ४७, ६७, १३३८, १६३२.

वज्रहस्त having thunderbolt in his hand ४७.

वज्रिन् the wielder of वज्र ५३, ५५, ५६, ५८, ३४२, १३३९.

वञ्चत् going or dealing crookedly (epithet of रुद्र) ११९.

वडवा mare २९८, १०२०.

वणिज्या trade; commerce; traffic ४८६.

वत्स calf; a young one; a child ७६, ७९, १०५, ६१, ६३, ६४, ६८, ६९, ७०, ७४, २०८, १०, १२, १८, ५८, ३१६, ३३, ९४, ९७, ४६६, ५२३, २४, ६८६, ८१३, १०४७, १२७५, १३५४, ६९, १६४४.

वत्सनपात् (बाभ्रव) name of a descendant of बभ्रु १११४, १२६५, ६६.

वत्सर year १६६०.

वदत् speaking; propounding ३३१, १२१३, ८८.

वदितव्य to be spoken or propounded or stated २५२.

वदिष्यन्ती about to speak ३५०.

वध a weapon; murder १९०, ३३२, ४७५, ८६, ९५५, ७५.

वधाशङ्क the fear of being killed ११८४.

वधू wife; woman १६१, ३१०.

वध्य fit to be killed; deserving death ३८७.

वध्रि impotent ६३.

वध्र्यश्व name of a king १६५३.

वन a forest; wood; thicket ५, १८, २१, २४, ७२, ७४, १३२, ३८, ८४, ९३, ९४, ३८८, ५०९, १३६४, ८३, १६३२, ३५, ४५, ४९.

वनस्पति a tree १९, २१, ३२, ११९, ५०, ६३, २६०, ३३१, ४७, ६५, ९१, ४०१, ०४, २५, ५२, ५००, ०९, १२, १५, १७, १९, २२, ५७,

१६४५, ५१, ५३, ८१.

वनिन् being in the fores
the 3rd stage of life
१६७०.

वनीयस् very munificen
४७६.

वनिष्ठु some part of the b

वनुष्यत् destroying; disast

वन्दमान praying; offerin
२७, ४१३.

वन्ध्या barren १६६७.

वन्य wild belonging to t
thet of रुद्र) १४२.

वपा marrow ४०५.

वपुस् body; form १८२, ४१

वप्तृ cutter; a barber ३८

वयत् weaving; preparing

वयस् strength; age; bir
५१, ७२, ७३, ११५, २६,
९२, ५०७, ०९, २७, ७७९,
३३, १०४१, ११७६, १
१५०८, १६४९.

वया branch २, १३.

वयुन path; way; law ९२,
१३३८.

वयुनाविद् well-versed
learned in rules ९७,

वयोगत grown old; old (
५९०.

वयोधस् or धा bestower o
rous ८६, १७२, ३८०.

वयोधा bestowing strengt
wer of strength or f

वय्य a companion; frie
man (comm.) ५१.

वर a boon; space; room;
cking १७५, ३०७, ४०
१०१४, ११८९, १२९३,

वर्षिष्ठ highest; uppermost; very great ११, ९४.

वर्षीयस् longer; greater than; higher १४१, २५३, ४७३.

वर्षुक rainy; abounding in rain १३४०.

वर्ष्मन् height; top; surface ९९, ९६, २३८, ५३.

वल name of a demon ४५, १९५.

वल्ग (= वलग – comm. & M. W.) a particular charm or spell hidden in a pit or cavern ५११.

वल्गु handsome; sweet; attractive १३४५.

वल्मीक ant-hill १२३६, १६७१.

वव्रि fance; pen; a good form (comm.) २०९, १८.

वश control १६२, ३१०, ४५४, ५९३, १३५०, १४००.

वशनी subject to; doing the will (of another) ३६०.

वशा a lowing animal; a cow; (वन्ध्या गौः = comm. p. 20) ४३४, ३५.

वशानुग following one's own will १६४७.

वशान्न whose food is a barren cow २०.

वशिन् having will or power; ruler; lord ९६, ३४३, ४२४, ३५, ५४, १२४७, १३५०, १४३१, १५९८, १६२२, ३२, ३३, ४६.

वषट् an exclamation uttered by the होतृ at the end of the sacrificial verse ९३, १६३, ४६०, १३६०.

वषट्कार the exclamation वषट् १६९, ७५, ३१५, ४०८, ४६, ५४, ५५, ७३, १२७५, १३३४, ४६, ६०, ६९, १६४८.

वषट्कृत offered in fire with वषट् ४०८.

वसति dwelling; home; nest ७३९, १२९३.

वसन clothing; apparel ९७४.

वसान dwelling; wearing
३६०, ९७, ४००, २२.

वसिष्ठ the name of a sag
३३१, ५९, ७२, ५४७, ५४,
५४, १०८२, १२८६, ८९, १३

१६४३.

वसीयस् merit (पुण्य) २८४.

वसु wealth; a class of god
divine beings eight i
७, १७, १८, २४, ५१, ५६, ५
९९, १८२, ९०, २१८, ३७, ४
८२, ९५, ३१५, ४२, ५८, ७९
७९, ९७, ९८, ५०९, १२,
६८७, ७९०, ९५, ९६, ८१
११६७, ६८, १२५७, १३६८,
३५, ४५, ४६, ५६, ५९, ६६,

वसुजित् winner of wealth
wealth १७०.

वसुदा bestower of wealth

वसुदान bestower of wealth
१२५७.

वसुदेव gift of wealth;
bestowing wealth १७५.

वसुधान bestower of wealth
wealth १३०, ८१३.

वसुधानी bestower of wealth
wealth २६९, ५०७.

वसुपति lord of wealth; lor

वसुपत्नी the bestower of we
ving wealth २१८.

वसुमती possessed of weal
wealth ६९२.

वसुरण्व enjoying or takin
wealth १६५१.

वसुरुचि name of a गन्धर्व १६४

सूयत् desiring wealth; seeking wealth १८२.

स्ति bladder २८९, ४४१.

स्न्य precious; valuable ४८३.

स्यस् the desirable; one who is sought for; more beneficent ९, २९०, ६९५.

ह carrier; bearer; the shoulder; a part of the body ४३२, ३४.

हत् carrying; bearing; leading १३३.

हिष्ठ the best carrier or leader १७१.

हि fire; the carrier; leader ५२, १३४, ७३, २०५, ३४, ३८९, १५८४, ८८, १६६४, ७६.

हितम the best or chief carrier १४९९.

हिशिखा the flame of fire १६४०.

ा the syllable वा; what has covered (an epithet of वाच्) २९३, १३७०.

ाक a hymn; a song २१, २१६.

ाकोवाक्य speech and reply; dialogue ४७१, ५२२, २४, ९२६, २८, २९, ३३.

ाकुचित installed by वाक् ३२०.

ाक्पति the lord of वाक् or speech ६९९.

ागपेत devoid of वाक् (tongue) ६६४.

ागर्थ the object of the tongue ६८९.

ाग्देवत्य sacred to the deity वाक् १३४८.

ाग्देवी the deity वाक् ३१७, ४८, ५१०.

ाग्मिन् eloquent; eloquent speaker ३२९.

ाग्यत who has controlled his tongue ५२३.

ाग्रस a मन्त्र to accomplish sweetness of the tongue ६२१.

वाङ्मनःप्राणनिरोधन curbing of tongue; mind and vital breaths १६६१.

वाच् speech; tongue; the deity of the tongue; name of a teacher २४, ३२, १०५, ०८, १२, १६, १९, २०, ५८, ६८, २०२, १०, २१, २२, २६, ३०, ३६, ४४, ४८, ५०, ६०, ६७, ७७, ८२, ८५, ९३, ९५, ९७, ३०१, ०२, ०३, ०५, ०७, ०८, १२, १४, १६, १७, २०, २२, २९, ३१, ३५, ३७, ३८, ३९, ४५, ४६, १९, २१, ५८, ६०, ६१, ६३, ६६, ७०, ७ ८४, ८७, ८९, ९०, ९१, ९२, ५०१, ०७, १० १३, १६, १७, १९, २२, २४, २५, २९, ३१ ३३, ३४, ३५, ३७, ३९, ४१, ६१, ६५, ६ ६८, ६९, ७५, ८१, ८३, ८४, ८५, ९३, ९६ ९८, ६०५, ०६, ०७, १०, १६, २१, २२, २३ २६, २७, ३८, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४ ५१, ५२, ५३, ५५, ५९, ६५, ६६, ६७, ६८ ६९, ७०, ८०, ८४, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१ ९४, ७०१, १६, ३२, ३५, ४०, ४७, ४८, ५२ ५४, ५५, ५६, ६३, ६५, ७३, ७७, ७८, ८१ ८९, ९९, ८०४, १९, २०, २८, ४६, ४७, ५० ५१, ५२, ५७, ५९, ८१, ८५, ८६, ९७, ९८ ९०१, ०२, ०३, ०९, २३, २९, ३०, ३१, ८० ८७, ९५, ९७, १००३, ०८, १०, ११, १२, १३ १४, २२, ४२, ५०, ५२, ५३, ५९, ६१, ६४ ६६, ७४, ८१, ८२, ९७, १११६, २२, २५, ५३ ७६, ८२, ९१, ९२, १२४६, ६२, ६९, ७५, ८२ ८८, ८९, ९४, ९७, १३०२, ०८, ०९, ११, ३० ३२, ३४, ३६, ३७, ३९, ४०, ४१, ४२, ४४ ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५२, ५३, ५४, ५५ ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६५, ६६, ६५ ६९, ७०, ७१, ७२, ७४, ७५, ८६, ८७, १४१६ ३७, ५०, ५६, ६०, ६१, ७९, ९७, ९८, ९९ १५०८, ७३, १६३३, ४३, ४४, ४७, ४९, ५० ५१, ६४, ७१, ७९.

वाचंयम controlled in speech; wh controls his tongue; silent ४१९, ६४ ४३, ८५५, १३६०.

वाचक्नवी name of a woman; wife of या वल्क्य ११४४, ४५, ५६, ६६.

वाचस्पति the lord of the tongue or spee ch ११२, ६९, ८५, ३५०, ४५८, ५०२, ०३.

वाज food; strength; booty ७, ८, ४८, ७ १०५, ६५, ६९, ८५, ९०, ९३, ४४४, ८ ५४७, ६४७.

वाजपेय name of a sacrifice ४४५, १३०५.

वाजयत् seeking food or strength booty ५९, ७६.

वाजश्रवस name of a man; father of नचिकेतस् १३८९.

वाजसनेय name of a teacher १३०४, ११.

वाजसाति the winning of a prize or booty; battle २००, ४९६, ५२५.

वाजिन् strong; rich in food; horse; the sun ५०, १२९, ६६, ९२, ३३५, ३९, ६१, ४८४, ७०३, ९९०, १३३१, १५७३.

वाजिन race; contest; emulation ४९०, ९२.

वाजिनी the sun ७०३.

वाट्य grove (of trees) १६६७.

वाणिज the chief of traders १३८.

वाणी speech; tongue; metre २१६.

वात् blowing १५५, ३८१.

वात wind; a deity of the wind ६, २०, २५, २६, ७५, ८१, १४९, ५१, ५७, ७०, ७३, ७८, ९४, २३९, ४७, ४८, ५०, ८१, ८२, ३०४, ०७, १२, २५, २७, ४०, ६०, ६६, ७७, ८३, ८६, ४३५, ३६, ४४, ५०, ५१, ९५, ९७, ५०९, १६, ६४३, ७२८, ९८७, ११२५, १३०३, ३९, १६४५, ५३.

वातजव fleet as wind १३४.

वातरज्जु bands or fetters of the wind; wind-cord १६५३.

वातरशना name of a class of ऋषि produced from the flesh of the विराट् पुरुष as he shook his body after practicing penance १५९, ३०६.

वातवे to blow २४८.

वात्य being in the wind १४२.

वात्सीपुत्र son of वात्सी; name of a teacher १३१०.

वात्स्य name of a teacher ११९४, १२६५, १३११.

वाद talk; discussion १३५८.

वाध्वा (= बध्वा) having
or fastened ६२७.

वानस्पत्य pertaining to tre
the tree (i. e. fru
४५२, ६७, ५०८.

वाम a desired or coveta
table; adorable; left
०९, ५४५, ८३९, ११८७.

वामकक्षायण name of a teac

वामदेव name of a sage
१६४१.

वामदेव्य of वामदेव or pertai
ing to him; name
सामन् composed by वाम
८६, ३६९, ४५०, ५१, ६८

वामन short; the dwarf १

वामनी bestower of वाम i.
jects ८३९.

वायव्य pertaining or be
sacred to वायु २३२, १६

वायस a crow; a bird २२

वायु wind; wind-god २९
७३, ११२, १९, २०, ५०,
६०, ७४, ७५, २०२, ०३,
७३, ८२, ८६, ९४, ९५, ९
०६, २२, ३०, ७९, ९९, ४
७०, ७२, ७९, ८२, ९८, ५
२२, २४, २७, २९, ३९,
८५, ९४, ९७, ६००, १४,
८३, ८४, ८७, ८८, ९०
७०१, ०६, ६०, ७३, ८४,
१४, १९, २०, २७, ४८,
९२९, ३०, ३३, ३५, ५४,
६३, ६९, ८३, ८४, ११०५,

विकिरिद averting wounds; sending off arrows (epithet of god *Śiva*) १४७.
विकिरिद्र see विकिरिद १४७.
विकुर्वत् causing a change or modification; modifying २६८, १६१३.
विकृण्वान modifying; causing modification or change १८२.
विकृत modified; transformed २११, १३४९.
विकृति change; modification ६८९.
विकृन्त a dacoit १३९.
विक्लृप्त fashioned २७०.
विकेशी name of a class of demoniacal beings १३०.
विक्रम step; stride ४७३.
विक्रय sale; selling ४८६.
विक्रान्ता who had taken strides १६३.
विक्रियमाण transforming; being modified २९७.
विक्लिद्य moist with perspiration १८०.
विक्षिणत्क destroying (evil) १४४.
विक्षीणक destroyer १४४.
विखिद् to tear asunder; rend; apart १४४.
विगतनिद्र awakened form sleep १६५८, ६२, ६६.
विगीत famous; well-known १३०८.
विग्रह body १६५९.
विग्रहवत् incarnate; embodied १६६१.
विग्लापन weariness; fatigue १२४६.
विघस food १२८.
विघृत sprinkled; dripping १२४.
विचक्षण conspicuous; radiant; splendid ७०, ८३, ९३, १७१, ८९, २१०, ४५, ३१७, ४०३, ०५, ३८, ६३०, ३६, ४८, १४९४.
विचक्षणा name of *Brahmā's* throne ६३३.

विचिकित्सित doubted; d
विचित्त perceived; ob
१७२.
विचित्र varied or di
१६७५, ७६.
विचिन्वत्क sifting; disc
wing or securing
विचृत् name of the co
विचृत loosened; untie
७०, ३७२.
विच्छन्दस् variety of
metres ३०.
विज् a stake at play;
विजमाना trembling; a
विजय victory; succes
८२.
विजर not growing o
age ९५५, ६९, ७०,
विजरा name of a ri
६३३, ३४.
विजानत् knowing; perc
४७, १२१४, १३१८, १
विजानती knowing; per
विजिगीष name of a
of winning or va
विजिग्यान being victor
विजिघत्स not liable t
coming hungry
विजिज्ञासमान desirous
विजिज्ञासा desire to kn
विजिज्ञासितव्य what is t
desired; to be k
५२, ५४, ६९, ७०.
विजिज्ञास्य what shoul
known १०५३.

विदेव godless २८४.

विदेह name of a land and its people ११८९, १२५५.

विद्ध pierced; sick; affected; struck १३०, ७५१, ५२, ९६४.

विद्मन् knowledge; intelligence; wisdom १०४, २०८.

विद्या science; learning; knowledge; philosophy; teaching *Veda*; a mystical name of the letter इ २९, ३२, ३८, ११२, ५५, २८६, ९२, ९३, ३११, २१, ४४६, ९३, ५२१, ६८४, ९४, ७३८, ४९, ५०, ५७, ८४, ८९, ८३४, ३८, ४८, ५७, १०५७, ९६, ९७, ११८२, १२२४, ४०, ६१, ८१, ८३, १३२१, २२, ४७, ५२, ६०, ६१, ७८, ९९, १४४०, ९४, १६१२, ४०, ५१, ५६, ६४, ६७.

विद्याचित् stuffed with or puffed up by science ३२१.

विद्याभीप्सित desiring knowledge १६६७.

विद्याभीप्सिन् desiring knowledge १३९९.

विद्युत् lightning; flashing; shining २०, ४३, ११९, ३२, ५१, ५२, २१८, ५५, ९६, ३२३, ३९, ७९, ४०४, ३४, ४१, ४९, ५१, ६००, ५१, ७६, ७८, ८४, ८९, ७४०, ८३३, ३७, ४०, ५९, ६१, ८१, ९८, ९३५, ५४, ७८, १०६८, ११०६, १२७५, ९६, १३३३, ३७, ३८, ६५, ८२, ८७, १४३२, ४४, ६७, १५८९, १६२४, ३०, ६२, ६५, ८२.

विद्युत्य existing in lightning १४२.

विद्युमती gleaming; glittering १६८२.

विद्युल्लेखा streak of lightning १६४०.

विद्योतमान shining; refulgent ४७५, १३३७.

विद्योतयितव्य what can be illumined १५०८.

७२, ७४, ५०४, ३५, ४१,
३४, ३५, ४४, ४५, ४९
९१, ७१६, २०, २५, ३
७६, ७७, ७८, ८०, ९०,
३८, ७६, ८१, ९८, ९३
११७३, ८२, ८४, ८५,
७६, ८४, ८८, ८९, १३०
३३, ३५, ३७, ३८, ३९,
४७, ४८, ५०, ५१, ६०,
९४, १४५२, ५३, ७२,
१०, १४, ८७, ८८, १६२
५१, ५२, ५६, ५८, ५९,

विधत् worshipping; wor

विधरण restraining; chec
१२४७, १६६६, ६७.

विधरणी deposer ४३४, १३

विधर्तृ a distributer; arr
६, १७४, २५०, १३४०.

विधर्मन् boundary; re
ment ७१, ७२, २२१,

विधा division; part; p
५५७, ६१, ६३, ७३९.

विधातृ ordainer; creato
५९.

विधारयितव्य to be supp
ined १५०८.

विधि the law; procedu
१६५६, ५९, ७१.

विधिप्रतिष्ठित established

विधिवत् duly; accordin
८८.

विधु lonely; solitary २३

विधूतपाप्मन् delivered fr

विधृति separation; arr

विमनस् foolish; silly; not friendly; inimical १८६, ४८१.

विमान measuring out; traversing १०, ८२, १९६, २४९, ५१, ५६, ३७१.

विमित fixed; built; produced; a square shed resting on four posts १३, १६७, २४८.

विमिमान measuring out; traversing ९०, १७१.

विमुक्त delivered from; free from; liberated १२३८, १४२६, ८७, १६७१, ८३.

विमुक्ति liberation; deliverance; freedom; disjunction ७४०, १६७५.

विमुच्यमान being liberated or delivered or freed ११८६, १४२८.

विमूर्त coagulated; become hard or solid १५१.

विमृग्वरी decorated (?) ५०८.

विमृत्यु free from death ९५५, ६९, ७०, १४४०, १६५८, ६२, ६६, ६७.

विमृध despiser; enemy १६३२, ४६.

विमृष्ट discussion ७४८.

विमोक्ष liberation; freedom; deliverance १२०२, ०३, ०४, १६, १६६३.

वियत् going or moving differently or indifferent directions २२३, ३५३.

वियुत separated from; kept apart; standing apart १२४.

विरज free from dust; pure; clean; spotless १२४५, ५५, १४४०, ६६, ९६, १६३३, ७३.

विरजस् clean; pure; passionless १४५२, १६२७.

विराज् ruling far and wide; excellence;

१७, २४, ३९, ४८, ४२२,
५५, ७१, ७२, ७७३, ८३
८७, १६४३, ८२.

विराज्य kingdom १६५३.

विरात्र the end of night १

विरिष्ट injury; amiss ५२२

विरूप multiform; ma
changed; deformed
unnatural १४०, २७२

विरूपा varying or diffe
multiform २४७, ४८,

विरूपाक्ष having odd n
(epithet of god शिव)

विरोचन name of an असुर

विलक्षण different form

विलब a strong or firm s

विलीन merged; dissolved

विलोहित very red; brig
४८.

विवदमान discussing; dis
elling ६५२, १२८२, ८६

विवर fissure; hole १५०.

विवर्णवासस् of colourless
pale garments १६७१.

विवस्वत् the sun; shinin
३५४, ८७, ९०, ५११.

विवाचन arbitration; aut
tor १३३२.

विवाचस् speaking in va

विवासस् having no clothi

विवाह marriage ५०८.

विविक्तदेश a lonely or
१६७३.

विविक्तरूप having a disti

विश्वतस् on all sides; from all sides; every where ८, ४५, १३७, २२२, ३०, ४९, ७६, ४१८, ७५, ८०५, १५९७, १६३३.

विश्वतस्पात having feet on all sides १८४, १५७४, ९३, १६३१.

विश्वतस्पाणि having hands on all sides १७१.

विश्वतस्पृथ one who has hands spread out every where १७१.

विश्वतस्पृथु all extensive; extended on all sides ५९.

विश्वतोधार flowing on all sides; supporting all ३६९.

विश्वतोबाहु having arms on all sides १८४, १५९३.

विश्वतोमुख whose face is turned everywhere; facing all sides १७१, ८४, २५०, १५७४, ९३, १६०१, ३१, ४०.

विश्वतोहस्त having hands on all sides १५७४, १६३१.

विश्वथा in every way; at all times ५, १९२.

विश्वदर्शत visible to all २५, १७१.

विश्वदानी all-giving; always २२४, ५०७.

विश्वदावन् all-distributing; bestowing; all gifts ३४२.

विश्वदाव्य all-scorching १९, २५०.

विश्वदेव name of a class of vedic gods; all-divine २५, ४४, ५८, ९९, २३७, ४९८, १३४२, १४२७.

विश्वधामन् universal home or lustre १६१९.

विश्वधायस् all-sustaining; all-nourishing; the support of all ५२, ३४२, ५०८.

विश्वधृत् sustaining every thing १६५१.

विश्वभृत् all supporting;
४३२, १६५९, ६०.

विश्वभेषजी all-healing; c
remedies १५५.

विश्वभोजस् all-nourishing
enjoyment ३९४.

विश्वमनस् perceiving every
a teacher ६८, ६९२.

विश्वमायानिवृत्ति cessation o
or illusion १५८१.

विश्वमूर्ति having all forms

विश्वम्भर fire ६८१, १०२२.

विश्वम्भरकुलाय fire-recepta

विश्वम्भरा the earth; sup

विश्वयोनि the source or
universe १६१२.

विश्वरुची all-gleaming (n
the seven tongues of

विश्वरूप many-coloured
manifold ४४, ६८, ९
२६, ४०, ६८, ८२, २४७,
३४६, ४७, ४७४, ६९५, ८
१२६६, १४९२, १५७४, ८
४१, ५९, ६७, ७८.

विश्वरूपा a dappled cow;
the tongues of fire
५०७, १६४५.

विश्वरूपैकपाश whose one ro
१५७७.

विश्वरूप्य manifoldness;
variety २१०.

विश्ववार cherished or ado
owing all treasures
२६८.

विश्ववित् all-possessing;

विष्कब्ध fixed; supported १३३५.
विष्ट entered; pervaded ५४९.
विष्टप् summit; surface; height १६९, ४३५.
विष्टप a hump; also see विष्टप् २२, २०२, ३५५, ९३, ४०६, ४२, ६९, ५२९, १३५९.
विष्टब्ध sustained; set apart ५४८.
विष्टभित fixed firmed; well-founded १३२, २४९.
विष्टम्भ prop; support ७१, १७४.
विष्टारिन् spreading out; extending ३६९, ७०, ७१.
विष्टिर extensive; broad ५१.
विष्ठ standing separately or variously ११७, १६३२.
विष्ठा place; position; stand २५८, ३९२, ५०७, १५७४.
विष्ठित standing apart; standing firm २०१, ३६.
विष्णु name of a vedic god ६, १३, ५७, ७२, ८६, ८७, ८८, ८९ ९१, ९२, ९३, १०९, १०, ३४, ७२, २२१, ६६, ३३१, ३९, ६७, ६८, ४३५, ५५, ९८, ५०७, ११, १४, ६९३, ७०६, १३०९, ६९, १६३२, ३४, ४४, ४८, ४९, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६५, ६७, ७४, ८२, ८३.
विष्णुक्रम the stride of विष्णु ९३.
विष्णुक्रान्ता bestridden by विष्णु १६३२.
विष्णुदेवत्या sacred to विष्णु ५२३, १६८०.
विष्णुदैवत्या sacred to विष्णु १६८२.
विष्णुमुख having विष्णु as chief १६३२.
विष्णुसंज्ञित called विष्णु १६६२, ६६.
विष्फुलिङ्ग a spark of fire ४०४.
विष्वच् going in diverse directions ६२, २३१, ३१३, ९६८, १००४, १४३९.

विसर्जित emitted; dis
विसर्पिन् name of the
east ४११.
विसित see विषित ८५.
विसुकृत् doing no go
सुकृत १३०५.
विसुकृत see विसुकृत् ६३५
विसृजत् discharging;
विसृष्ट poured forth;
विसृष्टि discharge;
२४२, ४३, ७६, ३१९
विस्तृति extent; ran
१६६८.
विस्फुलिङ्ग a spark of
५९, ६०, १०७७,
१६६२, ६४.
विस्रंसमान falling off;
विस्रस् dropping dov
the body) witho
१४३४.
विरुह् a plant; a shoo
१३.
विहग a bird १६६६.
विहव an invocation;
२००.
विहव्य (a sacrifice)
ज्ञानयज्ञ) ४५७.
विहायस् belonging t
great १८६, २६५.
विहित bestowed; enj
३२, २११, ३९५, ९६
विहिता made १३८६.
वीङ्खयत् tossing; sv
१३४१.

८, ३४२, ४२५, १६३२, ३३, ४५.

वृथा invain; incoherent ५६८.

वृथातर्क deceptive or fallacious argument १६६७.

वृद्ध full grown or developed १४१, ३१३.

वृद्धश्रवस् possessed of great fame ४९५, १६३२.

वृद्धि growth; prosperity १६६०.

वृध् growth; prosperity ६३, ४९४, ९५.

वृधत् the first of the five महाव्याहृतिs २०५, ५२२.

वृधान growing १८५.

वृन्दारक eminent; head of a troop ११८६.

वृश्चिक scorpion ५०९.

वृषण strong; mighty ६०, ६३, २३५.

वृषत्वन् manliness; virility ५६.

वृषन् mighty; strong; powerful ५७, ६३, ७२, ८८, ८९, १२७, ३२, २२१, ३१६, ४४८, ७९, ५०८, १६३२, ३४, ४६.

वृषभ a bull; manly; mighty vigorous; strong ३, ६, ११, ४७, ६७, ६९, ७०, ९४, १२५, २६, २७, ६८, ६९, २०५, ५८, ७४, ४००, १२, १३, ५०८, २०, १३३१, ३७, ३८, ६७, १६३५, ३६, ४६.

वृषल a contemptible man ४८५.

वृषलीमिथुनसंगम copulating with a वृषली ४८६.

वृष्ट shower; rain; showered; fallen १३३३, १४२५.

वृष्टि shower; rain ४४, ६४, ७७, १५०, ५२, २२९, ५१, ४०४, ५१५, ४०, ९९, ६२९, ८४, ७४०, ७५, ११०९, १२९६, १३००, ७२, १६६२, ६६.

वृष्णि manly; strong; powerful ५५.

वेग speed; velocity ५०७.

वेतस reed; cane २४८, १६४५.

वेत्त knower; perceiver १५११, १६७६.

३०४, ०५, ३६, ४९,

११, २०, २१, २२, २३

१३, १६, २६, ८६, ८८

९५, ८८२, ९०३, २६

१०३९, ५३, ९७, १२१

८७, १३०७, ०८, ०९,

४६, ६१, ८४, १४०४,

२५, ३४, ५१, ५६, ६४,

वेदन belonging; wealt

वेदपुरुष the वेद conceive

वेदमातृ the mother o
१६४४.

वेदवित् one who knows
versed in the *Veda*

वेदविद्याधिगम acquisitio
१६५६.

वेदविद्यान्तर the heart of

वेदशिरस् the head of th
कौषीतकी उपनिषत् ६९२.

वेदस् knowledge; pe
possession ३४३, ४९

वेदात्मन name of ब्रह्मा (th
१६३२.

वेदादि the beginning

वेदादिशास्त्र वेद and othe
texts १६६७.

वेदानुवचन repetition o
doctrine ६९१, ७०३,

वेदान्त the end of the
the philosophy of
वेदान्तविज्ञान) १६२७, ३

वेदान्तकृत् the destroye
maker of वेदs end

वेदान्तविज्ञान knowledge

वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थ thos
tained the meani
knowledge १४८४, १

वेदि altar १७०, २२१,
१३०५, ३१, १६५१, ६५

वैश्रवण patronymic of कुबेर १६४.

वैश्वकर्मण the lord of all activity १६९, ४००.

वैश्वदेव sacred to or belonging to the विश्वे देवाः; name of a particular सामन् २८४, ८६, ७९१, १११६, १३४१, ४५.

वैश्वदेवी belonging to विश्वे देवाः; pertaining to all gods ३५१, १३४०, ४१.

वैश्वानर epithet of अग्नि २, ३, ४, १३, १४, १६, १९, ३०, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, १०२, ३४, ५६, ५९, ६१, ७३, २४७, ६१, ३७२, ७९, ८५, ९७, ४०४, १३, १४, ३२, ५०७, ८७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ८१, ९८७, १२७६, १३९०, १४९२, १५२१, २७, १६३२, ५५, ५९.

वैश्वानरज्येष्ठ led by वैश्वानर २०.

वैश्वानरज्योति the lustre of the वैश्वानर २५.

वैश्वानरी benevolent to all men; belonging to विश्वानर २४, ४७९.

वैश्वामित्र seen by or belonging to विश्वामित्र ५४९, १३५५.

वैष्णव of विष्णु ५२३, १६८०.

वैष्णवी resembling विष्णु १६३४.

वैसर्जनीया the last one (?) १३५८.

वो the syllable uttered as a स्तोभ १२७२.

वोढवे to draw or drag ३८९.

वोढृ the drawer; one who draws (the रथ) ५१४.

वौक् a syllable (identified with अग्नि) ३०.

व्यंस name of a demon ६६.

व्यक्त manifest; characterised or marked by ३३६, ५७, ४१७, १५७३, ८०, १६६०.

व्यक्ताव्यक्त manifest and unmanifest १६७७.

व्यग्रत्व distractedness १६५६.

व्यचस् spreading out; pervasive; perva-

व्यथि flickering flame

व्यपदिष्ट pointed out tioned ११३३.

व्यवस्था definite condi

व्यवस्थित definitely or १६४०.

व्यवृतत् turned away

व्यश्व name of a teach

व्यष्टि individuality (lity) ६३९, ११३०,

व्यस्तकेशी with the whose hair are di

व्याकरण grammar ५२३

व्याक्रोशमान crying out

व्याख्या explanation १६

व्याख्यान commentary १६६४.

व्याघ्र a tiger ५०९, ९१७

व्याघ्रभय fear of a tiger

व्यात्त open mouth २५

व्याधि disease १३३१, १

व्यान one of the five २४५, ३०८, १२, १३, ५५, ५६, ६०, ७३, ५१ ९७, ७०१, १४, ५५, ५ ११२०, ३२, ७६, १२८ ५१, ५२, ८६, १५०२, ५४, ५८, ५९, ६४, ६६

व्यानशि spreading fort

व्यापक pervading; all १६८१.

व्याप्त pervaded; cover १५७३, १६०६.

व्याप्ति pervasion; exte

व्याप्तिमत् extensive १३४

शक्य possible १४३७.

शक्र strong; powerful; capable; name of *Indra* १९, ५८, ६६, २७३, ४३१, ५०८.

शक्वरी capable; name of a particular metre or hymns in that metre; name of particular hymns (esp. the *Māhānāmni* verses belonging to the *Sakvara–Sāman*) १३२, ६७, ४९२, ७८३.

शग्म pleasing; bestowing happiness or pleasure; friendly; powerful; effective (M. W.) ३८६, ९५.

शङ्कर causing prosperity or happiness; auspicious; name of *Rudra* or *Śiva* १४३, ३३६, १५७४.

शङ्कु a spoke; a wooden peg २२८, ४९, ७८९.

शङ्ख a conch–shell perforated at one end used as a wind instrument or horn १०९६.

शङ्खचक्रगदाधर holding a conch-shell; a discus and a mace (i. e. *Viṣṇu*) ३६८.

शङ्ख–बाभ्रव्य name of an *Ācārya* १३६७, ७२.

शङ्ग्य blessing the household १४३.

शङ्ग्य blessing the household ६.

शङ्ग– शाट्यायनि– आत्रेय name of an *Ācārya* १३६७.

शङ्गु see शङ्ग्य १४३.

शची name of the wife of *Indra*; capacity; power; skill; favour; grace; mighty aid; mighty deed ५३, ५७, ६२, ६८, ८६, १७५, ९३, २२६, ३२६, ६८, १६४५.

शतदाय giving or gra
 २०१.

शतधन्वन् having a hun

शतधार having a hun
 ३९२, ९७, ९८, १६४८.

शतबाहु having a hund

शतमूला having a hund

शतरुद्रि(द्री)य name of a
 of the *Yajurved*
 Rudra in his hund
 ७६.

शतर्चस् having a h
 (M. W.); havin
 lustre (सायण) ९२.

शतर्चिन् worshipping
 years ५४४.

शतवध killing a hundr

शतवल्श having a hund

शतशारद life or age of
 ३८०.

शतसंवत्सर a hundred y

शतसनि gaining or proc
 १३४४, ४५.

शतहायन lasting or livi
 (years) ३८२.

शतहिमा lasting or livi
 winters ८.

शताङ्कुश having a hun

शतायुता the state of h
 a hundred years ५

शतार्धार having fifty s

शतिनी hundredfold (p

शतेषुधि having a hund

शत्रु a hostile perso
 enemy ६१, ६७, १६६

शरीरपुरुष soul possessed with a body ६१३, ८८.

शरीरभेद dissolution of the body; death ५९१.

शरीरवत् having a body १३५६, ९६.

शरीरस्थ existing in a body १४२८.

शरु a missile; a weapon (esp. thunderbolt); a destroyer ४७, २३८, ३५४.

शरुमत् armed with missiles १६३२.

शर्करा small pebble २९३, ९६, ४४९, ५०९, १५८८.

शर्ध (शर्धस्) a host, a troop (esp. of *Maruts*) ६, ५७, ७२, ७३, ४५४.

शर्धत् defiant; mocking; bold ४७, १९०.

शर्मन् shelter; refuge; a house (sacrificial hall); happiness; joy; delight २३, ७३, ८४, ९६, १६५, ९३, २३९, ७६, ३५१, ६१, ८१, ९५, ५१२, २४, २५, १६३२.

शर्यात–मानव name of a sacrificer; descendant of *Manu* १३५१, ५२.

शर्व name given to the reddenning sun; name of *Śiva* or *Rudra*; killing with an arrow १२८, ३१, ३४, ४१, ४८, ५०, २५२, ९६, ३८१, ४५२, १३७०, १६४१.

शल्क a chip; a bit १६४६.

शल्य iron-headed weapon; a dart; arrow-head १३६.

शव the pervading soul in the form of strength or energy ३१३.

शवस् strength; power; superiority २२, ४५, ५४, ५५, ५८, ६०, १७२, ९०, ९२.

शविष्ठ most mighty ५८.

शव्य funeral rite ८४०.

शशबिन्दु name of a king (son of *Citra-*

शशिन् the moon १५८९.

शश्वत् perpetual; endl…
२२३, ३५३.

शश्वती all; several (*Oṣa*…

शष्पिञ्जर yellowish red …
१४८.

शष्प्य worthy of an of…
grass १४३.

शस्त praise; eulogy ४९…

शस्त्र invocation; praise …

शस्त्रवती provided with a…
६८९.

शस्यमान being sung or r…

शस्या a group of *Ṛk* ver…
for *Śastra* i. e. inv…
१११८, २०.

शाकल्य patronymic fro…
६१०, २३, ८४, ८६, ८…
७१, ७२, ७३, ७७, ८६.

शाकायन्य name of the …
Bṛhadratha १६५३, …

शाकुनिक a fisherman १६…

शाक्कर name of a *Saman*…
२६६, ६३६, १६६६.

शाखा a branch (i. e. …
spreading like a br…
१३१, २४७, ४८, ३३१, …
१६५८.

शाखानाडी a sub-artery …

शाङ्खायन name of a tea…

शाट्यायनि name of a tea…
३८, ४९, ५०, ५२, ५९, …

शाण्डलीपुत्र name of a …
Śāṇḍalī १३१०.

७०६, १४, १५, १७, १८, ९८७, ९४, १०८१. १११०, १२७४, १३५५, ५६, १६३२, ४४, ४७, ५३, ५८, ६४, ७९, ८१.

शिरस्त्व the state of being the head ५३३.

शिरोव्रत a particular religious observance १४८८.

शिलक name of a teacher ७६४, ६५.

शिलक– शालावत्य name of a teacher ७६४, ६५, ६६.

शिल्पोपजीविन् living on handicraft १६६७.

शिव name of *Rudra*; favourable; gracious; auspicious; happiness, welfare २४, १३४, ३५, ३६, ४३, ४५, ४७, ५०, ५७, ६२, ६८, ३३६, ८३, ५०९, १२, १४, १६, २५, २८, ९६, १६०८, ०९, १६, ३७, ४०, ४१, ४८, ४९, ६७, ७३, ७४, ७६, ८३.

शिवंकर bestower of happiness; auspicious १६८३.

शिवतम most auspicious or favourable or gracious ६८, १३४, ४७, १६३३, ६४.

शिवतर very gracious or benign १४३.

शिवरूप having an auspicious or benign form ३३६

शिवलिङ्ग the *Liṅga* form of *Śiva* १६४१.

शिवसंकल्प the name of an *Upaniṣat*; of auspicious thoughts; whose movements or vissicitudes have come to a stand still (शान्तव्यापार comm.) ३३४, ३५, ३६, १५७३, ७४.

शिवा favourable; benign; gentle; auspicious; tranquil १३५, ४५, ३४०, ४६, ५१, ६०, ४८३, ५०८, २५, ६२७, ८३, १५००, ९४.

शिवालय temple (of god *Śiva*); auspicious abode ३३६, १५७४.

शिशुमत् having childre

शिशुमार (शिंशुमार) a cro tor; dolphin १३२,

शिश्न male generative ८७, ५८१, ८३, ८५, ११ ४७.

शिश्रियाण resting on ५०

शिष्ट disciplined; cu ११८.

शीक्षा pronunciation;

शीक्षाध्याय the lesson ६९४.

शीघ्र quick; agile १४१.

शीघ्रिय quick; fleet १४

शीघ्न्य quick; speedy

शीत cool; cold ११९, ६

शीभ quick; agile; spe

शीभ्य moving quickly

शीर्ष head ११, ३६९, ४० ७८.

शीर्षकपाल skull ६९९.

शीर्षण्य head-piece; be being at the head

शीर्षतस् from the hea १६८१.

शीर्षन् head ३६, २०९, ११०९.

शुक्तस्वर sourness of u

शुक्र bright; refulgent ७०, १२६, ५८, ७०, ७ २०५, ५५, ६६, ८२, ५०७, १५, २०, २१, २ ५७, ६०, ६९, १४२९, २९, ३०, ५३, ६२, ६५

शृङ्ग a horn; peak; top ४३४, ११९५, १६३६.
शृण्वत् to listen; hear ३३१, ६०, ४१३, ८५१, १०२२, १२१४, ८८.
शृत cooked; boiled; cooked food ३५९, ६०, ९६, ५७५.
शृध्या boldness; defiance ४७.
शेप male organ; penis १५५, ४२३, ३४.
शेवधि treasure; treasury २८, ५०, ३७५, १४०१, १६६३.
शेवा treasure; wealth; the form of the *Liṅga* १६२.
शेष the remnant; remains ३६०.
शैक्ष्य science of phonetics ५२४.
शैब्य a descendant of *Śibi* १५०९.
शैब्य- सत्यकाम name of a teacher; descendant of *Śibi* १४९०.
शैलन name of a teacher (or a family) ४०६, १३३०, ३४, ५०.
शैलिनि name of a teacher ११८२.
शैशिर of winter ४५२.
शोक grief; sorrow; mourning १९४, ३५३, ६८, ४७५, ५२४, ९२७, ६३, ११३६, १२१०, १३१८, १४८७, १६५३, ५६.
शोकातिग overcoming sorrow; above grief १३९२, ९४.
शोकान्तर free from sorrow; above grief १२०९.
शोचिष्केश flame-haired; having flaming locks १७१.
शोचिस् splendour; beauty; shining; brilliant ९, ७०, ३६०.
शोणित blood १६५३.
शोभा splendour; beauty; grandeur २५१.

शौद्र relating to or b
१०३७.
शौनक name of a teac
१३४८, १४४३.
शौनक-कापेय name of
Kapi Gotra १३५५.
शौरवीर son of शूरवीर [
as शूरवीर] ६८३, ८४,
शौल्बायन patronymic
८४.
शौव name of a partic
श्चोतत् dripping with
श्नुष्टि a small measu
(comm. प्रस्तुति =flo
श्मशान cremation grou
श्मश्रु beard; moustacl
१३५७, ६९.
श्याम dark; black; g
३७८, ४३६, ९८२, १३०
श्यामजयन्त-लौहित्य name
श्यामसुजयन्त-लौहित्य name
श्यामाक name of a kin
२६१, ८११
श्यामाकतण्डुल a kind of
श्यावदत् having dark o
४८६.
श्यावाश्व name of a ऋषि
श्येत white; bright (c
६५४, ९८३, १३३७.
श्येन a hawk; falcon; e
७२, ४३४, ६९, ५११,
४५.
श्येनी white; bright ३९
श्यैत name of a par
६३६.

संवर्तक rolling up; destroying १६७१, ८२.

संविद् consciousness; perception; knowledge २०, ४७४, ७०४.

संविदान perceiving; knowing १२४, ३१, ६९, ४६, ४७, ७२, ७३, ३८९, ४१५, ५०९, १०, १०८१, १३६८.

संव्रज् hewing; cutting ४५.

संवृत covered ६२७.

संवृद्धयुपेत prosperous; growing; full grown or developed १६५६.

संवेश approaching; entrance १३७०.

संवेशन lying down; sleeping ३६१, ४१५.

संशित whetted; sharpended; well-prepared ११९, २५२, ५०७, ११.

संशिशान sharpening ३४३.

संश्रावयितृ proclaimer; announcer ६४०.

संसद् assembly ६२१, १३५३.

संसव a sacrificial assembly or hall; simultaneous सोम sacrifice १३३२.

संसार transmigration; transmigratory existence १४१३, १६५३, ५४, ६४.

संसारचक्र the wheel of transmigration; the world compared to a wheel १६६३.

संसारमहाभय the great fear or danger in the form of संसार १६७९.

संसारमोक्षस्थितिबन्धहेतु cause of bondage; release and transmigration १६२५.

संसारार्णवनाशन destroyer of the ocean of संसार १६७६.

संसिच् pouring; shedding together ३१०.

संसृष्ट mingled; gathered together ३४४.

संस्कार impression; mark ४७१.

संस्कृत consecrated; acted upon; impressed ५२४.

संस्तव praise; eulogy ११८७.

संस्तुत eulogized; praised १३६९.

संस्थ being in; existing on or in ४६३.

संस्था station; position; standing ११४, १३३५, ६०.

संस्थान standing existence; being ६३३, ३६.

संस्थानाध्यायिन् meditating on संस्थान ५२३.

संस्थित finished; dead ३९६, ४७०.

संस्थिति completion; death १६५७, ६५.

संस्पर्श contact; mixing up ४०४, ६४३, ८०५, १३८७, १६६२.

संस्पृष्ट touched; connected; mixed; combined ६७४.

संस्रव dregs १३०२.

संहत compact; put together ५९८, १४६२.

संहनु striking the jaws together २७९.

संहित combined; put together; joined १७३, ७५, ३१०, १६, ५०९, ६८७.

संहिता combination; conjunction; connection ५९७, ९८, ६००, ०३, ०४, ०५, ०६, ०७, ०८, १४, २३, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८९, ९०, ९४.

सकल full; complete १६६०.

सकल्प along with the sacrificial ritual ४७१.

सकृदावर्तिन् returning only once ८६९.

सकृद्विद्युत्त flashing or gleaming once १०८५.

सकृद्विभात shining once; appeared at once ९६४.

सक्त attached; joined; connected १२३१, १६५६, ६३.

सक्तु oat ४९०.

सक्थि thigh ४३५, ९९४.

सखि a friend ७, ४४, ५४, ५९, ६८, ७८, ७९, ८६, ८७, १०३, २३, ६१, ८५, २१३, ४४, ३४१, ५५, ४७६, ८३, ८४, ९०, ९१, ९२, ६१६, ८८, ९५९, १४६८, १६०४.

सखिलोक the world of friends ९५९.

सखिलोककाम desirous of the world of friends ९५९.

सखीयत् behaves like a friend; becomes friendly १८.

संचरणी (the path) which is followed ११८७.

संचारकविध according to the correspon-ding course (of the sun through the asterisms) १६६०.

संचित full-grown; fostered १६८०.

संचृत illuminated; bright; union or meeting ७०.

संजानान being of one accord ४८०, ५०५.

संजिहान leaving one's bed; waking up ७६९, ८२४, ७३.

संज्ञा sign; name; consciousness १०९८, ११००, १२६३.

संज्ञान consciousness; unanimity; har-mony ४८०, ८२, ५०६, ९३.

सणकार together with the letter or sound ण ६२३, ८९.

सत् being; existing; lasting; enduring; real; actual; true; honest; that which exists; the self-existent; universal spirit; ब्रह्मन् ६, ५१, ६५, ६९, ८२, ११०, २०, ५८, ९७, २२७, ३५, ३९, ४१, ४७, ५८, ७४, ७५, ७६, ३०९, १८, १९, ३३, ५४, ४१८, ४४, ५९, ८३, ५३५, ७२०, २५, ८२१, ८७, ९०, ९०४, ०७, ०९, १६, १८, ६२, ७७, १०१४, ८२, ८३, ८५, १२४१, १३८७, १४४७, ९८, १५०६, ७४, १६०९, ३२, ४९, ७३.

सतनु embodied १३५५, ७०.

सतूर्य accompanied by music १३९७.

सत्तम the best ७७९.

सत्त्व heart; thought; being; existence; the quality of purity or goodness (a constituent of प्रकृति) १४३५, १५९७, १६५६, ५७, ६६, ७०.

सत्त्वशुद्धि purification of heart; nature or disposition ९५०.

सत्त्वस्थ standing or residing in सत्त्वs or beings; energetic १६६३.

सत्त्वान्तरस्थ standing or residing inside beings १६६६.

सत्पति mighty lord; leader; champion ६, २४, ९९, १२७, १४९९.

सत्प्रतिष्ठा having being as their support ९०७, ०९.

सत्य the truth; the truthful; actual; real; name of the uppermost world; vero-city; truthfulness; one of the 7 व्याहृतिs ४, १७, २६, ४४, ४८, ५७, ५९, ७८, ८६, ९६, ११९, २३, ५१, ५६, ५७, ७०, २००, ४४, ४५, ४६, ४८, ५०, ५२, ६१, ७९, ८२, ३११, १५, १७, ३२, ४०, ४७, ५१, ५४, ५९, ६९, ४१६, १८, १९, ३०, ४१, ४२, ४८, ५०, ५२, ६१, ६२, ६६, ६७, ७६, ९६, ९८, ५०१, ०६, ०७, २०, २२, २५, ३५, ६७, ६८, ६९, ७४, ९६, ६२६, ३१, ३८, ५६, ५९, ७८, ८३, ८६, ९१, ९३, ७०२, ०४, ०६, १७, २०, ५२, ९८, ८३१, ८५, ८६, ८७, ९७, ९८, ९१३, १७, १८, १९, २०, २१, २३, २४, २९, ३३, ३९, ४०, ५५, ५७, ५९, ६०, १०३८, ६६, ८६, ११०७, ७१, ७५, ८४, १२७१, ७२, ७३, ७४, ८१, ८२, ८४, ९८, १३२५, ३१, ३२, ३३, ४०, ४८, ५०, ६१, ६३, ७९, ८४, ८७, १४४७, ४८, ५३, ५८, ६०, ७७, ७८, ८९, ९६, ९९, १५७४, ८४, १६३०, ३३, ३५, ४०, ४१, ४३, ४४, ४८, ४९, ५०, ५८, ५९, ६४, ६५, ६७, ७७, ७८, ८१, ८३.

सत्यकाम name of a sage; truth-loving; lover of truth ८३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ९५५, ६९, ७०, ११८५, १३०४, १४४८, १५०९, १०, १६५८, ६६, ६७.

सत्यकामतस् out of lover for truth १६६४.

सत्यकाम-शैब्य name of a teacher १४९०.

सत्यता truth; truthfulness; reality; vali-dity ११८४.

सत्यत्व reality; truth ५३५.

सत्यधर्मन् having truth for an abode; adhering to the truth १२०, ९७, २५१, ४८४, १२८४, १३२५, १६६५.

सद्ध्यायिन् meditating on the सत् १६६३.
सद्ब्रह्मन् true ब्रह्मन् १६६३.
सद्मन् a hall; assembly; seat ५२, १२२, ९९, १४०३.
सद्यःक्री a particular एकाह sacrifice ४४६.
सद्याजिन् sacrificing what is true १६६३.
सद्योजात just born; newly born ३३२, १६४१.
सद्वादिन् true-speaking; truthful १६६३.
सधमाद a festival; enjoying in company; drinking together १०३, ३५७, ७५, ९५, ९८, ४१९.
सधमाद्य enjoying in company; a festival १३८६.
सधस्थ companion; friend standing together २२, ८८, ८९, १००, ७०, ३७५, ७६, ८९, ४१५, ३०, ८९, ५०७, १६३४.
सध्री to the same goal or centre ४९.
सध्रीची turned in the same direction; associated; converging १०६, ७३, २२०, ५०, ५३७, १३६६.
सन gain; acquisition १९१, २५०.
सनग name of a teacher १११४, १२६६.
सनत्कुमार name of a sage; one of the sons of ब्रह्मा ९२५, १६८२.
सना from of old; always; forever १२४.
सनात् from of old; always; forever २११, १६३४
सनातन eternal; perpetual; ancient २५०, ११२४, १२६६, १४२०, २८, ३३, १६६४, ७५.
सनात्कुमार (=सनत्कुमार) name of a son of ब्रह्मा ९५०.
सनाभि having the same nave or centre; uterine brother or sister २११.
सनारु name of a teacher १११४, १२६६.
सनि winning; bestower; acquisition; gift; reward ३२८, ५०१, ११०९, १६३१.
सनिष्यत् winning or bestowing (treasures) ९१.
सनिष्यन्ती winning; bestowing (treasures) ३५०.
सनीड having the same nest; akin; kindred ३८७.
सनेमि having the same felly; complete; perfect २११.
संतत stretched out; continuous; extended ३४७, ४२१, ६७, ६८, ६४४, १४४८, १५००.
संतति continuity; continued existence ५९०.
संतप्त heated २८६, ३०३, ०५, १३४४, ६०.
संतस्थान standing firmly together १९३.
संतान combination ६९४.
संतृण्ण held together ७८९, १३३३.
संतोष satisfaction; pleasure १६६३.
सन्त्य bestowing gifts; bountiful १७.
संदित bound; tied १६४३.
संदीप्त the flame; flaming १३०३.
संदृब्ध tied together ११४६, ४८.
संदृश् look; care; observation; view; sight ८, ५१, १२५, २९, ८६, ३६६, ७७, ५०७, १५, २५, ६२७, ८३, १६१०.
संदेघ conglomeration (of material elements) ३२१.
संदेह conglomeration or agglutination of material elements ८७५, ७९.
संदेह्य the body १२४१.
संद्रवन्ती melting १३३७.
संधनाजित् victorious in battles १७०.
संधा conjunction; combination; union ३३२, ६५७.
संधातृ one who puts together or joins ५९९, ६८४, १६५१.
संधान joining; uniting; putting together ६०८, ८६, ९४.
संधि combination; union; joining; putting together; transition from one to the other; agreement; contract; boundary line; joint ३३, २४४, ९०,

सभा assembly; court; assemblage; audience hall १४०, ६३, २५२, ४५३, ८४, ५०९, ९८३, १३५३.

सभाग who has gone to the audience-hall (=सभागत) who is honoured by others (पूज्यमानोऽन्यैः) ३२८, ८५७.

सभापति president; the chief of an assembly (used as an epithet of the रुद्रs) १४०.

सभासद् a member of an assembly २५२.

सभासाह one who overpowers or wins an assembly ४९२.

सभूमि together with land ४७१.

सभेय a member of an assembly ५१४.

सभ्य a member of an assembly १६३.

सम equal; like; similar; even ६१, ८२, ४०४, ६९, ७७, ५०६, ७८०, १०११, ५४, ६५, १२८६, १३३३, ४३, ८६, ८७, १५०१, ०६, ८७, ८८, १६२०, ७१, ७७.

समक्षता vicinity (one of the four kinds of liberation; the other three being सायुज्य,सलोकता, and सरूपता) ६८७, ८८.

समग्रीवशिरःशरीर with ones head, neck and body straight or erect १६७३.

समङ्ग whole; possessed of all parts; complete ३९५.

समतिसृष्ट permitted; allowed ७७०.

समद् war; battle ४५, २३८.

समधित्सिषत् desiring to uphold or sustain ६०२.

समन sacrifice ७३.

समनस् of one mind; well-disposed १२, ८२.

समनुप्रविष्ट entered १६२९.

समन्त adjacent; existing nearly or in the vicinity ३७०.

समन्वित endowed with; possessed of; coupled with १६१४.

समभ्याददान taking over; who has taken over; who has well grasped १२२३.

समया near; close to; closely ४२८, १३३१.

समर meeting; concourse; war; sacrifice १४.

समर्पित bestowed; given; fixed into; fastened ९३७, ११०८, १४५९.

समष्टि microcosm; totality ११३०.

समस्त put together; collected; all; in totality ७७३, ७८, ९६७, ७६, १६८२.

समस्तसाक्षि the witness of all १६७३, ७६.

समा year १२७६, १३१४, १९, ४७.

समाकृत well brought up ३४४.

समागम contact; union १६६८.

समाज्ञा recognition (of ब्रह्मन् as food) ७४०.

समाधि meditation; concentration १६६१, ६५.

समान similar; equal; name of one of the five vital airs in the body (प्राणs) ४१, ४६, ४९, ७९, १०९, १७, २४, ५३, ५४, ६१, ७०, २१३, २९, ४५, ८२, ३८५, ४०३, ५२, ५६, ६६, ७८, ८०, ५०७, ३०, ५७, ६१, ९८, ६८४, ७०१, ५५, ८०५, ८१, १०५०, ११७६, ९२, १३४३, ४५, ५०, ५१, ८६, १४६८, ७०, १५०१, ०२, ०६, २८, १६०४, ०५, ४४, ४७, ४८, ४९, ५४, ५९, ६४, ६६.

समानजन्मन् springing up simultaneously १६२.

समानबुद्ध of one thought १३६८.

समानमस् name of a teacher १३११.

समानलोकता being in the same world or place (=सलोकता) १६४०.

समापयितव्य to be finished or done or executed ६५५.

समाप्ति end; accomplishment ४४९, १३४३, ४४.

समाप्य that can or should be very well attained ४३७.

समाभृत well offered १५८.

समारत ceased; stopped ७६९.

संपरिष्वक्त closely embraced १०१९, १२०७, ०९.

संपरीवृता surrounded on all sides २४६.

संपरेत departed ६१६, ८८.

संपश्यन् perceiving well २५०, १६७५.

संपात a residue; remnant ३३१, ३२, ८५४, ६४.

संपुष्पित flowered; blooming १६३५.

संप्रच्छन्न concealed; hidden ६५४.

संप्रतिविद् who knows well or the truth ५५७, ६३, ६९, ६३४.

संप्रतिष्ठा foundation; support; permanence १५७५.

संप्रतिष्ठिता established; founded १५०४.

संप्रत्ति transmission १०५८.

संप्रदान transmission ६५४.

संप्रश्न asking; inquiring about; inquiry १०८, ८६.

संप्रसन्न serene ९६७, ७६.

संप्रसाद the serene one (i. e. the soul in deep sleep) ९६१, ७९, १२०३, १६५४.

संप्रसूत born; emanated १४५७.

संप्रोत woven १३५६.

संबाधतन्द्री affliction and exhaustion २४५.

संबोधयितृ enlightener १६५८.

संभव continued existence; origin २६५, ५५९, ११७९, १३२४, १५९२.

संभवत् uniting; uniting sexually १३४६, ४७, ४८.

संभार equipment; provision; requisite collection of things ३०९, ४७३.

संभाषमाण conversing ६४३.

संभू to spring; to originate; come into being १३६१, ६३.

संभूत originated; come into being ५८९, ६३७, ८६१, १३४९, ५८, १६३१.

संभूति origination; birth; source (of origination) १३२३, २४, ४३, ४४, ५०, ६९.

संभृत collected; brought together १९९, ३५१, ५८.

संमनस् of one accord ४२१, २३, ५०५.

संमर्शिन् competent to judge ७०४.

संमातृ an able or efficient creator १६८, ७१, ४७७.

संमान measurement; number; extent ६१०.

संमित measured or controlled by १५७३, १६४४.

संमूढत्व confusedness १६५५.

संमोह delusion; confusion; wrong impression; confusedness ६६६, ७७, १२२३, १६५६, ६६.

संमोहमौलिन् he who has confusion as his crown १६६३.

सम्यक् properly; correctly; accurately १३४०

सम्यक्प्रयुक्ता properly or accurately used or employed १५१३.

सम्यग्ज्ञान proper or corrcet knowledge १४७७.

सम्यञ्च् proper; well connected; good १३४०.

सम्राज् emperior; suzerain; monarch ६७, ७५, ७७, ८४, ९९, १२१, ९९, ३१४, ४६७, ११८१, ८२, ८४, ८६, ८९, ९०, १२१५, १६, ५५, ८४, १५०१, १६४३, ५९.

सयुग्वन् possessed of a cart; help-mate; assistant; companion २७७, ८२३, २४, २५.

सयुज् companion; friend; assistant २८, १३१, २१३, ४६८, ६९, ८२३, २४, २५, १४६८, १६०४.

सयोनि a uterine brother; one who is from the same womb २१९, २३, ३४०, ५३, ७५, ५०५, ४२.

सरण running (of a race) ७५६.

सरथ together with chariots; companion fighting in or from the same chariot; a companion १९, ३३९, ४३, १३५७.

सरपस् flowing water (prob) ५१.

सर्वतोऽक्षिशिरोमुख having eyes, heads and mouths on all sides १५१८.
सर्वतोद्वार having doors on all sides ११३८.
सर्वतोमुख facing every quarter; boundless; complete २५६, १५९१, १६८०.
सर्वत्सर the year (lit. creeping on all sides) ३००.
सर्वदुष्कृत all evil deeds ४८६.
सर्वदेव all gods; an epithet of god *Śiva* ४७९.
सर्वदेवत्य presided over by or sacred to all gods ५२३, ९९९, १६८०.
सर्वदेववेदयोनि the source or origin of all gods and *Vedas* १६८२.
सर्वधातम (superlative degree of सर्वधा) all-containing or all-yielding ९८, १२१, ३३१, ८५५.
सर्वपरमाध्यात्मफल the fruit of अध्यात्म which is the highest of all ५२४.
सर्वपरु having all the joints intact; possessed of all joints ४३८, ४०, ४१, ४२.
सर्वपाद् having feet every where or protecting all ४३५.
सर्वपाश all-ensnaring; all snares १५८०, ९०, १६०९, १६, २३.
सर्वपाशापहानि destruction or removal of all fetters १५८२.
सर्वपूत all-purified; very pure १६८१.
सर्वप्रायश्चित्ति expiation for all १३६०.
सर्वबन्ध all ties or fetters १६७६.
सर्वभावपरित्याग abandonment of all mental activities or feelings १६६२.
सर्वभुज् all-consuming १६६६.
सर्वभूत all beings १३१८, १४७६, १५७४, ९४, १६०९, २१, ३२, ४१, ४३, ४८, ५८, ५९.
सर्वभूतगुहाशय lying or residing in the heart of all beings १५९६.
सर्वभूतसंहिता a group or multitude of all the great elements and beings ६८७.
सर्वभूतस्थ present in all beings or elements १६७५.
सर्वभूताधिवास residing in all beings or elements १६२२.
सर्वभूतान्तरात्मन् the inner soul of all beings १४३०, ३१, ५६, १६२१.
सर्वमय universal; all-containing १२२९.
सर्वमृत्यु death of all १३७०.
सर्वमेध universal sacrifice; name of a particular sacrifice ४७१, ७२.
सर्वयुज् completely yoked or merged ५७५.
सर्वरस containing all tastes २६१, ८०९, १२.
सर्वराज् omnipotent ४७२.
सर्वरूप multifarious; multiform ४३४, १३३७, १४५८, १६३५.
सर्वलिङ्ग an epithet of god *Śiva* १६४१.
सर्वलोक all worlds; universe २५५, १४३०.
सर्ववर्ण all castes; person (or woman) of all (i. e. any) caste ४८६.
सर्ववर्णा having all वर्णs i. e. letters or colours (epithet of गायत्री) १६४४.
सर्ववाच्यवस्तु the matter or thing expressed by all १६८२.
सर्ववित् omniscient ११४७, ४८, ६३, १६२५.
सर्वविद having all lores; omniscient २८, १६१७.
सर्वविद्या all knowledge or lores १६४१.
सर्वविद्याप्रतिष्ठा the bed-rock of all lores or knowledge १४४२.
सर्वविभु all-pervading ५२२.
सर्ववीर all-heroic ३९८.
सर्ववेदस् all property or acquisitions; bestowing all wealth; name of a particular sacrifice ४७०, १३८९, १६५२.
सर्वव्यापिन् all-pervading ३३६, ५२२, १५७४, ८४, ९६, १६२१, ७९.
सर्वव्याप्त all pervading ३३६.
सर्वशब्दा comprising all words; possessed of all sounds or words ६८७.

९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १०५, १०, ११, १८, १९, ५६, ६४, ६५, ६९, ७०, ७२, ७३, ७४, २०३, १७, ४३, ४९, ५१, ५२, ६३, ६७, ६८, ७०, ७७, ३१५, ३१, ३२, ३९, ५७, ७९, ९७, ४१४, ३४, ४२, ५९, ७४, ८०, ८२, ८४, ८५, ९८, ५०३, १७, २४, ७७२, ८५५, १३०३, ०८, ६०, ६१, ६९, ७०, ८७, १५८५, ८६, ८७, १६०९, ३१, ३३, ४४, ४५, ५९, ६०, ६४.

सवितृप्रसूत urged on or inspired by the sun २०३.

सबृध्वन् an epithet of रुद्र १४१.

सव्य left; reverse ४०५, ५६, ५०८, ६५५, ७८, १६६८.

सशरीर embodied; having a body ४०६, ९७७.

सषकार together with the letter ष ६२३, ८९.

सस food १९९.

ससवत् possessed of food ८१.

ससृजान being created or produced २९९.

सस्थूण together with the post (said of a calf) १०७९.

सस्पिञ्जर tawny like young blades of grass; an epithet of रुद्र १३७, ४८.

सस्य corn; crop १६३, ५१४, १३९०.

सस्वर् secret ५३.

सह with; together with ३४४.

सहकृत accompanied by ३४१.

सहगण together with the followers or attendants called गणs (epithet of शिव) १५०.

सहछन्दस् along with metres २७८.

सहज innate; inherent; natural ३४४.

सहदेव्य together with divine lustre or divine group of companions (said of शिव) १५०.

सहपार्षद together with the पार्षदs (said of शिव) १५०.

सहप्रमा together with or possessed accurate knowledge (of sacrifice २७८.

सहमान overpowering १३८, ७१, ३८१, ५ ८१३, १६३४.

सहवसु having wealth; name of an अ son of नृमर (comm.) ५०.

सहवृष together with the bull (said शिव) १५०.

सहस् force; strength; power; intrepidi ४, ९, १७, ५६, ७६, १७५, ३१४, ३७, ४ ५३, ६२, ४४७, १६४४.

सहसस्पुत्र son of strength (epithet of अ १२.

सहसामन् along with *Sāma* chants २३४.

सहस्तोम along with hymns २७८.

सहस्रघ्नि smiting thousands (comr reads सहस्रघ्न्यम्) १३०.

सहस्रणीथ praised in a thousand hymr ३६७.

सहस्रदक्षिण having a thousand gifts o rewards; at which a thousan things (such as cow) are giver away as दक्षिणा or gift ४७२.

सहस्रदक्षिणा having a thousand reward ३६७.

सहस्रधामन् having thousandfold lustre having a thousand abodes २०१.

सहस्रधार flowing in or having a thousand streams ३९८, ४३४, १६४८.

सहस्रपरमा one thousand as maximum १६३२.

सहस्रपाद् having a thousand feet १५०, ५९, २३०, ३०६, १५९७, १६८१.

सहस्रपुत्र having a thousand sons १३५१.

सहस्रमूल having a thousand roots १७३.

सहस्रयोजन a thousand *Yojanas* १४७, ४९.

सहस्ररश्मि having a thousand rays; the sun १४९३, १६५९.

साधु good; well ३५७, ९३, ४०३, ६७१, ७२, ७३२, ७३, ७४, ८२२, २४, ९२९, ३३, ७२, १२२९, ४६, ७७, १३३४, ४८, ५४, ५९, ९८, १६५१.

साधुकर्मन् of good deeds १८५.

साधुकारिन् one doing good deeds १२२९.

साधुकृत्या merits; good deeds ४०४, ०५.

साधुयुवन् a good youth ७२८.

साध्य a class of manes (पितरः), the आदित्य and the अङ्गिरसः (who are known as साध्य) [cf. com. p. 229] those gods who are capable of creation [= सृष्टिसाधनयोग्याः= प्रजापतिप्रभृतयः—com.], a group of gods २२९, ३०, ३२, ३४, ४५६, ७९७, १४५८, १६६६.

साध्वलंकृत well decorated or adorned ९७३, ७४.

साध्वी good १९२.

सानु back; top; summit १३, ४२३, १६३४.

सानुक very lofty; arrogant १८९.

सामतस् in the sphere of *Sāma* chants ५६३.

सामत्व the characteristic feature of *Sāman* १०११, १३४४, ४६, ४७, ७१.

सामन् a *Sāma* chant; the *Sāmaveda* २७, ३२, ५७, ५८, ११२, १७, १८, १९, ५३, ६१, ६२, ९१, २१६, ३२, ३५, ४७, ४८, ५१, ७७, ८१, ८६, ३११, १५, २७, ६३, ४०१, ०५, ०६, ३५, ३७, ४५, ४९, ५१, ५२, ५८, ६०, ६८, ७३, ९२, ५०८, २२, २३, २४, ६८, ६०४, ३६, ३८, ४५, ८५, ८६, ९२, ९४, ९७, ७०२, १५, ४०, ४७, ४८, ५५, ५६, ५८, ६०, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७९, ८०, ८५, ९०, ९१, ९४, ९०३, ९७, १०११, १३, १४, ६५, १२७९, ८१, १३०८, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४९, ५०, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६४, ६५, ६६, ७१, ८६, १४५७, ९८, १५११, १४, ७३, ७४, १६४०, ५१, ५८, ६४, ७७, ७९, ८२.

सामन्विन् possessed of सामन् १३४३.

सामपथ the path of सामन् १३३१.

साममय consisting of *Sāman* ३२, १ ०४, ०५, ६६, ६४६.

सामरूप्य of the nature of *Sāman* ४९३.

सामविद् knower of or well-versed सामन् १३३३, ३९, ४२, ५५.

सामवेद one of the four वेदs २८२, ८६, ३ ४९३, ५२१, २२, २३, २४, ६१३, २१, ८९, ७९४, ८१४, ९२६, २८, २९, ३३, १० ९६, ११८५, १२६१, १३३०, ६०, १४ १६६४, ८२.

सामवैर्य the power or efficacy (?) of स १३४८.

सामश्रवस् name of a pupil of याज्ञवल् ११९५.

सामसन्तति continuity of सामन् ४६०.

सामान्य common; ordinary; similari ८४८.

सामि half; incomplete १३६८.

सामित्य belonging to the समिति १६३.

सांपराय passage from this world in another १३९८, १४००.

साम्य equality; evenness १४७२.

साम्राज्य dominion; universal sove eignty ७५, ७९१.

सायक an arrow; a missile १२६, ३३९, ४ ४४.

सायक- जानश्रुतेय- काण्ड्विय name of a teache १३६७.

सायकायन a patronymic from सायक १२६५.

सायम् in the evening १३१, ३४५, ४३३ ५३५, ८३३.

सायंभव happening in the evening; grow ing dark २४५.

सायवस a patronymic from सयवस् (?) ४१.

सायुज्य absorption; identification (one of the four states of मोक्ष) २८, २९, ११२, ४६१, ६१०, १२, ८८, ७८४, १०११, ६३, १२७८, ७९, १६४०, ४४, ५२, ५६.

सुभूता that part of the frame enshrining the universal spirit which faces the north ८१३.
सुभूमिस्पष्ट observation of good (even) ground ४०४.
सुभृत well-borne; well-protected ८, १६६, १४२३.
सुमङ्गल very auspicious १३५, २०१.
सुमति benevolence; favour; grace; kindness ४, १७, ९१, १७२, ८२, ४९४, ६२६.
सुमनस् gracious; favourable; pleasant; agreeable; comfortable; easy; cheerful ७९, १०५, ३५, ३६, ४७, ३७६, ४१५, ८२, ५०१, १३९१.
सुमनस्यमान being kind or gracious or favourable १६८, ६९, ३४६, ५०५, ०९, १६२५.
सुमानुषवित् one who knows men well १३६९.
सुमात्स्न very small; minute or fine २९६.
सुमित्रा name of a यक्षिणी १६३३.
सुमृळीक very compassionate; gracious; good grace; favour ५२५, ६२७ ८३.
सुमेक firm; constant; unvarying ७६, ८१, १९३.
सुमेधस् sensible; intelligent; wise ८६, १२३, २३८, ४२७, ७०३, १२९३.
सुम्न benevolent; gracious; favourable; benevolence; grace; devotion; prayer ९, ५९, ९६, १२५, २६, ४६, ८९, ९३, ३१७.
सुम्नयु gracious; favourable ६९२.
सुयज्ञ-शाण्डिल्य name of a teacher १३७२.
सुयम easy to be guided; tractable ४९६.
सुयुक्त well composed; attentive १६५९.
सुर god; divinity; deity ४२८, १६५३, ६५.
सुरभि fragrant; sweet-smelling १२०, ३२४, ५०८, ०९, ७५१, ५३, १३४८, ५०, १६४५.
सुरा liquor; wine ८०, ४५३, ८२.
सुराधस् liberal; bountiful ३१५.
सुरापान drinking wine ४८६, १६४७, ७६
सुरुच् bright light; shining brig[ht] १९८, २५८, १५७४, १६३२.
सुरूप handsome; beautiful ७८२.
सुरेतस् potent; having much semen ।
सुरोदका having wine for water ३७०.
सुलोहिता very red १४५०.
सुवर् light; heaven; one of the g[reat] व्याहृतिs २२, २३, ३१७, ६९, ४००, ०३, ५२४, ६९७, ९९, ७४०, १३५९, १६३१, ३४, ४३, ४४, ५०.
सुवर्ग one who attains or goes to [heaven] (= heaven ?); heaven (= स्वर्ग) ४ १४, १३५९, १६४९, ५१.
सुवर्गेय leading to heaven; celestial १ १५८५.
सुवर्ग्य celestial; leading to heaven ६९
सुवर्चस् splendid; glorious; lustrous १६ ३५७.
सुवर्ण gold; a precious metal; a go[ld] coin; of good or fair complexio[n] yellow; golden १५६, ५७, ७३, २६६, ६ ४१४, ५०, ६१७, ७६०, ८२१, ४८, १०१ १३४१, ६०, ६५, १६४१.
सुवर्णपक्ष having golden wings १६३२.
सुवर्णमय golden १३६८.
सुवर्णरजतस्रज् having a gold and silv[er] garland ४९९.
सुवर्णलिङ्ग having gold for one's mar[k] १६४१.
सुवर्णस्तेय a theft of gold ४८६.
सुवर्णा of fair complexion १६९, ५०१.
सुवर्यत् attaining; reaching heaven o[r] light ११०, १५८६.
सुवर्विद् winning or bestowing light २७१
सुवसन well-dressed ९७२, ७३, ७४.
सुवहा easy to be drawn or carried ३४९
सुवह्नि having a good team १७१.
सुवान pressed out (सोम juice); being pressed out ५५, ७२, १६३४.

सूकर hog; swine ५०९.
सूकरयोनि the birth of a hog ८६७.
सूक्त a hymn; a song of praise; recited; said or sung ७२, ९९, १९०, ५४७, १३५६.
सूक्तवाक recitation of a hymn १०१.
सूक्ष्म subtle; fine; minute ३३६, १५७३, १६१६, १८, ४०, ५४, ७६, ७८, ७९.
सूक्ष्मतर very subtle ३३६, १५७३.
सूक्ष्मदर्शिन् sharp-sighted; intelligent १४१६.
सूक्ष्मातिसूक्ष्म extremely subtle १६०८.
सूची a needle १३३३.
सूत a charioteer १३८, ४१.
सूतग्रामणी an equerry and the chief of a village १२२१, २२.
सूति birth १३०९.
सूत्र yarn; string; aphorism; name of a class of works written in aphorisms २५०, ४६९, ५२३, ९०६, १०९६, ११४६, ४७, ४८, ८२, १२६१, १६६४.
सूत्रयन्त्र a net (made) of yarn or coarse string १६६२.
सूत्री birth giver (?) ४३४.
सूददोहस् yielding milk like a well; yielding nectar; food (comm.) ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७.
सूद्गातृ a good उद्गातृ priest ११६९.
सूद्य relating to or belonging to a pool (epithet of रुद्र) १४२.
सूनु son २, १७, १२१, ३६२, १३५५.
सूनृत joyful; glad; friendly ६८, १६३.
सूनृता kind and true speech; friendliness; joy; delight ४४७, १३९०.
सूनृतावत् glad; joyous ४, २०, १६६, ६९.
सूपसदन good or easy to be approached ५१४.
सूपस्थाना willingly or gladly approached; easily approachable ५१४.
सूयवस having good pasturage; abounding in grass २२४.
सूर the sun १७१, ९६, २५६, ३४८.
सूरचक्षस् having the sun for an radiant as the sun ४९५.
सूरि a learned man; sage ९, ४८, ५४, ९९, १६९, ८५, ३५३, ४७५, १५८६.
सूर्त walked; trodden १८७.
सूर्म्य an epithet of रुद्र १४४.
सूर्य the sun २, ४, ९, २५, ४६, ५२, ५४, ५८, ६०, ६४, ६७, ६८, ७०, ७१, ७२, ७४, ७७, ७८, ८०, ९३, ९७, १०१, ०२, २५, ५५, ५८, ६९, ७०, ७१, ७३, ७४, ७८, ८८, ९२, २११, १७, ३३, ४७, ४८, ५१, ६०, ७४, ७५, ८२, ३०१, ०७, १२, ३१, ४०, ४४, ४५, ५१, ५२, ५८, ६०, ६४, ६६, ६७, ७६, ७७, ७९, ८१, ८३, ८८, ४१०, १८, १९, २४, २७, ३५, ४७, ५२, ६३, ७४, ७५, ८६, ९३, ९७, ५०१, ०४, ०८, ०९, १६, २०, ५५, ६१४, २६, २७, ८८, ७२८, ८१७, २७, ३३, ९३५, ८७, १०३ ६३, १२८४, १३०३, २६, ३३, ३९, १४२ ३०. ३२, ३४, ५०, ५६, ५७, ६७, ९८, ९ १५११, १६२४, ३०, ३६, ४१, ४४, ४५, ४ ५१, ५२, ५८, ५९, ६०, ६२, ६४, ६६, ७८.
सूर्यदत्त bestowed by the sun ६८४.
सूर्यद्वार the medium of the sun १४५२.
सूर्यपत्नी the wife of the sun १६२.
सूर्यपूत purified by the sun १६८१.
सूर्यमण्डल the orb of the sun १६६३.
सूर्यरश्मि the ray of the sun; sun-bear १५७३.
सूर्यराज्य the sun's dominion १६६५.
सूर्यसम like or resembling the sun २५३.
सूर्यस्थापक who establishes or places th sun (in the sky or heaven) १२१.
सूर्या the wife of the sun; the daughte of the sun ५०१, ०८.
सूर्याचन्द्रमस् the sun and the moon २०३, ७९, ३८३, ४३५, ३९, ९५४, १६३३.
सूर्याभिनिम्रुक्त upon whom the sun has set (while he is in his bed) ४८६.

सोमलोक the world of the moon १५११, १६८२.

सोमशुष्म– सात्ययज्ञि– प्राचीनयोग्य name of a teacher १३६७.

सोमसंज्ञ named सोम १६६०.

सोमसवन that from which सोम is pressed; *Soma*-yielding ९६५.

सोमसुत् pressing out or offering सोम juice ४९५.

सोमांशु the सोम sprouts or shoots ६३६.

सोमापि name of a teacher ६९२.

सोमापूषन् *Soma* and *Pūṣan* (vedic देवताs) ७३, ७४.

सोमिन् offering *Soma* १७०.

सोमेश्वर name of the celebrated लिङ्ग of शिव at Benares ३६८.

सोम्य dear boy; young boy (a loving term of address) ६५, ३५८, ५९, ७०, ९८, ८३१, ३२ ३३, ३४, ८२, ८३, ८५, ८६, ८७, ९०, ९६ ९९, ९०१, ०२, ०३, ०४, ०६, ०७, ०८, ०९, १३, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २३, २४, ११९५, २५, १३४२, १४५३, ५९, ६०, १५०८, ०९.

सोष्यन्ती a parturient or lying in woman १३०९.

सोस्मिता gently smiling ४९९.

सौकरायण name of a teacher १२६५.

सौक्ष्म्य subtility; minuteness ४११, १६५५, ६०.

सौपर्ण resembling (that of the) eagle ५१०.

सौभग good luck; prosperity ९८, २१८, १६३४, ४५.

सौभाग्य good luck; good fortune; beauty ३१४.

सौमनस concord; agreement; comfort १६९.

सौम्य gentle; lunar; pertaining to the moon; young boy (a term of endearment) ११८, १६४७, ६०, ६६, ७८, ७९.

सौर solar १६५८, ६३, ६६.

सौर्यवर्चस patronymic from सूर्यवर्चस्

सौर्यायणी-गार्ग्य name of a teache
१५०४.

सौवर who is in sound; consis
sound ११०६.

स्कन्द name of a son of god *Śiv*
९५०, १६७८.

स्कन्ध shoulder; joint २४४, ४८, ४३४

स्कभित split १०४.

स्कम्भ a wedge; a pillar; a prop; fu
(of the universe personified
२४६, ४७, ४८, ४९, ४८३.

स्कम्भन a prop; pillar ६९, २०५.

स्तन female breast; teat; nipple (
breast) १६३, २२८, ४४, ४३४, ३
१०४७, १२७५, १३०६, १०, ५९, ६९.

स्तनयत् thundering; resounding ७४, ७९.

स्तनयित्नु thunder; roar; thund
cloud; lightning ११९, ३२३, ३९,
३४, ४२, ५१, ६७६, ९७८, ११०६
१२६९, १३३३, ८७.

स्तब्ध firmly fixed; supported; pr
up १४४६, १५९५, १६३६.

स्तभित see स्तब्ध १६७, ९६, २५६.

स्तम्ब a bunch; cluster; tuft of
३३६.

स्तम्बशाखा the shool of grass; blad
grass १६५६.

स्तवान being praised १२७, ४६.

स्तवितृ one who prays or praises ६६.

स्तविष्यमाण who is to be praised ४८.

स्तायु thief १३९.

स्तीमा sluggish; slow ३१३.

स्तीर्णबर्हिस् who has strewn the sacrifi
grass २३.

स्तुक a child; a young animal २७२.

स्तुत praised; adored; prayer; hymn ९९, ४४५, ५१३, १३४८.

स्थालीपाकावृत् in the manner of स्थालीपाक १३०८.

स्थावर standing still; stable; immovable; firm; any stationary or inanimate object २६३, ३३६, ४८६, ५२२, २४, ९४, १५७३, ९८.

स्थित stationary; standing; abiding; remaining; situated १०८२, ८३, ८५.

स्थितता fixity; stability; firm position ११८६.

स्थिति standing; remaining; station; position; residence २०२, ६८७, ११८६, १३६१.

स्थिर firm; strong; immovable; steady ११७९, १६५५, ६२, ६३.

स्थिरपीत having strong protection (M. W.); drunk deep (at the pool of knowledge) ४९०.

स्थिरा firm १४३७.

स्थूणा pillar; post २, १०७१, १३३३.

स्थूल gross; thick; coarse १६१६, ७२, ७८.

स्थूलभुज् enjoying the gross १५२१.

स्थूला coarse; thick; gross ३१२.

स्ना bathed = स्नायवः, sinews (comm.) २६४.

स्नात bathed ४२६, १६८१.

स्नातक one who has performed ablutions on finishing his religious studies and returned home to begin his second stage of life १६७०.

स्नायु tendon; muscle; sinew १६४७, ५३.

स्नावन् muscle; sinew ३०९, ५३७, ७०१, ११७९, १३७०.

स्निग्ध viscidity ५०१.

स्नु top; summit; back ६६.

स्नुषा daughter-in-law ३४८.

स्नेह fattiness; oiliness; unguent; oil ३०३, ५२२, १६५६, ७९.

स्पर्श touch; sense of touch; twenty-five consonants from क् to म् ५६९, ६२१, ८९, ७८५, ८६, १०९७, ११२३, १२६१ १६५६.

स्पर्शन touching; sense of touch १६१

स्पर्शयितव्य that which is to be tou or felt by the touch १५०८.

स्पर्शरूप the form or manifestatio the स्पर्शs (i. e. consonant from म्) ६१०, ८७.

स्पश् spy; emissary ८१, ८५, १६४२.

स्पार्ह desirable; covetable ८, १९०.

स्पृत saved; won; gained ४०२.

स्पृशत् touching १२१४.

स्पृष्ट touched; felt with the hand; fo ed by complete contact of the gans of utterance ३६८, ५८५, १२३८

स्पृष्टकरणस्थित remaining in the vo organ producing the स्पृष्ट sound ५

स्पृष्टि touch; touching १२१४.

स्प्रष्टृ one who touches १२१४, १५०८, १६

स्फटिक crystal ५२३, १५८९.

स्फाति prosperity ४७३.

स्फुलिङ्गिनी name of one of the sev tongues of fire १४५०.

स्फ्य name of a sacrificial impleme ४०५, ३६.

स्मदिष्ट having an errand; going tog ther; well going ८१.

स्मर intention; desire; a ceremony f accomplishing one's desire ६४३.

स्मरण remembrance ३६८.

स्मारं retention (of ideas) १६५१.

स्मृति remembrance; reminisence; me mory; sacred tradition १७९, ५९३ ९५०, १६३६, ५१, ६४.

स्मृतिलम्भ acquisition of traditional doct rine ९५०.

स्योन soft; mild; tender; pleasant; a sof couch; comfortable seat १५६, ५७, ६९, ७१, ३८४, ८६, ५०७, ०८, ०९, १३६८, १६३२, ४९.

स्वित a particle of interrogation; inquiry or doubt (generally with किम्) १४, १७०, ८३, ८४, ८७, ९३, २०८, १२, ३६, ४२, ४४, ४६, ४७, ५३, ५९, ७६, ३४६, ४७, ५३, ४६८, ६९, ८५, ११२३, ७३, १२७७, १३९०.

स्विन्न perspired; sweating ५०४.

स्विष्ट properly sacrificed; correctly offered; a right sacrifice १३०९, १६५१.

स्विष्टकृत् offering a right sacrifice (especially applied to अग्नि) १३०९.

स्विष्टकृति see स्विष्टकृत् १६४८.

स्वेद sweat; perspiration ३०३.

स्वेदज born of or springing from sweat ५९४.

स्वेदधारा line or streak of sweat or perspiration ३०३.

स्वैरिन् a wanton; acting at oneś own will ८७३.

हंस swan, the sun ९५, १३२, ७२, ७३, २५०, ३११, २६, ४५१, ५०९, ८३२, १३६३, १४२७, १५७९, ९८, १६२४, ३५, ४५, ५९, ६५, ६७.

हत killed; struck १४०६.

हनीयस् (comparative of हन्तृ) a complete shalterer (an epithet of रुद्र) १४३.

हनु chin; jaw २४४, ४५, ६६, ३०७, ६९४.

हन्तकार salutation with the expression हन्त १२७५.

हन्तवे for striking or killing १६४६.

हन्तवै for striking or killing २३८.

हन्तृ killer; one who strikes or kills १४३, १४०६.

हय a horse ९९०, १४१२, १६५५.

हर god *Śiva* ३८८, ९१, १५८१.

हरत् leading; taking ४१२.

हरस् force; impetuosity १३३६.

हरस्वती forceful १८९.

हरि horse; the bay steed; bay; green ५३, ५४, ६०, ८६, १३३, ६९, ७०, ७२, ७३, २३६, ५०, ७०, ७१, ३३६, ४१२. ११११, १३ ७०, १५७३, १६३७, ४०, ४५, ४६.

हरिकेश tawny-haired १३७, ४३.

हरिण golden; tawny १४९२, १६५९.

हरिणी bay; greenish; ruddy; reddi २४६, ४९, ३९७, ४९९.

हरित् green; bay; steeds (of the sun of इन्द्र) direction; quarter ५४, १३ ७१, ७३, ९४, २४९, ५१, ४५०, ५१, ५२ १२०७, ३९.

हरित green; gold; name of a teacher ५ ९०, ४३६, १३११, १६०१, ४७.

हरिततृण a blade of green grass ६४७.

हरितस्रज् having green garlands २५०.

हरित्य being in the green (epithet of रु १४४.

हरिनील green blue १३६८.

हरिवस् having horses ५२१.

हरिश्चन्द्र name of a king १६५३.

हर्तृ remover; who takes away ४०४.

हर्यत lovely ५९.

हर्यश्व epithet of इन्द्र; having bay steeds ४८

हर्षमाण being happy or glad ३४३.

हर्षशोक pleasure and pain; joy an sorrow १४०२.

हव invocation; call ३१७, ३३, ३७, ३९, ४९ ५६, ५८, ४९८.

हवनश्रुत् listening to; invocation or cal १२७.

हविरद् consuming offerings; consume of oblations or offerings ३५९.

हविर्धान offering an oblation ४५९, ७३, ५०८.

हविष्कृत् one who offers an oblation १८, २५२, ५८, ४५८, ७३.

हविष्पा drinkers of offering or libation ३५९.

हविष्मत accompanied by offering or oblation १४६, ३३७, १४२३, १५७४, १६११, ४६.

उपनिषत्काण्डस्य

अकाराद्यनुक्रमेण विषयानुक्रमणिका

अग्निः

अग्निदेवतास्वरूपं वैशिष्ट्यं च--

अग्नेरुत्पत्तिः--

अग्नेः कार्यवैशिष्ट्यम्--

अग्नेराध्यात्मिकस्वरूपादि--

अन्यदेवतासंबन्धः--

अण्डम्

अथर्वशिरः

अदितिः

अधर्मस्वरूपम्

अनृतम्

अन्तरिक्षम्

लोकपदं द्रष्टव्यम्.

अन्नम्

अन्नं विश्वतत्त्वम्--

अन्नस्याध्यात्मिकविचारः--

अन्नसंबन्धि कर्तव्यम्--

अन्नसंबन्धिन्य उपासनाः--

अन्नस्य देवतासंबन्धः--

अमृतम्

अमृतस्य स्वरूपं विविधानि रूपाणि च--

अरिष्टदर्शनम्

अविद्या

असत्

असुराः

आकाशम्

ब्रह्मण आत्मनोऽवरं कार्यात्मकं शरीरं च--

सूर्यार्थमाकाशस्य विस्तारयिता वरुणः ७७; आकाश-शरीरः विष्णुः ९१; ब्रह्मणा आकाशमभिपन्नम् ११९; आकाशस्याधारः प्रजापतिः १९४, ९६; आकाशात्मा आत्मा २६१, १६६१; आकाशशरीरं ब्रह्म ६९९; आत्मन आकाशं संभूतम् ७०६; आकाशमक्षरे आश्रितम् ११५९, ६५.

आकाशः परमार्थरूपं ब्रह्मतत्त्वम्—

परमव्योमरूपः परमात्मा २२३, आकाशात् सर्वोत्पत्तिः, तस्मिन् सर्वलयश्च ७६६; नामरूपयोर्निर्वोढा आकाशो ब्रह्म ९८३; खं ब्रह्म १२६६; आकाशः सृष्ट्यादिः १३३६, ३७.

आकाशविषयकमुपासनम्--

आकाशं वैश्वानरस्यात्मा (आत्मा = शरीरमध्यभागः) इत्युपासना ४०, ८७५; आकाशस्य 'सर्वम्' इत्युपासना ७४०; आकाशो ब्रह्मेत्युपासना ८१८–२०; आकाशमालम्ब्य ब्रह्मोपासना ८३५.

आकाशस्याध्यात्मिकं रूपम्--

अन्तर्हृदयाकाशः अन्तराकाशो वा ११५, ५३, ६००, ९९, ८०३, ९५२, ५४, १०७४, ८५, १२४६, १५०२, १६५८; परमे व्योम्नि स्थिता ब्रह्मरूपिणी वाक् २२५; मूर्धनि आकाशस्य प्रवेशः ३२२; प्राणा आकाशाः ४०३, १३५३; आकाशः प्राणेन विष्टब्धः ५३८; पुरुषे पञ्चात्मके खानि आकाशः ५६१, ९८०; अन्तराकाशे प्राणः ६००, ८४; आकाशः प्राणमयस्यात्मा (आत्मा = मध्यभागः) ७१४; विश्वोपेतः अन्तराकाशः ९५४, ५५.

ब्रह्मपदमपि ११०३–१२ द्रष्टव्यम् ।

आकूतिः

सुभगा देवी, चित्तस्य माता, मनसि प्रविष्टा, आङ्गिरसबृहस्पतिप्रदेया ३४५.

आत्मा

आत्मपदार्थः--

प्राणो वायुर्वा २५, १५१; आत्मा अस्मत्पदस्यार्थः २७, १०२९ इ०; आत्मा अवयवी सेन्द्रियश्च पुरुषः ३०, ३६, २६१, ५५७, ८९, ९०, ७०१, १४–२०, ८७३, ७६, १०१६, ४१, ४२ इ०; आत्मा स्वयमित्यर्थे २५७, ३००, ०४, ०६, १८, १९, ४७०, ८९६ इ०; पृथिव्यादीनि भूतान्यात्मा ५५७; आत्मा शरीरस्य मध्यभागः ७०६ इ०; नामरूपकर्मात्मक आत्मा, सत्यस्य सत्यम् १०६४–६६; आत्मैकज्योतिः पुरुषः ११८९–९२.

अन्तरात्मा परमात्मा वा--

प्रज्ञात्माऽमर्त्यः २०८, १९, २३, ६०–६२, ५९१, ९३–९५, ६५३, ६४, ६५, ६८–७२, ८०९–१२, ९१३, ६१, ६२, ८०, ८१, १०२७, १०९०–११०३, ३३, ७६, ८९, ९२, १२०२, १२, १४, ४६, ४७, ५५, ५९–६५, १४०५, १४, ३५, ३६, ६१, ६२, १५०८, ०९; शरीरधरः प्राणरूपोऽशरीर आत्मा २०८; ब्रह्म प्रजापतिः पुरुषः परमात्मा वा सृष्टौ प्रविष्टो जीवात्मा २१४, ६६–६८, ३२२, ३३, ५८५, ७२०, ८९३, ९६, ११११, १३६६, १६५४, ५५; अमर्त्योऽप्रमेयः प्रमेये मर्त्यदेहे संस्थितः २२३; आत्मनो हृदये स्थितिः २६०, ९३०, ११९२, १५०२, १६६२; अनिन्द्रियोऽपि इन्द्रियव्यापारकर्ता २६३; हसितरुदितादिक्रियायुक्तः मृतसजीवाद्यङ्गयुक्तः विदेहः सतृष्णोऽतृष्णोऽचेतनश्चेतनः २६४; निरवयवोऽप्यवयवकर्मकर्ता २६५; अहमादिष्ट आत्मा एव प्रजाजनकः २७९; प्राणानामात्मनश्च संधानकरमन्नम् ३१६; अन्नसहकृताः प्राणा इन्द्रियाख्या आत्मनोऽधिष्ठानम् ३१८; आत्मनि ब्रह्मणः प्रवेशः ३२२; आत्मा सर्वथाऽभिव्यक्तो वाङ्मयः स एव सत्यमयः ३४७; पञ्चविधाः पुरुषरूपा अन्नमयप्राणमयमनोमयविज्ञानमयानन्दमया आत्मानः, आत्मपञ्चकादभ्यन्तरतमं ब्रह्म ७१४–१८; हृदयस्थस्य सत्याख्यस्याऽऽत्मनः स्वरूपेणाभिनिष्पत्तिः परमज्योतिःसंपत्त्या ९६०–६२;

विवेककर्ता, सर्वकर्ता २४३–४४; पुरुषशरीरावयवानां विचित्रसंनिवेशस्य कर्ता, पुरुषस्य प्रियाप्रियानन्दार्तिमत्यमतिसत्यानृतादिवृत्तीनां प्रेरकः, धमनीगतरसनामरूपकर्मप्राणायुर्बलजवरेतोमेधायज्ञश्रद्धाऽमृतमृत्युमनसामाधाता, पुरुषभोग्यजलाहोरात्र्युषःसायंभवानां दाता, द्युभूमिपर्वतपर्जन्यसोमेषु पुरुषकर्मसु च वर्तमानः जिज्ञास्यो देवः २४४,४५; श्रोत्रियपरमेष्ठ्यग्नीनां पुरुषं प्रति प्रापकं संवत्सरप्रमातृबुद्धिदं पुरुषात्मकं द्युभूमिविधातृ अन्तरिक्षस्वरूपं सर्वतः स्थितं ब्रह्मैव जिज्ञासाविषयः, मूर्धहृदयसंयोजकः अथर्वाख्यः पवमानः शीर्ष्ण उपरि इन्द्रियप्रेरकः, आथर्वणस्य देवकोशस्य शिरसोऽन्नस्य मनसश्च रक्षिता प्राणः, अमृतावृतायाः पुरः अधिष्ठातृ विभुपुरुषात्मकं दीर्घायुष्ट्वाव्यङ्गत्वादिफलकज्ञानविषयो ब्रह्म २४५; अष्टचक्रनवद्वारदेवपुरे प्रतिष्ठिते हिरण्मयस्वर्गरूपे ज्योतिरावृते देवकोशे स्थितं यक्षरूपं ब्रह्मविद्गम्यं ब्रह्म २४५, ४६; तपसः ऋतस्य श्रद्धायाः सत्यस्य चाश्रयभूतानि, अग्नेर्मातरिश्वनश्चन्द्रमसश्चोद्भवस्थानानि, भूम्यन्तरिक्षद्युतदुत्तरभागाधारभूतानि च यस्याङ्गानि जिज्ञास्यानि सः, अग्नेर्मातरिश्वनः अपां च गमनस्थान्येषां परिवर्तनानां च प्रेप्साविषयः, अहोरात्रार्धमासमासर्तुसंवत्सराणां गतेः प्रेप्सागोचरः, प्रजापतेराश्रयः प्रजापतिना सृष्टेषु अधममध्यमपरमेषु विश्वरूपेषु प्रविष्टः, सहस्रधा भविष्णुः एकोंऽशः अप्रविष्टश्च एकोंऽशः यस्य जिज्ञास्यः सः, लोककोशब्रह्मजलसदसन्ति यदन्तःस्थितानि सः, तपोव्रतर्तश्रद्धाजलब्रह्मणामाधारः, भूम्यन्तरिक्षद्युसूर्याग्निवायुचन्द्रमसामधिष्ठानं, त्रयस्त्रिंशद्देवाश्रिताङ्गः, ऋक्सामयजूंषि मही प्रथमजर्षयः एकर्षिश्च यत्रार्पिताः सः, अमृतस्य मृत्योश्चाश्रयः समुद्रनाडीयुक्तः प्रदिग्रूपप्रथमनाड्याश्रयः यज्ञाधारः पुरुषः, पुरुषाश्रितब्रह्मज्ञानाधीनपरमेष्ठिज्ञानाधीनप्रजापतिज्ञानाधीनज्येष्ठब्रह्मज्ञानाधीनज्ञानः, वैश्वानरशिराः अङ्गिरश्चक्षुः यातुरूपाङ्गः, ब्रह्ममुखः मधुकशाजिह्वः विराड्रूपोधाः, ऋग्यजुषां जन्माधारः सामलोमा अथर्वाङ्गिरोमुखः, जनोपास्यासत्सद्रूपशाखः, आदित्यरुद्रवसूनां भूतभव्यानां सर्वलोकानां च प्रतिष्ठा, त्रयस्त्रिंशद्देवरक्ष्यनिधेः जिज्ञास्यः पतिः, येषां प्रत्यक्षज्ञानेन ब्रह्मवित्त्वं तैर्ब्रह्मविद्देवैरुपास्यं ज्येष्ठं ब्रह्म, बृहद्देवानां जनकासत्स्वरूपाङ्गवान्, ब्रह्मविज्ज्ञेयत्रयस्त्रिंशद्देवानामाश्रयः पुराणाङ्गधरः स्कम्भः, सर्वव्यापकपरमहिरण्यगर्भीयहिरण्यस्य लोके प्रसिञ्चनकरः, लोकानां तपसः ऋतस्य चाधारः इन्द्रः, नाममात्रगम्यः पूर्वः सूर्यादुषसश्च प्रथमजः स्वराज्यगः भूतेभ्यः परः अजः, भूमिप्रमं (पादं) अन्तरिक्षोदरं द्युमूर्धं सूर्यचन्द्रमश्चक्षुः अग्निरूपास्यं वातरूपप्राणापानं अङ्गिरश्चक्षुः दिग्रूपप्रज्ञानकरणं ज्येष्ठं ब्रह्म, द्यावापृथिव्यन्तरिक्षप्रदिशां धर्ता विश्वभुवनाविष्टः, तपोजात एव प्राप्तलोकस्वाम्यः, अविरतगमनैः वायुमनोजलैः प्राप्तव्यं जिज्ञास्यं सत्यं, सलिलपृष्ठे स्थितं तपःकर्तृ भुवनमध्ये वर्तमानं महद्यक्षं, परितो व्याप्तशाखः सर्वदेवाश्रयो वृक्षः, देवैर्बलिना सदा पूजितः विमिते स्थितोऽमितः .प्रजापतिज्योतिषामाश्रयः, अपहततमाः व्यावृत्तपाप्मा स्कम्भः ज्येष्ठं ब्रह्म २४६–४८; भूतभव्याधिष्ठाता स्वर्गस्य एक एव स्वामी ज्येष्ठो ब्रह्मा, द्यावापृथिव्योर्विष्टम्भकः सर्वप्राण्याश्रयः स्कम्भः, प्रजाश्रयः अर्कः रजसो विमानः बृहन् दिक्षु प्रविष्टः हरितः, संवत्सररूपः आविष्कृतरूपोऽपि गूढः, प्राण्याश्रयो महत्पदं, भुवनजनकव्यक्तार्धं गूढार्धं च चक्रं, अदृष्टगमनः दृष्टस्थितिः पञ्चवाही (प्राणः ?), संनिधपरस्वरूपः असंनिधापरस्वरूपः, सप्तर्षिभिर्गुप्तः ऊर्ध्वबुध्नो विश्वरूपयशोनिधानभूतश्चमसः, यज्ञे सर्वत्र प्रयुक्ता ऋक् (प्रणवः ?), चराचरजीवदजीवद्भूतरूपं विश्वरूपं पृथ्वीधरं एकात्मकं तत्त्वं, अनन्तान्तवद्विवेककर्ता भूतभव्यज्ञो नाकपालः, गर्भस्थोऽदृश्यः बहुधा जायमानः विश्वजनकार्धांशः जिज्ञास्यगूढार्धांशः प्रजापतिः, चक्षुषा सर्वैर्दृष्टोऽपि मनसाऽविज्ञातः उदकहरः (सूर्यः ?), सर्वराष्ट्रभृत्पूज्यं पूर्णरूपेण सत् ऊनरूपेणासत् महद्यक्षं, सर्वातिशायि सूर्योदयास्तावधि ज्येष्ठं, सर्वभुवनद्रष्टा देवाश्रयः स्वर्गगः हरिर्हंसः, सत्येन ब्रह्मणा प्राणेन च सहितः ज्येष्ठाश्रयः, अपाद्रूपेण संभूतः चतुष्पाद्भूतः भोग्यो भोक्ता च, असंख्येयस्य स्वस्य आधारः सनातनो देवः, केशादपि सूक्ष्मेऽदृश्यस्थाने स्थिता कल्याणी अजरामरा मर्त्यगृहवर्तिनी प्रिया देवता, स्त्रीपुंकुमार-

पुरुषात् उत्पन्नं षोडशकलात्मकं विश्वम् १५१५, १६; षोडशानां कलानां शुद्धे पुरुषे एव समाप्तिः १५१७; आत्मा ब्रह्म १५२१; सर्वकारणाधिष्ठात्री देवात्मशक्तिः जगत्कारणम् १५७६; जीवप्रकृतिपरमात्मानः इति त्रिविधं ब्रह्म १५८३; प्रत्यक्प्रतिष्ठितः सर्वरूपः सर्वप्रविष्टो देवः १५९१; देवः एकः सर्वलोकेशिता जालवान् उद्भवसंभवहेतुः अद्वितीयः रुद्रः प्रत्यक्प्रतिष्ठितः गोप्ता सृष्टिप्रलयकर्ता विश्वव्यापी विश्वद्रष्टा विश्वधर्ता हिरण्यगर्भजनकः शुभबुद्धिसंयोजयिता शिवतनुधरः इषुक्षेप्ता परं ब्रह्म महापुरुषः मृत्युतारकज्ञानविषयः परः सूक्ष्मतमः ज्येष्ठः दिवि स्थितः अमृतत्वहेतुज्ञानविषयः शिवः सर्वभूतगुहाशयः सत्त्वप्रवर्तकः ज्योतिः अन्तरात्मा अङ्गुष्ठमात्रपुरुषः भूतभव्यात्मकपुरुषः अमृतत्वस्येशानः सर्वेन्द्रियगुणाभासः शरीरस्थः वेत्ता अवेद्यः धातुप्रसादजसाक्षात्कारविषयः विभुः अजः पुराणः १५९२–९९; विभुः पुराण आत्मा जन्ममृत्युरहितः १५९९; अर्थसहितानामनेकवर्णानां कर्ता एको वर्णः विश्वोत्पत्तिसंहारकरः शुभबुद्धिसंयोजयिता अग्न्यादित्यवाय्वादिदेवतारूपः स्त्रीपुंभेदरूपः विश्वतोमुखः नीलहरितपतङ्गादिरूपः विभुः १६००, ०१; रुद्रः १६०८–११; विद्याऽविद्ये यत्र गूढे, विद्याऽविद्येशानः, सर्वरूपाणां सर्वयोनीनां चाधिष्ठाता कपिलस्यर्षेः ज्ञानेन पोषकः जालविकर्ता पतिस्स्रष्टा महात्मा सर्वगुणविनियोजकः सर्वपरिणामयिता ब्रह्मयोनिः वेदोपनिषत्प्रतिपाद्यः देवर्षिवेद्यः एकः १६१२, १३; ब्रह्मचक्रस्य प्रवर्तकः कालकालः पञ्चभूतकर्मेशानः देव एव न स्वभावः कालो वा १६१७; संयोगनिमित्तहेतुः आदिः देवः स्वचित्तस्थत्वेनोपास्यः कार्यकरणरहितः परशक्तियुक्तः स्वाभाविकज्ञानबलक्रियः अलिङ्गः सर्वभूतान्तरात्मा साक्षी निर्गुणः सर्वप्रकाशः अप्रकाश्यः प्रधानस्य क्षेत्रज्ञस्य च पतिः संसारमोक्षहेतुः मुमुक्षुशरणम् १६१८–२६; महतो महीयान् ज्योतिःप्रविष्टः प्रजापतिः सर्वव्यापी आदित्यप्रकाशकः परमाक्षरं जगतः जीवानां च स्रष्टा चराचरप्रविष्टः ऋतसत्यरूपः इष्टापूर्तधर्ता अग्न्यादित्यवाय्वादिदेवरूपः विद्युत्पुरुषः कालकरः यशोनामा अदृश्यः विभुः अमृतत्वप्रदज्ञानविषयः हिरण्यगर्भे परमं ब्रह्म १६२९–३१; महर्षिः हिरण्यगर्भजन्मद्रष्टा शुभबुद्धिसंयोजकः रुद्रः परतमः पुरुषः १६३६; हृदयाकाशान्तःस्थितं तत्त्वमुपास्यं, प्रणवात्परः परमेश्वर १६३६, ३७; संप्रसादः तमोनाशकः ज्योतिःस्वभाव आत्मा, अचेतनस्य शरीरस्य प्रचोदयिता अजः प्रपञ्चातीत आत्मा १६५४; कर्मफलानभिभूतश्चिदात्मा १६५५; परमात्मनः कौत्सायनी स्तुतिः, ब्रह्मविष्णुरुद्ररूपेणोद्भूतः भूताधिप आत्मा १६५७; परमात्मा ईशानप्रजापतिविष्ण्वादिरूपः १६५९; सत्यनभःस्थः विश्वरूप आत्मा १६६७.

परमात्मनः सृष्टिः—

आमतश्चतुर्णां लोकानां विश्वपुरुषस्य देवतानां च सृष्टिः ५८०, ८१; आत्मनः पुरुषान्ता सृष्टिः ७०६; आत्मनः अहंनामपुरुषनाम्नोरुपपत्तिः, स्रष्टरि तस्मिन् भयजनननिरासौ, आत्मनः स्त्रीपुंभेदेनाविर्भावः, ततः प्राणिमिथुनसृष्टिः, आत्मनः सृष्टित्वं, नामरूपव्याकरणं, तदर्थं शरीरप्रवेश आत्मनः, तस्य कर्मनामानि, आत्मोपासनविधिः, आत्मनः सर्वस्मात्प्रेयस्त्वं, ब्रह्मज्ञानमहिमा, चातुर्वर्ण्यस्य धर्मस्य चोत्पत्तिः, आत्मज्ञानेन क्षयिष्णुकर्मणोऽक्षयता, आत्मा देवपित्रादीनां लोकः आश्रमाधिकारी १०१६–४२; सर्वलोकभूतवेदादीनामुद्भवस्थानमात्मा १६६४; प्राणादीनां आकाशादीनां च आत्मनः सृष्टिः १६७५.

सृष्टिपदं द्रष्टव्यम् ।

आत्मज्ञानं मोक्षसाधनम्—

विद्या अविद्येति विभागः १२४०, १३२२, ९९, १६६७.

परा विद्या अपरा विद्या इति विद्याविभागः १४४४, ४५.

तमसः पारे स्थितः आदित्यवर्णः नामरूपव्याकर्ता धीरः विदुषा शक्रेण धात्रा च प्रदिष्टः महान् पुरुषः, यज्ज्ञानादेवात्र अमृतत्वप्राप्तिः २७३; आत्मज्ञानमनतिक्रमणीयः पन्थाः, तस्यातिक्रमानतिक्रमफलं च ५२५–२७;

आत्मोपासना—

आदित्यः

आदित्यस्य स्थानं कार्यमुत्पत्तिः इत्यादि--

आदित्यस्य अन्यदेवतासंबन्धः--

आदित्यस्य ब्रह्मणा संबन्धः--

आश्रमाः

इन्द्रः

इन्द्रियाणि

उद्गीथोपासना

उपकारः—

उपासना

अग्न्यादित्यवायुपञ्चाग्न्यादिदेवताविषयिण्य उपासनाः—

ऋतम

ऋषयः

कर्म

कर्मप्रवर्तकदेवता—

कर्मकारणम्—

उपनिषदुक्तकर्मविशेषाः—

मन्त्राः— वरुणराजप्रार्थना पापनाशब्रह्मलोकप्राप्त्याद्यर्थं गङ्गादितीर्थानामावाहनं; जले निमग्नस्य प्राणायामार्थं अघमर्षणमन्त्राः— तपसः सृष्टिः ऋतसत्यादिक्रमेण; अघमर्षणानन्तरं अवगाहनार्था मन्त्राः— वरुणवसूनां जलशुद्धिस्वर्गप्राप्त्याद्यर्थं प्रार्थना; स्नातवतः आचमनमन्त्राः— कर्मकर्तुः ज्योतिरात्मता ब्रह्मरूपता च; आचमनोत्तरस्नानमन्त्रौ— स्तैन्यादिमहापापमुक्तिप्रार्थना; स्नानादूर्ध्वं जप्यो मन्त्रः— समुद्रो भुवनराजः १६३२–३४; अनिष्टपरिहारार्थं जप्या मन्त्राः, अन्नहोममन्त्राः, पापक्षयार्थहोममन्त्राः, महत्त्वकामस्य होममन्त्राः १६३४; ज्ञानप्रतिबन्धनिवारकहोममन्त्राः, कृत्स्नवेदान्तप्राप्तिफलकजपमन्त्रः, लब्धवेदधारणफलकजपमन्त्रः १६३५; लिङ्गप्रतिष्ठार्थं पापक्षयार्थं च विनियोज्या मन्त्राः १६४०, ४१; महादेवस्य पश्चिमोत्तरदक्षिणप्रागूर्ध्ववक्त्राणां क्रमेण नमस्कारार्था मन्त्राः १६४१; जप्या रक्षोघ्नमन्त्राः १६४३; संध्योपासना— माध्याह्निकसंध्यासमये अभिमन्त्रितजलपानमन्त्राः, सायंसंध्याकाले प्रातःसंध्याकाले च अभिमन्त्रितजलपानार्थं मन्त्रौ क्रमेण, प्रणवस्य देवतार्षिच्छन्दोविनियोगाः, संध्यात्रये गायत्र्यावाहनं, गायत्र्याः ऋषिच्छन्दोदेवतागोत्रादीनि, प्राणायाममन्त्रः, जपादूर्ध्वं गायत्रीविसर्जनमन्त्रः, संध्योपासनाऽसमर्थस्य जप्य आदित्यमन्त्रः १६४३, ४४; त्रिसुपर्णपाठकानां पङ्क्तिपावनत्वम् १६४५; सर्वपापनिबर्हणार्था होममन्त्राः १६४६, ४७; विरजाहोमः— संन्यासाश्रमकरणाङ्गभूते विरजाख्ये तिलहोमे विनियुक्ता मन्त्राः १६४७; वैश्वदेवः बलिहरणं च— वैश्वदेवहोममन्त्राः, बलिहरणमन्त्रा धर्माधर्मादिदेवताकाः, पापक्षयार्थं जप्यो मन्त्रः १६४८; भोजनविधिः— प्राणाहुतिमन्त्राः, भोजनादौ भोजनान्ते च जलप्राशन-

पठनविधिः पापनाशफलः [illegible]
१६८०.

कामः

सर्वकर्मकर्ता, दातृप्रतिग्रहीत[illegible]
धेनोर्विराजो वाचः पिता, अ[illegible]
ज्येष्ठो देवः, बहुलोकदः, प्रथम[illegible]
सर्वदा महान्, द्यावापृथिवीदि[illegible]
शिवतनुधरः, पापधीनाशकः [illegible]
मनसो रेतः, बृहन्, विभुः, [illegible]
फलदः ३४०, ४१; कामः [illegible]
–३८; कामः सर्वपापस्य कर्ता

काल[illegible]

महाकालो देवता--

अजरः, विपश्चिद्भिरारुह्य[illegible]
व्यापकः, प्रथमदेवः, सूर्यरूपक[illegible]
पिता पुत्रश्च, परमं तेजः [illegible]
सर्वाधारश्च १७७; मनःप्राण[illegible]
सर्वस्येश्वरः, प्रजापतेः पि[illegible]
आधारः, सर्वस्य प्रेरको जनक[illegible]
कारणं, सर्वनियामकः, परमो [illegible]

संवत्सररूपः कालः--

सर्वप्रमाणविषयः संवत्सरात्[illegible]
पाधिकः १७९; सर्वेषामणुमह[illegible]
अणुमहद्भिरुपाधिभिर्युक्तः प्रत्[illegible]
रहितः अदृश्यः १८०; कालस्य [illegible]
१८०, ८१; केवलः भुवनपूष[illegible]
रूपः प्रत्यक्षः प्रियतमः १८[illegible]
मजरं संवत्सरस्वरूपम् २०[illegible]
संवत्सररूपमजरं चक्रं, स एव[illegible]
२१०–१२; एकं संवत्सरात्म[illegible]

गार्हस्थ्यम्

गुरु:

चन्द्रमा:

चातुर्वर्ण्यम्

छन्दः

जन्म

जीवः

जीवात्मब्रह्मणोः संबन्धः अभेदः कार्य
भेदो वा अ

जीवगतिः

वस्त्रस्य च यमराज्ये भुक्तिः ३९७; देवयानेतरेण पथा मृत्युदेवो गच्छतु इति प्रार्थना १६४५.

उत्क्रान्तिः—

दुष्कृतं हित्वा सुकृतेन सहोत्क्रमणसाधनं विद्या ४०३; शरीरादुत्क्रमणं प्राणस्य वागादिभिः सह ६६७; हार्द-ब्रह्मोपासकस्य विदुषः मूर्धन्यनाड्या आदित्यामृतत्वप्राप्तिः ९६६–६८; म्रियमाणस्य मुक्तस्य प्राणानुत्क्रमणम् ११२४; ब्रह्मरूपस्य विज्ञानात्मनः शरीरादुत्क्रान्तिः १२१९–२२; विद्याकर्मभ्यां पूर्वप्रज्ञया च सह सविज्ञानस्य आत्मनः सप्राणस्योत्क्रान्तिः १२२३–२७; अन्तकाले अमृतत्वादिफलकं नाडीनिष्क्रमणम् १४३९; सुषुम्नाख्यया नाड्या ऊर्ध्वोत्क्रमणविधिः कैवल्यफलकः १६६१; मरिष्यतः मार्गप्रार्थना १३२७, २८; उत्क्रान्तस्य विदुषः आत्मद्वयं दायद्वयं च ४०३.

कर्मपरलोकसंबन्धः—

अग्निः स्वर्गदः २२; स्वर्गमार्गरूपत्वमग्नेः, स्वर्गस्य पन्थाः अग्निः २३; स्वर्गजनकः कामः ३४१; स्वर्गकरी वाक् ३५०; दानेन स्वर्गस्य प्राप्तिः, दानेन स्वर्गस्य अमरत्वस्य देवसलोकतायाश्च प्राप्तिः दुरितनिवारणं ऐहिकेष्टलाभश्च ३५२; दुष्कृतां पाकशंसभद्रमार्गदूषकाणां हिंसकानां असद्वादिनां च दुर्गतिर्नाशश्च, अमार्गगपति-द्वेषयुक्तस्त्रीसदृशपापकर्मकृद्भिर्नरकः सृष्टः ३५३; अयज्वनः पतनम्, एकविंशं ब्रध्नस्य विष्टपं स्वर्गाख्यं सोमसाध्यम् ३५५; वाजिनः स्वर्गमनम् ३६१; द्युलोकरूप-दिव्यनौकारोहणम्, दक्षिणादिदातॄणामामुष्मिका लोकाः ३६६; सोमघृतमधुयुक्ता आमुष्मिका लोकाः, तपस्विनां रणेषु तनुत्यजां विविधदानपराणां ऋतपराणां पितॄणां ऋषीणां चामुष्मिका लोकाः, पुण्यकृतां सुकृतिनां अमृतस्थानस्वरूपम् ३६७; अग्निना साधनेन स्वर्गः, अग्निना साधनेन देवत्वं स्वर्गः देवैः सह वासश्च,

नाशकोऽग्निः पृथिव्यन्तरिक्षद्याव…
पितृपुत्रसंपन्नस्य प्रापयितारः ३…
सुकृतलोकप्राप्तिश्च ३७३; दानेन …
बन्धुरहितानां वा स्वर्गप्राप्तिः …
३७५, ७६; पाकयज्ञदानादिभि…
३७६; अङ्गिरसां द्युलोकगमनम् …
लोकप्राप्तिः स्वधाकरस्य ३८६; …
स्वर्गगामिनः ३८८; देवमार्गगा …
यित्री ३८९; उत्तमायां दिवि …
मध्वादिपूर्णकुम्भधराः, इतो दत्त…
शरीरं दग्ध्वा मृतं सुकृतलोकस्य …
अग्नयः सुकृतलोकप्रापकाः, यज्ञायु…
स्वर्गप्रापकाणि, त्रयः सुपर्णाः स्व…
अमृतसंपन्नस्वर्गगतिः ३९२–९६ …
स्वर्गं प्रति प्रापकोऽग्निः, स्वर्गलो…
मानाः ४००; अग्निः परलोके ज…
रक्षोपायः ४०१; स्वर्गः पुण्यलोक…
४०१, ०२; आहुतिरमृतत्वसाध…
स्वर्गगमनम् ४०६; आहुतिः …
मृत्युमुक्तः ४०८; कर्मणः पर…
मृत्युस्वरूपं परलोकेषु पुण्यप…
देहस्य दुःखान्तता ज्ञानस्येष्टत…
नरः प्रेतात्मा सुकृतलोकवहः …
पिता चाग्निर्वैश्वानरः ४१४; प्रेतस…
१५; सवे देयः स्तोतव्यो …
४३२; आत्मनिष्क्रयणयज्ञस्यानन्त्य…
त्मिकाग्निहोत्रेण स्वर्गलोकजयः …
अतिथियज्ञेनैहिकामुष्मिकलोकजय…
भवनरूपहृदयस्य पञ्चद्वारपालोपा…
उपकोसलीया ब्रह्मविद्या देवपथं …

जीवनम्

तत्त्वज्ञानम्

तपः

तमः

त्वष्टा

दक्षः

दहरविद्या

दानम्

दुर्गतिः

देवाः

द्यावापृथि

द्यौः

धर्मः

धाता

नक्षत्राणि

नचिकेताः

नारायणः

पञ्चाग्निविद्या

पर्यङ्कोपासना

पशवः

पापम्

विविधं पापम्—

पापनिवारणं देवताद्वारा—

पृथिव्यन्तरिक्षद्यावश्च याजकं सुकृतलोकस्य पितृपुत्रसंपन्नस्य प्रापयितारः ३७२, ७३.

पापनिवारकं कर्म--

पापनाशनसाधनमादित्योपासनम् ६४६; पातकनाशद्वारा सुबन्धुमनसः जीवनहेतोस्तच्छरीरं प्रति आगमनप्रार्थना ३६५, ६६; पापक्षयार्थहोममन्त्राः १६३४; पापक्षयार्थं विनियोज्या मन्त्राः १६४०, ४१; आपः पापशुद्धिहेतवः १६४३; ज्योतिषि पापहवनम् १६४३, ४४; पापत्राणार्थं प्रजापतेर्वायुप्राणरूपस्य अग्न्यादीनां च प्रार्थना १६४५; सर्वपापनिबर्हणार्था होममन्त्राः- देवमनुष्यपित्रात्मकृतानि ज्ञानाज्ञानकृतानि स्वप्नजाग्रत्सुषुप्तिभवानि पापानि, कामो मन्युरेव वा सर्वपापस्य कर्ता कारयिता च १६४६, ४७; तिलानां पापापहत्वम् १६४७; पापक्षयार्थं जप्यो मन्त्रः १६४८; शतरुद्रियपठनविधिः पापनाशफलः १६७६.

पापपरलोकसंबन्धः--

परलोकेषु पापफलभोगः ४१०,११; पापेन मृत्यूत्तरं पापरूपा स्थितिः ११२६; पापेन पापलोकगमनम् १५०२.

ज्ञानात् पापनाशः--

विदुषः पापतरणम् ७३२; उपकोसलविद्यावति पापकर्माश्लेषः ८३८; आत्मज्ञानेन पापतरणम् १२४७.

आत्मज्ञान-कर्म-जीवगति-लोक-पदानि द्रष्टव्यानि।

पितरः

पितृस्थानम्--

विविधस्थानस्थिताः पितरः ३८९; पृथिव्यन्तरिक्षद्युस्थिताः पितरः ३९९; पितृलोकः ४०१.

पितृभिरन्यदेवतासंबन्धः--

पितॄणां जीवनं विराट्, पितॄणामुपजीवनदोग्ध्री विराट् १६३; पित्रालम्बनं ब्रह्म २६५; प्रथमः पितृ-

भाजः इहलोके जीविनां पितृ

इष्टफलप्रदाश्च ३५८; वैश्वा

परिणतिः पितृपितामहप्रपिता

स्यामृतत्वं, पितॄणां मासि पुन

स्वधाकरणम् १६३४.

मर्त्यैः प्राप्यः पितृलोकः--

पित्राश्रयः यमवरुणाधिष्ठि

पूर्वपितृवासभूतं परमव्योम्नि

प्रेतं जीवं पितृभ्यो ददाति

मर्त्यानां मार्गः ३६६; मृत

पितृस्थाने वासश्च ३८६, ८

कर्ता पितृभिः सह वसन् तनु

कर्म-जीवगति-लोक-पद

पुण्य

पुण्यकृतां सुकृतिनां अमृ

परलोकेषु पुण्यफलभोगः ४१

णम् ७३२; पुण्येन मृत्यूत्तरं

आत्मज्ञानेन पुण्यतरणम् १

गमनम् १५०२; पुण्यप्रशंसा

जीवगतिपदं द्रष्टव्यम्।

पुरु

पुरुषपदव्युत्पत्तिः (San

p. 130) २४५, ३०६,

आत्मनः श्रेष्ठो विस्तरः ५५

लोकातिगः पञ्चप्राणयुतः पञ्चा

पुरुषसृष्टिः ७०६; पुरुषः सु

मयादीनां पुरुषरूपत्वम् ७

प्रवेशः ३१०, १२, १३,

३६०, ११२५; चाक्षुषपु

पृथ्वी

प्रजापतिः

मात्मनः प्रजापतिरूपत्वम् १६२९, ३०, ५९; प्रजापतिरूपत्वमात्मनः १६५४; प्रजापतेः व्याहृतिरूपतन्वा अवयवाः, प्रजापतेः सूर्यरूपा तनूः १६५८, ५९.

उपासनं प्रजापतिसंबन्धि--

अदितिनाम्नी उपासनाविषयभूता प्रजापतिसंहिता ६०८; संहिताक्षरविषयं अहःसंमितं प्रजापत्युपासनम् ६१०–१२; पुरुषचतुष्टयं, सर्वात्मा अहःसंमानः अक्षरसंमानश्च प्रजापतिः संवत्सरसंमानत्वेनोपासनाविषयः ६१३, १४; स्थविरशाकल्यस्य प्रजापतिसंहिता ६८६; आत्मना षोडशधाऽऽविर्भूतः प्रजापतिः हिरण्मयः पुरुषः सामैवेत्युपासना १३४३, ४४; प्रजापतिव्रतं ब्रह्मलोकसाधनम् १४९५, ९६; मृत्युपापत्राणार्थं प्रजापतेः वायुप्राणरूपस्य प्रार्थना १६४५; प्रजापतेः सर्वकामप्राप्तये प्रार्थना १६४६.

प्रजापतिप्रोक्ता विद्या--

प्रजापतिना नारायणाय प्रोक्ता यज्ञाङ्गभूता सर्वात्मविद्या ४६९, ७०; प्रजापतिप्रोक्ताऽऽत्मविद्या ९६९–८२; दमदानदयानुशासनं प्राजापत्यम् १२६८, ६९; प्रजापतिमतम्– सत्यतपोदमादिषु परमेषु साधनेषु श्रेष्ठं परमं साधनं संन्यासः १६५०, ५१.

काल–सृष्टिपदे द्रष्टव्ये ।

प्रजापतिविद्या

ब्रह्मचर्यसाध्यं सर्वप्राप्तिसाधनं अमरापहतपाप्मात्मज्ञानं देवासुरेषु ख्यातम् ९६९, ७०; अक्षिपुरुष आत्मा ब्रह्म ९७१; पुरुषे उदशरावदृष्टे परिच्छिन्ने आत्मत्वभ्रम इन्द्रविरोचनयोः, विरोचनस्य देहात्मवादः असुरप्रसिद्धः ९७२–७४; देहात्मनि आत्मत्वभ्रमनिवृत्तिरिन्द्रस्य ९७४, ७५; स्वप्नात्मनि आत्मत्वभ्रमनिवृत्तिरि-

प्रणव

प्रणवसृष्टिः त्रय्या विद्याया
विश्वोपजीव्याक्षरस्य प्रणवस्य मू
सत्यरूपः ब्रह्मवाचकः, स्वर्गस्या
वाचकः, प्रणवोत्पत्तिस्त्रय्या वि
भवकारकः, आत्मभैषज्यमात्मकै
ज्ञार्थः प्रणवः ५६९; प्रणववाच्य
१४०४, १६४४, ६५, ८१;
संसृष्टं कालातीतं च १५२०;
विश्वरूपः प्रणवः १६३५; प्रण
प्रणवस्य देवतर्षिच्छन्दोविनियो
ध्यानसाधनता १६७५; ओंका
७९; प्रणवमात्राचतुष्टयफलानि

प्रणवोपा

प्रणवब्रह्मोपासना ५२१–
उद्गीथशब्दप्रतिपाद्यप्रणवोपासना
विद्यया समुच्चितम् ७४६–
द्गीथरूपप्रणवोपासना साख्याना
पुत्रफलः उद्गीथरूपप्रणवोपास
प्रणवोपासनाविधिः, प्रणवस्य स
८९; प्रणवात्मिकायां वाचि पृथि
पासना उद्गातुः १३३०; सरस
प्रणवमहिमोपासना तत्संहितेनै
भवतीति १३३२; ' प्रणव ए
ब्रह्मताबोधकानि, प्रणवाक्षरात्मि
धुक्, प्रणव एव सत्यं सर्वजग
पासना उद्गात्रानुष्ठेया १३३२,
मृत्युनिवारणं, ' प्रणवः सर्वदेव
इत्युपासना औद्गात्राङ्गम्
अक्षयपर्यायाक्षरं रसतमः

प्रलयः

प्राणाः

प्राणाः ६६८, १३५१; प्राणा एकादश ११६८; प्राणा द्वादश १०९७, १२६१; प्राणाः पञ्चदश (श्रीशंकराचार्यमते त्रयोदश ब्र. सू. २–४–५) १५०८.

प्राणस्य भूततत्त्वसंबन्धः--

प्राणानामात्मनश्च संधानकरमन्नम् ३१६; प्राणो वायुरूप एक एव त्रिविधः प्राणापानव्यानाः ३२८; प्राणस्याम्मयत्वम् ९०१–०३.

प्राणस्य आत्मना संबन्धः अभेदो भेदो वा--

शिरस्स्थितः वाक्चक्षुःश्रोत्रमनोघ्राणरूपः पञ्चविधः प्राणः जीवात्मा पुरुषः ३२९, ३१, ५३३, ८१, १३६५, १६६४; प्राणप्रज्ञयोरेकता, अतः स आत्मा ६६४, ६५; वाक्प्राण(घ्राण)चक्षुःश्रोत्रजिह्वाहस्तशरीरोपस्थपादप्रज्ञाः(मनांसि) प्रज्ञामात्राः, नामगन्धरूपशब्दरसकर्मसुखदुःखानन्दरतिप्रजातीत्याधीविज्ञातव्यकामाः भूतमात्राः, भूतमात्राभिः प्रज्ञामात्राः संगता अव्यभिचारेण प्रज्ञामात्राश्च प्रज्ञया, प्रज्ञामात्राणां भूतमात्राणां चैक्यं प्राणे, प्रज्ञात्मा प्राणः सर्वप्रेरकः विजिज्ञास्यः अमृतः सर्वनाभिः कर्मासंस्पृष्टः ६६८–७१; प्रज्ञात्मा प्राणः साध्वसाधुकर्मकारयिता लोकाधिपतिः आत्मेति ज्ञातव्यः ६७१, ७२; प्राणमय आत्मा ७१४, १५; सुषुप्तौ मनसः प्राण आश्रयः ९०६; प्राण आत्मा १०६६, १६५८; प्राणापानप्रेरकः प्राणापानाश्रय आत्मा १४२७, २८; आत्मा प्राणकारणं, मनःकर्मणा प्राणप्रवेशः शरीरे १५००.

प्राणस्य देवतासंबन्धः—

इन्द्रस्य प्राणरूपत्वम् ५८; प्राणरूपत्वं सवितुः ११६; द्यावापृथिवीसमुद्रेभ्यः प्राणापानदो रोहितः १७३; प्राणस्याऽऽश्रयः कालः १७८; प्राणरूपत्वं परमात्मनः २०८; प्राणापानोदानेषु वायुविद्युत्पर्जन्यानां प्रवेशः, उदाने पर्जन्यस्य प्रवेशः ३२२; स्तनितादिवर्षणान्तव्यापारः पर्जन्यरूपः

प्राणः विश्वतत्त्वम्--

प्राणः विश्वतत्त्वम् ११६, ...
५३४, ३८, ४२, ६७१, ७...
९३७, ११६९, १३५५, ६...
सप्तप्राणात्मकं इन्द्राख्यमध्यमप्रा...
जाताः २९०, ९१; सृष्ट्यादौ...
प्राणः प्राणाच्चक्षुः चक्षुषः श्...
सृष्टिक्रमः ३१९–२१; प्र...
सृष्ट्यादौ सप्त प्राणाः ३२८; स...
स्तनितादिवर्षणान्तव्यापारः प...
प्रयोजकः, सर्वपश्वोषध्यादीनां ...
स्थित्यासनप्राणनादिशरीरक्रिया...
गर्भजीवनजन्मनोः कर्ता, स...
मातरिश्ववातस्वरूपः, सर्वोपास्य...
पतिसूर्यचन्द्रमआत्मकः, सर्वेषु...
पुनः पुनः जायमानः, सुप्तेष्वपि...
उत्तमलोकदः, तस्मै तद्वेदित्रे च...
२७; एको देवः, भर्ता, मृत्यु...
व्यापारकर्ता, मातरिश्वा, ए...
यज्ञस्वरूपः, सोमात्मकः, ...
देहगुप्तः ३३२, ३३; प्राणस्य...
प्राणवादिनोऽतिवादित्वम् ...
आदिभूताः, ततः आपः, अप्...
पानादिपञ्चविधत्वम्, वाङ्मनः...
परात्पुरुषात् प्राणसृष्टिः १४५...
सर्वनाभिस्थानीयः सर्वविभूतिदे...
१४९८–१५००.

आत्म–जीव--पदे द्रष्टव्ये ।

प्राणोपा...

आध्यात्मिकं प्राणाग्निहोत्रम...

ब्रह्म

ब्रह्मप्राप्तिसाधनम्--

उपासनायां अन्यथा वा ब्रह्मणो देवतादिभिः संबन्धोऽभेदादिरूपः--

ब्रह्मचर्यम्

ब्रह्मणस्पति

मुक्तिः

मृत्युः

यज्ञः

जनयिता मुखं च, समितिषु उच्चस्थानदः, सर्वलोकेष्वन्तः स्थितः, सूनृतस्य राष्ट्रे स्थापकः, अग्निसूर्यव्यापकः, द्युपृथिव्योर्विष्टम्भकः, देवानां सृष्टिकर्मणि प्रयोजकः, ब्रह्मरूपः, बहुजन्मा, यशःस्वरूपः, इहामुत्र वा स्थित्वा सर्वद्रष्टा, विश्वव्यापिनी समुद्रोद्गमस्थानं गौः सः, अमृतः, अमर्त्यः, परमे व्योम्नि स्थितः, सर्वभूतचक्षुः सूर्यः, प्राणिजातजन्मकारणयज्ञस्य यजमानः ऋषिः १६६–७०; देवानामधिपतिः, सूर्यात्मकः, विश्वव्यापकः, द्यावापृथिव्योर्जनकः, विष्णुः, कालप्रजापतिरूपविभूतिधरः १७०–७२; द्यावापृथिव्योर्जनकः, भुवनरूपवस्त्रधरः, वायुसमुद्रोद्गमस्थानं, जीवनमरणकारणं, भूताधारः, द्यावापृथिवीसमुद्रेभ्यः प्राणापानदः, विराट्परमेष्ठिप्रजापतिवैश्वानराणामाश्रयः, षड्उर्वीणां पञ्चानां दिशां चतसृणामपां चाधारः, अन्नपतिर्ब्रह्मणस्पतिर्भुवनपतिश्च, त्रयोदशमासकर्ता, ऋतस्य सदनं, कश्यपः, बृहद्रथन्तरयोः प्रेरकः, बृहद्रथन्तररूपपक्षधरः, वरुणाग्निमित्रसवित्रिन्द्ररूपविभूतिः, सर्वदेववहः स्वर्गगः अतिविस्तीर्णपक्षः हंसः, विश्वजनकात्रिस्वरूपः, आदित्यवहनकारणं यज्ञरूपं बहुप्रकारमेकं ज्योतिः, अजरं भुवनाश्रयरूपचक्रं, मातरिश्वरूपविभूतिः, ऋततन्तुज्ञः, पृथिवीसमुद्रस्थापकः, अग्निः, आत्मदः, सर्वस्येशानः १७३, ७४; सविता महेन्द्रो धाता विधाता वायुरर्यमा वरुणो रुद्रो महादेवोऽग्निः सूर्यो महायमश्च स एव, स एक एव सर्वदेवानामेकत्वकरः, सर्वप्रजाद्रष्टा, द्वितीयत्वादिदशमत्वान्तसंख्यापूरणत्वरहितः, एकोऽद्वितीयः सर्वदेवाद्वैतस्थानं, तादृशतज्ज्ञानेन कीर्तियशोब्राह्मणवर्चसान्नादिफललाभः १७४; मृत्युरूपः अमृतरूपः रक्षःस्वरूपः रुद्रः वषट्कारश्च, यातूनां सचन्द्रमसां नक्षत्राणां च प्रशास्ता, सर्वदेवानामद्वैतस्थानस्यैकस्य तस्य ज्ञानेन ब्रह्मादिस्वधान्तानां फलानां लाभः १७४, ७५; अहोराव्यन्तरिक्षवायुद्य-

लोकाः

स्वर्गनरकौ देवपितृमनुष्याणां लोकाश्च

स्वर्गनरकाः ४०५; प्रेतस्य विविध ४१७; लोकौ द्वौ ऐहिकामुष्मिकौ ५ स्वर्गा नरकाश्च १३८७;

देवलोकः पितृलोकश्च ४०१; योनिश्च, देवलोकः मनुष्यलोकश्च ४० यजमानः देवपित्रादीनां लोकः १० जय्या लोकाः, मनुष्यलोकः पितृलोको

पक्षिरूपकेण सवयज्ञेन लभ्यः स्वर्गः देवयमगन्धर्वाध्यासितः बहुस्त्रीरथकम धुग्धेनुमधुक्षीरदधिसुरादिसंपन्नः ३६९ ४००; सप्त देवलोकाः ४०१, ०७; सप्तमो ब्रह्मलोकः ४०६; एकविंशः ४०७; स्वर्गलोकद्वारपालाः ८०४ ११३०; ओतप्रोतभावेनेतरेतरस्थिता ११४४, ४५; दश स्वर्गाः १३८७;

नरकाः ४०५–०६; चतुर्दिक्षु ४११; असुर्या नाम लोकाः १३१ १३८७.

स्वर्गदेवतासंबन्धः––

स्वर्गे अग्नेः शिवा तनूः २४ ४४, ५९; स्वर्गस्य जनयिता सोमः वरुणः ८३; स्वर्द्रष्टा विष्णुः ९०; स्व स्वर्गप्रदाया वाचो मन्ता सविता १० आपः १५८; स्वर्गधारकः रोहितः रूपः रोहितः १७३; स्वर्गाधारः प्रज चक्रनवद्वारदेवपुरि प्रतिष्ठिते हिरण्म वृते देवकोशे स्थितं यक्षरूपं ब्रह्मवि स्वर्गस्य एक एव स्वामी ज्येष्ठो

जिज्ञास्यं स स्कम्भः, भूमेराधारभूतं यस्याङ्गं जिज्ञास्यं स स्कम्भः, अन्तरिक्षस्याधारभूतं यस्याङ्गं जिज्ञास्यं स स्कम्भः २४६; दिवोऽधिष्ठानं स्कम्भः, अन्तरिक्षस्याधिष्ठानं स्कम्भः, भूमेरधिष्ठानं स्कम्भः, मही यत्रार्पिता स स्कम्भः, लोकानामाधारः इन्द्ररूपः स्कम्भः, सर्वलोकानां प्रतिष्ठा स्कम्भः, लोका यदन्तःस्थिताः स स्कम्भः २४७; अन्तरिक्षस्य धर्ता स्कम्भः, द्यावापृथिव्योर्धर्ता स्कम्भः २४८; द्यावापृथिव्योर्विष्टम्भकः स्कम्भः २४९; जलात्मकब्रह्मस्थानमन्तरिक्षम् २८०; पृथिव्यन्तरिक्षद्युस्थिताः पितरः ३९९; भूम्यनुगतो व्रात्यः ४५२; पृथिव्या गायत्रीरूपत्वम् ८०१; लोकानामाश्रयो रुद्रः १६०८.

लोकानां ब्रह्मणा संबन्धः—

षण्णां लोकानां धारकः परमात्मा २०८, १०; भूमिविधातृत्वं ब्रह्मणः, अन्तरिक्षरूपत्वं ब्रह्मणः २४५; द्युमूर्धं ज्येष्ठं ब्रह्म, अन्तरिक्षोदरं ज्येष्ठं ब्रह्म, भूमिप्रमं (पादं) ज्येष्ठं ब्रह्म २४८; पृथिवीधरमेकं तत्त्वम् २४९; लोकाश्रयः परमात्मा २५२; यस्मिन्नन्तः सर्वे लोकाः समाहितास्तत् ज्येष्ठं ब्रह्म २५९; पृथिव्यादिलोकानां भूतैः संबन्धः ब्रह्मगमकः ११०३–१३.

लोकप्रदसाधनम्—

बहुलोकदः कामः ३३९; सुकृतलोकदा वाक् ३४९; प्रज्ञायुधानि लोकत्रयधारकाणि ३९३, ९४; ब्रह्मलोकप्राप्तेश्चन्द्रमा द्वारम् ६३०, ३१; देवयानमार्गो ब्रह्मलोकप्रापकः ६३२,३३; पर्यङ्कोपासितुः ब्रह्मलोके ब्रह्मपर्यङ्काभिगमनम् ६३४–३७; त्रयो जय्यलोकास्तत्साधनानि च १०५७; विविधलोकजयसाधनानि १११८–२०; प्रजापतिव्रतं ब्रह्मलोकसाधनम् १४९५, ९६; अग्न्युपासनया उभयलोकजयः १६४६.

वरुणः

अमूलेऽन्तरिक्षे स्थितिः, सूर्यपथकृत्त्वं, पापमोचकत्वं, नक्षत्रचन्द्रमसां प्रकाशनगमनादिव्रतानामधिष्ठातृत्वम् ७४; पक्षिपद–नौ–मास–वायुमार्ग–देवानां वेदितृत्वं, प्रजासु स्थितिः, साम्राज्यं, सुक्रतुत्वं, धृतव्रतत्वं, प्रज्ञावद्दृष्टाद्भुतकर्मत्वम् ७५; दुरितमोचनः, ऋतस्य धर्ता, सर्वस्य एक एव ईश्वरः ७५, ७६; सूर्यार्थमाकाशस्य विस्तारयिता, अन्तरिक्षबलपयःक्रत्वग्निसूर्यसोमानां यथास्थानेषु व्यवस्थापकः, सर्वस्य राजा जलजनयिता, कवितमः, मायी, जगतः परिच्छेत्ता ७७, ७८; द्यावापृथिव्योः स्तम्भनः, सूर्यस्य नक्षत्राणां च प्रेरकः, भूमेर्विस्तारयिता, अनेनस्य भक्तस्य ऋषेर्दिदृक्षाया अन्तर्वर्तित्वेन समर्पिपयिषाया समीपजिगमिषायाश्च विषयः, आनन्ददश्च ७९; अप... पेन परिचरणीयः सः कवितरः, योगक्षेमोपद्रवशमनः धनदश्च ८०; स्वान्तर्हितसर्वलोकः, सूर्यपथकृत्, जल... जनकः, रात्रिकर्ता, वाय्वात्मा, द्यावापृथिव्योः सर्वस्थाने प्रियस्थितिः, मेधावी, शिक्षकः, सुपारक्षत्रः, सत... स्वामी, पापिनोऽप्यनुकम्पकः ८०–८२; मनुष्याण... रक्षकः, मायया विश्वधारकः, मनुष्यैरनुष्ठीयमानानां व्रतानां पतिः, दिशां भुवनानां च धर्ता, स्वर्गस्य कर्ता, गुह्यनाम्नां वेदिता, सर्वकाव्यानां नाभिरिवाऽऽश्रयः ८२, ८३; देवानुष्ठेयव्रतः, समुद्ररूपः, तेजसा माय... निवारकः, तेजसा त्रिलोकव्यापी, द्यावापृथिव्योः स्तम्भनः ८३; द्युस्तम्भनः, पृथिवीकर्ता, सर्वभवनाधिष्ठाता, अमृतगोपा, क्रतोर्बलस्य च वर्धनः ८४; सर्वेषामधिष्ठाता, समीपसाक्षी, स्थिरचरज्ञाता, सर्वगूढागूढचेष्टितद्रष्टा, कृत्स्नजगद्व्यापकः, जलनिलीनः, अनृतवक्तृनिग्राहकपाशधरः ८४, ८५; अनन्तमहिमोपेतः, कपटजनभयङ्करः, अप्रमेयव्रतधरः, अद्वितीयसर्वज्ञः ८६; वरुणादङ्गि...

वाराणसी

विद्या

विराट्

विश्वकर्मा

विष्णुः

वेदाः

व्याहृतयः

व्रतम्

७०४; अन्नब्रह्मोपासनाङ्गव्रतानि ७३९; गायत्रोपासनाङ्गं महामनस्त्वव्रतं, रथन्तरसामोपासनाङ्गं अग्न्यभिमुखभक्षणनिष्ठीवनप्रतिषेधरूपं व्रतम् ७८१; वामदेव्यसामोपासनाङ्गं कामिन्यप्रतिहाररूपं व्रतम्, बृहत्सामोपासनाङ्गं तपन्तादित्यनिन्दाभावरूपं वैरूपसामोपासनाङ्गं वर्षत्पर्जन्यनिन्दाभावरूपं च व्रतम् ७८२; वैराजसामोपासनाङ्गं ऋत्वनिन्दाव्रतं, शक्वरीसामोपासनाङ्गं पृथिव्यादिलोकानिन्दाव्रतं रेवतीसामोपासनाङ्गं पश्वनिन्दाव्रतं, यज्ञायज्ञीयसामोपासनाङ्गं मज्जानशनव्रतम् ७८३; राजनसामोपासनाङ्गं ब्राह्मणानिन्दाव्रतम् ७८४; सामसामान्योपासनाङ्गं सर्वात्मदृष्टिव्रतम् ७८५; प्रजापतिव्रतं ब्रह्मलोकसाधनम् १४९५, ९६.

शरीरम्

साङ्गं शरीरम् ३०७; त्वष्टृसृष्टं मर्त्यं शरीरं देवगृहं स्वप्नतन्द्राऽविद्यास्तेयदुष्कृतजरादीनां पाप्मरूपदेवतानां सत्ययज्ञबलश्रद्धाविद्यादीनां पुण्यदेवतानां च स्थानम् ३०९,१२; शरीररूपः पुरुषः देवयज्ञस्थानं, यत्र यज्ञे

ब्रह्मणः
विषयक
प्रकाश
१४९७

श
जीवस्य
देहे त
मादिष्ट
धारणं
अचेतन
रथस्थो

ना
आदित्य

अ
शरीरस्
शिरःपा

सत्यम्

सत्यवादिने उत्तमलोकदः प्राणः ३२४; मरणोत्तरं सत्यानृतविवेचको राजा यमः १६, ४१७; सत्यं सोमो रक्षति असत् च हन्ति, सत्योक्तिः परिपात्विति प्रार्थना, सत्यं विश्वधारकम्, सत्यं सुचरितम्, अग्न्याधानस्याङ्गं सत्योक्तिव्रतम् ४१८–२०; सत्यं पृथिवीधारकम् ५०६; सत्याभिसंधस्य मोक्षः ९२४; सत्यं सर्वभूतमधु ११०७; यतिभिः सत्यसाधनद्वारा विशुद्धे हृदये दर्शनीय आत्मा, सत्यजयः, सत्येन देवयानः पन्था विततः १४७७, ७८; सत्यस्य परमात्मदर्शनोपायत्वम् १५८४; सत्यं तपः १६३५; सत्यप्रशंसा १६४९, ५०; सत्यं परमं तपः १६८१.

सत्यप्रेरकः सविता ९९; सत्यस्य पालयित्री अदितिः १६५; सत्यस्याश्रयभूतं यस्याङ्गं जिज्ञास्यं स स्कम्भः २४६; अविरतगमनैर्वायुमनोजलैः प्राप्तव्यं जिज्ञास्यं सत्यम् २४८; सत्येन सहितो ज्येष्ठाश्रयः २५०; धातु-

उपासनं चे
श्रेयान् प
सत्यतपोदम
संन्यासः
इत्युपासना
१६५९; २
१६६९,
विधिः पच
परमहंसस्व

समुद्रस्य
समुद्राय प्र
१७४; स
युक्तः स्क
त्संवत्सरस्ये
रूपेण परि